MANUSCRIPTA
INSTITUTI OSSOLINIANI
III. 6929

6929
IV | 12
Sh. 372.

Sprac M Z. nad budżetem

Preliminarze
Budżety
1923-25.

1923, 1924 1925
gotowe

T E K I Ł E M P I C K I C H

Dział IV

Sprawy gospodarcze

Tom XII

Prace Michała Łempickiego nad
budżetem państwowym
1923-1925
/listy: redakcji "Przemysłu i
Handlu" 1923, szt. 2, ministra
Skarbu 1923-4, szt.4, i J.Żar-
nowskiego 1924-1925, szt. 7/

Str.372.

6929/III

PRZEMYSŁ i HANDEL

TYGODNIK, WYDAWANY NAKŁADEM MINISTERSTWA PRZEMYSŁU i HANDLU i MINISTERSTWA SKARBU

Nr. odr.

Warszawa, dn. 26/V 1923 r.

Elektoralna 2, tel. 412-73.

Konto w Poczt. Kasie Oszczędn. № 701
Rach. bież. w Pol. Banku Przemysłowym.

Szanowny Panie,

Wczoraj jeszcze wysłałem Wstanu osobno egzemplarz nowego budżetu państwowego, złożonego do Sejmu.

Zwracam się do Wstanu z podwójną i usilną prośbą — o napisanie o budżecie aż 2-ch artykułów: jednego obszernego, na kilka numerów (ten artykuł jest mniej pilny) i drugiego zwarcie krótkiego na jeden numer.

Chodzi o to, że ok. 10–12 czerwca wydajemy znowu specjalny zeszyt finansowy naszego tygodnika, gdzie, wzorem roku poprzedniego, gromadzimy najlepsze artykuły. W sprawach budżetowych mamy obiecany artykuł informacyjny Zaczka. Jednak Szabski, który tym zeszytem żywo się interesuje, zauważył, że

verte

6929

6929

mu zależy na artykule krytycznym ze sfer pozaministerjalnych. Jak twierdzę w Skarbie, przy reformowaniu naszej gospodarki budżetowej brano pod uwagę pierwszą pracę wstępną w tym względzie. Lekceważenie więc było zobrazowanie obecnie w artykule nowym, jak wielkie są postępy na tem polu i jakie braki pozostają do uregulowania. Takie „revue générale", łącznie z zapowiedzią krytyki bardziej szczegółowej, będzie bardzo dla nas ważnem.

Chwil więc termin krótki, liczę, że artykuł otrzymamy bez zawodu, za co z góry dziękuję.

Łączę wyrazy szacunku i poważania

Wł. Szczepański

PRZEMYSŁ i HANDEL

TYGODNIK, WYDAWANY NAKŁADEM MINISTERSTWA PRZEMYSŁU i HANDLU i MINISTERSTWA SKARBU

3

Nr. 2078

Warszawa, dn. 8 sierpnia 1923 r.

Elektoralna 2, tel. 412-73.

Konto w Poczt. Kasie Oszczędn. № 701
Rach. bież. w Pol. Banku Przemysłowym.

Wielmożny Pan

Michał Łempicki

w Bydgoszczy

Szopena 2.-

Szanowny Panie,

Powróciłem przed paru dniami z odpoczynku, i już z powrotem pochłonęła mnie praca redakcyjna. W tece, zostawionej mi przez p.Pechego, nie znalazłem żadnych artykułów WPana, chociaż w czerwcu porozumieliśmy się co do dalszych ciągów artykułu o budżecie. Artykuł ten, wbrew naszym pesymistycznym oczekiwaniom, sprawił swoje, tak że nawet ubiegłej niedzieli sekretarz Lindego szukał mnie przez cały dzień po mieście, wypytując o adres WPana. Zdaje mi się, że chodzi tu o jakieś konferencje w sprawie sanacji naszych stosunków budżetowych.

Czyby WPan nie uważał w związku z tem wszystkiem za odpowiednie napisanie dla nas nowego artykułu o budżecie, tym razem już nie analizę budżetów istniejących, a rozprawę teoretyczną o tem, jakiemi drogami ma iść wspomniana wyżej sanacja budżetowa. Artykuł taki, choćby nawet rozłożony pomiędzy kilka zeszytów, będzie dla nas zawsze bardzo pożądany.

Oczekuję odpowiedzi WPana w tej sprawie oraz kreślę się

sługą

K. St. Szczerbow

PREZES
POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI

L.....

Warszawa, d. 9/VIII.1923. *192..... r.*

5

Wielmożny Panie,

Z polecenia Pana Prezesa Pocztowej Kasy Oszcz. obecnie Ministra Skarbu, Pana Huberta Ignacego Lindego, i w jego imieniu, mam zaszczyt prosić najuprzejmiej Wielmożnego Pana o możliwie jaknajrychlejsze, łaskawe zgłoszenie się do Prezydjum Pocztowej Kasy Oszczędności /Jasna 9, I piętro/ w sprawie ważnej, niecierpiącej zwłoki, co do której Pan Minister osobiście WPana poinformuje.

Pozwalam sobie nadmienić, że niżej podpisany miał zaszczyt poznać WPana w domu Pani Ireny Solskiej.

Z wyrazami głębokiego poważania i szacunku

Sekretarz Osobisty Prezesa P. K. O.

Wład. Jastrz. Zalewski.

Godziny biurowe 8-3.
Mój telefon 8·85.

44

Telegram

№ 697

Przewód № 20

= Lempicki michał bydgoszchz
szopena 2. - Bydgoszcz

Przyjęto dn. 8 8 1923
godz. 18 min. 30
s
podpis

Urząd Bydgoszcz

Uwagi służbowe

Warszawa 13.-778 14.-8/8 15.-46.=

Minister skarbu prosi o przybycie warszawy sprawach budrzejtowych

= kauzik

Nakład Telegrafu na papierze [illegible] na [illegible] [illegible] [illegible]

N. P. i T. 1668. (12.III. 23.) 20000000.
Drukarnia Państwowa № 20683. 13-III 23.

paris

polskiego

22 27

Telegram

№ 229

№

Telegrafia Państwa polskiego

michał lempicki szopena 2.,- bydgoszcz

Bydgoszcz

Przyjęto dn. 14 7 192 7

godz. 18 20 min.

z

podpis

Uwagi służbowe

Urząd Bydgoszcz

z

warszawa 13.+723,-19-14,17,15,-21;=

;= konferencja budzetowa. czwartek siedemnastego lipca

godzina piata. po poludniu ;= minskarbu 2484,- d b l.+

col 2,-2484,- d b l."

Zarządy nie przyjmują odpowiedzialności za skutki, wynikłe z późnego przesłania lub doręczenia telegramów.

T. 1010. (12.III. 23.) 20000000.

Drukarnia Państwowa № 20483. 13-III 23.

MINISTERSTWO SKARBU

J.W. Pan Tuszi. Lempicki

Konferencja 11
w sprawie budżetu
odbędzie się w Prezydjum
Rady Ministrów
dziś 18/7 godz. 5 popoł.

Gmelyński

Wzór № 101
JAGELLOŃSKI-KOZIANSKOM W WARSZAWIE

10/1.8 926

~~Szanowny~~

Do Pana Ministra Skarbu.

B. minister Skarbu, p. Grude, zwrócił się do mnie z propozycją wzięcia udziału w pracy nad preliminarzem budżetowym Rzeczypospolitej na r. 1927.

Na ~~pięć~~ wezwanie ~~od~~ p. Grude przybyłem do Warszawy i w dniu 2go odbyłem przedwstępne rozmowy, w wyniku których zgodziłem się na zrobienie mi propozycji, bez odmówienia jednak urzędowi, i w drugiej poł. Wrześniu miałem przystąpić do pracy.

Wobec zmian personalnych, jakie nastąpiły powziąłem sobie zwrócić się do P. Ministra z zapytaniem, czy propozycja B. ministra utrzymuje się w sile czyli upada?

~~Ale~~ Termin dla wczesnego 10 dni był uważany za zbyt mało od przyjęcia zobaczenia, i w razie przez tej pozycji miał mój w pracy przy budżecie jest prawda — mogę się stać w tym d. 24 lub dla ustalenia charakteru i warunków mego wkładu pracy.

cdn F III

Łódź, 13. listopada 1922

Memorandum Banku Handlowego w Łodzi.

Wielmożny
M.LEMPINSKI

30/XI

w Warszawie, ul.Mokotowska 57

BANK DEWIZOWY

Z polecenia Towarzystwa Górniczo-Przemysłowego "Saturn" złożyliśmy do depozytu WPana u nas 10 nowych akcyj tegoż Towarzystwa, co prosimy przyjąć do wiadomości.

Z poważaniem

Bank Handlowy w Łodzi

Adres telegraficzny: instytucji centralnej: oddziałów i agentur: „ŁÓDŹBANK"

27.V.24.

15

Kochany Michale!

Dziękuję w swoim i żony imieniu za pamięć o nas, która zawsze jest dla nas miła, a szczera życzliwość bardzo cenną. Dziękuję również za przysłane numery Dziennika Bydgoskiego z twemi artykułami, które nie zajęły i sprawiły prawdziwą przyjemność i swoją treścią i sposobem wypowiedzenia tych zdrowych i pięknych myśli. Trzeba to robić szczególnie jeżeli Ci się daje robić to tak dobrze, bo trzeba mieć nadzieję, że znajdą się

ponieważ ludzie, którym myśli
te trafią do przekonania i
wywołają odpowiednie argum.
Nie mogłem Ci pisać, bo byłem
i jestem bardzo zajęty, a prócz
tego chciałem mieć pewność,
że będę w stanie zrobić Ci
propozycję, bliższą mnie
bardzo Twój list, bo sądzę
że propozycja moja zostanie
przez Ciebie przyjęta. Chodzi
mi o to, aby ściągnąć Ciebie
do Warszawy i zaprządz do
tej pracy, o której przystałeś
mi wycinek. Chodzi o ten
o układ zrenatu ludzkoto-
wego, a następnie o opra-

cowanie projektu ustawy budżetowej ogólnej. To są pierwsze etapy wielkiej pracy, jaką podjęliśmy. We Czwartek wyjeżdżam do Krakowa na lustrację Straży Obrzgowej, wrócić mam w Poniedziałek 2 Czerwca, a od 3 Czerwca mają się rozpocząć posiedzenia plenarne Sejmiku do budżetu na rok 1924. Na przyszłym też tygodniu mam zwołać posiedzenia w sprawie zasadniczych wskazań co do szematu budżetu. Na posiedzenie to liczę zaproszeni, ale przedtem chciałbym z Tobą się porozumieć w tych rzeczach. Sprawa jest pilną, gdyż do lu-

dzieła na 1925 r. prędko przystąpimy. Kosztu podróży będą zwracane, warunki wynagrodzenia nie będą mniejsze od poprzednich.

Mamy pokój gościnny na Litej 22 (Izba Okręgowa Warszawska - Sekretarz P. Jankiewicz) wprawdzie jest to 6 piętro, ale winda chodzi do 5go. Uprzedziłem, że masz prawo tam zajechać.

Ściskam Ciebie serdecznie, Pani rączki całuję. Żonie moja załącza szczere pozdrowienia

Jan Czarnecki

Wysoka 26. VII. 24.

Kochany Michale! 19 odp. 28/VII

Bardzo mi było przykro, że kiedy chciałeś mnie widzieć, nie mogłem Ciebie przyjąć. Chciałbym bardzo wiedzieć, czy byłeś na konferencji budżetowej i co tam nowiono. Nieporozumienia z górniczo-hutniczem trwają w dalszym ciągu. Nie mogę zrozumieć Pana K. Będzie musiał iść o rozstrzygnięcie sporu do ciał ustawodawczych. Albo niech nas zwolnią od tej przykrej pracy, albo niech znudzą urzędy i wtedy spełniać istniejące ustawy.

W majątku, gdzie siedzimy jest tadnie i dobrze, pogoda jest tylko zmienna i trochę za chłodna. Robimy przyjemne spacery i wycieczki, zresztą trochę czytamy. Odpoczynek dobry. Całuję ręce Pani, Ciebie i ciszam serdecznie. Żona zwyła swe pozdrowienia. Pozdrowienia J. Z.

KARTKA POCZTOWA

19

ADRES WYSYŁAJĄCEGO

Pow. Weycherowski
st. poczt. Chwaszczyno
majątek Wysoka.

Bydgoszcz
W. P.

Michał Lempicki
ul. Szopena 2

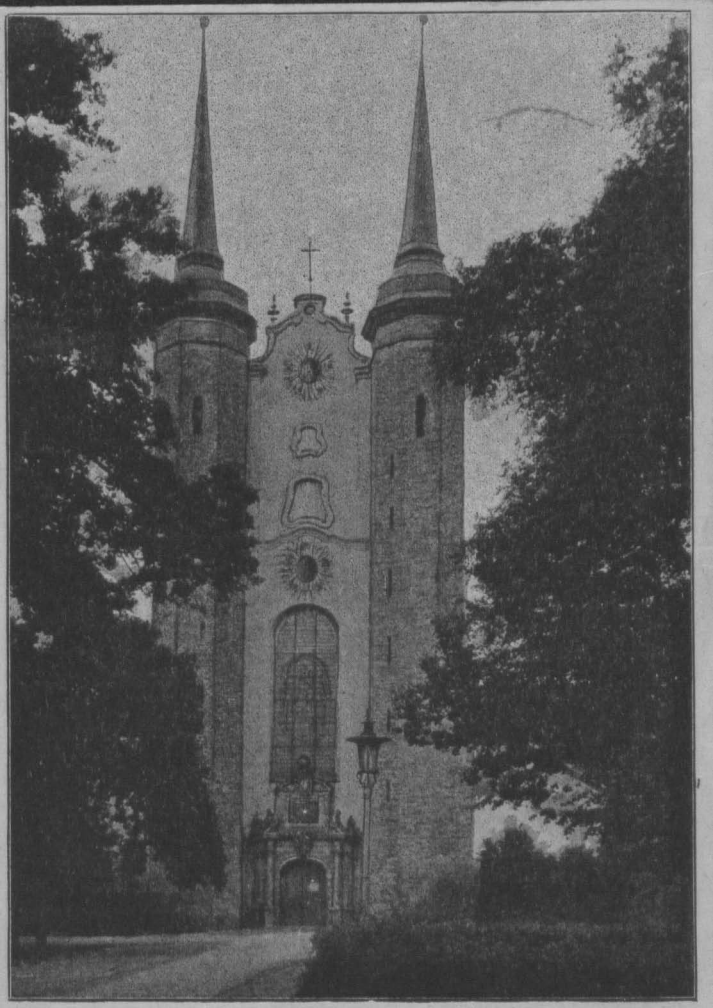

Klosterkirche Oliva. Hauptportal.

4. VIII. 24. Wyjątka pow. Więcbarki st. p. Chwarszczyna

Mitteilungen

Kochany Michale!

Dziękuję Ci za dokładne zakomunikowanie o przebiegu Konferencji. Nie mogłem wrazdpisać w części z powodu wycieczek, jakie robimy. Okolica małe zaniedzenia, pod względem piękności przyrody i pod względem zabytków naszej historyjo - Wysyłajemy pracę pod adresem Wegehaupt. Uprzedziłem go listownie. Co się u nas dzieje? Kiedy będziemy razem na dniem pawstwem, kiedy społeczeństwo nasze dojrzeje? Serdecznie Ciebie i Pani ręczki całuję. JZ.

Verlag: W. Müller. Druck: Paul Beneke, Oliva.

21

Postkarte

POCZTA POLSKA

10 GROSZY 10

ISTAR. WEINEROWA

Bydgoszcz

Wielmożny Pan

Michał Lempicki

ul Grodzka 2

PREZES NAJWYŻSZEJ IZBY
KONTROLI

23

Warszawa, dnia 9. XII. 1925 r.

Szanowny Panie Inżynierze

Pracę Pańską – stanowisko ustawy Wyższej Izby Obrachunkowej Pruskiej otrzymałem. Niektóre wątpliwości, jakie Pan w swym liście zaznaczył są wyjaśnione i usunięte. Należność za tę pracę jednocześnie Sekretarjat Izby przesyła przekazem. Jednocześnie pozwalam sobie prosić Szanownego Pana o wykonanie przekładu na polski prawa budżetowego pruskiego, które jednakże z powodu, że sam muszę się teraz z niem poznać, chociażby w tekście niemieckim, przeszlę w końcu tego miesiąca.

Łączę wyrazy głębokiego szacunku

Jan Żarnowski

Warszawa
Żórawia 44.
4. VIII. 25.

25

Kochany Michale!

Po moim liście oficjalnym otrzymałeś już zapewne wysłane Ci prawo budżetowe niemieckie, wydane w 1922 r. Proszę Cię bardzo o przetłómaczenie jego do końca Września. Gdybyś nie mógł zająć się tą pracą, proszę Cię wzór odesłać ten urzędowy dziennik niemiecki, postaramy się to załatwić w inny sposób. Zwracam Twoją uwagę, że „Behörde" jest to „władza", a „urząd" jest to „Amt". Ma to specjalne znaczenie w austrjackim widzeniu

rzeczy.

Czytałeś pewno o mojej konferencji z prasą, uważałem ją za potrzebną dla wyjaśnienia obecnego stanu naszej działalności, a także z powodu defraudacji w Izbie Krakowskiej. Strata niewielka, ale wstyd duży. Kasjer zaaresztowany i pociągnięty do odpowiedzialności karnej. Prezes i Wice-Prezes zawieszeni w obowiązkach. Wyższa Komisja dyscyplinarna, która natychmiast była delegowana na miejsce orzekła, że Prezes Izby

ma być zwolniony z obowiązku i pozbawiony emerytury (po 35 latach służby), Wice-Prezes Izby przeniesiony w stan spoczynku ze zmniejszoną emeryturą, jeszcze parę osób otrzymało mniejsze kary do naganny włącznie.

Muszę teraz szukać Prezesa dla Izby Krakowskiej. Nie jest to łatwo, nietylko z tego powodu, że trzeba fachowego człowieka, ale także z powodu braku mieszkań w Krakowie.

Korzystamy z lata o tyle, że parę dni w tygodniu spędzamy w Milanówku. Przeżyty nas dosrze, potem upały, teraz znowu deszcze. Pracy nie jest mało, głównie z tego powodu,

że prawie wszyscy urzędnicy są na urlopie, bo tak chce pragmatyka służbowa, ale Polska, chwała Bogu, żyje i urlopu brać nie chce.

Ściskam Cię serdecznie, Pani rączki całuję. Żona chojna Pani ściskam zasyła ukłony

Jan Żarnowski

29

Warszawa
7. X. 25 r.
Żórawia 44.

Kochany Michale!

Ukończyłem swą podróż w celach informacyjnych, podróż niezwykle pod tym względem ciekawą. Zwiedziłem i przestudjowałem, o ile to można było w tym krótkim czasie zrobić, ustrój i kompetencja instytucji kontrolujących w Pradze, Brukselli, Paryżu, Rzymie i we Wiedniu. Przywiozłem dużo notat i materjałów pisanych i

i drukowanych. Obecnie przyprowadzam wszystko do porządku. Byłoby mi bardzo potrzebne mieć także pruskie prawo budżetowe, o przetłómaczenie którego Ciebie prosiłem. Możebyś zatem zechciał mi swą pracę wraz z niemieckim egzemplarzem odesłać. Gdyby praca ta z jakich bądź powodów nie była wykonaną, proszę o odesłanie niemieckiego tekstu.

Jak Państwo spędzili lato i jak im służy zdrowie, nam wszystkim ka i pod tym względem się powiodła.

Pozdrowienia od nas obojga szczerze oddamy

Jan Żarnowski

33

Kochany Michale!

Prosimy Ciebie, abyś był Łaskaw zechciał z nami zjeść obiad w Poniedziałek 16 Czerwca o 2½ g. Jest to jedyny dzień, kiedy będziemy mogli pomówić. Będzie jeszcze poseł Anwer, Twój przyjaciel.

Ściskam Ciebie i czekam

Jan Żarnowski

Posiedzenie będzie o 11ej.

35

KONTROLA PAŃSTWOWA

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DN. 24 marca 1923 R.

№ 3828/P.

WARSZAWA, UL. ŻÓRAWIA № 44

TELEFONY CENTRALI:

505-73, 505-74, 505-75 I 505-77

Do

Pana

Inż. Michała Łępickiego

w Bydgoszczy

ul. Szopena Nr.2

Zgodnie z poleceniem Pana Prezesa Najwyższej Izby Kontroli Państwowej Wydział Personalny Najwyższej Izby przesyła przy niniejszem Panu Inżynierowi następujące Nr.Nr."Kurjera Polskiego", traktujące o przemyśle naftowym w Polsce-a mianowicie:

1/ z 1922 roku - 28, 29, 63.87,124,130,156 156, 160, 171, 177, 196, 230, 274, 326, 333, 340, 347,

2/ z 1923 roku - 7, 21, 28, 35, 42, 49,56 63, 70, 77,

i prosi uprzejmie o zwrot powyższych numerów po wykorzystaniu ich treści.-

Naczelnik Wydziału Personalnego

K. Dzekanowski

Radca J. Jaworski

NIT. SSC BIBLIOT.

A. W. Drukarnia Państwowa № 19992. 18-I 23. 3000.

KONTROLA PAŃSTWOWA

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

DN. 25 czerwca 1923 R.
№ 7254/P.

WARSZAWA,
UL. DANIŁOWICZOWSKA № 18
TELEFON 52-08

37

Poufnie.

Do Pana Inżyniera

MICHAŁA ŁEMPICKIEGO.

Mam zaszczyt udzielić Panu Inżynierowi do wiadomości i osobistego użytku egzemplarz /Nr.53/ sprawozdania z czynności Kontroli Państwowej, dokonanych w 1922.

PREZES NAJWYŻSZEJ IZBY
KONTROLI PAŃSTWOWEJ

Jan Zarnowski

Drukarnia Państwowa № 16102 27-XII 21. 1000.

KONTROLA PAŃSTWOWA

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DN. 23 czerwca 1924 R.

№ 6745/P.

WARSZAWA, UL. ŻÓRAWIA № 44

TELEFONY CENTRALI:

505-73, 505-74, 505-75 i 505-77

39

Prezes Najwyższej Izby Kontroli ma zaszczyt przesłać Panu Inżynierowi odpis protokółu 2-iej konferencji z dnia 16 czerwca r.b. w sprawie rachunkowości skarbowej do wiadomości.-

Do Pana Inżyniera

MICHAŁA ŁEMPICKIEGO.

Drukarnia Państwowa № 22256. 13-IX 23. 2000.

41

KONTROLA PAŃSTWOWA

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DN. 30 stycznia 1925 R.

№ 1240/P.

WARSZAWA, UL. ŻÓRAWIA № 44

TELEFONY CENTRALI:

505-73, 505-74, 505-75 i 505-77

Do Pana inż. Łempickiego

w Bydgoszczy.

Z polecenia Pana Prezesa Najwyższej Izby Wydział Personalny zwraca oryginały:

1/ Szematu budżetu nadzwyczajnego,

2/ Ogólnych uwag o planach finansowo-gospodarczych państwowych przedsiębiorstw przemysłowych i monopolów

3/ Szematu planu finansowo-gospodarczego,

4/ Szematu bilansu,

5/ Uwag szczegółowych o planach finansowo-gospodarczych oddzielnych przedsiębiorstw,

6/ Ogólnych wniosków.

NACZELNIK WYDZIAŁU PERSONALNEGO

R. Rohozewski

Drukarnia Państwowa № 26435. 5-X 24. 1000

43

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY
KONTROLI PAŃSTWOWEJ

DN. 4 września 1925 R.
№ 9784/S

WARSZAWA, UL. ŻÓRAWIA № 44
TELEFON 5-51

Prezes Najwyższej Izby Kontroli ma zaszczyt udzielić Panu Inżynierowi do wiadomości i osobistego użytku egzemplarz /Nr.175/ sprawozdania Kontroli Państwowej z czynności, dokonanych w 1924 roku.-

Do Pana
Inż.Łempickiego Michała
w Bydgoszczy.

NIOSSG BIBLIOT.

Drukarnia Państwowa № 26711. 24-XI 24. 1000.

Sejm

1/ wniesione dodatki potrzeba setzyć na n

45

2/ Likwidacja nie opłaca się

(co jest w dochod b. Pr Dwel o ucz mówił Kaf

3 Kas chor nie wszędzie (ale we Sam jest
niema w dep

4/ dotąd 60 mil. M Sa za przyczyn pożar

5/ Org st cel: zwyc 890,5 + nad 20,3 = 910,8
tr 27

6) Sama zasiłek zwrot (poi)
" bez zwrot

7) Gabyszewsk – nawszędzy są str 23, 27
Wrzew – 7 – 124 ok nad cel 26 (w 26)

8/ Emer Kolei zel w Bieli kol zil

9/ Nie zgadza się dotacja 200 a Sestr 28.

10/ opł. do kas chor czy wszędzie?

11/ niema Kor Pożyc

12/ M^wo Kolei Rem K. 1. o ralic do zw wyd
{ dar 20 R. Kup 0,45 nom bu 10,0

13/ Zwrot ks czy pożyc
M^wo Sa str 12 ustawy mts w pod do L
M Rol. skg Ustawa wekergn

14/ Ined Samorządy na pom rol
a wydat 47 mil

15/ Pomoty szkolne

16/ Nie wszędzie wydaba protokuł
wydawa się w ciągu roku
(kp Rej rol Sam

17/ Kocer expl. 1 Kol dr. zil
" Konser 1 Kol. dr bob
" budowy " " "

18/ Melior rolne 2,5 Rola czynsz
zwrot?

19/ Niema sam Sługa i po Kary pożyc

Nadz w Pat 20/ Drzew Polscy

Oświadczenie Stronnictwa Państwowego.

Stronictwo Państwowe złożyło Radzie Regencyjnej następujące oświadczenie:

Odbyte w d. 6 września r. b. zebranie Stronnictwa Państwowego uchwaliło złożyć Najdostojniejszej Radzie Regencyjnej następujące oświadczenie:

Stronnictwo Państwowe wychodzi z założenia, że realizacja państwa polskiego winna nastąpić już podczas wojny i uznaje notę rządu polskiego z d. 29 kwietnia za zapoczątkowanie pozytywnej w tym kierunku polityki.

Nie wchodząc w ocenę treści noty, Stronnictwo Państwowe, w samym fakcie jej wysłania, widzi pożądany przedwstępny krok, ze strony rządu polskiego, zmierzający do najrychlejszego nawiązania niezbędnych rokowań z rządami mocarstw centralnych w sprawach terytorjalnego ukształtowania państwa polskiego i wyjaśnienia wzajemnego stosunku między niem a państwami centralnemi.

W głębokiem przekonaniu, że sprawy powyższe wymagają dokładnego rozważenia, porozumienia i ustalenia w możliwie najprędszym czasie, — gdyż od tego zależy powstanie i utrwalenie państwowości polskiej już w okresie wojny, Stronnictwo Państwowe uważa za wskazane, aby rząd polski prowadził dalej rozpoczęte pertraktacje, dążąc energicznie i konsekwentnie do zabezpieczenia żywotnych interesów państwa polskiego, politycznych i ekonomicznych, drogą odpowiednich konwencyj i przyjmując za podstawę terytorjalnego progamu polskiego nie samo tylko Królestwo Kongresowe, ale całokształt ziem polskich lub do Polski ciążących, a od Rosji oderwanych.

W takiej polityce Stronnictwo Państwowe poprze rząd i jego usiłowania.

21/ wyd. prawne
— prawn

22/ Mw. Spr. Wew. kont. zag. to 4.0 n

23/ Na org. Kural 10 rub (str 51)

24/ Przypers. nie ma wpisany: reg. strefie - podzielna: wydział, nie ma pow. w konc.

25/ Stos. drożyn. dde

26/ Zarowczyk sg. kredyt
a nowe bilet

27/ Obroty: Cerba wzed
w agent Mw. Spr.

28/ Redakcja porlegi

29 Dr. pol. str 17

30/ Inne wyd. przepro
Mwo. Sp. 200 n str 29

31/ Turyst. w Rob. Pib

32/ Wiele wyd. bez objas. np. 6 mat. zawt
w wiprow.

33/ Aprow. agendy

34/ Zas. TK często bez objas. np. Wrzesień bez

35/ Mapy bez Mw. Spr. zag. ile. w Nad. Sady

Oświadczenie Stronnictwa Państwowego.

Stronictwo Państwowe złożyło Radzie Regencyjnej następujące oświadczenie:

Odbyte w d. 6 września r. b. zebranie Stronnictwa Państwowego uchwaliło złożyć Najdostojniejszej Radzie Regencyjnej następujące oświadczenie:

Stronnictwo Państwowe wychodzi z założenia, że realizacja państwa polskiego winna nastąpić już podczas wojny i uznaje notę rządu polskiego z d. 29 kwietnia za zapoczątkowanie pozytywnej w tym kierunku polityki.

Nie wchodząc w ocenę treści noty, Stronnictwo Państwowe, w samym fakcie jej wysłania, widzi pożądany przedwstępny krok, ze strony rządu polskiego, zmierzający do najrychlejszego nawiązania niezbędnych rokowań z rządami mocarstw centralnych w sprawach terytorjalnego ukształtowania państwa polskiego i wyjaśnienia wzajemnego stosunku między niem a państwami centralnemi.

W głębokiem przekonaniu, że sprawy powyższe wymagają dokładnego rozważenia, porozumienia i ustalenia w możliwie najprędszym czasie, — gdyż od tego zależy powstanie i utrwalenie państwowości polskiej już w okresie wojny, Stronnictwo Państwowe uważa za wskazane, aby rząd polski prowadził dalej rozpoczęte pertraktacje, dążąc energicznie i konsekwentnie do zabezpieczenia żywotnych interesów państwa polskiego, politycznych i ekonomicznych, drogą odpowiednich konwencyj i przyjmując za podstawę terytorjalnego progamu polskiego nie samo tylko Królestwo Kongresowe, ale całokształt ziem polskich lub do Polski ciążących, a od Rosji oderwanych.

W takiej polityce Stronnictwo Państwowe poprze rząd i jego usiłowania.

Wyniki dyskusji budżetowej

Znaczenie dys. budżetowej wogóle i tegorocznej w szczególności — Komisji podjęła ogólne sum wydał i doch państw. w porow z przedtnowa rcnu przez rząd — Kerrsal. Środki robiony przed państw. Czy uchwalony w nim bud. jest realny?

Komisja budżetowa Sejmu zakończyła swą pracę; odbyło się w komisji trzecie czytanie preliminarza i zostały ustalone cyfry wszystkich pozycji, wydatkowych i dochodowych, budżetu. Teraz nastąpi jeszcze na plenum Sejmu drugie i trzecie czytanie; można jednak przypuszczać, że większych zmian w preliminarzu wprowadzonych już nie będzie.

Praca komisji w tym roku trwała zaledwie 24 dni, o miesiąc krócej, niż w roku poprzednim — co oczywiście dowodzi możliwości usprawnienia dotychczasowych metod prac sejmowych. Tym razem było dużo mniej rozwlekłych przemówień, obliczonych na efekt i przeznaczonych dla wyborców; mniej polemiki osobistej; dyskusja na ogół była rzeczowa. W tem wszystkiem jest niezaprzeczalny postęp i zarazem dowód rozwijającego się wyrobienia parlamentarnego i otrzeźwienia.

Zamówienie.

Zamawiam niniejszem

w ilustrowanym kalendarzu bydgoskim

„Satyr"

na rok 1925

ogłoszenie wielkości ..... strony za cenę

..... złotych.

Bydgoszcz, dnia ..... 1924r.

Zastrzeżenia: .....

.....

.....

podpis zamawiającego.

Zapłacono: .....

Dyskusja budżetowa jest pewnego rodzaju egzaminem, jaki zdaje rząd przed przedstawicielstwem narodowem, nie tylko z dokonanych czynności, ale także ze swych zamierzeń na przyszłość; jednocześnie jest dla szerszego ogółu źródłem informacyjnem, na co i w jaki sposób są wydatkowane ściągane z płatników podatki. Dyskusja ujawnia dodatnie i ujemne strony gospodarki rządowej; wyjaśnia, jaki jest kierunek działalności rządowej w rozmaitych dziedzinach życia narodowego i państwowego, oraz jakie stanowisko zajmuje rząd wobec aktualnych zagadnień: społecznych, oświatowych, polityki zagranicznej i wewnętrznej i t.d, od umiejętnego rozwiązania których zależy przyszłość narodu i państwa. Jest więc rzeczą jasną, że w dyskusji budżetowej muszą się znaleźć, obok momentów gospodarczych, także i momenty o charakterze ogólnym politycznym.

W tym roku dyskusja budżetowa nabierała szczególnego znaczenia, a to z następujących powodów. Opozycyjny nastrój większości sejmowej w stosunku do rządu kazał przypuszczać, że Sejm pogłębi dyskusję, celem wykazania błędów polityki gospodarczej rządu (rozrzutność w okresie „tłustych" lat) i wskazania sposobów ich usunięcia na przyszłość. Poza tem, przed oczami Sejmu i rządu stanął fakt, doniosły w swych następstwach, z którym trzeba

Zamówienie.

Zamawiam niniejszem

w ilustrowanym kalendarzu bydgoskim

„Satyr"

na rok 1925

ogłoszenie wielkości ..... strony za cenę

..... złotych.

Bydgoszcz, dnia ..... 1924r.

Zastrzeżenia: .....

.....

.....

podpis zamawiającego.

Zapłacono: .....

się liczyć: fakt załamania się konjunktury gospodarczej, po kilku latach, niezwykle pomyślnych. W ciągu tych lat, budżety „pęczniały" nieprawidłowo, wzrastały szybko i znacznie wydatki państwowe, musiało zawsze oczywiście wzrastać opodatkowanie ludności. Teraz, po zmianie konjunktury, rząd nie będzie mógł i nie będzie chciał (jak się wyraził minister Skarbu) podwyższać podatków; raczej trzeba myśleć o ich obniżeniu. W takich warunkach stała się wyraźną potrzeba ograniczenia wydatków państwowych (oszczędności) i, co jest nie mniej ważnem, potrzeba wynalezienia, poza podatkami, nowych źródeł dochodów państwowych (podniesienie rentowności majątku i przedsiębiorstw państwowych). Pod kątem tych faktów i wymagań należy oceniać owocność przeprowadzonej dyskusji budżetowej.

Z osiągniętych wyników dyskusji komisja budżetowa jest zadowolona; jej przewodniczący, poseł Byrka, oświadczył, że budżet, jaki wyszedł z komisji, jest realny, a poprawki, wprowadzone ~~do~~ przez komisję do preliminarza rządowego, są słuszne; Minister Skarbu ~~zaznaczył~~ zechciał przyznać, że, jako nowicjusz, wiele z dyskusji skorzystał. Zobaczmy więc teraz, jak się przedstawiają cyfrowo wyniki prac komisji budżetowej nad preliminarzem na r. 1930/31.

Przedewszystkiem zaznaczyć trzeba, że impet

Zamówienie.

Zamawiam niniejszem

w ilustrowanym kalendarzu bydgoskim

„Satyr"

na rok 1925

ogłoszenie wielkości ..... strony za cenę

..... złotych.

Bydgoszcz, dnia ..... 1924r.

Zastrzeżenia: .....

.....

.....

podpis zamawiającego.

Zapłacono: .....

szczędnościowy do skreślania wydatków wyraził się głównie w komisji przy drugiem czytaniu, a przy trzeciem, część poprzednich skreśleń została odrzucona, a przywrócone cyfry preliminarza rządowego. Największe skreślenia utrzymały się w budżetach ministerstw skarbu i spraw wojskowych; w pierwszem, w dziale monopolów, spirytusowego i tytoniowego, skreślono z wydatków inwestycyjnych i eksploatacyjnych, kilkanaście milj. zł. (dokładnej cyfry nie da się z ogłoszonych sprawozdań ustalić). W budżecie M^wa Spraw Wojskowych skreślano przeszło 9 milj. zł. z kredytów na wyżywienie ludzi i zwierząt, w związku ze spadkiem cen zboża; suma ta została zupełnie wykreślona, a nie przeznaczona na „rezerwę zaopatrzenia, jak chciał wniosek rządowy i jak się to dzieje ze wszystkiemi oszczędnościami tego budżetu. Inwest

Osobną kategorję stanowią skreślenia z funduszów dyspozycyjnych ~~niektórych~~ ministrów; zaostrzają one niepotrzebnie stosunek między rządem a Sejmem i są niewątpliwie dowodem braku zaufania do ministrów. Niektóre, ujawnione podczas dyskusji, fakty (np. tyczące się funduszu propagandowego M^wa Spraw Zagran.) usprawiedliwiają wątpliwości Sejmu, co do celowości i sposobów wydatkowania tych funduszów; z drugiej jednak strony, w obecnych warunkach politycznych, fundusze dyspozycyjne są

Zamówienie.

Zamawiam niniejszem

w ilustrowanym kalendarzu bydgoskim

„Satyr"

na rok 1925

ogłoszenie wielkości ..... strony za cenę

..... złotych.

Bydgoszcz, dnia ..... 1924r.

Zastrzeżenia: .....

.....

.....

podpis zamawiającego.

Zapłacono: .....

są koniecznością; wyjściem z błędnego koła mogłoby być poddanie wydatków dyspozycyjnych kontroli specjalnej, ~~kom~~ nieliczącej, komisji sejmowej, jak to już ~~prak~~ praktykuje się w Czechosłowacji. Komisja budżetowa skreśliła z funduszu dyspozycyjnego M-ra Spr. Wewn. (6 milj.) – 3 milj., M-ra Spraw Wojsk. (8 milj.) – 2 milj. z funduszu dyspozycyjnego i propagandowego M-ra Spr. Zagran. (12,5 milj.) – 3 milj., jakkolwiek minister uczynił z tego kwestję zaufania.

Jednocześnie ze skreśleniami komisja wstawiła do budżetu kilka nowych poważnych pozycji wydatkowych, jak to: 15 milj. zł na walkę z bezrobociem, co razem z preliminowanemi już 18 milj. stanowi 33 milj. (wniosek rządowy), 4,5 milj. zł – na przeprowadzenie spisu ludności w końcu 1930 r. (także wniosek rządowy), 5 milj. zł – na meljoracje rolne, 12,5 milj. zł – na budowę szkół powszechnych (wniosek sejmowy). Ostatecznie po uwzględnieniu skreśleń i nowych pozycji, oraz podniesienia niektórych wydatków, np. na renty inwalidzkie, ogólna suma wydatków państwowych na r. 1930/31 została podniesiona w komisji sejmowej o 11 milj. w porównaniu z preliminarzem rządowym: ~~2.946 milj.~~ 2.995 do 2.946 milj. zł.

x x x

Zamówienie.

Zamawiam niniejszem

w ilustrowanym kalendarzu bydgoskim

„Satyr"

na rok 1925

ogłoszenie wielkości ..... strony za cenę

..... złotych.

Bydgoszcz, dnia ..... 1924r.

Zastrzeżenia: .....

.....

.....

podpis zamawiającego.

Zapłacono: .....

Obcinając niektóre pozycje wydatkowe, komisja uznała za właściwe inne podwyższić, jak np. wydatki na emerytury – o 10 milj. na renty inwalidzkie o 2,5 milj. zł. Następnie komisja, częściowo na wniosek rządu, częściowo z własnej inicjatywy, wstawiła do budżetu kilka nowych pozycji, jak-to: 15 milj. zł na walkę z bezrobociem, co razem z preliminowanemi już 18 milj. wynosi 33 milj. na przeprowadzenie nowego spisu ludności, w końcu 1930 r. – 4,5 milj., na melioracje rolne – 5 milj. na budowę szkół powszechnych – 12,5 milj. zł. Ostatecznie, po wszystkich zmianach i poprawkach, ogólna suma wydatków, na r. 1930/31, uchwalona w komisji, okazała się o 11 milj. zł. wyższa od projektowanej w preliminarzu rządowym: 2.946 milj. zamiast 2.935 milj.

× ×

Odnośnie do dochodów państwowych, przewidywanych w r. 1930/31, komisja stanęła na stanowisku, że są one przez rząd obliczone w preliminarzu za nisko i stosunkowo znacznie je podniosła, a mianowicie: dochody administracji (różnych ministerstw) – o 43 milj. ~~zł~~ przedsiębiorstw państwowych (dochód z przewozów kolejowych) – o 55 milj., monopolów – o 27 milj. razem o 125 milj. zł., inaczej mówiąc, rząd przewidywał dochody państwowe w r. 1930/31 w sumie 2.943 milj., komisja przewiduje je w sumie 3.068 milj. zł. Tym sposobem

Zamówienie.

Zamawiam niniejszem

w ilustrowanym kalendarzu bydgoskim

„Satyr"

na rok 1925

ogłoszenie wielkości ..... strony za cenę

..... złotych.

Bydgoszcz, dnia ..... 1924 r.

Zastrzeżenia: .....

.....

.....

podpis zamawiającego.

Zapłacono: .....

poprawiony przez komisję budżet wykazuje nadwyżkę dochodów nad wydatkami w sumie 122 milj. zamiast 8 milj., wykazanych w preliminarzu rządowym. Z tej nadwyżki, w miarę jej istotnego ujawnienia, projektuje się już teraz 65 milj. użyć na wypłaty urzędnikom państwowym za r. 1928 zaległego dodatku mieszkaniowego, i 25 milj. przekazać jako dotację Bankowi Rolnemu.

Propozycję niektórych klubów sejmowych, o podniesienia o 5% uposażeń urzędniczych, komisja uznała, w obecnych warunkach, za niemożliwą do przyjęcia, gdyż jej wykonanie pociągnęło-by za sobą wydatek przeszło 110 milj. zł. Natomiast, zgodnie ze zdaniem M-ra Skarbu, „że obecnie należy myśleć przedewszystkim o rolnictwie, a potem o urzędnikach", komisja uchwaliła rezolucję upoważniającą ministra Skarbu, o ile płynne zapasy skarbu przewyższają 200 milj. zł, do wydawania z tych zapasów krótkoterminowych kredytów na cele podniesienia produkcji drobnego rolnictwa. O zapasach kasowych Skarbu (rozrzutności z ostatnich kilku lat), minister Skarbu poinformował, że wynoszą one teraz około 650 milj. zł, z których przeszło 400 milj. jest unieruchomionych w przyrzekach długoterminowych i specjalnych lokatach, a około 250 milj. ~~pozw~~ przedstawia płynną rezerwę — w stanowi niezbędnym dla gospodarki państwowej minimum.

Uchwalony w komisji budżet na r. 1930/31

Zamówienie.

Zamawiam niniejszem

w ilustrowanym kalendarzu bydgoskim

„Satyr"

na rok 1925

ogłoszenie wielkości ..... strony za cenę

..... złotych.

Bydgoszcz, dnia ..... 1924r.

Zastrzeżenia: .....

.....

.....

podpis zamawiającego.

Zapłacono: .....

nazwano „sztywnym", t.j. przebaczonym „lirów".

Czy jest on realny? Czy ~~da~~ okaże się wykonalnym, czy da się ściągnąć do kas skarbowych 3068 milj. zł.? Pod tym względem można mieć poważne zastrzeżenia; dał im wyraz generalny referent budżetu, poseł prof. Krzyżanowski, obecnie czynny członek B.B. Zwraca on uwagę, że obecna sytuacja gospodarcza jest ciężka, że w ostatnich miesiącach wpływy skarbowe chronicznie stale, że ubiegły rok ~~w maj~~ budżetowy (do 1 Kwietnia 1930 r.) w najlepszym razie da przewyżkę dochodów nad wydatkami nie wiele ponad 30 milj. zł. i wyprowadza stąd wniosek, że „administracja skarbowa powinna się liczyć z możliwością spadku dochodów" w porównaniu ze wstawionym w preliminarzu sumą 3.068 milj. zł.

Zamówienie.

Zamawiam niniejszem

w ilustrowanym kalendarzu bydgoskim

„Satyr"

na rok 1925

ogłoszenie wielkości ..... strony za cenę

..... złotych.

Bydgoszcz, dnia ..... 1924r.

Zastrzeżenia: .....

.....

.....

podpis zamawiającego.

Zapłacono: .....

Uwagi o budżecie państwowym

III

Dochody zwyczajne.

Budżet „zwyczajny", ~~zawierający~~ wykazujący z jednej strony normalne zwyczajne dochody skarbu a z drugiej — normalne zwyczajne wydatki Rządu, obrazuje stan finansowy państwa w danej chwili ~~państwa~~ i prowadzoną w niem politykę ekonomiczną. W budżecie znajdują się odpowiedzi na takie zasadnicze pytania: jaki jest stosowany system podatkowy, jakie jest obciążenie płatnicze rozmaitych warstw społeczeństwa, jak się gospodaruje majątkiem państwowym, wreszcie, na jakie cele wydatkuje się zasoby skarbu i ile kosztują rozmaite funkcje Rządu?

Jeżeli zwyczajny budżet wykazuje deficyt, t.j. przewyżkę wydatków nad dochodami, — jest to znakiem i ostrzeżeniem, że należy zwiększyć dochody, czyli zmniejszyć wydatki, lub równocześnie uskutecznić jedno i drugie. W takiem właśnie położeniu jesteśmy obecnie.

Preliminarz budżetowy na r. 1921, obejmujący b. zabory: rosyjski i austrjacki, łącznie z osobnym preliminarzem dla b. dzielnicy pruskiej, przewiduje w roku bieżącym:

dochody zwyczajne w sumie . . . 99.758,1 mil. mk. p.
wydatki " " " . . . 111.042,7 " " " a więc
deficyt budżetu zwyczajnego " " . . 11.284,6 " " "

, niezależnie od deficytu 62.509,9 mil. w budżecie „nadzwyczajnym"; oba te deficyty, w ogólnej sumie 73.794,5 mil., nie mają już żadnego pokrycia, poza wydrukowaniem nowych ilości banknotów.

× ×

Przystępując do rozpatrzenia dochodów zwyczajnych, zauważyć trzeba, że są one rozrzucone w preliminarzach poszczególnych ministerjów, które je pobierają, tak, że jeden i ten sam rodzaj dochodu powtarza się w kilku preliminarzach; brakuje jednak sumarycznego ich zestawienia, przedstawiającego ich całokształt i w którem dochody były-by rozklasyfikowane i zgrupowane według źródeł, z jakich pochodzą. ~~Tymczasem~~ Źródła te są różnorodne: podatki bezpośrednie, opłaty bezpośrednie (stemplowe i inne), podatki pośrednie, cła przywozowe i wywozowe, dochody od monopolów rządowych, dochody ~~od~~ z majątków państwowych i

TOWARZYSTWO
GÓRNICZO-PRZEMYSŁOWE
„SATURN".
Kapitał akcyjny 10.000.000 rubli.

Kopalnia Saturn, d. 18 stycznia 1919 r.
st. poczt. Sosnowice.

№ dz. 7630

Wiel-ożny Pan
Michał Łempicki
Inżynier górniczy
czasowo w Dąbrowie Górn.

Mamy zaszczyt przesłać WPanu w załączeniu:

1) wykaz wymiarów różnych gatunków węgla na Saturnie i ich procentowy stosunek do ogólnej liczby wydobycia,
2) takiż wykaz dotyczący kopalni Jewisz,
3) zestawienie wydatków na żywność.

Reszta wykazów jest w robocie.

Z poważaniem
Towarzystwo
Górniczo-Przemysłowe
„SATURN"

3 załączniki.

Adres dla listów: Towarzystwo Górniczo-Przemysłowe „Saturn", p. Sosnowice.
Adres dla depesz: Sosnowice-Saturn.

rozmaitych przedsiębiorstw rządowych i t.p. Jeżeli teraz dochody zwyczajne, rozsiane po wszystkich poszczególnych preliminarzach, zgrupujemy w kategorje, odpowiednio do ich pochodzenia, — otrzymamy na r. 1921 (dla obszarów b. zaborów, rosyjskiego i austrjackiego) następujące zestawienie, w którem, obok absolutnych cyfr, pokazany jest także procentowy udział każdej kategorji w ogólnej sumie dochodu państwowego.

1. Podatki bezpośrednie (2.132,6 mil.) i opłaty bezpośrednie (stemplowe i inne) - - - - - - - - 17.082,5 mil. mk — 21,2%
2. Podatki pośrednie (konsumcyjne 4.109,3 mil.), i cła przywozowe (5.000 mil.) i wywozowe (901,5 mil.) . 10.010,8 „ „ — 12,3%
3. Dochody z monopoli rządowych - - - - - - 13.533,5 „ „ — 16,7%
4. Dochody z majątków państwowych i przedsiębiorstw rządowych - - - - - - - - 36.579,1 „ „ — 45,2%
5. Rozne inne dochody (ze sprzedaży majątku nieruchomego i ruchomego, druków, wydawnictw, kary administracyjne i rządowe, zwrot wydatków i pożyczek i t.p.) .. 3.777,3 „ „ — 4,6%

Razem ... 80.983,2 „ „ — 100%.

W szeregu podatków bezpośrednich, pierwsze miejsce, pod względem rozmiarów, zajmuje podatek dochodowy, preliminowany na r. 1921 w wysokości 7.000 mil; poniżej idą podatek gruntowy i od nieruchomości - 2.753,5 mil, podatek przemysłowy — 1.150 mil, od zysków wojennych — 700 mil. i t.d.

Do podatków pośrednich należą podatki konsumcyjne, nałożone na rozmaite artykuły użytku powszechnego: wódki, wino, piwo, naftę, przetwory naftowe (oleje mineralne) i t.p.; największy dochód (1.120 mil) oczekiwany jest z podatku na oleje mineralne i od węgla — 1.970 mil.; w rzeczywistości ten ostatni dochód redukuje się do 842 mil, gdyż reszta (1.128 mil.) jest zwrotem dopłat aprowizacyjnych na kopalniach.

W ogóle stosowany obecnie system podatków i opłat wymaga uregulowania i ujednostajnienia dla całego obszaru Państwa; dziś bowiem jedne podatki obowiązują tylko w b. zaborze rosyjskim, drugie — w b. zaborze austrjackim; jest nawet podatek (od gilz), który obowiązuje jedynie na obszarze b. okupacji niemieckiej.

Monopoli rządowych mamy teraz pięć i szóstą — loterję państwową; mają one dać w r. 1921 następujące dochody: monopol tytoniu — 6.000 mil, spirytusu — 3.900 mil., cukru — 2.000 mil., soli — 1.300 mil. sacharyny — 292 mil i loterja — 41,5 mil.; również nie wszystkie monopole obowiązują w jednakowej mierze na obszarze całego państwa. Wszelkie monopole, prywatne i rządowe, nie są zjawiskiem normalnem i nie wpływają pomyślnie na rozwój życia gospodarczego. Monopole rządowe tłomaczą się tylko pilną potrzebą zasilenia Skarbu,

Sk/HF.

MINISTERSTWO
PRZEMYSŁU I HANDLU
SEKCJA GÓRNICZO-HUTNICZA

TELEFON № 285 i 286.

№ 426

WARSZAWA, DN. 4 lutego 1919 R.
JASNA № 8, IV P.

Mam zaszczyt prosić WPana o przybycie dziś dnia 4 lutego do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Zgoda 10, na konferencję pod przewodnictwem p. Ministra w sprawie zarządu Rządowych Zakładów Przemysłowych i ich przynależności do Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Konferencja rozpocznie się o godzinie 12-1/2 w południe.

Wielmożny Pan
Michał Łempicki
w miejscu.
Mokotowska 57.

Drukarnia Państwowa № 3174. 9-XII 18. 1000.

prowadzą jednak, w następstwie swego charakteru, do takich, a często poważnych nadużyć, o czem zresztą świadczą u nas szerzące się w społeczeństwie wiadomości o gospodarce monopolowej i powstające na tle panujących w nią ~~tych~~ stosunków, sprawy sądowe. Z powyższych względów jest pożądanem przejście od systemu monopolowego do systemu opłat akcyzowych.

Majątki państwowe i przedsiębiorstwa rządowe mają, według preliminarza, dać w r. 1921 dochodu – 36.579,1 mil., co stanowi 45,2% całej sumy dochodu państwowego; jest to jednak przeważnie dochód brutto, który ma swój równoważnik w wydatkach na gospodarowanie majątkami i prowadzenie przedsiębiorstw, tak, że w ogóle zysk czysty okaże się znacznie niższym, a nawet w niektórych wypadkach, zamiast zysku jest strata. ~~Tak np.~~ Państwowe koleje żelazne np. wykazują w swym preliminarzu dochód w sumie 26.138,3 mil, tymczasem eksploatacja ich ma kosztować 30.264,9 mil, t.j. koleje dadzą deficytu przeszło 4.000 mil. dek. Lasy rządowe mają dać poważny dochód 3.783,6 mil.; po potrąceniu jednak ~~kosztów~~ wydatków gospodarczych chociażby tylko jednych kosztów lokalnych zarządów (zwyczajne wydatki 1.864,4 mil. i nadzwyczajne – 112,2 mil, razem 1.976,6 mil.), dochód redukuje się do 1.807 mil. dek., co jest ~~się~~ bardzo mało w stosunku do obszaru lasów rządowych – przeszło 2 mil. ha.

Pozostałe źródła dochodów państwowych (sprzedaż starego rzutu inwentarza, gruntów państwowych na cele parcelacyi, druków wydawanych przez Skarb instytucjom samorządowym i prywatnym pożyczek) mają dać w r. 1921, według preliminarza, – 3.777,3 mil., co stanowi zaledwie 4,6% ogólnej sumy dochodu państwowego.

× × ×

Powstaje teraz naturalne pytanie, czy i ewentualnie jakie zwyżki dochodów państwowych mogłyby być podniesione, ze względu na ~~obecne~~ istotne potrzeby Skarbu?

Dla oceny obecnego obciążenia ludności opłatami na rzecz Skarbu mogą służyć następujące porównania. Cały dochód Skarbu, otrzymywany z obszaru b. zaborów, rosyjskiego i austrjackiego, ma wynieść w r. 1921 sumę 80.983,2 mil., co przy ludności około 25 mil., stanowi na 1 mieszkańca opłatę roczną ~~o 3.2~~ około 3.240 dek. W b. dzielnicy pruskiej, opłaty na rzecz Skarbu, według osobnego preliminarza na r. 1921, mają wynieść 18.774,9 mil.; przy ludności w tej dzielnicy ~~około~~ do 2,5 mil, na 1 mieszkańca wypada około 7.500 dek, czyli przeszło dwa razy więcej, niż na pozostałym obszarze Państwa; w całem państwie przeciętne obciążenie na 1 mieszkańca wynosi 3.600 dek. Dla porównania z obciążeniem przedwojennem, mamy następujące

SBC/MM/485.

MINISTERSTWO
PRZEMYSŁU I HANDLU
SEKCJA GÓRNICZO-HUTNICZA

TELEFON № 285 i 286.

№ 458

WARSZAWA, DN. 6 Lutego 1919 R.
JASNA № 8, IV P.

Stosownie do polecenia p. Szefa Sekcji Górniczej załącza się przy niniejszem kopję pisma Rady Zjazdu Przemysłowców Górniczych z dnia 5-go Lutego No. 469.

Referent [illegible]

1 załącznik.

Do
Pana M. Łempickiego
w miejscu
Mokotowska 57.

Drukarnia Państwowa № 3174. 9-XII 18. 1000.

cyfry. Przed wojną, w r. 1912, rząd rosyjski ściągał z Królestwa Kongresowego dochodów zwyczajnych na ogólną sumę 294 mil. rubli złotych, co przy ludności ~~dochodzącej do~~ około 13 mil. wynosiło na 1 mieszkańca 23 rub. zł. Jeżeli teraz przyjmiemy relację: 1 rub zł. = 1.000 mk. pol. (dochodzi do przeszło 2.000 mk.), to obciążenie opłatami na rzecz Skarbu, przy utrzymaniu normy przedwojennej, powinno by wynosić obecnie 23.000 mk, a wynosi tylko 9.240 mk, czyli jest 7 razy niższe od przedwojennego.

Przytoczone tu porównania prowadzą do wniosku, że ~~powiększenie~~ podniesienie ~~dochodów~~ zwyczajnych dochodów Skarbu, inaczej mówiąc, większe, niż obecne, obciążenie ludności opłatami na rzecz Skarbu jest możliwe i wykonalne. Cel ten da się osiągnąć przez racjonalne, nie krzywdzące życia gospodarczego, podniesienie niektórych podatków i opłat — przy jednoczesnem uporządkowaniu i ulepszeniu gospodarki rządowej i dzięki samem uzyskaniu większych dochodów z majątków państwowych i przedsiębiorstw rządowych.

M. Lempicki.

z wysokiem poważaniem

Strabini

Szemat preliminarza

Ministerstwa Reform Rolnych.

173

Dochody

			Uwagi
Dział I		Zarząd Centralny	
	§4	Inne dochody	1. Wydawnictwa 2. Różne dochody
" II		Okręgowe i Powiatowe Urzędy Ziemskie.	
	§4	Inne dochody	1. Opłaty za odrysy planów i odpisy rejestrów pomiarowych 2. Różne dochody.
" III		Likwidacja b. instytucji kredytu agrarnego.	
	§6	Instytucje państwowe	1. b. rosyjski państwowy ziemski bank włościański. 2. b. rosyjski państwowy ziemski bank szlachecki. 3. komisja kolonizacyjna b. zaboru pruskiego. 4. komisja krajowa do spraw włości rentowych w Małopolsce.
	§7	Instytucje przez państwo gwarantowane.	1. kasa stanu średniego w b. zaborze pruskim. 2. b. bank włościański w Gdańsku. 3. Bank rentowy w Królewcu 4. Bank rentowy w Wrocławiu.
" IV		Osadnictwo i parcelacja.	
	§6	Wpływy z tytułu osadnictwa i parcelacji	1. Sprzedaż ziemi 2. Majątki 3. Zwrot pożyczek 4. Zwrot kosztów nadzoru nad parcelacją prywatną 5. Zwrot kosztów pomiarowych katastralnych 6 Inne wpływy

Dział V — Prace regulacyjne

§ 6 — Wpływy z tytułu prac regulacyjnych.

1. Opłaty za prace komasacyjne.
2. Zwrot pożyczek na przebudowę.
3. Likwidacja serwitutów.
4. Inne wpływy.

Wydatki.

Dział I — Zarząd Centralny

§ 1. — Uposażenie

1. Urzędnicy
2. Funkcjonarjusze niżsi.

§ 2 — Inne wydatki osobowe.

1. Remuneracje i zapomogi
2. Umundurowanie
3. Opłaty do kas chorych
4. Podróże służbowe
5. Przesiedlenia

§ 3 — Wydatki rzeczowe

1. Lokal, instalacja, konserwacja i utrzymanie porządku
2. Opał i światło
3. Inwentarz
4. Materjały pisarskie i rysunkowe druki, książki i pisma.
5. Telefony, telegramy i porto
6. Środki lokomocji.

§ 4. — Inne wydatki

1. Wydawnictwa
2. Różne wydatki.

Dział II

Okręgowe i Powiatowe Urzędy Ziemskie.

§1	Uposażenie	1. Urzędnicy 2. Funkcjonarjusze niżsi.
§2	Inne wydatki osobowe	1. Remuneracje i zapomogi 2. Umundurowanie 3. Opłaty do kas chorych 4. Podróże służbowe 5. Przesiedlenia
§3.	Wydatki rzeczowe	1. Lokal, instalacja, konserwacja i utrzymanie porządku. 2. Opał i światło. 3. Inwentarz 4. Materjały pisarskie i rysunkowe, druki, książki i pisma. 5. Telefony, telegramy i porto. 6. Środki lokomocji
§4.	Inne wydatki	1. Opłaty za odpisy planów i odpisy rejestrów pomiarowych 2. Różne wydatki.

Dział III

Likwidacja b. instytucji kredytu agrarnego.

§1	Uposażenie	1. Urzędnicy 2. Funkcjonarjusze niżsi
§2.	Inne wydatki osobowe	1. Remuneracje i zapomogi.

Dział IV

Osadnictwo i parcelacja.

§6	Wydatki z tytułu parcelacji i osadnictwa	1. Tworzenie Zapasu ziemi 2. Koszty likwidacji majątków 3. Urządzenie nowopowstałych gospodarstw wiejskich 4. Pomoc kredytowa.

5. Ulgi taryfowe

6. Ciężary gminne

7. Administracja funduszami ziemskimi

8. Koszty nadzoru nad parcelacją prywatną

9. Pomiary katastralne

10. Organizacja statystyki i rachunkowości osadniczo-parcelacyjnej

11. Subwencje.

§ 7. Osadnictwo wojskowe na kresach

1. Koszty parcelacji

2. Pomoc na zakup budulca

3. Ulgi przewozowe

Dział V Prace regulacyjne

§ 6 Wydatki z tytułu prac regulacyjnych

1. Koszty prac komasacyjnych

2. Pomoc kredytowa dla komasujących się gospodarstw

3. Likwidacja serwitutów

4. Inne prace regulacyjne.

Memorandum
w sprawie uproszczenia szematu budżetowego Ministerstwa Przemysłu i Handlu

Preliminarz budżetowy M-wa Przemysłu i Handlu na rok 1924-ty, wydatki personalne, t. j. na uposażenie urzędników i funkcjonarjuszów niższych, obejmując w jednym paragrafie dział taki na 2 pozycje: „uposażenie urzędników" i „uposażenie funkcjonarjuszów niższych", każda z tych pozycji obejmowała znów dwie podziałki: a) płace i b) dodatki drożyźniane.

Pozostałe wydatki personalne, jak remuneracje i zapomogi, umundurowanie i opłaty do kas chorych budżet obejmował w oddzielnym paragrafie, wyodrębniając zapomogi ogólne od zasiłków na opłaty szkolne.

Nakoniec wydatki, ściśle związane z personalnym, jak podróże służbowe, przesiedlenia i środki lokomocji, były objęte znów w oddzielnym paragrafie.

Wszystkie więc wydatki osobowe wykazywano aż w trzech paragrafach, każdy z tych paragrafów składał się z dwóch - trzech pozycji, niektóre z tych pozycji znów obejmowały po dwie podziałki, stwarzając nader liczną ilość odrębnych kont rachunkowych w urzędach skarbowych.

Wszystkie te wydatki mógłby obejmować jeden paragraf (§1 „wydatki osobowe") z 3 podziałkami t.j. z 3 kontami zadłużkowemi, a mianowicie:

pozycja 1 „płace urzędników i funkcjonarjuszów niższych"

pozycja 2 „wszelkie zapomogi pieniężne"

„ 3 „podróże służbowe"

Wydatki rzeczowe obejmują również trzy paragrafy, a mianowicie:

1) „pomieszczenie" z dwoma podziałkami

a) opał, światło i utrzymanie porządku

b) konserwacja i instalacja

2) „wydatki biurowe" z pięcioma pozycjami

a) inwentarz

b) materjały piśmienne i rysunkowe

c) druki

d) książki i pisma

e) telefony, telegramy i porto

3) „wydawnictwo"

z pozycją Różne wydawnictwa

Wszystkie te wydatki mógłby obejmować jeden paragraf (§2 „Wydatki rzeczowe") z 2 pozycjami:

pozycja 1. „pomieszczenie"

„ 2 „potrzeby kancelaryjne i gospodarcze"

Powyższe zmiany i uproszczenia wykazane byłyby we wszystkich pozaregulaminowych działach.

odpis z odpisu

R o z p o r z ą d z e n i e

Nr.5492

dn.23 maja 1924 r.

Ma nastąpić rychło rewizja szematu preliminarza budżetu państwowego w celu jego uproszczenia.Praca ta będzie się odbywała w Departamencie Budżetowym przy udziale naszych delegatów.-

Projektowanem jest udzielenie Ministrom prawa przenoszenia kredytu w obrębie paragrafu.Pozycje jednego paragrafu mogą być zamieszczone w uwagach na boku tejże stronicy.Wobec tego może wyjaśnić się potrzeba podniesienia niektórych pozycji do znaczenia paragrafów i odwrotnie obniżenia paragrafów do znaczenia pozycji,jak również połączenia niektórych paragrafów.Chodzi bowiem o możliwe zmniejszenie ilości podziałek budżetowych,gdyż od tego zależy ilość odrębnych kont rachunkowych w urzędach skarbowych.Oprócz tego ustalenie paragrafu,jako podziałki budżetu nieprzekraczalne pod względem kredytu,ułatwia Ministerstwu Skarbu kontrolę następną przy wypłacie asygnat i robi ją więcej realną,ułatwia także i kontrolę następną wykonania budżetu.

W nowym szemacie budżet nadzwyczajny ma być zupełnie oddzielony od zwyczajnego i także ułożony wedle ministerstw z najmniejszą ilością podziałek.

Co do przedsiębiorstw państwowych i monopoli należy ustalić szematy planów gospodarczych,które winny być załączone do budżetu państwa.

Koleje Państwowe,Poczty,Telegrafy i Telefony muszą także mieć szematy budżetów,odpowiednie dla siebie opracowane.-

Proszę Panów Dyrektorów,aby zlecili Naczelnikom Wydziałów i ich zastępcom niezwłocznie przystąpić każdy w swym budżecie do obmyślenia jakie zmiany w myśl poprzedniego należy wprowadzić.

Gdyby powstały jakie zasadnicze wątpliwości - proszę

49

odpis z odpisu

R o z p o r z ą d z e n i e

Nr.5492

dn.23 maja 1924 r.

Na następnie rychło rewizja zesmatu preliminarza budżetu państwowego w celu jego uproszczenia.Praca ta będzie się odbywała w Departamencie Budżetowym przy udziale naszych delegatów.-

Projektowanem jest udzielenie Ministrom prawa przenoszenia kredytu w obrębie paragrafu.Poczęcie jednego paragrafu mogą być zamieszczone w uwagach na boku tejże strony.Wobec tego może wyjaśnić się potrzeba podniesienia niektórych pozycji do znaczenia paragrafów i odwrotnie obniżenia paragrafów do znaczenia pozycji,jak również połączenia niektórych paragrafów.Chodzi bowiem o możliwe zmniejszenie ilości podziałek budżetowych,gdyż od tego zależy ilość odrębnych kont rachunkowych w urzędach skarbowych.Proces tego zestawienia paragrafu,jako podziałki budżetu nieprzekraczalne pod względem kredytu,ułatwia Ministerstwu Skarbu kontrolę następną przy wypłacie sayuat i robi ją więcej realną,ułatwia także i kontrolę następną wykonania budżetu.

W nowym zesmacie budżet nadzwyczajny ma być zupełnie oddzielony od zwyczajnego i także ułożony wedle ministerstw z najmniejszą ilością podziałek.

Co do przedsiębiorstw państwowych i monopoli należy zestawić zesmaty planów gospodarczych,które winny być załączone do budżetu państwa.

Koleje Państwowe,Poczty,Telegrafy i Telefony muszą także mieć zesmaty budżetów,odpowiednio dla siebie opracowane.-

Proszę Panów Dyrektorów,aby zlecili Naczelnikom Wydziałów i ich zastępcom niezwłocznie przystąpić każdy w swym budżecie do obmyślenia jakie zmiany w myśl poprzedniego należy wprowadzić.

Gdyby powstały jakie zasadnicze wątpliwości - proszę

o zwrócenie się do mnie.-

Prezes Najwyższej Izby Kontroli
/-/ J.Żarnowski

Za zgodność:
/-/ A.Dziewulska

Za zgodność odpisu:
Hałucha

N.I.K.P.
dn. 26.V.1924 r.
Nr. 1011/1.III.

Do

Pana Naczelnika Wydziału I.

do wiadomości.-

Dyrektor Departamentu
Starzyński

N.I.K.P.
dn. 30.V.1924 r.
Nr.....

Do

Pana Naczelnika Wydziału I.

do wiadomości.-

Dyrektor Departamentu

83

M E M O R A N D U M

w sprawie uproszczenia szematu budżetowego

Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Na podstawie preliminarza na rok 1921, uwzględniając w międzyczasie zniesione lub przeniesione na etat innych Ministerstw urzędy, można przewidzieć , że w szemacie budżetu Ministerstwa Przemysłu i Handlu na rok 1922:

Z 13 działów budżetu odpadną :

Dział 7 Urząd Elektryfikacyjny /przechodzi na etat Ministerstwa Robót Publicznych/

Dział 9 Okręgowe Urzędy Przywozu i Wywozu /zlikwidowane/

Nie znając projektu budżetu na rok 1922 nie może Departament ii wypowiedzieć się czy z pozostałych 11 działów budżetu Ministerstwa Przemysłu i Handlu na rok 1921 niektóre z nich nie będą zbędne, względnie czy nie dadzą się połączyć między sobą. Należy jednak przypuszczać, że zostaną na rok 1922 przewidziane nowe działy budżetu dla Państwowego Urzędu Naftowego i dla marynarki Handlowej. Również nie jest wykluczonem, że wydatki i dochody zarządu salin małopolskich i Głównej Dyrekcji Państwowych Zakładów Górniczo - Hutniczych znajdą swój wyraz w osobnym dziale budżetu Ministerstwa Przemysłu i Handlu na rok 1922 przez co liczba działów nie da się obecnie ustalić.

To samo dotyczy paragrafów poszczególnych działów.

Co się zaś tyczy pozycyj poszczególnych paragrafów, przewidzianych w budżecie na rok 1921 to wskazane byłyby następujące zmiany i uproszczenia:

Dochody : w Dziale II, par. 11 i 13, w dziale III par.10 i w dziale V par.11 winny być pozycje zupełnie skreślone i dotyczące parag.

/"/

otrzymać ogólny tytuł: Dział II
§ 11,12 i 13 zlane w jeden § pod
tytułem :"Opłaty za patenty,wzory
i znaki towarowe"
w Dziale III § 10 winien opiewać
"Opłaty za legalizację i sprzedaż
narzędzi mierniczych,grzywny i t.p"
w Dziale V § 11 "Opłaty probiercze"
Wydatki : we wszystkich działach,
gdzie istnieje § 1 "płace",cztery
pozycje tego § możnaby złączyć w
2 pozycja a mianowicie:
poz. 1"urzędnicy i funkcjonarjusze etatowi" i
poz. 2" Urzędnicy i funkcjonarjusze nieetatowi,kontraktowi i t.p."
Z par. 2 tych działów możnaby pozycję 1 i 3 wyeliminować i włączyć
te wydatki do poz. 1 i 2 § 1.
Zależy to od ogólnie przyjętego
szematu preliminowania wydatków
osobowych wszystkich władz i
urzędów w § 3 działów I,II,III,IV
V,VII,VIII,IX,X i XI pozycje 2 i
3 winne być złączone w jedną pod
tytułem:Opał,światło i utrzymanie
lokali biurowych;w § 4 tych działów i działu XII należy skreślić
wszystkie pozycje i zatrzymać
tylko § pod tytułem"wydatki biurowe". W dziale I poz. 3 § 5 możnaby przenieść do § 8 "Inne wydatki"
W § 9 działu I i IV skreślić
wszystkie pozycje i dać temu §
tytuł : Budowle i zakup gruntów"

W § 11 działu I poz.1 - 4 skreślić i zostawić tylko § pod tytułem "Radcy handlowi za granicą"
W dziale III nie wymaga § 8 podziału na pozycje .
W dziale IV i V w § 10 można również skreślić wszystkie 3 pozycje i zatytułować § ten "Pomoce naukowe".

Warszawa dn.21 listopada 21r

Nacz. III Wydziału

Mikoniewski

Budżet M-stwa Przemysłu i Handlu

Dz.	§	Poz.	Wydatki	Objaśnienia
1			Zarząd Centralny	
	1		Wydatki osobowe (połączyć §§ 1, 2 i 5)	Płace urzędników i funkcjonarjuszy niższych, remuneracje i zapomogi, opłaty do kas chorych, ubezpieczenie, koszty podróży, djety i środki lokomocji
	2		Wydatki biurowe (połączyć §§ 3, 4, 6)	Porcjowanie, opał, światło, utrzymanie porządku, konserwacja i instalacja, inwentarz, materjały pisarskie i rysunkowe, druki, książki i pisma, wydawnictwa, telefony, telegramy i porto, ~~różne wydatki~~.
	7		Inne wydatki	Koszty podróży i djety członków Państwowej Rady Naftowej, Rady Handlowo-Przemysłowej, Rady Rzemieślniczej; składki członkowskie dla Międzynarodowego Instytutu Chłodnictwa w Paryżu i dla Międzynarodowego Instytutu Handlowego w Brukselli; wynagrodzenie sędziów patentowych; udział w kosztach utrzymania Biura Międzynarodowego dla ochrony twórczości przemysłowej.
	9		Biuro Kontroli nad obrotem węgla na Śląsku – znieść ten §, gdyż takie biuro nie istnieje.	
	10		Odszkodowania dla właścicieli cystern i naprawa cystern – znieść, gdyż cysterny powinny być w zawiadywaniu M-stwa Kol. Żel.	
	11.		Udział w kosztach utrzymania biura Komisarza Generalnego Rzplitej Polskiej w Gdańsku – przekazać M-stwu Spr. Zagran.	
	12 13 14		} pozostawić	
2.			~~Znieść~~ Połączyć z Dz. I, gdyż urząd patentowy zamieniony będzie na wydział Zarz. Centr.	
3.			Urzędy Miar	
			§§ 1, 2 i 5 złączyć §§ 3, 4 i 6 złączyć § 7 skreślić § 9 pozostawić	

Dz.	§	poz.	Wydatki	Objaśnienia
4.			Instytut geologiczny.	
			§§ 1. 2 i 5 złączyć	wydatki osobowe: uposażenie remuneracje, umundurowanie, podróże służbowe -
			§§ 3. 4 i 6 złączyć	pomieszczenie, wydatki gospodarcze, biurowe, wydawnictwa
			§ 7 znieść	
			§ 8 budowle zostawić	
			§ 9 pomoce naukowe zostawić	
5.			Urzędy probiercze. połączyć z działem 3-cim robotę zamiejscowego wciślenia do urzędu miar.	
6. a			Urząd marynarki handl. w Tczewie.	
			§§ 1. 2. 5 złączyć	wydatki osobowe: uposażenie, remuneracje, umundurowanie, podróże służbowe
			§§ 3, 4, złączyć	pomieszczenie, wydatki gospodarcze, biurowe
			§ 7 skasować	
			§ 8 budowle - zostawić	
			§ 9, 10, 11 złączyć	~~zostawić~~ rozmowienie wyborów roboty pogłębiarskie
			§ 12 tabor zostawić	
			§ 13 zostawić ~~materjały~~	materjały do maszyn latarni i znaki ostrzegawcze wydatki nawigacyjne i hydrografja
			§ 14, 15, 16 złączyć	
6 b			Szkoła morska w Tczewie.	
			§§ 1, 2, 5, 10 złączyć	wydatki osobowe: uposażenie, remuneracje, umundurowanie, podróże służbowe; internat
			§§ 3, 4, 9 złączyć	pomieszczenie, wydatki gospodarcze, biurowe, pomoce naukowe
			§ 7 skreślić	
			§ 11 pozostawić	wydatki nawigacyjne
7			Wydziały przemysłowe przy Wojewodzkich i biura inżynierów przemysł.	
			§§ 1, 2, 5 złączyć	wyd. osobowe: uposażenie, remuneracje, koszty podróży.
			§§ 3. 4 złączyć	pomieszczenie, wydatki gospodarcze, biurowe
			§ 7 skreślić	

Dz.	§	poz.	Wydatki	Objaśnienia.
8a			Urzędy górnicze w Małopolsce i w Kongresówce.	
			§§ 1, 2, 5 złączyć	wydatki osobowe: uposażenie, remuneracje, umundurowanie, podróże służbowe
			§§ 3.4.6 złączyć	pomieszczenie, wydatki gospodarcze, biurowe, wydawnictwa
			§7 skreślić	
			§8 budowle - zostawić	
8b.			Urzędy górnicze na Śląsku	
			§§ 1, 2. 5 złączyć	wydatki osobowe: uposażenie, remuneracje, umundurowanie, podróże służbowe
			§§ 3. 4. złączyć	pomieszczenie, wydatki gospodarcze, biurowe
			§7 skreślić	
9.			Główny Urząd Przywozu i Wywozu	
			§§ 1, 2. 5 złączyć	wydatki osobowe: uposażenie, remuneracje, ~~koszty~~ podróże służbowe
			§§ 3. 4 złączyć	pomieszczenie, wydatki gospodarcze, biurowe
			§7 skreślić	

Dz.	§	poz.	Dochody	Objaśnienia
1			Zarząd Centralny.	
			§ 7 zostawić § 14 zostawić § 15 i 16 złączyć § 17 i 19 złączyć § 18 i 21 zostawić § 20 znieść	różne dochody Urząd Maszyn. Handl. w Gdańsku dochód z topy brutlocej i spłata długu za robę Zwrot pożyczek dla drobnego przemysłu i Towarzystwa akcyjn. zakładów Żydrowo [illegible] należności za użytowanie cysterny, gdyż cysterny płacimy. Być w zakładzie [illegible] Hol. Żel.
2.			Urząd Patentowy. ~~§ 6 zostawić~~ ~~§§ 9. 10. 11 złączyć~~	Połączyć z Dz. I gdyż Urząd Pat. będzie zamieniony na wydział Zarz. Centralnego.
3.			Urzędy Miar. § 6 zostawić. § 9 zostawić	
4.			Instytut Geologiczny § 6 i 9 złączyć	Wydawnictwa i z pracownikami [illegible]
5			Urzędy Probiercze ~~[illegible]~~ połączyć z Dz. 3 zgodnie zamierzonego ~~[illegible]~~ do Urzędu Miar	
6a			Urząd maszynarki handlowej w Wyborowie. §§ 7. 10. 18. 19 złączyć §§ 15 i 17 złączyć	
6b			Senat Morski w Szczecinie. §§ 12 i 13 złączyć § 14 zostawić	
8a			Urzędy Górnicze w Małopolsce i b. Rosgrzołowce § 5 zostawić § 9 zostawić	
8b			Urzędy Górnicze na Śląsku § 9 zostawić	
9.			Główny Urząd Przywozu i Wywozu. § 4 zostawić § 9 zostawić	

Co znaczy nowy dział X majątek Państwowy?

Wobec tendencji zmniejszenia ilości §§ w preliminarzu budżetowym na rok 1924, Wydział III Departamentu I projektuje następujące zmiany w dziale „Administracja" preliminarza Ministerstwa Rolnictwa i D. P.

Dział	§§	Wydatki	§§ i pozycje z jakich się składają projekton.		
I		Zarząd Centralny			
	1	Uposażenie	§.1 p.1	p.1	Urzędnicy
			§.1 p.2	p.2	Funkcjonarjusze niżsi
	2	Inne wydatki osobowe	§2 p1	p.1	Remuneracja i zapomogi
			§2 p2	p2	Umundurowanie
			§2 p3	p.3	Opłaty do kas chorych
			§5 p1	p.4	Podróże służbowe
			§5 p2	p.5	Przejazdowe
	3	Wydatki rzeczowe	§3 p1	p.1	Lokal, konserwacja i ogrzewanie
			§3 p3.		utrzymanie porządku
			§3 p2	p2	Opał, światło
			§4 p1	p3.	Inwentarz
			§4 p2	p4.	Materjały piśmiennicze i rysunkowe,
			§4 p3		Druki książki i pisma
			§4 p4		
			§4 p5	p5	Telefony telegramy i porto
			§5 p3.	p6.	Środki lokomocji
	4	Inne wydatki	§6 p.2	p.1	Wydawnictwa
			§7 p1	p2	Różne wydatki drobne
			§11	p3.	Badania nasienne
	5	Remont kapitalny	§8 p2	—	
	6	Zasiłki dla instytucji	§9	p1	Zasiłki dla instytucji
			§10 p1	p2	Zapomogi dla spółek wodnych w Małopolsce.

BIBLIOTEKA

I	7	Meljoracje rolne	§10 p 2	p. 1	Badania torfowisk
			§10 p 3.	p. 2	Przyrządy mierzące i wierzące
II		Urzędy prowincjonalne			
	1	Uposażenie	§1 p 1	p 1	Urzędnicy
			§1 p 2	p 2	Funkcjonarjusze niżsi
	2	Inne wydatki osobowe	§2 p 1	p 1	Remuneracje i zapomogi
			§2 p 2	p 2	Umundurowanie
			§2 p 3	p. 3	Opłaty do kas chorych
			§5 p 1	p 4	Podróże służbowe
			§5 p 2	p 5.	Przesiedlenia
	3	Wydatki rzeczowe	§3 p 1	p 1.	Lokal
			§3 p 3		Konserwacja, instalacja i utrzymanie porządku
			§3 p. 2	p 2.	Opał, światło
			§4 p. 1	p. 3	Umeublan
			§4 p 2	p 4	Materjały piśmienne i rysunkowe,
			§4 p 3		druki, książki i pisma
			§4 p 4		
			§4 p 5	p. 5	Telefony, telegramy i porto
	4	Inne wydatki	§7 p. 1.	p 2	Drobne wydatki rzeczowe
	6	Wydatki na cele weterynaryjne	§9 p 5	p 1	Pracownia djagnostyczna i stacja badania szczepionek
			§9 p 7	p 2	Zwrot wydatków samorządom na administrację weterynaryjną
			§9 p. 8	p 3.	Kursy uzupełniające dla pawiedz. lekarzy weterynaryjnych
			§9 p. 9	p 4.	Kursy mięsoznawcze
			§9 p 10	p 5.	Koszty pobierania opłat weterynaryjnych
			§9 p 11	p 6.	Wydatki na oględziny mięsa

II	7	Walka z chorobami zaraźliwemi i inne wydatki	§ 9 p 1	p 1	Walka z chorobami zaraźliwemi
			§ 9 p 2	p 2	Odszkodowania za zabite i padłe zwierzęta
			§ 9 p. 3	p 3	Ochronny kordon graniczny
			§ 9 p 4	p 4	Pogotowie księgosuszowe
			§ 9 p. 6	p 5.	Zakup środków i narzędzi leczniczych
	8	Opieka nad lasami	§ 10 p 1	p 1.	Ochrona lasów
			§ 10 p 2	p 2.	Miernicze prywatny lesne
			§ 10 p 3	p. 3.	Wynagrodzenie członków komisji egzaminacyjnej
	9	Koszty licznej jonewa nia opieraó	§ 11	—	
III	6	Ochrona zwierzostanu		—	
IV		Ludowe szkoły Rolnicze			
	1	Uposażenie	§ 1 p 1	p 1	Urzędnicy
	2	Inne wydatki osobowe	§ 2 p 1	p 1	Remuneracje i zapomogi
			§ 2 p 4	p. 6	Ordynarja nauczycieli
			§ 5 p 1	p. 4	Podróże służbowe
			§ 5 p 2	p 5	Przesiedlenia
	3	Wydatki rzeczowe	§ 3 p 2	p 2	Opał, światło
			§ 3 p. 3	p 1	Konserwacja instalacja i utrzymanie porządku
			§ 4 p 1	p 3	Inwentar.
			§ 4 2		Materjały pisarskie i rysunkowe
			§ 4 p 3.	p 4.	Druki, książki i pisma
			§ 4 p 4		
			§ 4 p 5	p. 5.	Telefony, telegram. i porto

IV	4	Inne wydatki	§ 7 p 1	p. 1	Utrzymanie nauczycieli i służby
			§ 7 p. 2	p 2	Wycieczki naukowe
			§ 7 p. 3.	p 3.	Ciężary na maj. Połoczyzna w związku z dotacją
	5	Remonty kapitalny	§ 8 p 2	—	
	6	Pomoce naukowe	§ 9 p. 1	p. 1	Inwentar żywy
			§ 9 p. 2	p. 2	Inwentar martwy
			§ 9 p. 3	p. 3.	Inne pomoce naukowe
	7	Zawodowe dokształcanie nauczycieli	§ 10 p 1	p 1	Kursy dla nauczycieli i instruktorów
			§ 10 p 2	p 2	Konferencje nauczycielskie
	8	Oświata pozaszkolna	§ 11 p 1	p 1	Kursy krótkoterminowe
			§ 11 p. 2	p 2	wystawy
	9	Szkoły samorządowe	§ 12 p. 1	p 1	Uposażenie stałych nauczycieli
			§ 12 p 2	p 2	Wynagrodzenie nauczycieli płatnych
			§ 12 p 3	p 3	Bezzwrotne zasiłki na budowę szkół
			§ 12 p 4	p 4	Pożyczki na budowę szkół
	10	Subwencje dla szkół prywatnych	§ 13	—	
	11	Fundusz obrotowy dla szkolnych gospodarstw wiejskich	§ 14	—	
V		Zarząd Rybacki			
	1	Uposażenie	§ 1 p 1	p 1	Urzędnicy
			§ 1 p 2	p 2	Funkcjonarjusze niżsi

V	2	Inne wydatki osobowe	§ 2 p 1	p 1	Remuneracje i zapomogi
			§ 2 p 2	p 2	Umundurowanie
			§ 2 p 3.	p 3	Opłaty do kas chorych
			§ 5 p 1	p 4	Podróże służbowe
			§ 5 p. 2	p 5	Przesiedlenia
	3	Wydatki rzeczowe	§ 3 p. 1	p 1	Lokal
			§ 3 p. 3	"	Konserwacja instalacja i utrzymanie porządku
			§ 3 p 2	p. 2	Opał, światło
			§ 4 p 1	p. 3	Inwentarz
			§ 4 p. 2	p 4	Materjały pisarskie i rysunkowe,
			§ 4 p 3		druki książki i pisma
			§ 4 p 4		
			§ 4 p. 5	p. 5	Telefony, telegr. i porto
			§ 5 p 3	p. 6	Środki lokomocji
	4	Inne wydatki	§ 6 p. 2	p 1	Wydawnictwa
			§ 7 p 1	p 2	Wynagrodzenie specjalne
			§ 7 p. 2	p 3.	Drobne wydatki rzeczowe
	5	Remont kapitalny	§ 8 p. 2	—	
	6	Ochrona i podniesienie produkcji ryb	§ 9 p. 1	p 1	Ochrona ryb
			§ 9 p. 2	p 2	Zarybianie wód otwartych
			§ 9 p. 3	p 3	Badanie wód
			§ 9 p. 4	p 4	Kursy rybackie
			§ 9 p. 5	p 5	Inne wydatki
	7	Kapitał obrotowy na produkcję materjału obsadowego	§ 10	—	

VI	Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego			
1	Uposażenie	§ 1 p. 1	p. 1	Urzędnicy
		§ 1 p. 2	p. 2	Funkcjonarjusze niżsi
2	Inne wydatki osobowe	§ 2 p 1	p 1	Remuneracja i zapomogi
		§ 2 p 2	p 2	Umundurowanie
		§ 2 p 3.	p 3.	Opłaty do kasy chorych
		§ 5 p 1	p. 4.	Podróże służbowe
		§ 5 p. 2	p. 5.	Przesiedlenia
3	Wydatki rzeczowe	§ 3 p 2	p 2	Opał, światło
		§ 3 p 3	p 1	Konserwacja, instalacja i utrzymanie porządku
		§ 4 p. 1	p 3.	Inwentar
		§ 4 p 2	p 4.	Materjały pisarskie i rysunkowe, druki, książki i pisma
		§ 4 p. 3		
		§ 4 p 4		
		§ 4 p 5	p 5	Telefony, telegr. porto
		§ 5 p. 3	p 6.	Środki lokomocji
4	Inne wydatki	§ 6 p. 2	p 1	Wydawnictwa
		§ 7 p 1	p 2	Pomoce naukowe
		§ 7 p 2	"	Maszyny i narzędzia
		§ 7 p 3	"	Preparaty muzealne
		§ 7 p 4	"	Nasiona i nawozy
		§ 7 p 5	p 3.	Doświadczenia i robocizna
		§ 7 p 6	"	Aparaty do zwalczania szkodników
		§ 7 p 8	p 4	Nabycie i utrzymanie zwierząt doświadczalnych
		§ 7 p 7	p 5	Konserw. urządzeń naukow. i pracow.
		§ 7 p 9	"	Wydatki gospodarcze

VI	4		§7 p10	p 5	Wystawy
			§7 p11	"	Podatki i asekuracje
			§7 p12	"	Drobne wydatki
	5	Remont kapitalny	§8 p. 2	—	
	6	Fundusz obrotowy	§9	—	
	8	Fundusz na produkcję wikliny w Jastrowiach	§10	—	
	7	Wyrób surowicy	§11 p1	p1	Zakup zwierząt
			§11 p 2	p2	Utrzymanie i obsługa zwierząt
			§11 p 3	p3.	Opakowanie i etykiety
VII		Stacja Doświadczalno-Rolnicza			
	1	Uposażenie	§1 p1	p1	Urzędnicy
			§1 p2	p2	Funkcjonarjusze niżsi
	2	Inne wydatki osobowe	§2 p1	p1	Remuneracja i zapomogi
			§2 p2	p2	Umundurowanie
			§2 p3.	p3	Opłaty do kas chorych
			§5 p. 1	p 4.	Podróże służbowe
	3	Wydatki rzeczowe	§3 p1	p1	Lokal
			§3 p. 3	"	Konserwacja, instalacja i utrzymanie porządku
			§3 p. 2	p2	Opał, światło
			§4 p. 1	p. 3.	Inwentarz

VII	3		§4 p. 2 §4 p. 3 §4 p 4	p. 4	Materjały pisarskie i rysunkowe, Druki, książki i pisma
			§4 p 5	p 5	Telefony, telegr. porto
	4	Inne wydatki	§7 p 1	p 1	Pomoce naukowe
			§7 p 2	p 2	Drobne wydatki rzeczowe
			§9	p 3.	Utrzymanie pól. wegetac.
	6	Stacja doświadczalna na Czarnej Horze	§10.	—	
VIII		Państwowy Instytut Meteorologiczny			
	1	Uposażenie	§1 p 1	p 1	Urzędnicy
			§1 p 2	p 2	Funkcjonarjusze niżsi
	2	Inne wydatki osobowe	§2 p 1	p 1	Remuneracja i zapomogi
			§2 p 2	p 2	Umundurowanie
			§2 p. 3	p 3.	Opłaty do kasy chorych
			§5 p. 1	p 4	Podróże służbowe
	3	Wydatki rzeczowe	§3 p 1	p 1	Lokal
			§3 p 3.	"	Konserwację instalacje i utrzymanie porządku
			§3. p 2	p 2	Opał, światło
			§4 p 1	p 3.	Inwentar
			§4 p. 2 §4 p. 3 §4 p. 4	p 4	Materjały pisarskie i rysunkowe, Druki książki i pisma
			§4 p. 5	p 5	Telefony, telegr. porto

VIII	4	Inne wydatki	§6 p. 2	p 1	Wydawnictwa
			§7. p 1.	p 2	Drobne wydatki
			§9 p. 1	p 3	Wynagrodz. obserwat. sieci meteor.
			§9. p 2	p 4	Konserwacja stacji meteorolog.
			§9. p 3	p 5	Zakup przyrządów meteorolog.
			§10.	p 6.	Radjostacje
IX		Zarząd Stadnin Państwowych			
	1	Uposażenie	§1 p 1.	p 1	Urzędnicy
			§1 p 2	p 2	Funkcjonarjusze niżsi
	2	Inne wydatki osobowe	§2 p 1	p 1	Remuneracje i zapomogi
			§2 p 2	p 2	Umundurowanie
			§5 p. 1	p 4.	Podróże służbowe
			§5 p. 2	p 5	Przesiedlenia
	3	Wydatki rzeczowe	§3 p 1	p 1	Lokal
			§3 p 3	"	Konserwacja instalacji i utrzyma nie porządku
			§3 p 2	p 2	Opał i światło
			§4 p. 1	p 3	Inwentar
			§4 p. 2		Materjały pisarskie i rysunkowe, druki książki i pisma
			§4 p. 3	p 4	
			§4 p. 4		
			§4 p. 5	p 5.	Telefony, telegr. i porto
	4	Inne wydatki	§7 p. 1	p 1	Pasza
			§7 p. 2	p 2	Kucie koni
			§7 p. 3	p 3.	Transporty koni stadnych
			§7 p 4	p 4	Rekwizyty i narzędzia chirurgiczne
			§7 p 5	p 5	Uzupełnienie stadnin i stad
			§7 p 6	p 6.	Sporządzenie list stanowiskowych
			§7 p 7	p 7.	Rewindykacja koni z Rosji klacz.
			§7 p 8	p 8.	Drobne wydatki

IV	5	Remont kapitalny	§ 8 p. 2	—
	6	Fundusz obrotowy dla majątków	§ 9	—
V		Majątki Państwowe		
	1	Uposażenie		p 1 Urzędnicy
				p 2 Funkcjonarjusze niżsi
	2	Inne wydatki osobowe		p 1 Świadczenia na rzecz urzędników i funkcjonarjuszy państwowych
				p 2 Podróże służbowe i przesiedlenia
				p 3 Opłaty do kasy chorych
	3	Wydatki rzeczowe		p 1 Wydatki kancelarjjne
				p 2 Lokal instalacje i utrzymanie porządku
				p 3. Opał, światło
	4	Koszty eksploatacji		p 4 Środki lokomocji
				p 1 Remont nieruchomości
				p 2 Wydatki gospodarcze
				p 3 Spłata długów hipotecznych
				p 4 Podatki i odszkodowania
				p 5 Różne wydatki
	5	Fundusz obrotowy		—

Za zgodność
14/VI 24 r. [illegible]

Wobec tendencji zmniejszenia ilości §§ w preliminarzu budżetowym na rok 1924, Wydział III Departamentu I projektuje następujące zmiany w dziale „Administracja" preliminarza ~~Budżetowego~~ Ministerstwa Rolnictwa i DP

Dział	§§	Dochody	§§ i pozycje z jakich się zmiana wnosi projektowana		
I		Zarząd Centralny			
	1	Dochody rzeczowe	§3 p1	p1	Zwrot za wodę
			§3 p2	p2	Zwrot za opał i światło
	2	Inne dochody	§6 p2	p1	Różne wydawnictwa
			§7	p4	Różne dochody drobne
			§13	p2	Opłaty za prawo wydobywania fosforytów
			§14	p3	Opłaty od szkółek drzew owocowych
	3	Meljoracje rolne	§10 p2	p1	Zwrot kosztów badania torfowisk
	4	Zwrot pożyczek	§12	–	
II		Urzędy prowincjonalne			
	4	Inne dochody	§7	–	
	6	Dochody weterynaryjne	§9 p5	p1	Pracownie djagnostyczne
			§9 p10	p2	Opłaty weterynaryjne
			§p 11	p3	Opłaty za oględziny mięsa
	7	Dochody w związku z walką z chorobami zaraźliwemi	§9 p3	p1	Sprzedaż inwentarza ochronnego kordonu granicznego
			§9 p4	p2	Sprzedaż inwentarza pogotowia księgosuszowego
	8	Opieka nad lasami	§10 p1	p1	Wpływy z wykonywania ochrony lasów
			§10 p3	p2	Taksy egzaminacyjne

Dział	§§	Dochody	§§ i punkty z jakich się składa dochód		
II	9	Opłaty za licencjonowanie ogierów	§ 11	–	
III	6	Ochrona zwierzostanu	§ 9 p 1	p 1	Kary łowieckie
		" "	§ 9 p 2	p 2	Sprzedaż zwierzyny
IV		Ludowe Szkoły Rolnicze			
	4	Inne dochody	§ 7 p 1	–	Opłaty za utrzymanie uczniów
	6	Pomoce naukowe	§ 9 p 2	–	Sprzedaż inwentarza
	7	Szkoły samorządowe	§ 12 p 4a	p 1	Zwrot pożyczek na budowy budowych szkół rolniczych
			§ 12 p 4b	p 2	Prowizyty od pożyczek
	8	Czysty dochód z przedsiębiorstw i gospodarstw szkolnych	§ 15	–	
	11	Zwrot funduszu obrotowego dla szkolnych gospodarstw wiejskich	§ 14	–	
V		Zarząd Rybactwa	§ 9 p 1	p 1	Opłaty za legitymacje rybackie
	6	Ochrona i podniesienie produkcji ryb	§ 9 p 2	p 2	Sprzedaż narybku
			§ 9 p 3	p 3	Sprzedaż ryb z próbnych połowów
			§ 9 5	p 4	Inne dochody
	7	Zwrot kapitału obrotowego na produkcję materjału obsadowego	§ 10	–	
VI		Państwowy Instytut Naukowy gospodarstwa wiejskiego.			
	3	Dochody rezerwowe	§ 3 p 2	p 1	Zwrot za opał i światło

Dział	Ss	Dochody	§§ i punkty z jakich się składają przychody		
VI	4	Inne dochody	§4 p1	p1	Analizy i różne badania ~~Zwrot za opał i światło~~
			§4 p5	p2	Sprzedaż produktów sadów i ogrodów
			§4 p8	p3	Sprzedaż środków ochronnych i szczepionek
			§4 p12	p4	Różne
	6	Zwrot funduszu obrotowego.	§ 9	–	
	7	Sprzedaż surowicy	§ 11	–	
	9	Czysty dochód z majątków.	§ 12	–	
VII		Stacja Botaniczno Rolnicza.			
	3	Dochody rzeczowe	§3 p1	p1	Zwrot za komorne
			§3 p2	p2	Zwrot za światło.
	7	Analizy	§ 11	–	
VIII		Państwowy Instytut Meteorologiczny.			
	3	Dochody rzeczowe	§3 p1	p1	Zwrot za wodę i ogrzewanie
			§3 p2	p2	Zwrot za opał i światło
	4	Inne dochody	§6 p2	p1	Wydawnictwa
			§7	p2	Inne dochody
IX		Zakład Stadnin Państwowych			
	4	Inne dochody	§4 p1	p1.	Stacje Kopulacyjne
			§4 p2	p2	Wynajem ogierów
			§4 p3	p3	Sprzedaż wybraakowanych koni

Dział	§§	Dochody	§§ i pozycje budżetu zwiększa się wydatek		
III	4	Inne dochody	§4 p4	p4	Zyzty stanowionych klasy
			§4 p5	p5	Drobne dochody
	6	Zwrot funduszu obrotowego	§4	–	
	7	Czysty dochód z majątków	§10	–	
X		Majątki Państwowe			
	1	Majątki Ziemskie we wł		/	
				p1	we własnem władaniu
				p2	wydzierżawione
	2	Zakłady przemysłowe i torfowiska		p1	Zakłady przemysłowe
				p2	Eksploatacja torfowisk
	3	Wody Państwowe			
	4	Zwrot funduszu obrotowego			

Za zgodność
J. Meybaum
14/VI 1924

Ministerstwo Skarbu.

A. Budżet zwyczajny.

Dział	§.	Dochody	Pozycja	Tytuł pozycji
1		Zarząd Centralny		
	4.	Inne dochody	1.	Wydawnictwa
			2	Różne dochody
2.		Władze i Urzędy Skarbowe		
	3.	Sprzedaż druków		
	4.	Inne dochody		
			2	Różne dochody
	6.	Zwrot kosztów specjalnych wymiaru i poboru danin publicznych		
			3.	Zwrot kosztów sporządzenia znaków wartościowych.
3.		Zarząd Ceł		
3.A		Władze i Urzędy Celne		
	2	Specjalna kontrola Celna		
	3	Sprzedaż druków		
	4	Inne dochody		
			2.	Różne dochody
3.B		Straż celna		
	4	Inne dochody		
			2	Różne dochody
7.		Państwowy Urząd Kontroli Ubezp.		
	4	Inne dochody	1	Wydawnictwa
	6	Opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń		

Dział	§.	Wydatki	Pozycje	Tytuł pozycji
1.		Zarząd centralny		
	1.	Uposażenie	1.	Urzędnicy
			2.	Funkcjonarjusze niżsi
	2	Inne wydatki osobowe	1.	Remuneracje i zapomogi
			2.	Umundurowanie woźnych i gońców
			3.	Opłaty do kas chorych
			4.	Podróże służbowe
			5.	Przesiedlenia.
	3.	Wydatki rzeczowe	1.	Lokal, konserwacja i instalacje
			2.	Opał i światło.
			3	Inwentarz
			4	Książki, pisma, materjały pisarskie i rysunkowe, druki
			5	Telefony, telegramy i porto
			6	Środki lokomocji
	4	Inne wydatki	1	Wydawnictwa
			2	Różne wydatki
	5	Remont kapitalny		
	6	Zagraniczne delegacje Min. Skarbu.		

Szemat preliminarza wydatków w dziale II - identyczny z szematem powyższym działu I-go w pierwszych pięciu paragrafach /i pozycjach/ z wyjątkiem pozycji 1 §4, której w dziale II nie będzie. Ponadto zaś:

Dział	§.	Wydatki	Pozycje	Tytuł pozycji
2	6	Koszta specjalne wymiaru i poboru danin publicznych	1.	Komisje podatkowe, rzeczoznawcy, informatorzy
			2	Nagrody za dobre wyniki przy poborze danin publ.
			3.	Koszta sporządzenia znaków wartościowych

W Szemacie działu 3.go „Zarząd Ceł" skreśla się rozdziały 1 i 2, w miejsce których wprowadza się /pod/działy: 3.A „Władze i Urzędy Celne i 3.B „Straż Celna". Szematy preliminarza wydatków obu tych /pod/działów identyczne z działem 1 w pierwszych 5 paragrafach. Ponadto skreśla się w dawnym rozdziale 2 §ii „zakup koni", który winien być objęty §3 p.6 działu 3.B. /„środki lokomocji"/. Skreśla się również pozycję 2 §2 rozdziału 2 „umundurowanie", które dla straży celnej powinno być traktowane nie jako wydatek osobowy /na równi z goricami i woźnymi/, lecz jako rzeczowy. Wobec tego projektuje się:

Dział	§.	Wydatki	Pozycja	Tytuł pozycji
3.B	6.	Wyekwipowanie straży celnej	1.	Umundurowanie
			2	Uzbrojenie
	7	Wyszkole		

Szemat działu 4.go /„Emerytury i zaopatrzenia"/:

Dział	§.	Dochody	Pozycja	Tytuł pozycji
4.	6.	Opłaty na emeryturę		

Dział	§.	Wydatki	Poz.	Tytuł pozycji
4	6	Emerytury i zaopatrzenia cywilne		
	7	" " " wojskowe		
	8	Odprawy		
	9	Pośmiertne		
	10	Dary z łaski		
	11	Pensje weteranów powstań narodowych		
	12	Renty inwalidzkie		
	13	Koszty przesiedleń emerytów i ich rodzin		

Szemat działu 5.go /„Ogólny Zarząd Skarbowy"/:

Dział	§.	Dochody	Poz.	Tytuł pozycji
5	6	Zwrot pożyczek udzielonych ciałom samorządowym		

	7.	Różne dochody		
	8	Zwrot pożyczek udzielonych spółdzielń.		
	11	opłata za nadzór państwowy nad instytucjami finansowemi		
	12	kary/prócz wymien. w d. 6/ i dochód z konfiskat		
?	17.	Zwrot pożyczek udzielonych z funduszu na poprawę stosunków gospodarczych.		
	18.	Odsetki od ruchomego majątku państw.		
	19.	Przepadłości		
	20.	Wpływy z Banku Polskiego		
	21.	Częściowy zysk P. K. O.		
	22	Reindykacja koni od Niemiec		
	23	Udział Skarbu Państwa w dochodach Skarbu Miejskiego.		
Dział	§.	Wydatki	poz.	Tytuł pozycji
5	7.	Inne rozchody		
	9	Odsetki od kaucji emigracyjnych		
	10	Długi państwowe	1.	Spłata kapitału długów wewnętrznych
			2	" " " zagranicznych
			3	Spłata odsetek od długów wewnętrznych
			4	" " " " zagranicznych
	11	Koszty nadzoru Państwowego nad instytucjami finansowemi.		
	12.	Nagrody za wykrycie przekroczeń skarbowych.		
	13	Wydatki związane z emisją państwowych pożyczek wewnętrznych		
	14	Skarb Narodowy		
	15	Mennica Państwowa		
		Szemat wydatków działu 7go /„Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń"/ identyczny z szematem pierwszych pięciu paragrafów działu 1go		

Nacz. Wydz. [illegible]

Załącznik VI.

B. Przedsiębiorstwa.

Część II. Administracja Przemysłowo-Handlowa

111

Dział.	§.	Poz.	Rubryki	zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Ogółem			
1.			Przedsiębiorstwa górniczo-hutnicze:			
	1.		P. Zakłady Naftowe			
			a) wydatki ogólne	—		
			b) ze sprzedaży produktów		—	
	2.		Gorzelnia			
2.			Przedsiębiorstwa przemysłowe:			
	1.		P. Fabryka Zap. Ch.			
			a) Wydatki ogólne	—		
			b) ze sprzedaży produktów		—	

Dział	§	Poz.	Rubryki	zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Ogółem			
1.			Przedsiębiorstwa górniczo-hutnicze:			
	1.		P. Zakłady Naftowe			
			a) dotyczące	—		
			b) inwestycje		—	

MUZEUM NAFTOWE BIBLIOT.

Ministerstwo Skarbu przeszło z zadowoleniem przy szematów, które które mają być sporządzone budżet, plan finansowy przedsiębiorstw państwowych na rok 1925.

Szemat Nr 1. powinien zawierać potrzebne wyniki gospodarcze i finansowe przedsiębiorstwa - a mianowicie w pułbyce dochodów jak i wydatków winny być ~~[illegible]~~ poszczególne grupy przedsiębiorstw w danym roku, rozpatrzenie gdzie ich nie ma, poszczególne odrębne przedsiębiorstwa dlaczego pozostałe wymienione pozostałe liczbami Dzieła ~~i poszczególne~~, począwszy od 1. W obrębie Dzieła zaś, każde przedsiębiorstwo otrzymuje oznaczenie porządkowe, od 1. począwszy.

W pułbyce dochodów szematu Nr 1. należy w każdym dziale pod poz. a) uwidocznić przyczyny czyli dochód przedsiębiorstwa z wyeliminowaniem wydatków nadzwyczajnych (inwestycyjnych); umieścić zaś pułbyce dochodów zwyczajnych, zaś pod poz. b) uwidocznić nadzwyczajny dochód przedsiębiorstwa wynikający ze sprzedaży majątku trwałego przedsiębiorstwa; to w pułbyce dochodów nadzwyczajnych.

W pułbyce wydatków zaś szematu Nr 1. należy w każdym dziale pod poz. a) uwidocznić w pułbyce wydatków zwyczajnych deficyt przedsiębiorstwa, t.j. czyli deficyt eksploatacyjny, a pod poz. b) w pułbyce wydatków nadzwyczajnych wpisać inwestycje.

Szczegółowy plan finansowo-gospodarczy objęty szematem Nr 2. winien zawierać w pułbyce „Wpływy" pod grupami A. B. i C. spodziewane wpływy brutto z produkcji gospodarczej, ubocznej oraz z wszelkich innych wpływów.

W pułbyce „Rozchody" należy w grupie A. Zarząd Centralny uwidocznić wydatki brutto na centralną administrację a w pod poz. b) wydatki osobne na pensje, dyspozycje, kasy chorych, inne świadczenia pracownicze dla personelu Zarządu Centralnego, zaś pod poz. 2). wydatki na lokal, opał, światło, kancelaryjne, rozjazdowe itp. wydatki rzeczowe Zarządu Centralnego.

Schemat Nr. 2

NB

Plan syntezy finansowo-gospodarczej

Państwowe Zakłady Naftowe.

Wpływy	gotów.	nakł.	Razem
A. Produkcja zasadnicza			
B. Produkcja uboczna			
C. Różne			

Rozchody	gotów.	nakł.	Razem
A. Zarząd Centrali			
1.) osobowe			
2) rzeczowe			
B. Administracja			
1) osobowe			
2) rzeczowe			
C) Eksploatacja			
1. osobowe:			
a) robotnicy			
b) pracownicy:			
2. rzeczowe:			
a) koszty ogólne			
b) materjały			
c) konserwacja nieruchomości i ruchomości.			
3. wpływy zmiennej			
4. Amortyzacja			
D. Inwestycje:			
1) nieruchomości			
2) ruchomości			

W grupie B. rozchodów preliminarze należy wydatki na administrację t.j. personel techniczny i biurowy danego przedsiębiorstwa wedle zasad analogicznych, jak dla ~~wydat~~ grupy A. rozchodów, z tem, że w poz. 1.). wydatki osobowe należy rozpadnić też również emerytury personelu technicznego i biurowego.

W grupie C. Eksploatacja, należy w poz. 1. ~~wydatki~~ osobowe w podgrupie a) robotnicy preliminarze wszelkie wydatki osobowe na personel robotniczy t.j. płacy, dieta, mieszkania, świadczenia na Kasy chorych, na ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków i t.p. w podgrupie b) pracownicy – wydatki na pracę dla byłych robotników.

W pozycji 2. rozchody rzeczowe – podgrupa a) koszty ogólne, inne obejmować opał, oświetlenie, czesne, podatki, ubezpieczenie na wypadek, utrzymanie kasy i inne wydatki natury ogólnej związane ściśle z eksploatacją przedsiębiorstwa.

Pod b) materiały – należy wydatki na zakup surowca i materyałów pomocniczych, pod c) wydatki na konserwacje urządzeń przedsiębiorstwa stosowych dla eksploatacji.

W poz. 3. przychód należy wpisać kapitał obrotowy wraz pozycją zaciągniętą na kapitał obrotowy.

W poz. 4. odbiorcom przychodzi przelew z wpływów bilansu na fundusz amortyzacyjny niemetalowych i metalowych przedsiębiorstw.

Oddzielną grupę wydatków pod D) winny stanowić wydatki inwestycyjne z osobna odbicie na niemetalowych i osobno na metalowych.

115

Dochody

A) Protekcja zasadnicza
B) Protekcja uboczna
C) Różne

Rozchody

A) Zarząd Centralny:
1) personalne
2) rzeczowe

B) Eksploatacja:
1) administracja [pensje urzędników, lokal, opał, światło, wydatki kancel. rozjazdy, (deputaty urzędników i inne świadczenia).
2) utrzymanie robotników
a) ruchu
b) prowizjonowanie { pobory, mieszkania, deputaty, kasa chorych, ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków
3) wydatki rzeczowe
a) koszta ogólne (opał, oświetlenie, asekuracja, subwencje na szkoły, podatki, utrzymanie kasy).
b) materjały (surowce, materjały pomocnicze)
c) Konserwacja nieruchomości i ruchomości
4) oprocentowanie pożyczek
5) amortyzacja

C) Inwestycje:
1) Nieruchomości
2) Ruchomości

P. Dr Borowiz

117

Sprawa szematu budżetowego
przedsiębiorstw państwowych.-

O K Ó L N I K

Do
Ministerstwa Spraw Wojskowych, Przemysłu i Handlu
Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Poczt i Telegrafów
Zdrowia Publicznego

w miejscu

Ministerstwo Skarbu przesyła w załączeniu wzory szematów, według których mają być sporządzone plany finansowe przedsiębiorstw państwowych na rok 1921. W ten sposób sporządzone plany finansowe winny być nadesłane Departamentowi Budżetowemu nie później, jak do dnia 24 września r.b., która to data jest terminem nieprzekraczalnym. O ile plany finansowe poszczególnych przedsiębiorstw zostały już do chwili obecnej nadesłane według innego układu, należy je niezwłocznie przerobić według załączonych wzorów i przesłać w powyżej przewidzianym terminie Departamentowi Budżetowemu.

Przytem zaznacza się, że w szemacie Nr. 1. czysty dochód względnie deficyt winien być określony z wyeliminowaniem wydatków nadzwyczajnych, które należy wymienić odrębnie, tak, jak to miało miejsce w preliminarzu budżetowym na r. 1923, zaś dla celów orjentacyjnych należy dokonać zestawienia ogólnego wedle szematu Nr.2. w ten sposób, że dochód względnie deficyt w tem zestawieniu ma być wypośrodkowany jako różnica pomiędzy wpływami i rozchodami lub też odwrotnie w ujęciu zasadnem, wszystkich zwykłych i nadzwyczajnych wpływów lub rozchodów.

Poszczególne paragrafy w zestawieniu wpływów winny być uzupełnione pozycjami, odpowiednio do rodzaju przedsiębiorstwa.

Rozchody natury specjalnej, zależne od charakteru przedsiębiorstwa, nie znajdujące miejsca w załączonym szemacie wzorowym mają być preliminowane w dalszym ciągu, począwszy od § 7. Nadesłany w tej formie plan finansowy należy uzupełnić jaknajdokładniejszemi objaśnieniami tak wpływów, jak i rozchodów.-

za MINISTRA SKARBU

/-/ Z A R E K

Dyrektor Departamentu

MINISTERSTWO SKARBU

Warszawa, dn. 18 września 1923 r.

L.2224/D.B./1.

Wszystkim Wydziałom Departamentu Budżetowego

do w i a d o m o ś c i.-

Zarek

Dyrektor Departamentu Budżetowego

B. Przedsiębiorstwa

Część 10. Ann. Przybyl. Lasek

119

Dział	§	pos	Dochody	wyszczególnienie	ordynacja	Reper
1.			Przedsiębiorstwa górnicze hutnicze.			
	1.		Państwowe f. kopalnie	czysty dochód	na sprzedaż rowów	—
	2.		Gąsocący			
	3.		Zwyż Sohne			
	4.		Breiner			
2.			Przedsiębiorstwa przemysłowe			
	1.		Chojrów.			
			Wydatki.			
1.			Przedsiębiorstwa górnicze hutnicze			
	1.		Kopalnie państwowe	deficyt	inwestycje	

wsal

płoci nie st 166

rob. ogólnych 296

pracujących 324

wdów " 832

nie st zal. od st - + - 13 tons op. rocznie

- 1t = 45 zł

(płaci 15%)

rob 3,4 t. opału rocz

pow 3,4. (845 500 p)

wdowy 2t (" 500 p)

(i na rodzinę)

dep soliny na 1 g 10 kg (darmo)

(~~cena za 25 tonna~~)

Szemat Nr. 3

121

B. PRZEDSIĘBIORSTWA

Szczegółowy plan finansowo - gospodarczy

Dział	Paragraf	Pozycja	Nazwa przedsiębiorstwa	W p ł y w y		
				zwyczajne	nadzwyczajne	r a z e m
				w tysiącach m a r e k		
	1		Produkcja zasadnicza			
		1	Aparaty telegraficzne			
		2	Aparaty telefoniczne i.t.p.			
	2		Produkcja uboczna.			
	3		R ó ż n e.			

Objaśnienia:

W § 2 należy preliminować wpływy, które nie stanowią zasadniczej produkcji danego przedsiębiorstwa, ale wiążą się z tą produkcją np. sprzedaż szmelcu opakowań i t.p.

W § 3 należy preliminować wszystkie inne wpływy, niepodpadające pod paragrafy poprzednie i to bądź zwyczajne bądź nadzwyczajne.

Załącznik Nr. 4.

B. Przedsiębiorstwa.

Szczegółowy plan finansowo - gospodarczy.

123

Dział	Paragraf	Pozycja	NAZWA PRZEDSIĘBIORSTWA	Rozchody zwyczajne	Rozchody nadzwyczajne	Rozchody razem
				w tysiącach marek		
	1		Administracja.			
		1	Pensje urzędników			
		2	Inne świadczenia na rzecz urzędników			
		3	Wydatki kancelaryjne			
		4	Podróże służbowe, koszta lokomocji i przesiedlenia			
		5	Lokal, opał i oświetlenie			
	1A		Utrzymanie Głównej Dyrekcji Państwowych Zakładów Górniczych i Hutniczych.			
	2		Koszta eksploatacji.			
		1	Płace a/personel techniczny b/robotnicy			
		2	Inne świadczenia na rzecz personalu technicznego i robotników			
		3	Zakup, wydobycie i dostawa surowca			
		4	Opał i oświetlenie			
		5	Zakup materjałów pomocniczych			
		6	Konserwacja nieruchomości i ruchomości			
		7	Asekuracji			
	3		Świadczenia socjalne.			
		1	Kasa Chorych i koszta sanitarne			
		2	Ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków			
		3	Prowizje i emerytury			
		4	Subwencje na szkoły			
		5	Utrzymanie kasyn			
	4		Koszta sprzedaży.			
		1	Transport produktów			
		2	Prowizje komisjonerów			
		3	Utrzymanie ajencji i sklepów			
	5		Inwestycje.			
		1	Nieruchomości			
		2	Urządzenia			
	6		Różne.			
		1	Amortyzacja i oprocentowanie pożyczek			
		2	Utrzymanie drobnych przedsiębiorstw pomocniczych			
		3	Podatki			
		4	Inne			

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego.

125

B I L A N S O S T A T E C Z N Y

Monopolu Tytoniowego

za rok 1923.

NITOSSO BIBLIOT.

B I L A N S Z A M K N I Ę C I A

na dzień 31-go grudnia 1923 r.

Nazwa rachunków	Stan czynny Mkp. f.	Stan bierny
R/k Kas własnych	105.224.076.971.12	
" P.K.O.	355.315.133.471.78	
" P.K.K.P.	446.854.385.943.53	
" C.K.P.	116.153.126.627.80	
" Ruchomości	18.058.228.010.23	
" Nieruchomości	102.793.070.467.94	
" Materjałów surowych krajowych	216.777.501.200.46	
" Materjałów surowych zagranicznych	237.404.033.797.78	
" Fabrykatów gotowych własnych	3.993.814.642.512.-	
" Skrzyń	57.766.137.000 -	
" Dłużników	1.052.016.331.056.50	
" Rozrachunków wewnętrzn.	630.324.137.757.98	
" Innych dochodów /druki płat./	735.273.840.-	
" Kapitału zakładowego	- -	120.851.298.478.17
" " obrotowego	- -	18.814.379.21
" Funduszu ubezpieczeniowego	- -	604.256.492.-
" " renowacyjnego /amortyzacja/	- -	3.706.113.021.02
" Ministerstwa Skarbu /reszta zysku za r.1923 do 31/12 niewypłaconego	- -	7.141.153.898.989.75
" Wierzycieli	- -	63.926.998.101.28
" Depozytów	- -	2.974.699.195.69
	7.333.236.078.657.12	7.333.236.078.657.12

1927

III. **WYKONANIE BUDŻETU**

W preliminarzu budżetowym Rzeczypospolitej Polskiej na rok 1923 czysty dochód za rok 1923 z Monopolu tytoniowego na podstawie planu finansowo-gospodarczego ustawiono do budżetu Ministerstwa Skarbu Dział 13 z sumą bez obliczeniowych 45.125.000

Według zestawienia poniżej umieszczonego, a sporządzonego przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego na podstawie zestawień udzielonych Dyrekcji przez Izby Skarbowe wpływy do Kas Skarbowych przedstawiają się za rok 1923 następująco:

Wykaz N.1

Miesiąc wpływu		Wpływy faktyczne do Kas Skarbowych OKP		Według wskaźnika obliczeniowego przez Min. Skarbu oznaczonego.	Złoty obliczeniowy
		Mkp.	f.		
STYCZEŃ	1923	10.044.257.234.61		3.876	2.591.398
LUTY	"	11.511.458.483.65		6.813	1.689.632
MARZEC	"	15.391.562.618.78		8.478	1.933.424
KWIECIEŃ	"	32.176.804.689.85		9.074	3.546.044
MAJ	"	69.716.905.539.99		9.491	7.345.590
CZERWIEC	"	62.679.480.049.12		12.227	5.126.318
LIPIEC	"	101.420.427.737.11		20.143	5.035.024
SIERPIEŃ	"	115.812.045.443.49		35.533	3.259.282
WRZESIEŃ	"	180.241.428.627.37		49.290	3.656.755
PAŹDZIERNIK	"	405.496.763.308.62		129.293	3.136.262
LISTOPAD	"	1.015.975.799.599.20		318.454	3.190.307
GRUDZIEŃ	"	1.638.460.755.044.83		857.638	1.897.508
Ogółem:.....		3.649.927.767.776.52		-	42.407.624

Natomiast według zestawienia Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu wpływy z Monopolu tytoniowego zarachowane przez Kasy Skarbowe i OKP. na budżet Ministerstwa Skarbu przedstawiają się za r.1923 następująco:

Wykaz N.2

Miesiąc zarachowania na budżet		Faktyczne zarachowanie w Kasach Skarb. i OKP.		Według wskaźnika obliczeniowego oznaczonego przez MSk	Złoty obliczeniowy
		Mkp.	f.		
STYCZEŃ	1923	6.750.595.618.80		3.876	1.741.188
LUTY	"	7.551.224.181.60		6.813	1.108.355
MARZEC	"	13.639.990.770.74		8.478	1.608.869
KWIECIEŃ	"	23.281.250.176.30		9.074	2.566.669
MAJ	"	61.312.606.559.35		9.491	6.460.009
CZERWIEC	"	59.751.549.308.38		12.227	4.885.960
LIPIEC	"	65.688.891.248.90		20.143	3.260.149
SIERPIEŃ	"	165.812.045.443.49		35.533	4.666.425
WRZESIEŃ	"	196.208.641.206.36		49.290	3.980.699
PAŹDZIERNIK	"	406.048.460.873.77		129.293	3.140.530
LISTOPAD	"	1.015.975.754.590.20		318.454	3.190.338
GRUDZIEŃ	"	1.638.460.755.044.83		857.638	1.898.745
Ogółem:.....		3.649.927.767.776.52		-	38.444.006

Porównując wykaz N.1 z wykazem N.2 okazuje się, że sumy ogólne w markach polskich są zgodne w obu wykazach, natomiast w poszczególnych miesiącach różnią się znacznie, wskutek czego zwaloryzowanie w złotych obliczeniowych w wykazie N.1 daje ogólną sumę 42.407.624, zaś w wykazie N.2 sumę 38.444.936.

Niezgodność ta powstała dlatego, że część Kas Skarbowych wpływy dzienne z Monopolu tytoniowego księgowały na sumy obrotowe, natomiast inne Kasy zaraciowywały wpływy te wprost na budżet Ministerstwa Skarbu dział 13/Monopol tytoniowy/.

Przerachowanie wpływów ze sum obrotowych na budżet nastąpiło w kilku miesiącach później i z tych więc powodów powstała ta różnica w poszczególnych miesiącach w markach polskich, a tem samem przy zwaloryzowaniu marek na złote.

Z uwagi jednak, że Kasy Skarbowe, które zaraciowały wpływy te w sumach obrotowych gotówkę tę otrzymały-skutecznym rzeczą będzie jeżeli do obrachunku o wykonaniu budżetu przyjmie się za podstawę wpływy zwaloryzowane z wykazu N.1.

Ponieważ Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego nie otrzymała na kapitał obrotowy z Ministerstwa Skarbu potrzebnej gotówki, jak również nie korzystała z kredytu, z której to pomocy każde przedsiębiorstwo przemysłowe prywatne korzystało, siłą rzeczy zmuszoną była część wpływów zużyć na inwestycje ruchomości i nieruchomości-jak również z uwagi na znaczny spadek marki polskiej z końcem roku 1923, aby się zabezpieczyć przed stratą, - zakupić znaczną ilość walut obcych na zakup surowca zagranicznego, potrzebnego do fabrykacji na rok gospodarczy 1924.

Wydatki te przedstawiają się następująco:

Wykaz N.2

Wydatki na zakup ruchomości	Wydatki na zakup fabryki pryw. i na inwestycje nieruchom.	Zakup walut obcych	Razem wydatki	Wskaźnik obliczeniowy	Złote obliczeniowe
		Marek polskich			
923 37.357.340	2.903.176	.	40.275.516	3.976	10.3
" 527.410.770	30.261.924	.	565.672.694	6.813	83.0
" 851.446.032	22.289.959	.	873.735.991	8.478	126.7
" 649.344.837	-	.	649.344.837	9.074	71.5
-	37.356.133	.	37.356.133	9.491	3.9
218.043.849	1.046.057.565	.	1.264.101.414	12.227	103.3
2.864.189.924	9.320.070.596	.	12.184.260.520	20.143	604.8
156.959.875	-	.	156.959.875	35.533	4.4
766.522.341	3.252.031.637	.	4.018.553.978	49.290	81.5
1.074.019.611	5.425.099.046	.	6.499.118.657	129.293	50.3
2.831.916.942	12.159.303.000	110.474.800.000	125.466.084.942	318.454	393.9
7.396.369.782	73.454.669.108	382.699.070.355	463.550.109.245	957.638	540.4
Ogółem..... 17.373.591.353	104.758.112.144	493.173.870.355	615.305.573.852	.	2.074.5

Jeżeli zatem do sumy wpływów zwaloryzowanych w wykazie N.1 w sumie 42,407.624 doliczymy sumę zużytą na inwestycje i na zakup obcych walut wykaz N.2 N.3..... 2.074.583

/który to wydatek dyrekcja miała upoważnienie Pana Ministra Skarbu/ otrzymamy sumę:..... 44.482.207

A ponieważ według budżetu Ministerstwa Skarbu Monopol miał wpłacić do Skarbu Państwa sumę:..... 45.125.000

zatem wpłacono mniej o sumę..... 642.793

czyli w 98,5% dotrzymano wykonanie preliminowanej przez Ministerstwo Skarbu kwo

Na rok 1 9 2 4 preliminowano w planie finansowo-gospodarczym zysk z Monopolu tytoniowego w sumie:.....70.000.000 M.

Na poczet tej preliminowanej kwoty wpłacono do Kas Skarbowych i do WKP

w styczniu 1924	kwotę.	3.055.777 zł.
w lutym "	"	4.099.461 "
w marcu "	"	7.616.507 "
w kwietniu "	" około 3 dniowy dań dożnadnych nie otrzymano dotąd/	10.000.000 "
	razem za 4 miesiące.	24.771.325 zł.

Powyższe dane wpłat za cztery miesiące upoważniają do stanowczego twierdzenia, że za r.1924 monopol tytoniowy przyniesie Skarbowi Państwa znaczną nadwyżkę ponad preliminowaną kwotę, albowiem na podstawie tych dat zauważyć można znaczny wzrost z tego źródła w poszczególnych miesiącach.

IV. MAJĄTKOWOŚĆ FABRYK TYTONIOWYCH

A. Państwowych Fabryk

W roku 1923 czynne były fabryki:

1./ w Krakowie przez cały rok
2./ " Koronowie "
3./ " Winnicach "
4./ " Sokołowie "
5./ " Łodzi "
6./ " Kowlu od 1/IV 1923
7./ " Radomiu od 1/XII "
8./ " Monasterzyskach od 15/XII 1923

Nadto zakupiono prywatną fabrykę w Poznaniu "Patria" czynną od 22/I.1924.

Zapas surowca tytoniowego w fabrykach wynosił 1/I 1923 kg.1.144.741.270
W ciągu roku 1923 dostarczono fabrykom surowca
a./zagranicznego " 2.902.332.935
b./krajowego " 260.305.720

R a z e m:..... " 4.297.439.925
Przerobiono surowca a./zagranicznego " 3.836.738.992
b./krajowego " 126.551.290

Przerobiono R a z e m:.....kg.3.963.290.225
Zatem zapas surowca w dniu 31/XII 1923 wynosił
a./zagranicznego kg.800.335.250
b./krajowego " 133.814.710

R a z e m " 934.149.750

Prócz powyższego rozmiaru Zarząd monopolu miał w zapasie wykupionego surowca krajowego niefermentowanego w ilości kg. 524.300.
Z przerobionego surowca w ilości 3.963.290.225 kg.wyrobiły fabryki
a./papierosów sztuk 1.596.261.255
b./cygar " 16.366.786
c./tytoniu kraj.kg. 1.640.663.800

Obrót wyrobów własnych

	cygar sztuk	papierosów sztuk	tytoniu krajowego kg.
Zapas w dniu 1 stycznia 1923	3.175.059	255.497.592	178.451.375
Rozchód wiosenny	-	18.900.000	5.450
Ogółem zapas	3.175.059	274.397.592	183.901.375
Wyrobiono w roku 1923 /produkcja/	16.366.786	1.596.261.255	1.640.663.800
R a z e m:.....	19.541.845	1.900.658.907	1.824.565.175
W roku 1923 sprzedano, wydano na deputaty, braki /rozchód/	8.458.154	1.451.461.307	1.364.309.950
Pozostaje zapas w dniu 31/XII 1923	11.083.691	349.197.500	460.255.225

Wartość zapasu tych fabrykatów wynosiła według cennika w dniu 31/XII

1923 sumę = 24.244.582.039.080 Mk.

Z powyższych zestawień okazuje się, że uprawiano szereg surowca tytoniowego w dn. 31/XII w porównaniu z szeregiem z początkiem roku zwiększył się o 210.591.[illegible] kg. natomiast wzrósł zużycie wyrobów tytoniowych, a to:

a./cygar o sztuk = 7.508.632
b./papierosów o " = 74.779.948
c./tytoniu krajowego o kg. " 276.358.[illegible]

Przegląd przerobionego surowca, produkcji fabrykatów, takich samych, dostaw, zapasów i przeciętnej/ci rocznej spożycia Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Rok	Przerobio na surowca kg.	Produkcja cygar sztuk	papierosów sztuk	tyt. kraj. kg.	Sprzedaż/rozchód/ cygar sztuk	papieros. sztuk	tytoniu kg.
919	470.932	12.721.100	122.671.000	201.228	24.136.692	163.912.607	350.[illegible]
920	1.022.957	13.591.600	320.524.625	666.[illegible]	13.307.045	703.694.600	579.[illegible]
921	1.[illegible]	14.279.[illegible]	610.762.000	1.187.434	13.545.495	512.747.940	1.[illegible]
922	2.314.705	17.591.311	970.160.220	1.250.049	16.674.934	809.278.[illegible]	1.[illegible]
923	3.363.[illegible]	16.366.[illegible]	1.[illegible].261.255	1.620.663	8.[illegible].154	1.451.471.307	1.[illegible]

Ilość robotników zajętych w fabrykach, w urzędach wykupu liści i w magazynach sprzedaży wyrobów tytoniowych wynosiła w roku 1923 = 3.493 z tej ilości zajętych było:

a./przy fabrykacji 2.895
b./" sprzedaży 114
c./w fermentacji 275
d./w innych 209

B. Prywatnych Fabryk Krajowych

Prywatnych fabryk tytoniowych było w całem Państwie Polskiem w końcu roku 1923

W obrębie Izby Skarbowej	czynnych	nieczynnych	razem
Warszawa	7	-	7
Kalisz	1		1
Białystok	5	1	6
Kowel nad Bugiem	7	-	7
Łódź	2	-	2
Wilno	10	-	10
Brudzieniu	9	-	9
Poznań	45	-	45
Gdańsk	6	12	18
Razem:	92	13	105

W roku 1923 zakładowo ze Zakryp-Bardcen [illegible] z Ameryki. Fabryki te nabyły w r.1923 surowca tytoniow. a./zagran. kg.3.192.690
b./krajowego " 525.597
razem.:..... 3.718.295

Przerobiono surowca tytoniowego kg.6.743.389
z surowca tego wyprodukowano: a./cygar sztuk 65.778.729
b./cygaretek " 12.954.466
c./papierosów " 3.577.824.640
d./tyt.kraj.kg. 4.170.938

natomiast sprzedano:
a./cygar sztuk 52.929.024
b./cygaretek " 11.309.361
c./papierosów " 3.435.[illegible].447
d./tyt.krajowego kg. 4.4[illegible].035

Warszawa, dnia 30 kwietnia 1924 r.

131

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW

na dzień 31-go grudnia 1923 r.

Nazwa rachunków	Straty mkp.	Straty f.	Zyski mkp.	Zyski f.
R/k Pensji i zasług	37.845.272.397.54			
" Kosztów ogólnych	33.639.784.019.72			
" " fabrykacji	339.569.633.833.97			
" " sprzedaży	886.974.297.906.27			
" Opłat celnych	896.449.641.-			
" Dochodów i wydatków z nieruch.	128.070.426.16			
Na fundusz renowacyjny/amortyz./	3.602.249.224.39			
" " ubezpieczeniowy	604.256.492.-			
" inwestycje ruch.i nieruch.	118.597.176.204.37			
5% od kapitału obrotowego	940.719.-			
Straty z powodu ubytków przy transportach,różnicy ceny skrzyń cało fermentac.i inne straty	6.150.308.768.30			
Zysk osiągn.na r/k produkcji wyr. własn.-bez podatku konsumcyjn.który to podatek wykazano osobno pod poz."Opłaty monopolowe"			7.318.277.261.782.65	
R/k opłat Monopolowych:				
a/ od fabrykat.własn.produkcji			1.765.271.714.170.-	
b/ " " pryw.fabr.kraj.			2.875.289.759.437.-	
c/ " uprawy tyton.krajowego na własny użytek plant.			5.043.249.359.51	
R/k Inne dochody:				
a/ sprzedaż opasek banderolow.			20.540.321.436.-	
b/ " druków płatnych			261.489.673.49	
c/ zwrot zysków trafikantów i wszelkie inne dochody			10.994.438.202.25	
Zysk osiągn.ze sprzedaży remanent.fabrykat.zakupion. w r. 1922 w pryw.fabr.krajow.			10.759.088.432.-	
Zysk osiągn.na różnicy kursu walut			46.179.188.697.89	
Zysk z powodu zwaloryzowania zaliczek udzielonych firmom na poczet dostaw artykułów ekonomicznych			21.933.949.697.-	
Zysk osiągn.na podwyżce cen. nika naczyń,wyrob.tyt.i inne zyski			110.271.006.221.94	
Czysty zysk za r.1923	10.762.806.015.387			
	12.190.822.456.019.72		12.190.822.456.019.72	

I. Obliczenie czystego zysku fabrykacyjnego.

Zysk brutto osiągnięty z produkcji fabrykatów po potrąceniu opłaty monopolowej		7.318.277.261.782
Od tego potrąca się wydatki:		
a/ pensje i zasługi	37.845.272.397.54	
b/ koszty ogólne	33.639.784.019.72	
c/ " fabrykacji	339.569.633.833.97	
d/ " sprzedaży	886.974.297.906.27	
e/ amortyzacji ruchomości i nieruchomości	3.602.249.224.39	1.301.631.237.382
Pozostaje czysty zysk fabrykacyjny Mkp.		6.016.646.024.400

II. Zestawienie zysków Monopolu tytoniowego.

Monopol tytoniowy osiągnął czysty dochód dla Skarbu Państwa:

za czas od 1/11 do 31/12 1918 w sumie	10.235.007 mk.	98
" " " 1/I " 30/6 1919 "	21.303.032 "	44
" " " 1/7 1919 do 31/3 1920 "	112.763.238 "	07
" " " 1/4 do 31/12 1920	1.384.178.600 "	97
" rok 1921	9.258.523.579 "	32
" " 1922	57.981.530.902 "	60
" " 1923	10.762.806.015.387 "	..
Ogółem	10.831.574.549.748 mk.	38

Powyższymi zyskami uznano r/k Ministerstwa Skarbu.

Na poczet tych dochodów wpłacono do Centralnej Kasy Państwowej względnie wpłynęło bezpośrednio do Kas Skarbowych na budżet Ministerstwa Skarbu Dział 13 /Monopol tytoniowy/ i sumami temi obciążono r/k Ministerstwa Skarbu.

w roku 1919 suma	30.456.848 mk.	73 f.
" 1920 "	263.013.247 "	40 "
" 1921 "	5.496.292.249 "	30 "
" 1922 "	34.518.448.362 "	06 "
" 1923 "	3.649.927.767.776 "	52 "
w styczniu 1924 "	700.000.000.000 "	- "
lutym "	1.000.000.000.000 "	- "
marcu "	5.700.000.000.000 "	- "
kwietniu "	7.300.000.000.000 "	- "
ogółem wpłynęło do dnia sprawozdania	18.390.235.978.484 mk.	01 f.

nadwyżka wpływów służy na pokrycie zysku za rok 1924.

Wypisać wszl

Uwagi o Ustawie Skarbowej na r. 1924 (w redakcji Komisji Budżetowej Sejmu).

133

I

Wkradły się do Ustawy następujące omyłki cyfrowe:

w art. 2, wiersz 4., rozchody zwyczajne przedsiębiorstw państwowych, powinno być 956.638.900, a nie 956.639.000 zł (patrz preliminarz str 10).

w art 3 wiersz przedostatni, czysty dochód przedsiębiorstw i monopolów, powinno być: 188.679.842, a nie 188.679.742 zł, i wiersz ostatni, łączna kwota, powinno być 1.422.525.510, a nie 1.422.526.420 zł; pierwsza omyłka pochodzi stąd, że w „Zestawieniu według grup i części preliminarza", dochód ze zdrojowisk państwowych przekazany jest w sumie: 855.165, a powinno być 855.265 i cała suma dochodu czystego z przedsiębiorstw i monopoli wypada nie 188.679.742, ale 188.679.842 zł.; druga zaś omyłka jest widoczna, wystarczy zsumować liczby, które składają się na łączną kwotę 1.422.525.510, a nie 1.422.526.420 zł.

Następnie, ani w preliminarzu Przedsiębiorstw, ani w „Zestawieniu" niema cyfr, dotyczących Państwowych Zakładów Graficznych i opuszczenie to nigdzie w Sprawozdaniu Komisji Budżetowej nie jest wytłomaczone; przy uwzględnieniu Zakładów Graficznych, oczywiście, zmienią się kwoty, podane w art. 2im i 3im: dla rozchodów ~~zwyczajnych~~ przedsiębiorstw państwowych i dla czystego ich dochodu.

II

Art. 1. Ustawy jest jasny i dokładny; podane w nim kwoty wydatków, zwyczajnych i nadzwyczajnych, Administracji są zgodne z cyframi „Zestawienia ~~preliminarza~~ według grup i części preliminarza".

Art. 2 wprowadza pewną niejasność. Rozchody Przedsiębiorstw państwowych przekazane są w dwóch kwotach, osobno dla ~~wydatków~~ rozchodów zwyczajnych i osobno dla nadzwyczajnych; tymczasem ~~wydatki~~ rozchody monopolów, zwyczajne i nadzwyczajne, podane są w jednej łącznej kwocie (131.170.689 zł.), dlaczego?

Przy rozchodach nadzwyczajnych przedsiębiorstw niema wskazania, z jakich źródeł mają one być pokrywane; wskazanie takie znajduje się przy rozchodach zwyczajnych przedsiębiorstw i przy rozchodach (zwyczajnych i nadzwyczajnych) monopolów, mianowicie, przy pierwszych, ~~mże~~ dla pokrycia ich służą wszystkie wpływy przedsiębiorstw, a przy drugich — wszystkie wpływy, zwyczajne i nadzwyczajne, monopolów; powstają więc dwa pytania:

a) Zkąd mają być pokrywane nadzwyczajne rozchody przedsiębiorstw? i

b) Czy dla pokrycia rozchodów zwyczajnych przedsiębiorstw mają służyć tylko wpływy zwyczajne, czy też także i wpływy nadzwyczajne tych przedsiębiorstw?

III

Art. 3i Ustawy daje odpowiedź na pierwsze pytanie, ale zaciemnia sprawę, wprowadzając nowy termin, niedostatecznie wyjaśniony: „czysty dochód przedsiębiorstw i monopolów". Co jest „czystym dochodem"? Sądząc z podanych cyfr, Ustawa uważa za czysty ~~zy~~ dochód przedsiębiorstw ~~i monopolów~~,

który jest pokazany w „Zestawieniu" w rubryce dochodów zwyczajnych, różnicę między sumą wpływów, zwyczajnych i nadzwyczajnych, a sumą rozchodów zwyczajnych; objaśnienie to jest potrzebnem, bo za czysty dochód, tembardziej, jeżeli on jest umieszczany w rubryce dochodów zwyczajnych, można-by również dobrze, a może nawet i słuszniej, uważać różnicę między wpływami i rozchodami zwyczajnemi, wykluczając, przy ustalaniu czystego dochodu, ~~wpływy~~ nie tylko rozchody nadzwyczajne, ale również i wpływy nadzwyczajne. Jak jest obliczony czysty dochód monopolów — nie jest jasnem (1).

Nie wydaje się też uzasadnionem, że według art. 3go, dochody zwyczajne i nadzwyczajne administracji, łącznie z czystym dochodem przedsiębiorstw i monopolów, mają służyć tylko na pokrycie wydatków administracji, zwyczajnych i nadzwyczajnych oraz ~~wydatków~~ rozchodów nadzwyczajnych przedsiębiorstw; zkąd więc mają być pokrywane nadzwyczajne rozchody monopolów? normalnie, powinny być pokrywane z tych samych źródeł co i rozchody nadzwyczajne przedsiębiorstw.

Wreszcie zaznaczyć trzeba, że podana w art. 3im Ustawy cyfra czystego dochodu przedsiębiorstw i monopolów (188.679.842 zł.), która, zgodnie z „Zestawieniem" składa się z czystego dochodu przedsiębiorstw: 99.664.842 zł. i czystego dochodu monopolów: 89.015.000, nie zgadza się, odnośnie do monopolów, z cyframi podanemi w preliminarzu; tam na str. 12 i 13. ogólny wpływ monopolów pokazany jest w sumie 267.686.000, a ogólny rozchód — 131.170.659; czysty dochód więc, t.j. różnica między wpływami a rozchodami wynosi 136.515.341 zł, a nie 89.015.000 jeżeli, ostatecznie, ze względów ostrożności, czyli, raczej, dla pokrycia z bieżących dochodów nadzwyczajnego wydatku monop. tytoniowego, ~~przewidywanego~~ pokazanego w „Zestawieniu" i w Ustawie czysty dochód monopolów był tak znacznie zredukowany, to należało uzgodnić z nim cyfry preliminarza, t.j. odpowiednio je zmienić. Zwraca jeszcze na siebie uwagę okoliczność, że w preliminarzu (na str. 10) podany jest nadzwyczajny rozchód monopolu tytoniowego w sumie 50 milj. zł; a w „Zestawieniu" przy tej niema, jakkolwiek dla przedsiębiorstw w tem zestawieniu pokazane są wszystkie preliminowane rozchody nadzwyczajne (1).

IV.

Wykazane tu niejasności Ustawy dałyby się usunąć przy innym układzie cyfr budżetowych.

Jeżeli dla preliminarza budżetowego przyjmiemy dwie zasady:
1) Ogólny Budżet rozpada się na dwa: budżet zwyczajny i nadzwyczajny, i
2) Przedsiębiorstwa państwowe i monopole wchodzą do ogólnego budżetu tylko swemi cyframi netto (zyskiem czyli czystym dochodem lub deficytem), to wtedy wstępne artykuły Ustawy Skarbowej, ustalające kwaty budżetowe na r. 1924, otrzymają następujące brzmienie:

---

(1) Ile można sądzić z cyfr preliminarza i „Zestawienia", za czysty dochód monopolów w r. 1924 uważa się różnicę między sumą wpływów zwyczajnych (217.686.000 zł.) a sumą ogólną rozchodów ~~wydatków~~ zwyczajnych i nadzwyczajnych łącznie (131.170.659 zł.); różnica ta wynosi 86.515.341 zł. i jest zbliżona do podanej w Zestawieniu cyfry: 89.015.000 zł; tym sposobem preliminowany w r. 1924 rozchód nadzwyczajny ~~dla~~ monopolu tytoniowego (50 milj.) będzie pokryty z dochodów tego monopolu

Art. 1.

Załączonym Budżetem Rzeczypospolitej na r. 1924 ustala się następujące kwoty wydatków i rozchodów:

Wydatki zwyczajne Administracji		1.247.780.051 zł
Wydatki nadzwyczajne Administracji	233.448.456 zł.	
Rozchody nadzwyczajne przedsiębiorstw	101.321.650 „	
Rozchody nadzwyczajne monopolów	50.000.000 „	384.770.106 „
		1.632.550.157 zł.

Art. 2.

Jako pokrycie ustalonych w Art. 1. wydatków i rozchodów stoją preliminowane w budżecie na r. 1924 następujące dochody i wpływy:

Dochody zwyczajne Administracji	859.803.065 zł.	
Czysty dochód (zwyczajny) przedsiębiorstw	99.642.442 zł. (x)	
Czysty dochód (zwyczajny) monopolów	139.015.000 zł (x)	1.098.460.507 zł
Dochody nadzwyczajne Administracji	374.042.603 zł.	
Wpływy nadzwyczajne przedsiębiorstw	27.400 „ (x)	374.065.003 zł.
Wpływy nadzwyczajne monopolów	—	
		1.472.525.510

Za czysty dochód (zwyczajny) przedsiębiorstwa lub monopolu uważa się różnicę między sumą wpływów zwyczajnych a sumą rozchodów zwyczajnych.

P r o t o k ó ł

z konferencji w Najwyższej Izbie Kontroli w dn.17 maja 1924r.
w sprawie rachunkowości Skarbowej.

Przewodniczył: Prezes Najwyższej Izby Kontroli -Jan Zarnowski

Obecni: Wice-Minister Skarbu - B.Markowski

Nadzwyczajny Komisarz Oszczędnościowy - Moskalewski

Z ramienia Ministerstwa Skarbu:

Dyrektor Departamentu Kasowego - Czanderna

Naczelnik Wydziału Dep.Budżet. -Grodyński

Naczelnik Wydziału Centr.Księg.-Fiut

Kierownik Wydz.Adm.Kas. - Brzuza

Z ramienia Najwyższej Izby Kontroli:

Dyrektor Departamentu I -F.Niewiadomski

Dyrektor Departamentu II-Z.Rugiewicz

Prezes Warszawskiej Izby Kontroli - Al.Hyżycki.

Naczelnik Wydziału Rachuby Centralnej-J.Bak

Naczelnik Wydziału Depart.I - M.Durzycki.

Stan sprawy. Obecny stan rachunkowości w Państwie nie może być uznany jako normalny. Nie mamy zamknięć rachunkowych za ubiegłe lata od czasu wyjścia okupantów i, jak się okazuje, nie możemy ich mieć. Najwyżej będą mogły być zrobione zestawienia kasowe / a nie budżetowo-rachunkowe/.

Taki stan rzeczy, znajdujący swe usprawiedliwienie w warunkach pierwszych lat istnienia Państwa, nie może trwać nadal, tem bardziej, że dla 1923r.były już przez Sejm uchwalone prowizorja budżetowe,a uchwalanie budżetu na 1924r.,które prawdopodobnie nastąpi, daje prawną podstawę do baczenia na prawidłowe wykonanie budżetu,które Ministerstwo Skarbu i Najwyższa Izba obowiązane są wykonywać.

Wprowadzenie jednostki pieniężnej o stałej wartości umożliwia w praktyce wykonanie nadzoru i wpłynie znakomicie na uproszczenie rachunkowości. Mając to na względzie Ministerstwo Skarbu i Najwyższa Izba Kontroli uznać musiały,że

C.Z.

Tajne

Egz. 2

P r o t o k ó ł

z konferencji w Najwyższej Izbie Kontroli w dn. 14 maja 1958 r.

w sprawie rozpatrzenia Sprawozdań:

Przewodniczący: Prezes Najwyższej Izby Kontroli - Jan Zarzycki

Obecni: Wice-Minister Skarbu - B.Martowski

Nadzwyczajny Komisarz Obrachunkowy - Mosakowski

Z ramienia Ministerstwa Skarbu:

Dyrektor Department Kasowego - Czarnecki

Naczelnik Wydziału Dep.Budżet. - Głodzinski

Naczelnik Wydziału Obrot.Kapitał.-Tinn

Kierownik Wydz.Adm.Kas. - Tarnas

Z ramienia Najwyższej Izby Kontroli:

Dyrektor Department I - P.Miroszewski

Dyrektor Department II-Z.Hurtowicz

Prezes Matematyczny Izby Kontroli - M.Wróblewski

Kierownik Wydziału Kontroli Budżetu Państwa - L.B.Bu

Kierownik Wydziału Kontroli - L.Bu

Sprawy Ogólne

Obecni zaś rozpatrzeniu w Banku Rozwoju Rolnictwa i Rolnictwa Spółdzielczego w sprawie rozpatrzenia Sprawozdań.

Jako materiał wyjściowy zostały przedłożone Sprawozdania Komisji Rewizyjnej Banku Rozwoju Rolnictwa i Rolnictwa Spółdzielczego.

Tekst ten został przyjęty przy zastosowaniu następujących zmian i uzupełnień.

W

Tekst ten został przedyskutowany przez Prezesa Banku z Ministrem Rolnictwa i Rolnictwa Spółdzielczego.

Przewodniczący zwrócił uwagę na zmianę w Prezydium Banku i Rolnictwa Spółdzielczego.

Wiceminister Skarbu - Martowski - zwrócił uwagę na to, że w Banku Rozwoju Rolnictwa i Rolnictwa Spółdzielczego istnieje Komisja Rewizyjna, która ma prawo kontroli Banku i Rolnictwa Spółdzielczego.

Dyrektor Departamentu Kasowego - Czarnecki - zwrócił uwagę na to, że Bank Rozwoju Rolnictwa i Rolnictwa Spółdzielczego jest jednostką budżetową i w związku z tym Departament Kasowy Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Rolnictwa

139

że należy już obecnie przystąpić do opracowania zmian w istniejących przepisach. Okres przeżyty nie jest okresem straconym; ustaliły się w życiu pierwsze zasady zarówno budżetowe jak i rachunkowości skarbowej, wyjaśniły się wadliwości, jakie należy usunąć i braki, jakie trzeba zapełnić.

Opinja konferencji.

1/ Nie jest wskazanem niszczyć to, co już weszło w życie - trzeba doskonalić i upraszczać i to jest pierwsza zasada, jaka zdaniem konferencji, winna być przyjęta w tej nadzwyczajnie doniosłego znaczenia pracy, jaką konferencja ma wykonać: Praca ta musi objąć plan gospodarczy Państwa, rachunkowość państwową i kontrolę administracji pod względem finansowym.

2/ Odpowiednio do tego należy podzielić pracę na trzy działy:

I. Projekt prawa budżetowego.

II. Projekt ustawy skarbowo-rachunkowej i

III. Ustawy o Kontroli Państwowej.

3/ Obecnie już konferencja uznaje za możliwe wskazać główniejsze składowe części działu I-go, a mianowicie:

ny układania budżetu, termin przedstawienia go Sejmowi, sposób rozważania w budżetowej Komisji Sejmowej i uchwały na plenum Sejmu, termin trwania budżetu i okresu ulgowego, przepisy wykonywania budżetu i sposób asygnowania kredytów dodatkowych.

W związku z tem musi być poddany rewizji szemat budżetu, który aczkolwiek w 1924r. jest o wiele lepszy od poprzednich, ma jeszcze dużo braków, które należy usunąć i wprowadzić zmiany w kierunku uproszczenia budżetu i nadania mu większej przejrzystości. Praca ta jest bardzo pilna ze względu na zbliżający się termin prac budżetowych w Ministerstwie Skarbu na rok następny. Wobec tego konferencja już obecnie uważa za konieczne zakreślić pewne wytyczne, jakie należy mieć na względzie przy wykonywaniu tej pracy.

Więc przedewszystkiem należy podzielić budżet na dwa budżety - zwyczajny i nadzwyczajny, gdyż po pierwsze niema potrzeby aby każda pozycja budżetu miała rubrykę kredytu nadzwyczajnego i większość ich w budżecie 1924r. nie jest zapełnioną, a powtóre - osiągnie się większą

że należy już obecnie przystąpić do opracowania zmian w istniejących przepisach. Okres przeszły nie jest okresem strasznym; natomiast nie w żyadnym pierwszym rzędzie budżetowe jak i rachunkowości skarbowej, wynikały się wadliwości, które należy usunąć i broń, które trzeba zapewnić.

Opinia konferencji. 1/ Nie jest wskazanem mianowicie to, co już wszędzie w życie - trzeba doskonalić i uprzemysłowić i to jest pierwsza rzecz, jaka zdaniem konferencji, winna być przyjęta w tej nadzwyczajnie domiarowego znaczenia pracy, jaką konferencja ma wykonać. Praca ta musi objąć plan gospodarczy państwa, rachunkowość państwową i kontrolę administracji pod względem finansowym.

2/ Odpowiednio do tego należy podzielić pracę na trzy działy:

I. Projekt prawa budżetowego.

II. Projekt ustawy skarbowo-rachunkowej i

III. Ustawy o Kontroli Państwowej.

3/ Obecnie już konferencja zmuszona na możliwe wskazać głównieższe szczegółowe części działu I-go, a mianowicie:

W zakresie prawa budżetowego winny być uwzględnione, przede i kwestie dotyczące budżetu, termin przedstawienia go Sejmowi, przede i kwestie dotyczące budżetowej Komisji Sejmowej i rozwoju na plenum Sejmu, termin trwania budżetu i okresu ulgowego, przepisy wykonywania budżetu i sposób sprawowania kredytów dodatkowych.

W związku z tem musi być podjęty rewizji zmianę budżetu, który zaczyna się w 1926r. jest o wiele lepszy od poprzedniego, na jeszcze dużo braków, które należy usunąć i wprowadzić zmiany w kierunku przyspieszenia budżetu i nadania mu większej przejrzystości. Praca ta jest bardzo pilna ze względu na zbliżający się termin prac budżetowych w Ministerstwie Skarbu na rok następny. Wobec tego konferencja już obecnie uważa za konieczne zaczrzdić pewne wytyczne, jakie należy mieć na względzie przy wykonywaniu tej pracy.

Więc przedewszystkim należy podzielić budżet na dwa budżety - zwyczajny i nadzwyczajny, gdyż po pierwsze niema potrzeby aby każda pozycja budżetu miała rubrykę kredytu nadzwyczajnego i większość ich w budżecie 1926r. nie jest zapełniona, a powtóre - osiągnie się większą

141

przejrzystość budżetu i usunie się możność łatwych omyłek w księgowaniu przy zapisach do nieodpowiedniej rubryki obok leżącej.

Powtóre trzeba ustalić jakie załączniki mają być niezbędne przy budżecie przedsiębiorstw państwowych i monopoli i jakie będą one miały znaczenie obowiązujące. Oczywiście różne przedsiębiorstwa będą musiały mieć różne załączniki: jak koleje państwowe, przedsiębiorstwa przemysłowe, górniczo-hutnicze i inne.

2/

Ze względu, że w przedsiębiorstwach tych zawiera się olbrzymi majątek państwa, który musi dawać dochód skarbowi, ustalenie szematu budżetu, planów gospodarczych, bilansów i sprawozdań - jest rzeczą pierwszorzędnej wagi.

3/

Po trzecie, należy mieć na względzie, że o ile budżetem muszą być ujęte wszystkie dochody i wydatki państwowe, gdyż żadne z nich nie powinny mieć miejsca poza budżetem, o tyle z drugiej strony trzeba dążyć w celu uproszczenia skarbowej rachunkowości i nadzoru nad wykonaniem budżetu do zmniejszenia ilości podziałek budżetowych. Z kwestją tą wiążą się prawo rozporządzalności Ministrów kredytem, które, zdaniem konferencji, bez szkody dla interesów Państwa, można zakreślić obrębem paragrafu / na co wskazuje Joung/. [illegible] jąca nad tem, aby z jednej pozycji nie przenoszono kredytu do drugiej w tymże samym paragrafie, dokonywa się tylko w stosunku do drobnych wydatków niektórych Ministerstw, wywołując obszerną korespondencję, gdy tymczasem olbrzymie wydatki Ministerstwa Spraw Wojskowych, Dyrekcji Kolejowych, Przedsiębiorstw państwowych, Poczt i Telegrafów, niektórych działów Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych i Reform Rolnych i Głównego Urzędu Likwidacyjnego dokonywują się bez żadnej ze strony Ministerstwa Skarbu wstępnej kontroli.

Oprócz tego i, co jest właśnie bardzo ważnem, wielka ilość podziałek budżetowych bardzo komplikuje rachunkowość skarbową i pociąga te zaległości jakie obecnie istnieją.

Wobec powyższego konferencja uchwaliła, aby w Departamencie budżetowym przez p. Dyrektora Departamentu zorganizowana Komisja z udziałem przedstawicieli Najwyższej Izby i zainteresowanych Ministerstw dla rewizji szematu budżetu w myśl powyższych postulatów. Ilość wszystkich pozycji

Przeciwstawiać budżetu i samu się można zjawisk czysto w każdym umiarowaniu
tym napiasem do nieodpowiedniej trybuny obok łączącej.

Tomiście stanie zadanie jakie należeniem jest być niezależnie tym pod-
tym zadanie jest i jakie pójść ono mimo i dzięki wszystkim czynnikom
-ności ściśle zmiana na zmianę. Ale jest jeszcze jedno jest mianowicie
ale wyżej mianowicie kwestia kredytowej kredytowej mającej na ustawie
budżetowej Banku Rzeczypospolitej. Ustawa ta ma charakter ustawy
Bankowej Banku Rzeczypospolitej i Banku Rolnego i Gospodarczego
-ności. Ale jest jeszcze jedno jest mianowicie kwestia kredytowej

wymagających osobnych kont rachunkowych, jest nadzwyczaj wielką -dosięga w budżecie dochodowym zwyczajnym 631 , nadzwyczajnym 34; w budżecie wydatkowym zwyczajnym - 3371, w nadzwyczajnym- 227, czyli ogółem 4.263.

Zmniejszenie ilości pozycji do połowy znacznie ulżyłoby rachunkowości skarbowej i tem samem ułatwiłoby nadzór nad prawidłowem wykonaniem budżetu.

Niewyłączonem jest , że niektóre pozycje ze względu na swą doniosłość mogą być podniesione do znaczenia paragrafów, a z drugiej strony niektóre paragrafy mogą być obniżone do pozycji lub też połączone z sobą.

Osobno mają być rozpatrzone podziałki budżetu dochodowego Ministerstwa Skarbu ze względu na szczególne znaczenie, jakie mają daniny państwowe.

4/ Podniesiona była wątpliwość czy należy opracowywać ustawę budżetową, czy też przepisy budżetowe, jakie mogą być przez Rząd uchwalone. Przyjęto decyzję opracowywać ustawę budżetową, od Rządu zaś będzie zależało, czy ją zatwierdzić jako przepisy tymczasowe budżetowe.

5/ Do opracowania ustawy czy przepisów skarbowo-rachunkowych można będzie dopiero przystąpić [illegible] podstawowej.

Niemniej jednak już obecnie, zdaniem Wice-Ministra Markowskiego, można przystąpić do niektórych uproszczeń w rachunkowości.

6/ W podjętej przez Pana Nadzwyczajnego Komisarza Oszczędnościowego kwestji konkursu prac w przedmiocie uproszczenia rachunkowości przyjęto, że sposób wykonania tej pracy będzie ustalony przez p.Nadzwyczajnego Komisarza w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Podpisano przez Przewodniczącego i wszystkich obecnych.

Za zgodność:

9a

Odpis 145

P R O T O K Ó Ł

z 2-iej konferencji w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 16 czerwca 1924r. w sprawie rachunkowości Skarbowej.

Przewodniczył: Prezes Najwyższej Izby Kontroli: Jan Żarnowski

Obecni: Wice-Minister Skarbu B.Markowski

Nadzwyczajny Komisarz Oszczędnościowy: Moskalewski

Inżynier Michał Lempicki.

Z ramienia Ministerstwa Skarbu:

Dyrektor Departamentu Kasowego - Czauderna
Naczelnik Wydziału Dep.Budżet. - Grodyński
Naczelnik Wydziału Centr.Księg.- Fiut
Kierownik Wydziału Admin.-Kas. - Brzuza

Z ramienia Najwyższej Izby Kontroli:

Dyrektor Departamentu I - F.Niewiadomski
Dyrektor Departamentu II - Z.Rugiewicz
Dyrektor Departamentu III- J.Furuhjelm
Dyrektor Departamentu IV - T.Mierzyński
Prezes Warszawskiej Izby Kontroli - Al.Hyżycki
Naczelnik Wydziału Rachuby Centr. - J.Bald
Naczelnik Wydziału Departamentu I - M.Durzycki

Protokół poprzedniej konferencji z dnia 17 maja r.b.rozesłany został wszystkim jej uczestnikom. Za najpilniejszą sprawę wtedy uznano opracowanie nowego szematu preliminarza budżetowego na r.1925 na następujących 3-ch głównych zasadach:

1. wyodrębnienie budżetu nadzwyczajnego
2. specjalne opracowanie załączników do preliminarza budżetowego przedsiębiorstw państwowych i monopoli i
3. uproszczenie szematu preliminarza przez zmniejszenie zbyt wielkiej ilości podziałek budżetowych.

W celu ustalenia wytycznych dla opracowania nowego szematu na powyższych 3-ch zasadach, zostały przesłane uprzednio uczestnikom konferencji uwagi ogólne, jakie były przedmiotem obrad posiedzenia.

Na posiedzenie zaproszony został w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów Inżynier Michał Lempicki jako znawca spraw budżetowych.

Przedmiot obrad.	Wyniki obrad.
1. Na pierwszem miejscu muszą być wydatki -następnie dochody.	Przyjęto.- Przeciwko tej kolejności wysunięto motywy: że wydatki winny

.//.

P R O T O K Ó Ł

z 3-ej konferencji w międzywładzowej izbie kontroli z dnia 16 czerwca 1949 r. w sprawie rozpatrzenia sprawozdań.

Przewodniczący: Prezes międzywładzowej izby kontroli: Jan Żarnowski

Obecni: Wice-Minister Skarbu B.Markowski

Międzywładzowej komisarz obrachunkowy: Morkalewski

Inspektor Ministerstwa Rolnictwa.

Z ramienia Ministerstwa Skarbu:

Dyrektor Departamentu Kasowego - Czaudzerna
Naczelnik Wydziału Dep.Budżet. - Grodyński
Naczelnik Wydziału Centr.Kasowe.- Nint
Kierownik Wydziału Admin.-Kas. - Brenna

Z ramienia międzywładzowej izby kontroli:

Dyrektor Departamentu I - K.Dorwacki
Dyrektor Departamentu II - Z.Hrycewicz
Dyrektor Departamentu III - J.Tarnowiejm
Dyrektor Departamentu IV - T.Mitewski
Prezes Międzywładzowej izby kontroli - M.Wąsacki
Naczelnik Wydziału Rachunku Centr. - J.Bełda
Naczelnik Wydziału Dep.Budżet. - Kowalski

Protokół posiedzenia konferencji z dnia 17 maja r.b. rozsyłany w celu zaś uzyskania jej uczestnictwa. Na wyjaśnienie sprawy wiceminister Skarbu obrachowania nowego szkicu przedstawionego na 1950 r. zgłosił na samym początku 3-ej sesji następujące zmiany:

1. Wyodrębnienie budżetu nadzwyczajnego
2. Zbezcelowanie obrachowania zaległości w przeliczeniu budżetowego przedwojennego na nowy i
3. Uproszczenie zasadniczego przeliczenia przez zmniejszenie wpływu niej kilkoro bodźników budżetowych.

W celu natychmiastowego wyłączenia dla obrachowania nowego szkicu na powyższych 3-ch zasadach,zostaje przez przedstawiciela ministerstwa rolnictwa konferencji nawet odłożone,także przez przedstawiciela międzywładzowej komisji obrachunkowej w sprawie obrachowania budżetu na 1950 r.

Protokół podpisany przez Prezesa Międzywładzowej Izby Kontroli: Jan Żarnowski

Protokół obrad.

Wanilki obrad.

J. Ma pierwszeństwo wiceminister Brenna do-
pyt wydział finansowy - nadzędnie do-
chodu.

Przewodniczący: Prezes Międzywładzowej Izby Kontroli - Wąsacki

Protokół obrad.

147

być dostosowane do dochodów, a nie odwrotnie i że ta kolejność już stosuje się od początku powstania Państwa.

Za postawieniem na 1-em miejscu wydatków wysunięto motywy: że wydatki grają pierwszą rolę w gospodarce Państwa, a dochody służą tylko do ich pokrycia, że są wydatki konieczne i nieuniknione, przeto winny być najpierw ustalone, a potem dopiero należy wynaleźć źródła do ich pokrycia, oraz że w zasadzie dochody powinny być pobierane od obywateli Państwa tylko w wysokości potrzebnej dla pokrycia wydatków Państwa, wreszcie że Komisja Sejmowa już wypowiedziała się przy rozpatrywaniu budżetu na 1924r. za tą kolejnością.

2. Każdy paragraf musi być oznaczony numerem kolejnym całego budżetu /prócz numerów w swym dziale/.

Przyjęto z tem, że ogólna numeracja całego budżetu ma być tylko rejestrem budżetu. Numery kolejne, by uniknąć możliwych omyłek w rachunkowości zarówno władz i urzędów, jak i kas skarbowych, mają być umieszczone w preliminarzu budżetowym po stronie prawej za preliminowanemi sumami, przytem zaznaczono, że N.N. kolejne budżetu państwowego nie będą uwzględniane w asygnacjach ani też w księgach rachunkowych.

3. W budżecie na 1925r. muszą być wskazane kwoty preliminowane na 1924r. W budżecie na 1926r. prócz sum preliminowanych na 1925, kwoty wydat-

./.

przez dostosowanie do dochodów a nie odwrot-
nie i że ją kolejność jej wzrostu jest do
pobrania bonifikata.

Za bonifikatami na 1-em miejscu wy-
dałkom wchodzą: za wydatki zwią-
ki bierzmowe rolę w Rzeczypospolitej Ludowej a
dochody ustaję płyko do jej bonifikata.
ge wydatki konieczne i nieuniknione przez
pów wynik pięć miejsca wskazane a będzie
dobrego nastąpi wdrożenie zkłdka do jej bo-
rytą.ości w zależności dochodu bonifi-
ny być bonifikowane do ordynacji budżetu
w przykładzie dla bonifi-
kowych.

3. W budżecie na 1957.rok

pięć wskazane kwoty przejmi-
nowane na 1957r. W budżecie
na 1957r. brak nie przejmi-
nowanych kwotą wydatków
nowanych na 1957.rok.

4. Jeżeli przejmi nie-
wykorzystane kolejne
ograniczone budżet \brak nume-
rów w wyw dzielnic\.

5. Jeżeli przejmi nie-
być

kowane lub zarachowane jako dochody w 1923 i 1924. W budżecie na 1927 sumy preliminowane na 1926 i sumy wydatków i wpływów w 1923,1924 i 1925.

Jako normalne należy ustalić, że muszą być wskazane wedle paragrafów wydatki i dochody za ubiegłe trzy lata i preliminowane na rok bieżący.

Ustalono, że dla należytego oświetlenia budżetu winny być w preliminarzu budżetowym przytoczone obok preliminowanych sum na rok przyszły, również preliminowane sumy na rok bieżący oraz rzeczywiste wydatki, względnie dochody za rok poprzedni. System ten należy zastosować dopiero do budżetu na rok 1926, w którym winny być przytoczone preliminowane sumy na 1925 r. i rzeczywiste wydatki, względnie dochody za 1924r.- W budżecie zaś na 1925r. należy wykazać jedynie preliminowane sumy za 1924r. bez wykazywania rzeczywistych wydatków i dochodów za 1923r. ze względu, że zamknięcia rachunków za ten rok będą sporządzone w płynnych markach, a więc dane tych dwóch lat nie dałyby się porównać.

4. Paragrafem muszą być objęte kwoty, mające odrębny charakter i doniosłe znaczenie. Wydatki bliskie co do charakteru swego mogą być połączone w jeden paragraf i podzielone na pozycje.

Za podstawę zmniejszenia ilości podziałek w budżecie oraz ustalenia no-

PN1

komune lub zmarszczone jako do-
chodą w ustawie z 1.XII 1921 r. i 1.XII 1922 r. W przypadku
na ustawie z 1.XII 1921 r. zwrócić uwagę na wzór
ustawy z 1.XII 1922 r. i wzór ustawy z 1.XII 1922 r.
Ustawa z 1.XII 1921 r. mówi o przyznaniu
ulgi podatkowej w przypadku zmarszczonego
dochodu z tytułu pracy w przedsiębiorstwach
na ustawie z 1.XII 1922

wego szematu przyjęto projekt Inżyniera Łempickiego, polegający na tem, że początkowe paragrafy będą wspólne dla wszystkich ministerstw, dalsze kolejne paragrafy będą wspólne dla niektórych ministerstw, wreszcie jeszcze dalsze, jako dotyczące specjalnie poszczególnych władz, będą tylko w budżecie tych władz. Według tego szematu Inżynier Łempicki projektuje około 50 paragrafów dla wydatków, oraz zaznacza, że ten szemat da się zastosować i do dochodów.

Ponadto przyjęto jako zasadę: Budżet składa się z działów i paragrafów, te ostatnie mogą zawierać pozycje, które być umieszczone po lewej stronie preliminarza obok paragrafów. Konferencja uznała jako pożądane, żeby prawo przeniesienia kredytów w granicach danego paragrafu przysługiwało poszczególnym ministrom; wobec czego wypadnie niektóre pozycje dotychczasowego budżetu, ze względu na ich doniosłość, podnieść do znaczenia paragrafów i odwrotnie niektóre paragrafy mające drugorzędne znaczenie mogą być połączone z sobą, lub obniżone do pozycji, zapewne i niektóre działy można będzie z sobą połączyć. Władze i urzędy będą obowiązane do prowadzenia swej rachunkowości według działu, paragrafu i pozycji; Kasy i Izb Skarbowe mają prowadzić rachunkowość tylko według urzędów, działów i paragrafów.

Dla szczegółowego opracowania na powyższych podstawach nowego szematu

wego zaczęcia projektu instytutu
pomocniczego w Krakowie na rok 1928/29 oraz przyszłego projektu
budżetu na rok 1929/30 i wydania w związku z tym odpowiedniej
instrukcji. Wobec braku wkładu ministra
to Komisji dotychczasowego budżetu, zatwierdzonego na rok
ubiegły na rzecz dotychczasowego budżetu na rok bieżący
zmniejszenia przemysłowi i odmiennie niekorzystnie
korzystnie przemysłowi rolniczemu, zmniejszenia
ciężarów nowych płac bezżonnych z nowych ustaw
opłacanie do Komisji, zmniejszenia i niekorzystnie
dzielnicy mogą płac bezżonnych z nowych ustaw
wzrostu przemysłowego i wzrostu płac bezżonnych
wzrostu i wzrostu płac bezżonnych z nowych ustaw
wzrostu i wzrostu płac bezżonnych z nowych ustaw
wzrostu i wzrostu płac bezżonnych z nowych ustaw

153

mają być utworzone w Departamencie Budżetowym Ministerstwa Skarbu Subkomisje z udziałem Inżyniera Łempickiego, przedstawicieli: Nadzwyczajnego Komisarza Oszczędnościowego, Departamentu Kasowego Ministerstwa Skarbu, poszczególnych Ministerstw i Najwyższej Izby Kontroli. Takie prace Subkomisji dla budżetu Ministerstwa Spraw Wojskowych i Kolei Żelaznych mają się odbyć w Najwyższej Izbie Kontroli z udziałem osobistym Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Opracowania zaś załączników do budżetów przedsiębiorstw państwowych i monopoli podjął się inżynier Łempicki.

Ponieważ Przedstawiciel Departamentu Budżetowego zaznaczył, że niezbędne jest już w najbliższych dniach przesłać władzom wytyczne do sporządzenia preliminarzy budżetowych na 1925r., przeto ustalenie pierwszych paragrafów wspólnych dla wszystkich ministerstw, winno być dokonane przez Subkomisje niezwłocznie i ta część szematu ma być uwzględniona przez władze i urzędy w preliminarzu na 1925r.; pozostałe zaś części budżetu mają być sporządzone według dotychczasowego szematu. Ta ostatnia okoliczność nie powinna jednak wpłynąć na ostateczne sporządzenie preliminarza budżetowego na 1925r. według mającego być przez Subkomisje ustalonego szematu, ponieważ władze centralne nie będą zmuszone do różniczkowania otrzymanego od podwładnych urzędów materjału, a tylko do łączenia odnośnych podziałek budżetowych.

VR3

ślem pod uwagę w departamencie pu-
dżetowym ministerstwa skarbu gubernia
z udziałem instytucji ewidencji,"przed-
stawiciel: Nadzwyczajnego komisarza
obszarniczego,"departamentu kasowego
ministerstwa skarbu,"bonnego Sejmiku mini-
sterstw i Najwyższej Izby Kontroli."Zakład
prace gubernialne dla budżetu ministerstw
wszystkich i rolnictwa i Kolei Żelaznych
ślem pod uwagę w Najwyższej Izbie Kon-
troli z udziałem odpowiedniego przedsta-
wiciela Izby Kontroli.

Opracowanie nad zagadnieniem o pu-
dżetowym finansowaniu gospodarki wiejskiej
powinni brać udział inżynier rzeczo-
wy, ekonomista i przedstawiciel departamentu
budżetowego ministerstwa rolnictwa i dóbr
państwowych.

Ponieważ przedsiębiorstwa departamentu
budżetowego zajmują się niezależnie jest
w najbliższym czasie przeszkoła wy-
kwalifikowanych pracowników, a ponadto
ze względu na konieczność ograniczenia
wydatków budżetowych, zatrudnienie
pracowników departamentu budżetowego
powinno być ograniczone do minimum.

5. Dochody ustalone osobną ustawą winny być każdy w osobnym paragrafie.
Dochody różne nie objęte osobną ustawą mogą być łączone w jeden paragraf.

Przyjęto z zaznaczeniem, że dochody różne mogą być łączone w jeden paragraf, o ile mają charakter zbliżony.

6. Wszystkie wydatki i dochody muszą być ujawnione bez kompensaty wydatków dochodami.

Przyjęto z tem, że ta sama zasada ma być zastosowana do zwrotów dochodów, dla których ma być preliminowany w budżecie odnośny kredyt.

7. Kalkulacje obliczeń i uzasadnienia, o ile są krótkie, mogą być umieszczane na prawej stronie.
O ile zaś są obszerniejsze jak np. etaty władz i urzędów - mogą być załączone jako aneksy.
Podział działów na rozdziały winien być usunięty.

Przyjęto.-

8. Do nadzwyczajnych wydatków należą wydatki inwestycyjne i likwidacja wojny i jej bezpośrednich skutków.
Wszystkie inne wydatki, o ile nie przyjmują charakteru i rozmiaru klęsk ogólnych, żywiołowych, winny być zaliczone do wydatków zwyczajnych.

Przyjęto z dodaniem po słowie "inwestycyjne" w nawiasie /nowe budowle/ przyczem za wydatki inwestycyjne należy uważać takie, które wpływają na zwiększenie majątku państwowego, bez względu na to, czy ten

5. Dochody natalone osobną ustawą winny być każdy w osobnym paragrafie.
Dochody różne nie objęte osobną ustawą mogą być zgrupowane w jeden paragraf.

Przyjęto z zastrzeżeniem, że dochody różne mogą być zgrupowane w jeden paragraf, o ile mają charakter ubliżony.

6. Wszystkie wydatki i dochody muszą być ujęte bez kompensaty wydatków dochodami.

Przyjęto z tem, że ta sama zasada ma być zastosowana do zwrotów dochodów, dla których ma być przeliminowany w budżecie odnośny kredyt.

7. Kalkulacje obliczeń i zestawienia, o ile są krótkie, mogą być umieszczane na przed stronie.
O ile zaś są obszerniejsze jak np. stały wzór i urzędów - mogą być załączone jako aneksy.
Podział działów na rozdziały winien być usunięty.

Przyjęto.-

8. Do nadzwyczajnych wydatków należą wydatki inwestycyjne i likwidacja wojny i jej bezpośrednich skutków.
Wszystkie inne wydatki, o ile nie przyjmują charakteru i rozmiaru ciągłych, świadczących, winny być zaliczone do wydatków zwyczajnych.

Przyjęto z dodaniem po zwrocie "inwestycyjne" w nawiasie /nowe budowle/ przykładem na wydatki inwestycyjne należy uważać takie, które wpływają na zwiększenie majątku państwowego, bez względu na to, czy ten

majątek przynosi dochód czy nie.

9. Do dochodów nadzwyczajnych, należą podatki doraźne/majątkowy, danina lasowa, pożyczki państwowe, z likwidacji zdobyczy wojennej i rozrachunków wojennych oraz sprzedaż objektów majątku państwowego, stanowiących odrębną gospodarczą całość np. kopalnie, fabryki, majątek ziemski. Wszystkie inne dochody winny być zaliczone do dochodów zwyczajnych.

Przyjęto ze zmianą, skreślić "pożyczki państwowe", a za to z uwagi że nie zawsze zaciągnięta pożyczka całkowicie kompensuje w danym roku wydatki nadzwyczajne i dodać "wpływy z operacji kredytowych", jako obejmujące także wszelkie pożyczki.-

Na tem posiedzenie zamknięto.-

Oryginał podpisali wszyscy obecni na konferencji, wymienieni w nagłówku protokółu.

Za zgodność:

R. Pszczerzewski

NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI PAŃSTWOWEJ
WYDZIAŁ PERSONALNY

124

Przyjęcie na się „porządku dziennego" zwołanego na 10 m. m. przez Komitet Obrony Narodowej, oraz uchwalenie przez zebranie obywateli wyborów do komitetu w dniu 10 bm. oraz wybór komitetu w składzie następującym:

1. Do członków wchodzą:

Mieczysław Porębski - Prezes
Ignacy Porębski - Wiceprezes
Kowalczyk Jan - Sekretarz
Bryniarski Wincenty - Skarbnik
Kozłowski Franciszek
Kozłowski Wincenty
Kozłowski Franciszek
Kozłowski Wincenty
Kozłowski Franciszek
Kozłowski Wincenty

Uwagi ogólne

159

Porządek dzienny posiedzenia dnia

Uwagi ogólne

Czy nie wyodrębnić Poczty i Telegrafy P. A. T. Nadworny

w 25. 26. 27

1. Na pierwszem miejscu muszą być wydatki -następnie dochody.
2. Każdy paragraf musi być zajęty numerem kolejnym całego budżetu /prócz numeru w swym dzial
3. W budżecie na 1925 r.muszą być wskazane kwoty, preliminowane na 1924 r.
   W budżecie na 1926, prócz sum preliminowanych na 1925, kwoty wydatkowane lub zarachowane jako dochody w 1923 i 1924.
   W budżecie na 1927, sumy preliminowane na 1926 i sumy wydatków i wpływów w 1923,1924 i 1925.
   Jako normalne należy ustalić,że muszą być wskazane wedle paragrafów wydatki i dochody za ubiegłe trzy lata i preliminowane na rok bieżący.
4. Paragrafem muszą być objęte kwoty,mające odrębny charakter i doniosłe znaczenie.
   Wydatki bliskie co do charakteru swego mogą być połączone w jeden paragraf i podzielone na pozycje.
5. Dochody ustalone osobną ustawą winny być każdy w osobnym paragrafie.
   Dochody różne nie objęte osobną ustawą mogą być łączone w jeden paragraf.
6. Wszystkie wydatki i dochody muszą być ujawnione bez kompensaty wydatków dochodami.
   więzienie ubezpieczenie netto
7. Kalkulacje obliczeń i uzasadnienia o ile są krótkie mogą być umieszczane na prawej stronie. O ile zaś są obszerniejsze jak np.etaty władz i urzędów,-mogą być załączone jako aneksy.
   Podział działów na rozdziały winien być usunięty.

E.Z.

./.

Potrzeba zmiana bonifikacji cukru

Wilno, 1.1.1929

P.34

Dawny okres

1. Na przetarcie maszyn gęsim smarem bydlęcym nie-
zbędne dodatki.

2. Dodatki mineralne gęsiego smaru mają wpływ na kszta-
łcenie się mydła wapniowego.

3. Dodatki organiczne gęsiego smaru mają wpływ na
powstawanie dużej ilości mydła wapniowego i
przez to mają ujemny wpływ na smarowanie.

4. Przetarcie smaru gęsiego kwasu olejowego
wpływa dużo na zmniejszenie tarcia i zużycia
przy korzystnem w smarowaniu i bezpieczeństwie
w eksploatacji.

5. Każdy przetarcie musi być przeprowadzone
tak, aby nie zmieniało się w czasie przechowywania
i eksploatacji.

6. Przetarcie gęsiego kwasu olejowego powinien
dodatek w ilości 1 do 2 % w zależności od
przechowywania i eksploatacji.

7. Przetarcie na smarowanie łożysk
w podgrzaniu do 75°C powinien być
przechowywane dla zmniejszenia
tarcia w temperaturze 1 do 2 %
w smarowaniu i eksploatacji.

Przetarcie smaru gęsiego kwasu olejowego powinno
być przechowywane w szczelnie zamkniętych naczy-
niach

8. Do nadzwyczajnych wydatków należą wydatki inwestycyjne i likwidacja wojny i jej bezpośrednich skutków.
Wszystkie inne wydatki o ile nie przyjmują charakteru i rozmiaru klęsk ogólnych żywiołowych winny być zaliczone do wydatków zwyczajnych.

9. Do dochodów nadzwyczajnych należą podatki doraźne /majątkowy, danina lasowa, pożyczki państwowe, z likwidacji zdobyczy wojennej i rozrachunków wojennych oraz sprzedaż objektów majątku państwowego, stanowiących odrębną gospodarczą całość np. kopalnie, fabryki, majątek ziemski. Wszystkie inne dochody winny być zaliczone do dodhodów zwyczajnych.

Specjalne do Min. Spraw Wojskowych.

10. Rezolucja Kom. budż. p. a.

11. Ministerstwo Wyznań Relig. i Ośw. Publ.

" " " p. i

Ministerstwo Reform Rolnych.

" " " p. a i b.

12. Układ szematu budżetów Min. Spraw Wojskowych i Min. Kolei.

8. Do nadwyżkowych wydatków należą wydatki inwestycyjne i likwidacja wojny i jej bezpośrednich następstw.
Wszystkie inne wydatki o ile nie przyjmują charakteru i rozmiaru ciągłych żywiołowych winny być zaliczone do wydatków zwyczajnych.

9. Do dochodów nadzwyczajnych należą podatki doraźne /majątkowy,danina lasowa,podzyczki państwowe, z likwidacji zaborczy wojennej i rozrachunków wojennych oraz sprzedaż objektów majątku państwowego, zbędnych, obrębu gospodarczego zakład np.kopalnie, fabryki,majątek ziemski.Wszystkie inne dochody winny być zaliczone do dochodów zwyczajnych.

Pocztamo do Min.Spraw Wojskowych.

10. Rezolucja Kom. budż. p. s.

11. Ministerstwo Wyznań Relig. i Ośw.Publ.

" " " p. i

Ministerstwo Rolnictwa Rolnych.

" " " p. a i b.

12. Układ szematu budżetów Min.Spraw Wojskowych i Min. Kolei.

Ogólne uwagi o budowie budżetu.

/ Budżet zwyczajny Administracyjny/

Projektowane zmiany w układzie budżetu mają na celu uproszczenie dotychczasowej jego budowy i tem samem uproszczenie rachunkowości skarbowej. W tym celu: 1/ ustanawia się paragraf /§/, jako podstawową komórkę /oś/ budżetu; 2/ ustala się ujednostajnioną, jedną dla całego Budżetu Rzeczypospolitej, numeracja paragrafów, wydatkowych i dochodowych, i 3/ w ostatecznym wyniku, zmniejsza się znacznie dotychczasową liczbę podziałek budżetowych.

Cały Budżet Rzeczypospolitej /administracja państwowa/ składać się będzie z budżetów poszczególnych ministerstw /resortów/, budżet każdego ministerstwa rozpada się na "Działy", /Rozdziały/, znajdujące się w niektórych budżetach, np.M-wa Wyznań Relig. i Oświec. Publ. kasuje się/; Dział rozpada się na "Paragrafy"; Paragraf - na "Pozycje". Paragraf jest zasadniczą podziałką budżetową i z nim jedynie będzie miała do czynienia rachunkowość skarbowa.

Ustalenie jednej dla całego Budżetu Rzeczypospolitej numeracji §§-ów, wydatkowych a także dochodowych, przyczyni się do nadania budżetowi większej przejrzystości i może być osiągnięte bez wielkiej trudności. W obecnym układzie, budżety poszczególnych ministerstw mają, jako wspólne dla nich wszystkich, tylko pierwsze <u>osiem</u> paragrafów wydatkowych: § 1- uposażenia, § 2-Inne wydatki osobowe, § 3- Pomieszczenie, § 4- Wydatki biurowe, § 5 -koszty podróży § 6 - Wydawnictwa, § 7- Inne wydatki, § 8- Budowle; pozostałe zaś kategorje wydatków posiadają w każdem ministerstwie swą własną odrębną numerację; niema więc jednej, dla całego Budżetu Rzeczypospolitej numeracji §§-ów, a są tylko, niezależne od siebie, numeracje poszczególnych ministerstw. Ztąd wypływa, że jeden i ten sam numer paragrafu oznacza rozmaitego rodzaju wydatki w budżetach rozmaitych ministerstw, a nawet w budżecie danego ministerstwa - w rozmaitych jego działach.

Chaotyczność taka może być usunięta przez zastosowanie przy układaniu budżetu, następującej zasady, która, w pewnym stopniu, jest tylko dalszem rozciągnięciem zasady, przyjętej już dla pierwszych ośmiu §§-ów budżetu wydatkowego: <u>wszystkie wydatki</u> państwowe, odpowiednio do ich charakteru, grupuje się w szereg §§-ów mających kolejną numerację; każdy rodzaj wydatków ma swój numer paragrafu /Nr.5/ i pod tym numerem zapisuje się w budżetach poszczegól-

Ogólne uwagi o budżecie.

\ Budżet aparatu Administracyjnego \

Projektowane zmiany w układzie budżetu mają na celu uproszczenie dotychczasowej jego budowy i tem samem uproszczenie rachunkowości skarbowej. W tym celu: 1\ ustanawia się paragraf \§\, jako podstawową komórkę \od\ budżetu; 2\ ustala się jednostajność, tedy dla całego Budżetu Rzeczypospolitej numeracja paragrafów, wydatkowych i dochodowych, i 3\ w ostatecznym wyniku zmieszcza się znaczenie dotychczasowej liczby podziałek budżetowych.

Cały Budżet Rzeczypospolitej \administracja państwowa\ składać się będzie z budżetów poszczególnych ministerstw \resortów\, budżet każdego ministerstwa rozpada się na "Działy", \Rozdziały\, znajdujące się w niektórych budżetach, np.M-wa Wyznań Relig. i Oświec. Publ. Inaczej się\; Dział rozpada się na "Paragrafy"; Paragraf - na "pozycje". Paragraf jest zasadniczą podziałką budżetową i z nim jedynie będzie miała do czynienia rachunkowość skarbowa.

Ustalenie jednej dla całego Budżetu Rzeczypospolitej numeracji §§-ów wydatkowych a także dochodowych, przyczyni się do zachowania budżetowi większej przejrzystości i może być osiągnięte bez wielkiej trudności. W obecnym układzie, budżety poszczególnych ministerstw mają, jako wspólne dla nich warunki, tylko pierwsze cztery paragrafów wydatkowych: § 1- uposażenia, § 2-Inne wydatki osobowe, § 3- Pomieszczenie, § 4- Wydatki biurowe, § 5 -koszty podróży § 6 - Wydawnictwa, § 7- Inne wydatki, § 8- Budowle; pozostałe zaś kategorje wydatków posiadają w każdem ministerstwie swą własną odrębną numerację; niema więc jednej, dla całego Budżetu Rzeczypospolitej numeracji §§-ów, a są tylko, niezależne od siebie, numeracje poszczególnych ministerstw. Stąd wypływa, że jeden i ten sam numer paragrafu oznacza rozmaitego rodzaju wydatki w budżetach rozmaitych ministerstw, a nawet w budżecie danego ministerstwa - w rozmaitych jego działach.

Chaotyczność taka może być usunięta przez zastosowanie przy układaniu budżetu, następującej zasady, która, w pewnym stopniu, jest tylko dalszem rozciągnięciem zasady, przyjętej już dla pierwszych ośmiu §§-ów budżetu wydatkowego: wszystkie wydatki państwowe, odpowiadnie do ich charakteru, grupuje się w szereg §§-ów mających kolejną numerację; każdy rodzaj wydatków ma swój numer paragrafu \Nr.5\ i pod tym numerem zajmuje się w budżetach poszczególnych

165

nych ministerstw. Tym sposobem otrzymujemy jedną numerację dla wszystkich wydatków państwowych, t.j. dla całego Budżetu Rzeczypospolitej, zamiast dotychczasowych odrębnych numeracji poszczególnych ministerstw. Ułożony spis §§-ów wydatkowych staje się obowiązującym dla wszystkich ministerstw i dla rachunkowości skarbowej. Jedne z paragrafów tego spisu powtarzają się w budżetach wszystkich ministerstw bez wyjątku; inne - tylko w kilku; wreszcie będą takie paragrafy /specjalne/, które znajdą się tylko w jednem ministerstwie.

Ta sama zasada stosuje się również i do budżetu dochodowego, t.j.układa się również spis wszystkich kategorji dochodów państwowych, grupując je w paragrafy, według ich charakteru, i każde ministerstwo, ściągające dany dochód zapisuje w swym budżecie pod odpowiednim numerem paragrafu.

Jak było wyżej powiedzianem, wyrażona tu zasada ujednostajnienia numeracji budżetowej da się praktyce, bez wielkiej trudności, przeprowadzić, o czem można się przekonać z załączonych anneksów; anneksy są następujące:

I/ Spis §§-ów wydatkowych /administracja państwowa/, odejmujący wszystkie wydatki, jakie są pokazane w Budżecie Rzeczypospolitej na r. 1924; obok każdego paragrafu nowego spisu, podane są z Budżetu na r. 1924, dotychczasowe paragrafy i pozycje, które w skład tego paragrafu teraz wejdą;

II/ Szemat Budżetu Rzeczypospolitej /administracja państwowa/ -wydatki zwyczajne/, z pokazaniem w budżecie każdego ministerstwa tych paragrafów nowego spisu, które do niego wchodzić teraz będą, zastępując dotychczaoswe paragrafy z budżetu na r. 1924.

III/ Taki sam /jak pod Nr.I/ spis §§-ów dochodowych Budżetu Rzeczypospolitej.

IV/ Taki sam, jak pod Nr.II. Szemat Budżetu Rzeczypospolitej /administracja państwowa - dochody zwyczajne/

Wymienione anneksy nie obejmują budżetu Ministerstwa Spraw Wojskowych, który, ze względu na swój charakter, wymaga specjalnego układu.

Czerwiec 1924 r.

nych ministerstw. Tym sposobem otrzymamy jedną numerację dla wszystkich wydatków państwowych, t.j. dla całego Budżetu Rzeczypospolitej, zamiast dotychczasowych odrębnych numeracji poszczególnych ministerstw. Uchwały sejmu §§-ów wydatkowych stają się obowiązującym dla wszystkich ministerstw i dla rachunkowości skarbowej. Jedna z paragrafów tego sejmu powtarzają się w budżetach wszystkich ministerstw bez wyjątku; inne - tylko w kilku; wreszcie będą takie paragrafy /specjalne/, które znajdą się tylko w jednem ministerstwie.

Ta sama zasada stosuje się również i do budżetu dochodowego, t.j.układa się również sejm wszystkich kategorji dochodów państwowych, grupując je w paragrafy, według ich charakteru, i każde ministerstwo, księgujące dany dochód zapisuje w swym budżecie pod odpowiednim numerem paragrafu.

Jak było wyżej powiedzianem, wyrażona tu zasada ujednostajnienia numeracji budżetowej da się praktyce, bez wielkiej trudności, przeprowadzić, o czem można się przekonać z załączonych annexów; annexy są następujące:

I/ Sejm §§-ów wydatkowych /administracja państwowa/, obejmujący wszystkie wydatki, takie są pokazane w Budżecie Rzeczypospolitej na r. 1924; obok każdego paragrafu nowego sejmu, podane są z Budżetu na r. 1924, dotychczasowe paragrafy i pozycje, które w skład tego paragrafu teraz wejdą;

II/ Zsumat Budżetu Rzeczypospolitej /administracja państwowa/ -wydatki zwyczajne/, z pokazaniem w budżecie każdego ministerstwa tych paragrafów nowego sejmu, które do niego wchodzić teraz będą, zastępując dotychczasowe paragrafy z budżetu na r. 1924.

III/ Taki sam /jak pod Nr.I/ sejm §§-ów dochodowych Budżetu Rzeczypospolitej.

IV/ Taki sam, jak pod Nr.II. Zsumat Budżetu Rzeczypospolitej /administracja państwowa - dochody zwyczajne/

Wymienione annexy nie obejmują budżetu Ministerstwa Spraw Wojskowych, który, ze względu na swój charakter, wymaga specjalnego układu.

Czerwiec 1924 r.

Ogólne uwagi o budowie budżetu.

/ Budżet zwyczajny Administracyjny/

Projektowane zmiany w układzie budżetu mają na celu uproszczenie dotychczasowej jego budowy i tem samem uproszczenie rachunkowości skarbowej. W tym celu: 1/ ustanawia się paragraf /§/, jako podstawową komórkę /oś/ budżetu; 2/ ustala się ujednostajnioną, jedną dla całego Budżetu Rzeczypospolitej, numeracja paragrafów, wydatkowych i dochodowych, i 3/ w ostatecznym wyniku, zmniejsza się znacznie dotychczasową liczbę podziałek budżetowych.

Cały Budżet Rzeczypospolitej /administracja państwowa/ składać się będzie z budżetów poszczególnych ministerstw /resortów/, budżet każdego ministerstwa rozpada się na "Działy", /Rozdziały/, znajdujące się w niektórych budżetach, np.M-wa Wyznań Relig. i Oświec. Publ. kasuje się/; Dział rozpada się na "Paragrafy"; Paragraf - na "Pozycje". Paragraf jest zasadniczą podziałką budżetową i z nim jedynie będzie miała do czynienia rachunkowość skarbowa.

Ustalenie jednej dla całego Budżetu Rzeczypospolitej numeracji §§-ów, wydatkowych a także dochodowych, przyczyni się do nadania budżetowi większej przejrzystości i może być osiągnięte bez wielkiej trudności. W obecnym układzie, budżety poszczególnych ministerstw mają, jako wspólne dla nich wszystkich, tylko pierwsze osiem paragrafów wydatkowych: § 1- uposażenia, § 2-Inne wydatki osobowe, § 3- Pomieszczenie, § 4- Wydatki biurowe, § 5 -koszty podróży, § 6 - Wydawnictwa, § 7- Inne wydatki, § 8- Budowle; pozostałe zaś kategorje wydatków posiadają w każdem ministerstwie swą własną odrębną numerację; niema więc jednej, dla całego Budżetu Rzeczypospolitej numeracji §§-ów, a są tylko, niezależne od siebie, numeracje poszczególnych ministerstw. Ztąd wypływa, że jeden i ten sam numer paragrafu oznacza rozmaitego rodzaju wydatki w budżetach rozmaitych ministerstw, a nawet w budżecie danego ministerstwa - w rozmaitych jego działach.

Chaotyczność taka może być usunięta przez zastosowanie przy układaniu budżetu, następującej zasady, która, w pewnym stopniu, jest tylko dalszem rozciągnięciem zasady, przyjętej już dla pierwszych ośmiu §§-ów budżetu wydatkowego: wszystkie wydatki państwowe, odpowiednio do ich charakteru, grupuje się w szereg §§-ów mających kolejną numerację; każdy rodzaj wydatków ma swój numer paragrafu /Nr.5/ i pod tym numerem zapisuje się w budżetach poszczegól-

Ogólne uwagi o budżecie budżetu.

/Budżet wyczerpujący Administracyjny/

Projektowane zmiany w układzie budżetu mają na celu uproszczenie dotychczasowej jego budowy i tem samem uproszczenie rachunkowości skarbowej. W tym celu: 1/ ustanawia się paragraf /§/, jako podstawową komórkę /oś/ budżetu; 2/ ustala się jednostajność, jedną dla całego Budżetu Rzeczypospolitej, numeracja paragrafów, wydatkowych i dochodowych, i 3/ w ostatecznym wyniku, zmniejsza się znacznie dotychczasową liczbę podziałek budżetowych.

Cały Budżet Rzeczypospolitej /administracja państwowa/ składać się będzie z budżetów poszczególnych ministerstw /resortów/, budżet każdego ministerstwa rozpada się na "Działy", /Rozdziały/, znajdujące się w niektórych budżetach, np.M-wa Wyznań Relig. i Oświec. Publ. każdy się/; Dział rozpada się na "Paragrafy"; paragraf - na "Pozycje". Paragraf jest zasadniczą podziałką budżetową i z nim jedynie będzie miała do czynienia rachunkowość skarbowa.

Ustalenie jednej dla całego Budżetu Rzeczypospolitej numeracji §§-ów wydatkowych a także dochodowych, przyczyni się do ułatwienia budżetowi większej przejrzystości i może być osiągnięte bez wielkiej trudności. W obecnym układzie, budżety poszczególnych ministerstw mają, jako wspólne dla nich warunki, tylko pierwsze osiem paragrafów wydatkowych: § 1- uposażenia, § 2-Inne wydatki osobowe, § 3- Pomieszczenie, § 4- Wydatki biurowe, § 5 -Koszty podróży, § 6 - Wydawnictwa, § 7- Inne wydatki, § 8- Budowle; pozostałe zaś kategorie wydatków posiadają w każdem ministerstwie swą własną odrębną numerację; niema więc jednej, dla całego Budżetu Rzeczypospolitej numeracji §§-ów, a są tylko, niezależne od siebie, numeracje poszczególnych ministerstw. Stąd wypływa, że ten i ten sam numer paragrafu oznacza rozmaitego rodzaju wydatki w budżetach rozmaitych ministerstw, a nawet w budżecie danego ministerstwa - w rozmaitych jego działach.

Nieodzowność taka może być usunięta przez zastosowanie przy układaniu budżetu, następującej zasady, która, w pewnym stopniu, jest tylko dalszem rozszerzeniem zasady, przyjętej już dla pierwszych ośmiu §§-ów budżetu wydatkowego: wszystkie wydatki państwowe, odpowiadnio do ich charakteru, grupują się w szereg §§-ów mających kolejną numerację; każdy rodzaj wydatków ma swój numer paragrafu /Nr.5/ i pod tym numerem zapisuje się w budżetach poszczególnych

nych ministerstw. Tym sposobem otrzymujemy jedną numerację dla wszystkich wydatków państwowych, t.j. dla całego Budżetu Rzeczypospolitej, zamiast dotychczasowych odrębnych numeracji poszczególnych ministerstw, Ułożony spis §§-ów wydatkowych staje się obowiązującym dla wszystkich ministerstw i dla rachunkowości skarbowej. Jedne z paragrafów tego spisu powtarzają się w budżetach wszystkich ministerstw bez wyjątku; inne - tylko w kilku; wreszcie będą takie paragrafy /specjalne/, które znajdą się tylko w jednem ministerstwie.

Ta sama zasada stosuje się również i do budżetu dochodowego, t.j.układa się również spis wszystkich kategorji dochodów państwowych, grupując je w paragrafy, według ich charakteru, i każde ministerstwo, ściągające dany dochód zapisuje w swym budżecie pod odpowiednim numerem paragrafu.

Jak było wyżej powiedzianem, wyrażona tu zasada ujednostajnienia numeracji budżetowej da się praktyce, bez wielkiej trudności, przeprowadzić, o czem można się przekonać z załączonych anneksów; anneksy są następujące:

I/ Spis §§-ów wydatkowych /administracja państwowa/, odejmujący wszystkie wydatki, jakie są pokazane w Budżecie Rzeczypospolitej na r. 1924; obok każdego paragrafu nowego spisu, podane są z Budżetu na r. 1924, dotychczasowe paragrafy i pozycje, które w skład tego paragrafu teraz wejdą;

II/ Szemat Budżetu Rzeczypospolitej /administracja państwowa/ -wydatki zwyczajne/, z pokazaniem w budżecie każdego ministerstwa tych paragrafów nowego spisu, które do niego wchodzić teraz będą, zastępując dotychczaoswe paragrafy z budżetu na r. 1924.

III/ Taki sam /jak pod Nr.I/ spis §§-ów dochodowych Budżetu Rzeczypospolitej.

IV/ Taki sam, jak pod Nr.II. Szemat Budżetu Rzeczypospolitej /administracja państwowa - dochody zwyczajne/

Wymienione anneksy nie obejmują budżetu Ministerstwa Spraw Wojskowych, który, ze względu na swój charakter, wymaga specjalnego układu.

Czerwiec 1924 r.

281

Załącznik do zarządzenia Ministra Finansów z dnia 1 lipca 1991 r. dla zakładu Banków Spółdzielczych, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek budżetowych Ministrów zapewnienia wykonania zadań wynikających z zarządzenia nr 1 Ministra Finansów z dnia 1 lipca 1991 r. w sprawie zasad i trybu przekazywania środków budżetowych na rachunki bankowe jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek budżetowych.

Zgodnie z powyższym, kwota w wysokości roku bieżącego wynosi:

II\ Zgodnie Budżetem Województwa \administracja bezpośrednia\ - wydatki \wydatki\, z pokreśleniem w budżecie każdego ministerstwa tych pozycji wydatków oraz kwota do niego wchodząca ustala się, zgodnie z odrębnymi decyzjami Ministra Finansów.

III\ Tekst ustawy \tak bez nr.I\ zbiór 22-go dochodowego Budżetu Województwa i jednostek.

IV\ Tekst ustawy, tak bez nr.II. Zgodnie Budżetem Województwa \administracja bezpośrednia - dochody własne\

Wymienione zmiany nie obejmują budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, ze względu na swój charakter, wymagający specjalnego układu.

Zastępca Dyrektora
/-/ Janina Kołodziej

A1

OGÓLNE UWAGI O BUDŻECIE DOCHODOWYM

/Administracja państwowa-dochody zwyczajne/

W celu nadaniu Budżetowi Rzeczypospolitej możliwej przejrzystości i uproszczenia rachunkowości skarbowej, wydaje się rzeczą konieczną ustalenie dla dochodów państwowych jednej ogólnej numeracji paragrafów, która była-by stosowana w poszczególnych budżetach wszystkich ministerstw /resortów/. Obecnie poszczególne budżety dochodowe ministerstw mają następujące wspólne paragrafy: § 3 - komorne /pobierane od lokatorów-urzędników/ §-4 wpływy ze sprzedaży przedmiotów inwentarza biurowego i druków; § 5-wypływy ze sprzedaży środków lokomocji i zwrot kosztów podróży służbowych; § 6-wpływy ze sprzedaży wydawnictw i § 7-inne dochody; paragrafy te odpowiadają takim samym paragrafom wydatkowym.

Poza wymienionemi dochodami /raczej wpływami/, wszystkie inne dochody, chociażby były analogiczne w rozmaitych ministerstwach, mają w każdem ministerstwie a nawet, w ramach jednego ministerstwa, w każdym Dziale, swoją odrębną dowolną numerację paragrafów. Powstaje stąd pewne zamieszanie: oto kilka przykładów:

Sprzedaż wybrakowanych koni, automobili i innych środków lokomocji zapisana jest: w budżecie kancelarji Prezydenta - pod § 7; w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych /Działy 3/- pod § 5; w M-wie Skarbu /Dział 3/-pod § 11; dochód z majątków rolnych w M-wie Rolnictwa zapisany jest w Dziale 6-ym /dochód z majątków Instytutu w Puławach i Bydgoszczy/ pod § 12, w Dziale 9-ym /dochód z majątków z Zarządu Stadnin/- pod § 10. Grzywny i kary, powtarzające się w 8-miu ministerstwach, jak również wpływy z dzierżawy gruntów, placów, gmachów, oznaczone są w różnych budżetach ministerjalnych rozmaitymi numerami paragrafów it.d. i t.d. Odwrotnie, jeden i ten sam numer paragrafu, nawet w budżecie jednego i tego samego ministerstwa, ale w rozmaitych jego Działach, oznacza zupełnie różne dochody: tak np. § 7 w budżecie M-stwa Spraw Wewnętrznych oznacza, w Dziale 2-im /Województwa i starostwa/-"kary administracyjne"; w Dziale 3-im /Policja Państwowa/- "Udział związków samorządowych w kosztach utrzymania Policji"; w budżecie M-wa Pracy i Opieki Społecznej, § 10 oznacza:

w Dziale 2-im /Urzędy lokalne inspekcji Pracy/-"Zwrot za sprzedane fabrykom druki i książki",

w Dziale 3-im /Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy/-"Opłaty za pośrednictwo",

w Dziale 5-ym /Urzędy Ubezpieczeń Społecznych/-"Kary nakładane przez urzędy ubezpieczeń".

./:

M

OGÓLNE UWAGI O BUDŻECIE DOCHODOWYM

/Administracja państwowa-dochody zwyczajne/

W celu nadania Budżetowi Rzeczypospolitej możliwej przejrzystości i uproszczenia rachunkowości ekwidowej, wydaje się rzeczą konieczną ustalenie dla dochodów państwowych jednej ogólnej numeracji paragrafów, która byłaby stosowana w poszczególnych budżetach wszystkich ministerstw /resortów/.Obecnie poszczególne budżety dochodowe ministerstw mają następujące wspólne paragrafy: § 3 - komora /pobierane od lokatorów-urzędników/ §-4 wpływy ze sprzedaży przedmiotów inwentarza biurowego i druków; § 5-wpływy ze sprzedaży środków lokomocji i zwrot kosztów podróży służbowych; § 6-wpływy ze sprzedaży wydawnictw i § 7-inne dochody; paragrafy te odpowiadają takim samym paragrafom wydatkowym.

Poza wymienionemi dochodami /rzeczy wpływami/,wszystkie inne dochody,chociażby były analogiczne w rozmaitych ministerstwach, mają w każdem ministerstwie a nawet, w ramach jednego ministerstwa,w każdym Dziale, swoją odrębną dowolną numerację paragrafów. Powstaje stąd pewne zamieszanie: oto kilka przykładów:

Sprzedaż wycofanych koni, automobili i innych środków lokomocji zapisana jest: w budżecie kancelarii Prezydenta - pod § 7; w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych /Dział 3/- pod § 5; w M-wie Skarbu /Dział 3/-pod § 11; dochód z majątków rolnych w M-wie Rolnictwa zapisany jest w Dziale 6-ym /dochód z majątków Instytutu w Puławach i Bydgoszczy/ pod § 12, w Dziale 9-ym /dochód z majątków z Zarządu Stadnin/-pod § 10. Grzywny i kary, powstające się w 8-mim ministerstwach, jak również wpływy z dzierżawy gruntów,placów,gmachów,znajdujące się w różnych budżetach ministerjalnych rozmaitymi numerami paragrafów it.d.i t.d.

Obwrotnie, jeden i ten sam numer paragrafu,nawet w budżecie jednego i tego samego ministerstwa,ale w rozmaitych tego Działach,oznacza zupełnie różne dochody: tak np.§ 6 w budżecie M-stwa Spraw Wewnętrznych oznacza,w Dziale 2-im /Województwa i Starostwa/-"kary administracyjne"; w Dziale 3-im /Policji Państwowej/-"Udział świadków samorządowych w kosztach utrzymania Policji"; w budżecie M-wa Pracy i Opieki Społecznej, § 10 oznacza:

w Dziale 2-im /Urzędy lokalne inspekcji Pracy/-"Zwrot za sprzedane fabrykom nici i książki".

w Dziale 3-im /Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy/-"Opłaty za pośrednictwo

w Dziale 5-ym /Urzędy Ubezpieczeń Społecznych/-"Kary nakładane przez urzędy ubezpieczeń".

A3

Chaotyczność taka da się usunąć i rachnkowość skarbowa się uprości, jeżeli wszystkie dochody państwowe, będą według swego charakteru, zgrupowane w osobne paragrafy, które otrzymują kolejną numerację i w ten sposób będzie ułożony, obowiązujący wszystkie ministerstwa, spis paragrafów dochodowych /niezależnie od podobnego ogólnego spisu paragrafów w wydatkowych/. Każde z ministerstw /resortów/ preliminując w swym budżecie pewien dochód, zaopatruje odnośny paragraf numerem, wziętym z ogólnego spisu.

Próba ułożenia takiego ogólnego spisu wszystkich kategorji dochodów państwowych zrobiona jest w anneksie III; w anneksie IV ułożony jest szemat Budżetu dochodowego Rzeczypospolitej, według nowego spisu paragrafów, przyczem w czemacie tym są zgrupowane wszystkie dochody jakie znajdują się w Budżecie z r. 1924, ale są już zapisane pod odpowiedniemi paragrafami nowego spisu.

W nowym spisie dochodów niema "Funduszu Obrotowego", który powtarza się w budżetach M-w: Rolnictwa i Oświecenia Publicznego i jednocześnie pokazany jest w dochodach i wydatkach /zwrot funduszu/. Fundusze obrotowe, podobnie, jak to już się stało z dawnemi "pożyczkami zwrotnemi", wydawanemi na raz, - należałoby z gospodarki państwowej wyeliminować.

Opracowanie tzka ma się ukazać i rozpowszechniać się uprości-
łej wersji dochodu narodowego, pięć według swego charakteru, ugruntowane
w oparciu statystyki, które ostatnimi lata zostały zmienione i w ten sposób pięcio-
krotnie, odpowiedniej wersji minimalnej, aby statystyki dochodowych
\niezależnie od bogactwa ogólnego aby statystyki w większych \. Każde
z minimalnych \wartości\ przeliminiję w wse przecie bewien dochód,aby
ie odnosny statystyk mnemem, wzięty z ogólnego aby.

Trzeba uzależnić takiego ogólnego aby wersyjnych każdego itp dochodów bez
armowych stopionu jest w annekcie III: w annekcie VI uzależnić jest zasadę
Przecie dochodowego kraczyporoblitej, według nowego aby statystyk,przyczem
w czemscie tym ze ustrojowane wersyjnie dochody takie zmiejnie się w Przecie
.nowego aby.
z 1. 1954, ale ze już zabiane bez odpowiedniemi statystyk nowego aby.
W nowu abiate dochodów mieszkańców „Tundra Ortofonego”, który bowiem się
przecie M-w: Holandia i Oświecenie Publicznego i jednocześnie bogatszą
w jest w dochodach i wysokich \wtor tundra\. Tundrze ortofono, bogactwo
to już się ukaże z dawnej „minutowa wysokości, wysokiej-, ze mieszkańcami
yd z rozbogatki bezwzrowej livy.”

OGÓLNE UWAGI O BUDŻECIE DOCHODOWYM

/Administracja państwowa-dochody zwyczajne/

W celu nadaniu Budżetowi Rzeczypospolitej możliwej przejrzystości i uproszczenia rachunkowości skarbowej, wydaje się rzeczą konieczną ustalenie dla dochodów państwowych jednej ogólnej numeracji paragrafów, która była-by stosowana w poszczególnych budżetach wszystkich ministerstw /resortów/. Obecnie poszczególne budżety dochodowe ministerstw mają następujące wspólne paragrafy: § 3 - komorne /pobierane od lokatorów-urzędników/ §-4 wpływy ze sprzedaży przedmiotów inwentarza biurowego i druków; § 5-wpływy ze sprzedaży środków lokomocji i zwrot kosztów podróży służbowych; § 6-wpływy ze sprzedaży wydawnictw i § 7-inne dochody; paragrafy te odpowiadają takim samym paragrafom wydatkowym.

Poza wymienionemi dochodami /raczej wpływami/, wszystkie inne dochody, chociażby były analogiczne w rozmaitych ministerstwach, mają w każdem ministerstwie a nawet, w ramach jednego ministerstwa, w każdym Dziale, swoją odrębną dowolną numerację paragrafów. Powstaje stąd pewne zamieszanie: oto kilka przykładów:

Sprzedaż wybrakowanych koni, automobili i innych środków lokomocji zapisana jest: w budżecie kancelarji Prezydenta - pod § 7; w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych /Działy 3/- pod § 5; w M-wie Skarbu /Dział 3/-pod § 11; dochód z majątków rolnych w M-wie Rolnictwa zapisany jest w Dziale 6-ym /dochód z majątków Instytutu w Puławach i Bydgoszczy/ pod § 12, w Dziale 9-ym /dochód z majątków z Zarządu Stadnin/- pod § 10. Grzywny i kary, powtarzające się w 8-miu ministerstwach, jak również wpływy z dzierżawy gruntów, placów, gmachów, oznaczone są w różnych budżetach ministerjalnych rozmaitymi numerami paragrafów it.d. i t.d. Odwrotnie, jeden i ten sam numer paragrafu, nawet w budżecie jednego i tego samego ministerstwa, ale w rozmaitych jego Działach, oznacza zupełnie różne dochody: tak np. § 15 w budżecie M-stwa Spraw Wewnętrznych oznacza, w Dziale 2-im /Województwa i Starostwa/-"kary administracyjne"; w Dziale 3-im /Policja Państwowa/- "Udział związków samorządowych w kosztach utrzymania Policji"; w budżecie M-wa Pracy i Opieki Społecznej, § 10 oznacza:

w Dziale 2-im /Urzędy lokalne inspekcji Pracy/-"Zwrot za sprzedane fabrykom druki i książki",

w Dziale 3-im /Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy/-"Opłaty za pośrednictwo

w Dziale 5-ym /Urzędy Ubezpieczeń Społecznych/-"Kary nakładane przez urzędy ubezpieczeń".

.//:

OGÓLNE ZASADY O RUBRYCE DOCHODOWEJ

\Administracja Bezzwrotna-dochody własne\

W celu uzyskania budżetu kwartalnego należy przeliczyć i uzupełnić kwoty dochodów bezzwrotnych administracji samorządowej, które są rzeczywiście dostępne w danym kwartale. Dla dochodów własnych jednostek samorządowych kwoty te powinny być wykazane w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego. Dla dochodów własnych jednostek budżetowych kwoty te powinny być wykazane w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Przy wykazywaniu dochodów własnych należy uwzględnić zasady ich naliczania i pobierania określone w odrębnych ustawach i innych aktach prawnych.

Przykładowy wykaz dochodów własnych jednostek samorządowych, które są w gestii administratorów budżetu gminy, jest w załączniku nr 1 do niniejszej informacji.

Dla dochodów z tytułu opłaty targowej \poz. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych \ Dz.U. z 1991 r. Nr 9, poz. 31 z późn. zmianami\ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zajęcie pasa drogowego \poz. 2 ust. 2 pkt 2 ustawy o drogach publicznych \ Dz.U. z 1985 r. Nr 14, poz. 60 z późn. zmianami\ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych \poz. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi \ Dz.U. z 1982 r. Nr 35, poz. 230 z późn. zmianami\ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego \poz. 2 ust. 2 pkt 4 ustawy o systemie oświaty \ Dz.U. z 1991 r. Nr 95, poz. 425 z późn. zmianami\ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek oświatowo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 5 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 6 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 7 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 8 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 9 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 10 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 11 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 12 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 13 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 14 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 15 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 16 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 17 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 18 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 19 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 20 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 21 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 22 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 23 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 24 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 25 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 26 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 27 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 28 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 29 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 30 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 31 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 32 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 33 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 34 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 35 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 36 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 37 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 38 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 39 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 40 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 41 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 42 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 43 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 44 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 45 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 46 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 47 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 48 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 49 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 50 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 51 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 52 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 53 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 54 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 55 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 56 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 57 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 58 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 59 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 60 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 61 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 62 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 63 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 64 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 65 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 66 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 67 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 68 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 69 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 70 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 71 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 72 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 73 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 74 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 75 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 76 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 77 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 78 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 79 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 80 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 81 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 82 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 83 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 84 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 85 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 86 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 87 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 88 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 89 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 90 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 91 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 92 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 93 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 94 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 95 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 96 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 97 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 98 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 99 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 100 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 101 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 102 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 103 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 104 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 105 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych \poz. 2 ust. 2 pkt 106 ustawy o systemie oświaty \ należy wykazać w kwocie faktycznie uzyskanej w okresie sprawozdawczym i planowanej do uzyskania w kolejnych kwartałach roku budżetowego.

Dla dochodów z tytułu opłaty za zezwolenie na prowadzenie placówek opi

Chaotyczność taka da się usunąć i rachunkowość skarbowa się uprości, jeżeli wszystkie dochody państwowe, będą według swego charakteru, zgrupowane w osobne paragrafy, które otrzymują kolejną numerację i w ten sposób będzie ułożony, obowiązujący wszystkie ministerstwa, spis paragrafów dochodowych /niezależnie od podobnego ogólnego spisu paragrafów w wydatkowych/. Każde z ministerstw /resortów/ prelimimując w swym budżecie pewien dochód, zaopatruje odnośny paragraf numerem, wziętym z ogólnego spisu.

Próba ułożenia takiego ogólnego spisu wszystkich kategorji dochodów państwowych zrobiona jest w anneksie III; w anneksie IV ułożony jest szemat Budżetu dochodowego Rzeczypospolitej, według nowego spisu paragrafów, przyczem w czemacie tym są zgrupowane wszystkie dochody jakie znajdują się w Budżecie z r. 1924, ale są już zapisane pod odpowiedniemi paragrafami nowego spisu.

W nowym spisie dochodów niema "Funduszu Obrotowego", który powtarza się w budżetach M-w: Rolnictwa i Oświecenia Publicznego i jednocześnie pokazany jest w dochodach i wydatkach /zwrot funduszu/. Fundusze obrotowe, podobnie, jak to już się stało z dawnemi "pożyczkami zwrotnemi", wydawanemi na raz, - należałoby z gospodarki państwowej wyeliminować.

Chronfycznego faktu ab ale nauki i technikowego akcentowo ale przeciw-
stawiania się mężczyzn podczas Bernardowej, gdyż według ewo charakteru, rozwijają
w osobie pertrykty, które ofiarny jest koleżeństwem i w i nej obcego pędzie
uczuć, odmiejętności mężczyzn mniejszości, aby pertrykty dochodzili
\niezależnie do bogactwa ogólnego abyan pertrykty w wdziękowych \". Każde
z minister \wdzięczności\ pertrykty w ewe pudełcie bemien dochodzą,obarczu-
-nych dochodzą z mężów z ogólnego abyan."
Pertrykty ustawiają faktycznego ogólnego abyan mężczyzn kafeoriż dochodów Bern-
-ardowej uczuć pertrykty mężczyzn w jest uczuć zmowa
:III w zmekaie VI ustawa jest w zmekaie
Pudełku dochodowego Kaczyńskiej, między nowego abyan pertrykty,wdzięczności
w czasach już ze względu zmowa mężczyzn dochodzą jakie ciągle się w Pudełcie
.ABSOL. i z ale ze już zapiesane bez ogólnodwojnej pertrykty nowego abyan.
W mowu abyan dochodów nieza „Pudełku uszubnu ortotowego,"każdy wczesna się
w pudełecku M-w: Kontrolowa i Ochrzczenia Partyzanckiego i jednocześnie bokszyn
jest,ainodobo ,ewo ortotowo Pudełku .\uszubnu ortotu\ mężczyzn i w jest
of już się szkło z dawnej „ilmentowa ,"ilmentowy mężczyzn ,ser na ilmenswby-,ser
.dewowi jewnilimnomed
yd z zogodzili Bernawowej

Ogólne uwagi o budżecie dochodowym

(Administracja państwowa - dochody wyraźne).

W celu nadania Budżetowi Rzeczypospolitej możliwej przejrzystości i uproszczenia rachunkowości skarbowej, wydaje się rzeczą konieczną ustalenie dla dochodów państwowych jednej ogólnej numeracji paragrafów, która była-by stosowana w poszczególnych budżetach wszystkich ministerstw (resortów). Obecnie poszczególne budżety dochodowe ministerstw mają następujące wspólne paragrafy: §3 — kamorne (pobierane od lokatorów - urzędników); §4 - wpływy ze sprzedaży przedmiotów inwentarza biurowego i druków; §5 - wpływy ze sprzedaży środków lokomocji i zwrot kosztów przejazdu służbowych; §6 - wpływy ze sprzedaży wydawnictw i §7 - inne dochody; paragrafy te odpowiadają takim samym paragrafom wydatkowym.

Poza wymienionemi dochodami (raczej wpływami), wszystkie inne dochody chociażby były analogiczne w rozmaitych ministerstwach, mają w każdem ministerstwie, a nawet, w ramach jednego ministerstwa, w każdym Dziale, swoją odrębną dowolną numerację paragrafów. Powstaje ztąd pewne zamięszanie; oto kilka przykładów.

Sprzedaż wybrakowanych koni, automobili i innych środków lokomocji zapisana jest: w budżecie kancelarji Prezydenta — pod §7; w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych (Dział 3) — pod §5; w M^wie Skarbu (Dział 3) — pod §11; dochód z majątków zbiorowych w M^wie Rolnictwa zapisany jest w Dziale 6^ym (dochód z majątków Instytutu w Puławach i Bydgoszczy) pod §12, w Dziale 9^ym (dochód z majątków Zarządu Stadnin) — pod §10. Grzywny i kary, powtarzające się w 8^mu ministerstwach, jak również wpływy z dzierżawy gruntów, placów, gmachów, oznaczane są w różnych budżetach ministerjalnych rozmaitemi numerami paragrafów. Odwrotnie, jeden i ten sam numer paragrafu, nawet w budżecie jednego i tego samego ministerstwa, ale w rozmaitych jego Działach, oznacza zupełnie różne dochody; tak np. §15 w ~~M^wie~~ budżecie M^wa Spraw Wewnętrznych oznacza, w Dziale 2^im (Województwa i Starostwa) — „Kary administracyjne"; w Dziale 3^im (Policja Państwowa) — „Udział związków samorządowych w kosztach utrzymania Policji"; w budżecie M^wa Pracy i Opieki Społecznej, §10 oznacza:

w Dziale 2^im (Urzędy lokalne inspekcji Pracy) — „Zwrot za sprzedane fabrykom druki i książki",

w Dziale 3^im (Państwowe Urzędy pośrednictwa pracy) — „Opłaty za pośrednictwo"

w Dziale 5^ym (Urzędy ubezpieczeń społecznych) — „Kary nakładane przez urzędy ubezpieczeń".

Chaotyczność taka da się usunąć i rachunkowość skarbowa się uprości, jeżeli wszystkie dochody państwowe, będą, według swego charakteru, zgrupowane w osobne paragrafy, które otrzymają kolejną numerację i w ten sposób będzie utworzony, ~~spis~~ obowiązujący wszystkie ministerstwa, spis paragrafów dochodowych (niezależnie od podobnego ogólnego spisu paragrafów wydatkowych). Każde z ministerstw (resortów), preliminując w swym budżecie pewien dochód, zaopatruje odnośny paragraf numerem, wziętym z ogólnego spisu.

verte!

Próba utworzenia takiego ogólnego spisu wszystkich kategorji dochodów państwowych zrobiona jest w aunneksie III; w annexie IV utworzony jest szemat Budżetu dochodowego Rzeczypospolitej, według nowego spisu paragrafów, przyczem w szemacie tym są zgrupowane wszystkie dochody, jakie znajdują się w Budżecie z r. 1924, ale są już zapisane pod odpowiedniemi paragrafami nowego spisu.

W nowym spisie dochodów niema „Funduszu Obrotowego", który powtarza się w budżetach Ministerstw: Rolnictwa i Oświecenia Publ. i jednocześnie pokazany jest w dochodach i wydatkach (zwrot funduszu). Fundusze obrotowe, podobnie, jak to już się stało z dawnemi „przyczkami zwrotnemi", wydawanemi na rok, — należałoby z gospodarki państwowej wyeliminować.

Strempich
30/VI 1924 r.

Szemat Budżetu Nadzwyczajnego.

Budżet nadzwyczajny ma, w dochodach i wydatkach, swą odrębną nomenklaturę i numerację, niezależne od budżetu zwyczajnego.

W niżej przedstawionym ~~budżecie~~ szemacie, zebrane są i zgrupowane w paragrafy wszystkie nadzwyczajne dochody i wydatki, jakie znajdują się rozrzucone w rozmaitych częściach preliminarza budżetowego Rzeczypospolitej na r. 1924.

Wydatki nadzwyczajne dzielą się, odnośnie do swego charakteru, na dwie kategorje; jedne z nich są wydatkami nadzwyczajnemi, w ścisłem znaczeniu tego wyrazu, wywołanemi nadzwyczajnemi wypadkami, jak-to klęska żywiołowa, wojna i t. p. i mają głównie na celu wyrównanie strat wyrządzonych, lub uprzedzenie ich w przyszłości; jakkolwiek stanowią również rozchód kasowy, są jednak wydatkami produkcyjnemi; drugie ~~są wydatkami produkcyjnemi, na przyszłość, inwestycyjnemi~~, zużywanemi na inwestycje, które zwiększają majątek ~~państwowy~~ i jego dochody w przyszłości.

Wymienione w szemacie paragrafy mogą dzielić się jeszcze na szczegółowe pozycje.

Dochody nadzwyczajne.

NN paragr.	Nazwa (charakter) dochodu.	Ministerstwo, do którego należy dany dochód.
§1.	Daniny nadzwyczajne (specjalne podatki)	Mwo Skarbu
	podatek majątkowy, danina lasowa	Mwo Rob. Publ.
§2	Sprzedaż ~~majątku~~ objektów państwowego:	
	sprzedaż nieruchomości:	Mwo Prem. i Rand.
	sprzedaż demobilu wojennego.	Mwo Spr. Wojsk.
	Aprowizacji sanitarnej	Mwo Zdrowia
§3.	Wpływy z likwidacji stosunku z b. państwami zaborczemi.	
	np. rewindykacja mienia (kwot z Niemiec), złoto z Banku austrjacko-węgierskiego, rozmaite spłaty i zwroty kosztów od rządów rosyjskiego i niemieckiego (w resorcie Głównego Urzędu Likwidacyjnego.)	Mwo Skarbu.
§4	Wpływy z likwidacji rozmaitych instytucji	
	b. Mwo Aprowizacji, b. Mwo b. Dzielnicy pruskiej.	Mwo Skarbu.
§5.	Zwrot nadzwyczajnych pożyczek	
	pożyczka udzielona na poprawę stosunków gospodarczych.	Mwo Skarbu.
	" " Zakładom Żyrardowskim	Mwo Prem. i Rend
§6	Zwrot od osób fizycznych i prawnych kosztów rewindykacji ich mienia (Główny Urząd Likwidacyjny)	Mwo Skarbu.
§7.	Operacje kredytowe.	
	p. 1. pożyczki wewnętrzne	Mwo Skarbu.
	p. 2 pożyczki zagraniczne	
	p. 3 zyski walutowe.	

2

Wydatki nadzwyczajne.

N paragrafu	Nazwa (charakter) wydatku.	Ministerstwo które uskutecznia dany wydatek.
	I Wydatki nadzwyczajne	
§1.	Koszty udziału w międzynarodowych instytucjach i komisjach o charakterze czasowym.	Ministerstwo Spraw Zagran.
§2	Wydatki nadzwyczajne na obronę Państwa	Ministerstwo Spraw Wojsk.
§3.	Odbudowa kraju (po zniszczeniach wojny)	Ministerstwo Rob. Publ.
§4.	Wydatki, spowodowane klęskami żywiołowemi. np. walka z epidemjami	mogą być Rozmaite ministerstwa.
§5	Repatrjacja (likwidacja etapów ~~emig~~ repatrjacyjnych, koszty przejazdu reemigrantów i repatrjantów)	Ministerstwo Pracy i Op. Społ.
§6	Obozy internowanych	Ministerstwo Pracy i Op. Społ.
§7.	Likwidacja stosunku z b. państwami zaborczemi (koszty rozmaitych komisji i delegacji.)	Ministerstwo Skarbu Ministerstwo Pracy i Op. Społ.
§8	Likwidacja rozmaitych instytucji (b. Ministerstwo Aprowiz., b. Ministerstwo Dzielnic. Prus.)	Ministerstwo Skarbu.
§9	Nadzwyczajne pożyczki i ~~wsparcia~~ zapomogi, wydawane ciałom samorządowym, instytucjom społecznym i innym.	Rozmaite ministerstwa
	p.l. Pomoc kredytowa dla osadników	Ministerstwo Reform Rolnych
§10.	Wydatki, połączone ze ściąganiem danin nadzwyczajnych	Ministerstwo Skarbu.
	II Wydatki inwestycyjne.	
§11	Nowe budowle użyteczności publicznej: gmachy państwowe, domy mieszkalne, szkoły, sądy, więzienia i t.d.	Różne ministerstwa
§12	Inwestycje kolejowe: nowe linie kolejowe, budynki i installacje kolejowe, zakup gruntów, taboru i t.p.	Ministerstwo Kolei żelaznych
§13	Inwestycje dróg wodnych: regulacja rzek, budowa kanałów, portów, zimowisk i t.d.	Ministerstwo Robót Publ. i Przemysłu i Handl.
§14	Inwestycje dróg lądowych: budowa nowych szos i innych dróg, mostów, i t.d.	Ministerstwo Rob. Publ.
§15	Inwestycje poczt, i telegrafów, telefonów: nowe linje telegraficzne i telefoniczne, nowe installacje techniczne, budynki i t.d.	Ministerstwo Poczt i Telegrafów
§16	Inwestycje kopalń i salin: nowe szyby i budynki, nowe urządzenia techniczne, nowe nadania górnicze i t.d.	Ministerstwo Przemysłu i Handlu.
§17.	Inwestycje rozmaitych zakładów przemysłowych: nowe budowle, installacje techniczne, modernizacja produkcji, i t.d.	Ministerstwo Przem. i Handlu i inne ministerstwa

Wydatki nadzwyczajne

1B 3

N paragrafu	Nazwa (charakter) wydatku	Ministerstwo, które uskutecznia dany wydatek
§15	Inwestycje w majątkach ziemskich państwowych: meljoracje rolne, irygacje tąk, nowe budowle, zakup gruntów i t.d	Ministr Rolnictwa i Dóbr Państwa
§16	Inwestycje w lasach państwowych: meljoracje, nowe kolejki leśne, nowe budowle, installacje techniczne, zakup gruntów i t.d.	Ministr Rolnictwa i Dóbr Państw
§17	Inwestycje w monopolach: nowe budowle, zakup gruntów i fabryk, urządzenia techniczne i t.d.	Ministr Skarbu.
§18	Inwestycje wytwórni wojskowych; nowe budowle, installacje techniczne, zakup gruntów i t.d.	Ministr Spraw Wojskowych.
§19	Inwestycje w zdrojowiskach państwowych: nowe budowle, urządzenia techniczne i sanitarne, i t.d.	Ministr Zdrowia Pub. (Spr. Wewn.)

Ogólne uwagi
o planach finansowo-gospodarczych państwowych przedsiębiorstw przemysłowych i monopolów.

Ze względu na różnorodność przedsiębiorstw państwowych, plany ich finansowo-gospodarcze nie mogą być ułożone według jednego, identycznego we wszystkich szczegółach, wzoru. Pomimo jednak nieuniknionych różnic w budowie, wypływających z odrębności charakteru rozmaitych przedsiębiorstw, jest pożądanem i możliwem większe, niż dotychczas ujednostajnienie tych planów; trzeba tylko, przy ich układaniu ~~planów~~ przyjąć za dyrektywę pewne, wspólne dla wszystkich, zasady i zarazem sformułować te wymagania, jakim każdy plan ~~finan~~ ma odpowiadać.

Plany finansowo-gospodarcze państwowych przedsiębiorstw przemysłowych i monopolów winny być układane w ten sposób, aby dawały jasny obraz: 1) projektowanych operacji przemysłowo-handlowych; ich rozmiarów i charakteru, i 2) oczekiwanych od tych operacji wyników finansowych: zysków lub strat (deficytów).

Następnie jest rzeczą konieczną, żeby sprawozdania, jakie za ubiegły rok przedstawiają dyrekcje przedsiębiorstw, były dostosowywane do planów finansowo-gospodarczych, przedstawianych na ten-że rok z góry, a więc była dana możność dokładnego porównania planu (projektu) i wykonania, oraz były ujawnione i wytłomaczone uchylenia od projektowanego planu, jakie miały miejsce, w ciągu roku, przy jego wykonywaniu.

Dotychczas plany finansowo-gospodarcze i sprawozdania, pierwsze – jako preliminarze, drugie – jako wykonanie, były to dwa odrębne rachunki, których nie można z sobą zestawić i porównać (np. plany i sprawozdania przedsiębiorstw górniczo-hutniczych). Mając na uwadze, że dla racjonalnej gospodarki i w ogóle dla zdawania sobie z niej sprawy, jest niezbędnem porównywanie ~~„preliminarza"~~ „wykonania planu" z samym planem, czyli „z preliminarzem", wypada stąd, że plan finansowo-gospodarczy i sprawozdanie, a raczej rachunek zysków i strat, powinny zawierać jedne i te same pozycje rachunkowe w dochodach i wydatkach. Plan podaje dla tych pozycji sumy preliminowane, rachunek zysków i strat (sprawozdanie) – sumy rzeczywiście w danym roku osiągnięte. Obecnie, w większości wypadków, plany finansowo-gospodarcze dają pozycje wydatków względnie szczegółowo; tymczasem w sprawozdaniach (rachunki zysków i strat) pozycje te podane są tylko sumarycznie, a wyszczególnienia wydatków niema; w sprawozdaniach za r. 1923 (Gwarectwo Brzeskie, Państwowe Kopalnie Naftowe) brak ten został do pewnego stopnia uzupełniony przez

dodanie nowego „Rachunku kosztów produkcji", ale rachunek ten jest ułożony inaczej, jak plan finansowo-gospodarczy i nie da się również z tym ostatnim porównać. Na przyszłość powinna być przyjęta zasada: jednolita budowa planu finansowo-gospodarczego i rachunku zysków i strat, składająca się z jednych i tych samych pozycji rachunkowych.

Oprócz rachunku zysków i strat za rok ubiegły, w sprawozdaniu powinien jeszcze być podany bilans przedsiębiorstwa na ostatni dzień ubiegłego roku (a nie „za rok ubiegły" – jak to fałszywie i nielogicznie jest ~~tu~~ w wielu sprawozdaniach ~~zatytułowane~~), obrazujący stan majątku przedsiębiorstwa i uwzględniający zmiany, jakie, zgodnie z rachunkiem zysków i strat, w nim zaszły od czasu poprzedniego bilansu.

× × ×

Wydatki, zarówno jak i dochody każdego przedsiębiorstwa przemysłowego są dwóch rodzajów: jedne wydatki są ściśle związane z produkcją danego roku i dla jej osiągnięcia niezbędne; są to wydatki bieżące, „zwyczajne"; inne – mają na celu albo zwiększenie produkcji w przyszłości, albo obniżenie jej kosztów, albo-też jedno i drugie jednocześnie; są to wydatki „inwestycyjne", które można też nazwać „nadzwyczajnymi". Wydatki te stanowią rozchód kasowy, zwiększają jednak majątek przedsiębiorstwa i w jego bilansie znajdują, w aktywach, swój równowaźnik w odpowiedniej wartości nowych instalacji technicznych lub nieruchomości. Co się tyczy dochodów, to jedne z nich pochodzą bezpośrednio z operacji danego roku, głównie ze sprzedaży wytworów przedsiębiorstwa i są dochodami bieżącemi „zwyczajnemi"; poza niemi mogą być dochody „nadzwyczajne", pochodzące np. ze sprzedaży części majątku przedsiębiorstwa; w rzeczywistości jednak są to tylko wpływy kasowe i mają swój równowaźnik w odpowiedniem zmniejszeniu wartości majątku przedsiębiorstwa. Nadzwyczajnym dochodem, a raczej wpływem kasowym, może być także pożyczka, zaciągnięta przez przedsiębiorstwo na cele inwestycyjne lub na kapitał obrotowy, spłacana następnie ratami lub jednorazowo z dochodów zwyczajnych przedsiębiorstwa.

Z powyższego wynika, że plan finansowo-gospodarczy, a także sprawozdanie za rok ubiegły, powinny uwzględniać oba rodzaje wydatków i dochodów: zwyczajne i nadzwyczajne, odróżniając ściśle jedne od drugich.

× × ×

Plan finansowo-gospodarczy przedsiębiorstwa powinien obejmować i wykazywać następujące działy dochodów i rozchodów zwyczajnych:

~~Dział 1szy.~~

A. Dochody (wpływy):

Dział 1szy: Dochód brutto z produkcji zasadniczej – wpływy ze sprzedaży produktów i półproduktów;

Dział 2gi: Dochód ~~brutto~~ netto z produkcji ubocznych – wpływy z operacji zakładów pomocniczych danego przedsiębiorstwa;

Dział 3-ci: Dochody różne – wpływy ze sprzedaży zbędnych materjałów i zużytego inwentarza, z wydzierżawienia nieruchomości i ruchomości, odsetki od kapitałów, dochód z różnic kursowych i t.p.

B. Rozchody (wydatki):

Dział 1-szy: Koszty ogólne: utrzymanie zwierzchniego zarządu (Główne Dyrekcje, Rady Zarządzające, specjalne delegacje i t.p.), rozmaite wydatki (straty) o charakterze ogólnym, np. straty, wynikające ze sprzedaży produktów po cenach ulgowych, na skutek zarządzenia Rządu, straty na różnicach kursowych i t.p.

Dział 2-gi: Koszty eksploatacyjne; są to wydatki bezpośrednio związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa, a więc wydatki na administrację, robociznę, materjały, podatki, koszty handlowe i t.d.; dzielą się one na szereg kategorji, pokazanych w załączonym szemacie planu finansowo-gospodarczego.

Dział 3-ci: Odpisy na rozmaite fundusze (kapitały) specjalne, jak to fundusz amortyzacyjny, asekuracyjny, inwestycyjny, rezerwowy (np. na różnice kursowe) i t.p.

Różnica między sumą wszystkich oczekiwanych dochodów a sumą wszystkich preliminowanych wydatków zwyczajnych jest ~~czystym~~ zyskiem przedsiębiorstwa, ewentualnie jego deficytem, z którym dane przedsiębiorstwo wchodzi do ogólnego preliminarza budżetowego Rzeczypospolitej.

Jeżeli przedsiębiorstwo wykazuje ~~czysty~~ zysk, to służy on za podstawę dla ~~budżetu~~ wydatków nadzwyczajnych przedsiębiorstwa, t.j. z tego zysku robione są wydatki na nowe inwestycje. Inwestycje mogą być podzielone na dwie kategorje: inwestycje nieruchomości i inwestycje urządzeń. (Jak to jest obecnie w planach finansowo-gospodarczych), jakkolwiek podział taki nie zawsze da się ściśle przeprowadzić i wydaje się do pewnego stopnia zbędnym.

Sprawa inwestycji wymaga szczególnej uwagi i rozwagi; należy dobrze rozróżniać inwestycje pilne od mniej pilnych, konieczne od mniej potrzebnych i kolejno je wykonywać; dla takiego rozróżnienia potrzebne są i wiedza fachowa i doświadczenie administracyjne. Plan inwestycji powinien być ułożony na kilka lat z góry i stopniowo realizowany, zależnie od rozporządzalnych środków pieniężnych; uchylenia od ułożonego planu inwestycyjnego i wszelkie w nim zmiany muszą być należycie umotywowane.

Wydatek na inwestycje, jeżeli jest pokrywany z czystego zysku, osiągniętego przez przedsiębiorstwo w danym roku (na ten ~~ten~~ cel może służyć także i pożyczka) – znajduje w bilansie, po stronie aktywów, swój wyraz w zwiększeniu majątku przedsiębiorstwa (nieruchomości i ruchomości) a po stronie pasywów powinien ~~się~~ być zapisany na rachunek osobnego „kapitału inwestycyjnego"; obecnie jednak zapisuje się

do „Kapitału", bez osobnej nazwy, jako jego przyrost. (sprawozdania przedsiębiorstw górniczych.) W rzeczywistości należało-by rozróżniać po stronie pasywów dwa kapitały: „kapitał zakładowy", który przedstawiał wartość majątku przedsiębiorstwa, w chwili objęcia go przez Rząd polski i miał swój równoważnik, po stronie aktywów, w wartości przejętego majątku i „kapitał inwestycyjny", który był włożony w przedsiębiorstwo już przez Rząd polski i ma swój równoważnik w zwiększeniu ~~wzrost~~ początkowej wartości majątku. Można-by też postąpić i uregulować stronę buchalteryjną sprawy w sposób następujący: dokonać oceny całego majątku przedsiębiorstwa na dzień zamknięcia bilansu, otrzymaną sumę uznać za kapitał zakładowy i zapisać ją na ten rachunek („kapitał zakładowy") po stronie pasywów, wszystkie zaś następne wkłady inwestycyjne, powiększające wartość majątku, zapisywać już na osobny rachunek „kapitał inwestycyjny"; podobnie postępuje się już z odpisami na „kapitał (fundusz) amortyzacyjny", który w bilansach, po stronie pasywów, stanowi osobny rachunek, a po stronie aktywów ma swój równoważnik w majątku przedsiębiorstwa (ruchomościach, nieruchomościach, środkach płatniczych i t.p.).

x x x

Niektóre z państwowych przedsiębiorstw przemysłowych ~~państwowych~~ składają się z szeregu analogicznych zakładów, np. „Żeliny państwowe", złożone z 9ciu oddzielnych żup solnych. W tym wypadku, oprócz jednego sumarycznego planu finansowo-gospodarczego dla wszystkich salin, winna być jeszcze, jak to jest obecnie, sporządzona i dołączona (w objaśnieniach) osobna tablica, obrazująca plany finansowo-gospodarcze poszczególnych żup solnych; to samo powinno być robione i w sprawozdaniu za rok ubiegły — czego jednak dotychczas ~~się nie robi~~ nie robi.

Jeżeli przedsiębiorstwo składa się z głównego zakładu i kilku pomocniczych np. Państwowe Zakłady Naftowe, obejmujące, oprócz Państwowej Fabryki Olejów Mineralnych w Drohobyczu, jeszcze: Łopacki ropy, eozjelnie, tartak, folwark z gospodarstwem rolnem, agentury, sklepy i t.d., to dla każdego z zakładów pomocniczych powinien być utworzony i podany (w objaśnieniach) osobny plan finansowo-gospodarczy i w nim pokazany ostateczny wynik finansowy: zysk lub strata; temi ostatecznemi wynikami pomocnicze zakłady wchodzą do planu finansowo-gospodarczego głównego zakładu, a więc i do planu całego przedsiębiorstwa; to samo dotyczy się układania sprawozdania (rachunku zysków i strat) za rok ubiegły.

x x x

W myśl wytłomaczonych tu zasad, zaprojektowane są:

I Szemat planu finansowo-gospodarczego: jest to zarazem szemat rachunku zysków i strat, jaki powinien być podawany w sprawozdaniu za rok ubiegły.

II Szemat bilansu zamknięcia na ostatni dzień sprawozdawczego roku, jaki również winien być podawany w sprawozdaniu dyrekcji przedsiębiorstwa.

Projektowane na dany rok wydatki na inwestycje powinny być podane w planie finansowo-gospodarczym odnośnego przedsiębiorstwa i szczegółowo w objaśnieniach umotywowane; wchodzą one następnie do ogólnego preliminarza budżetowego Rzeczypospolitej, do kategorji wydatków nadzwyczajnych (Budżet Nadzwyczajny)

Część zysku przedsiębiorstwa, jaka ostatecznie pozostanie po pokryciu wydatków na inwestycje (a raczej po uskutecznieniu odnośnego odpisu na fundusz inwestycyjny), winna być wpłacana do Skarbu Państwa, a nie zatrzymywana w rozporządzeniu dyrekcji przedsiębiorstwa, jak to obecnie często się zdarza.

W sprawozdaniu dyrekcji przedsiębiorstwa za rok ubiegły, powinno być szczegółowo objaśnione, jakie z projektowanych inwestycji lub w jakim stopniu zostały już w ciągu roku wykonane, oraz jakie sumy były na ten cel rzeczywiście wydatkowane.

* * *

191 5.

I Szemat planu finansowo-gospodarczego

(jest to zarazem szemat dla „rachunku zysków i strat" w sprawozdaniu za rok ubiegły)

§§	Tytuły rachunków.	Uwagi
	Wydatki (Rozchody)	
	I Koszty ogólne. administracja	Podział kosztów ogólnych na paragrafy i pozycje może być różny w rozmaitych przedsiębiorstwach, zależnie od ich organizacji i charakteru.
§1.	Utrzymanie zwierzchniego Zarządu (Głównej Dyrekcji, Rady Zarządzającej, specjalnych delegacji i t.p.)	
§2	Różne wydatki o charakterze ogólnym.	
	II Koszty eksploatacyjne.	
§1.	Administracja. Zarząd techniczny	
	p.1. Pensje urzędników (gratyfikacje, tantiemy, gratyfikacje).	
	p.2. Różne świadczenia na rzecz urzędników.	
	p.3. Wydatki biurowe (wkal, opał, światło i t.p.).	
	p.4. Wydatki kancelaryjne (materjały piśmiennie, porto, telegramy, telefony i t.p.).	
	p.5 Różne wydatki administracyjne (potrzeby służbowe, przesiedlenia, środki lokomocji i t.d.).	
§2	Robocizna.	Eksploatacja w ścisłem znaczeniu tego wyrazu. - Jedna paragrafy (robocizna i materjały) w planach niektórych przedsiębiorstw mogą być połączone w jeden paragraf „eksploatacja"
	p.1. Płace robotników (dniówkowe i akordowe).	
	p.2. Różne świadczenia na rzecz robotników (deputaty, zasiłki mieszkaniowe i inne).	
	p.3. Wynagrodzenia przedsiębiorców za wykonanie rozmaitych robót.	
§3.	Materjały.	
	p.1. Surowce dla produkcji.	
	p.2 Materjały pomocnicze (opałowe, smary, artykuły techniczne i t.d.).	
§4.	Konserwacja majątku.	
	p.1. Utrzymanie i remont budowli i installacji	
	p.2. Konserwacja i renowacja ruchomości (martwego i żywego inwentarza).	
	p.3. Ubezpieczenie (asekuracja) ruchomości i nieruchomości.	
§5.	Sprzedaż produktów.	
	p.1. Expedycja i transport produktów	
	p.2. Utrzymanie agencji, sklepów, biur sprzedaży i t.p.	
	p.3. Prowizje komisjonerów.	
	p.4. Różne wydatki handlowe.	
§6.	Świadczenia socjalne.	
	p.1. Kasa chorych i koszty sanitarne.	
	p.2. Ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków	
	p.3. Prowizje i emerytury	
	p.4. Szkoły, ochronki, biblioteki i t.p.	
	p.5. Domy zebrań (domy ludowe, kasyna, kuchnie i t.p.)	
	p.6. Rozmaite inne świadczenia.	

BIBLIOT

§§y	Tytuły rachunków	Uwagi
§7	Podatki p.1. Podatki państwowe. p.2 Podatki gminne p.3. Rozmaite opłaty skarbowe (celne i inne).	Wydatki §ów 7 i 8: Podatki i Operacje ~~finansowe~~ kredytowe, jako mające charakter ogólny i dotyczący całego przedsiębiorstwa, mogą być równie dobrze umieszczone w Dziale pierwszym: „Koszty Ogólne"
§8	Operacje ~~finansowe~~ kredytowe. p.1. Odsetki i prowizje od zaciągnięnych pożyczek ~~p.2 Spłata długoterminowych pożyczek.~~	
§9	Różne wydatki eksploatacyjne. Tu należy podać te wydatki, dotyczące eksploatacji, które nie znajdują miejsca w wyżej wymienionych paragrafach; wydatki te będą rozmaite w rozmaitych przedsiębiorstwach, zależnie od ich charakteru.	
	III Odpisy na fundusze specjalne.	Odpisy stanowią część dochodu, która powinna zostać w kasie przedsiębiorstwa, jako równowcześnik zmniejszenia wartości majątku (nieruchomości i ruchomości), w skutek zużycia i jako fundusz na specjalne wydatki. Po uczynieniu odpisów, pozostaje już zysk przedsiębiorstwa.
§1.	Amortyzacja p.1. Amortyzacja budowli p.2 Amortyzacja maszyn i installacji technicznych. p.3 Amortyzacja innych objektów majątkowych. p.4 ~~Amortyzacja~~ pożyczek (użytych na inwestycje) - spłata vat amortyzacyjnych tych pożyczek	
§2	Rezerwy p.1. Rezerwa na różnice kursowe p.2 Rezerwa na fundusz asekuracyjny	Rezerwy mogą być rozmaite w różnych latach, zależnie od konjunktur gospodarczych; zmniejszają one płynny zysk przedsiębiorstwa i z tego powodu winny być stosowane z ostrożnością.
	Dochody (Wpływy).	
§1.	Produkcja zasadnicza (wpływy ze sprzedaży produktów i półproduktów — dochód brutto)	Podział dochodów na poszczególne pozycje rachunkowe zależnym jest od charakteru prowadzonych w przedsiębiorstwie operacji
§2	Produkcja uboczna (wpływy z operacji zakładów pomocniczych — dochód netto)	
§3	Różne wpływy: ze sprzedaży zbędnych materjałów i zużytego inwentara, z wydzierżawienia nieruchomości i ruchomości, odsetki od kapitałów, wpływy z różnic kursowych i t.p.	

NB. Dla dokładności obrazu, w sprawozdaniu (rachunku zysków i strat) za rok ubiegły, oprócz wymienionych tu pozycji rachunkowych, powinien być jeszcze podany: w wydatkach — zapas produktów i półproduktów, jaki przeszedł z roku poprzedniego, a w dochodach — zapas produktów i półproduktów, jaki się znajduje na miejscu w ostatnim dniu roku sprawozdawczego.

II Szemat Bilansu.

(do sprawozdań rocznych).

183 7.

Nr liczby	Tytuły Rachunków	Uwagi
	Aktywa.	
1.	Nieruchomości. p.1. Grunta p.2. Budowle p.3. Installacje techniczne. p.4 Inne ~~[illegible]~~ nieruchomości (nadania górnicze, tereny naftowe i t.p.)	
2.	Ruchomości (inwentarz martwy) p.1. Maszyny p.2 Narzędzia p.3 Różne ruchomości	Podział ruchomości na poszczególne pozycje zależny jest od charakteru przedsiębiorstwa.
3.	Inwentarz żywy.	
4.	Nowe budowle i installacje (nie ukończone)	
5.	Środki płatnicze p.1. Gotówka w kasie własnej p.2 Gotówka w instytucjach ~~[illegible]~~ finansowych. p.3 Weksle i inne papiery.	
6.	Dłużnicy. z podziałem na kategorje.	
7.	Depozyty i kaucje złożone z wyszczególnieniem.	
8	Udziały w innych przedsiębiorstwach.	
9.	Sumy przejściowe i zaliczki wydane.	
10	Remanenty. p.1. Remanenty produktów p.2. Remanenty półproduktów. p.3. Remanenty surowców. p.4 Remanenty materjałów pomocniczych	Klasyfikacja remanentów (zapasów) będzie różna w różnych przedsiębiorstwach.
11.	Skarb Państwa (sumy wpłacone do Skarbu w ciągu roku z zysków przedsiębiorstwa).	
	Pasywa.	
1.	Kapitał zakładowy.	Kapitał zakładowy w przedsiębiorstwach w których nie jest dotychczas pokazywany, da się ustalić drogą oceny majątku.
2	Kapitał obrotowy (jeżeli na ten cel była zaciągnięta specjalna pożyczka lub uwzględniane są odpisy)	
3.	Fundusz amortyzacyjny.	
4.	Fundusz ubezpieczeniowy.	
5.	Fundusz inwestycyjny	Fundusz inwestycyjny tworzy się z odpisów na inwestycje
6.	Fundusze rezerwowe.	
7.	Akcepty (Pożyczki zaciągnięte)	
8.	Depozyty i kaucje przyjęte	
9	Wierzyciele	Między wierzycielami powinien być podany Skarb Państwa, jeżeli zysk przedsiębiorstwa nie jest wpłacany do Centralnej Kasy Państwowej
10.	Sumy przejściowe i zaliczki przyjęte.	

verte!

NB. Jeżeli przedsiębiorstwo składa się z kilku oddzielnych zakładów, to dla każdego powinien być ułożony bilans; te poszczególne bilanse razem tworzą ogólny bilans przedsiębiorstwa.

Uwagi szczegółowe

o planach finansowo-gospodarczych ~~przedsiębiorstw~~ oddzielnych przedsiębiorstw.

(porównanie planów na r. 1924 z nowym szematem)

1. Monitor Polski i Dziennik Orzeczeń Najw. Trybunału Administracyjnego.

Plan finansowo-gospodarczy na r. 1924 mieści się całkowicie w ramach nowego szematu, nie obejmując nawet wszystkich jego pozycji rachunkowych; tylko pozycje, podane w planie wymagają ~~nowego~~ przegrupowania, według nowego szematu; tak np. „Koszty eksploatacji" rozpadną się na 3 paragrafy: 1) Robocizna (~~w~~ dawne koszty druku), 2) Materjały (zakup papieru) 3) Różne wydatki eksploatacyjne (Abonament w P.A.T.) i t.d.

Mamy tu połączone razem dwa wydawnictwa; jak się zdaje, jest wiele wydatków, wspólnych dla obu i nie dających się dokładnie między niemi podzielić; jednak w planie jest ~~osobna~~ podana w dziale „~~Koszty~~ eksploatacji" osobna ~~pozycja~~ sama pozycja: „Koszty wydawnictwa Dziennika"; zgodnie z objaśnieniami suma ta zawiera pozycje, które z charakteru swego ~~powinny należeć~~ należą do innych działów, np. „Expedycja", „Porto" które powinny się znaleźć w dziale: „Koszty sprzedaży"; poza tem znajduje się pozycja: „wynagrodzenie współpracowników", której niema, chociaż powinna być, w wydatkach „Monitora". Te niekonsekwencje i niedokładności należało-by w nowym planie finansowo-gospodarczym na r. 1925 usunąć, podając w nim wszystkie wydatki, według nowego szematu, wspólnie dla obu wydawnictw, a podając w objaśnieniach tablicę, wykazującą ile z tych wydatków przypada na każde wydawnictwo.

Pozycja „Urządzenia" podana w dziale „inwestycji" nie jest dostatecznie objaśniona; jeżeli ~~to~~ jest to rzeczywiście nowa inwestycja, to wydatek na nią nie powinien być zaliczony do wydatków bieżących (zwyczajnych), lecz do wydatków nadzwyczajnych, zwiększających ~~a powinien być pokryty z dyskonta i zapisany w działach~~ majątek (inwentarz); ~~jako zwiększenie majątku~~; jeżeli zaś jest to tylko zamiana dawnych urządzeń nowemi, to wydatek ten powinien być zaksięgowany „Konserwacja majątku".

W dochodach (wpływach) ~~potrącane~~ podane są, jako „produkcja zasadnicza" wpływy z prenumeraty, wolnej sprzedaży i ogłoszeń, osobno dla „Monitora" i osobno dla „Dziennika Orzeczeń"; należy to i nadal zostawić. Wpływ ze sprzedaży makulatury nie może być zaksięgowany: „produkcja uboczna" a należy go, według nowego szematu zapisać pod tytułem „Różne wpływy".

2. Drukarnie Państwowe.

Plan finansowo-gospodarczy na r. 1924 obejmuje razem wydatki na 4 drukarnie: w Warszawie, Łodzi, Lublinie i Poznaniu; brakuje w objaśnieniach tablicy, wykazującej rozkład tych wydatków między poszczególnemi drukarniami. Wszystkie podane wydatki mieszczą się w ramach nowego szematu, wymagają tylko odpowiedniego przegrupowania.

Utrzymanie Dyrekcji, jako Zwierzchniego Zarządu, wspólnego dla wszystkich drukarni, powinno być umieszczone, według nowego schematu na pierwszem miejscu, w Dziale I: „Koszty Ogólne".

Koszty eksploatacji powinny być podzielone na 2 paragrafy: Robocizna i Materjały; wydatek zaś na asekurację (od ognia?), z natury swej, powinien wejść do paragrafu: „Konserwacja majątku".

Wydatki, zatytułowane w planie: „Inwestycje" i wyszczególnione w Objaśnieniach, winny być, odnośnie do swego charakteru, podzielone na 2 kategorje: jedne z nich, mianowicie remont nieruchomości, maszyn i innych ruchomości, są wydatkami bieżącemi (zwyczajnemi) i należą do paragrafu: „Konserwacja majątku"; drugie, jak to zakup nowych maszyn i przyborów, są istotnemi inwestycjami i jako takie, należą do budżetu nadzwyczajnego.

Podany w tytule „Różne" wydatek na amortyzację, a raczej na spłatę drugiej raty za kupione na kredyt maszyny, powinien być, według nowego szematu, umieszczony w Dziale III: „Odpisy na fundusze specjalne".

W planie na r. 1924 brak odpisów na amortyzację budynków i ruchomości.

3. Państwowe Zakłady Graficzne.

Plan finansowo-gospodarczy na r. 1924 obejmuje dwie fabrykacje: ~~banknotów~~ znaków wartościowych i papieru, które tak w dochodach, jak i wydatkach prowadzone są osobno (za wyjątkiem wspólnej administracji); podział ten winien pozostać i nadal, ale poszczególne wydatki winny być pogrupowane, według nowego szematu. Z „kosztów produkcji" należy wyłączyć w ~~osobny~~ oddzielny paragraf „konserwację nieruchomości i ruchomości", dodając ~~do tego~~ jeszcze takie wydatki, jak np. na „otynkowanie budynków". W dochodach (wpływach) trzeba bliżej określić pozycję: „Różne dochody".

Plan na r. 1924 jest niekompletny i nie daje dostatecznego obrazu ani wydatków, ani dochodów; nie pokazany jest w nim wydatek na oprocentowanie zaciągniętych przez Zakłady pożyczek, niema odpisu na amortyzację majątku, jak również nie jest preliminowany żadn wydatek na inwestycje.

Wreszcie zauważyć trzeba, że przy przyjętym przez Zakłady systemie kalkulacji cen — dochód oblicza się przez dodanie 15% do kosztów produkcji — Zakłady będą wykazywały zawsze ~~czysty~~ zysk, ~~ale zysk~~ niezależnie od swej gospodarki, ale zysk ten będzie fikcyjnym, a przy wysokich cenach, pobieranych ~~za roboty~~ przez Zakłady za swe wyroby, ~~będzie~~ obciążą inne resorty, a tem samem Skarb Państwa. Byłoby stanowczem, gdyby ~~Zakłady~~ Państwowe stosowały się ~~p~~ do cen rynkowych, tj. do cen, pobieranych przez prywatne zakłady za analogiczne roboty.

4. Państwowe Przedsiębiorstwa Górniczo-Hutnicze.

Należą do nich: a) Państwowe Zakłady Naftowe, b) Państwowe Gazociągi, c) Państwowe Żupy solne, d) Gwarectwo węglowe Brzeszcze e) Państwowe majątki górnicze; poza tem Skarb Państwa (w resorcie Ministerjum Przemysłu i Handlu) ma udziały w przedsiębiorstwach o kapitale mieszanym.

Państwowe przedsiębiorstwa górniczo-hutnicze znajdują się pod zwierzchnim zarządem „Głównej Dyrekcji"; na jej utrzymanie oblicza się 4% do 6% z ogólnej sumy wydatków poszczególnych zakładów. System ten nie zdaje się być racjonalnym, wytwarza bowiem w rękach danej osoby (ministra lub dyrektora) swojego rodzaju „fundusz dyspozycyjny", zużycie którego staje się do pewnego stopnia dowolnem, nie ujętem w żadne normy i nie podlegającem należytej kontroli. Potwierdzeniem takiego przypuszczenia jest podane w „Objaśnieniach" zestawienie kosztów Głównej Dyrekcji, w którem wykazana jest ogólna suma wydatków na ~~specjalne~~ płace 18 urzędników (z ogólnej liczby 45), pobierających „specjalne uposażenie, nieodpowiadające uposażeniu urzędników państwowych; ta suma dowolnie wyznaczana, wynosi 63% ogólnej sumy wydatków personalnych. Racjonalnym byłby system odwrotny: najprzód należałoby ułożyć szczegółowy kosztorys Głównej Dyrekcji, z wykazaniem płaconych urzędnikom poborów i innych wydatków, a dopiero potem otrzymaną tym sposobem sumę rozłożyć, według pewnego klucza, na poszczególne przedsiębiorstwa (zakłady). Przy obecnym systemie, w miarę zwiększania się wydatków tych zakładów, automatycznie mogą rosnąć personel Głównej Dyrekcji i jej wydatki, nawet bez rzeczywistej tego potrzeby.

Państwowe Zakłady Naftowe obejmują, obok głównego zakładu (Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych w Drohobyczu), cały szereg zakładów pomocniczych: tapacki, cegielnie, tartak, folwark, agentury i sklepy; pierwszy daje „produkcję zasadniczą", zakłady pomocnicze — „produkcję uboczną". Plan finansowo-gospodarczy jest tak ułożony, że w dochodach (wpływach) pokazany jest dochód (brutto) z produkcji zasadniczej, a następnie ~~podane~~ wymienione są dochody z produkcji ubocznej, tj. z zakładów pomocniczych; jedne z nich podane są jak się zdaje, netto, np. dochody z tapacek, inne zaś brutto, gdyż mają swe ~~odpowiedniki~~ odpowiedniki w wydatkach; poza tem do produkcji ubocznej zaliczone są takie wpływy, jak np. ze sprzedaży starego żelaza, które raczej należą do kategorji „Różnych Wpływów" (według nowego schematu) lub też są tylko przyjęciami buchalteryjnemi, a nie rzeczywistemi wpływami, jak np. dochód ze stajni fabrycznej. W wydatkach, pod tytułem „koszty eksploatacji" podane są wydatki: 1) na robociznę, 2) na materjały i 3) na konserwację nieruchomości i ruchomości; odnośnie do podanej tu także „asekuracji" (od ognia?) nie jest objaśnionem, czy to jest rzeczywisty wydatek (wypłacona premja asekuracyjna), czyli ~~odpis~~ tylko rezerwa — odpis na ~~kapit~~ fundusz asekuracyjny. W kosztach sprzedaży pokazany jest wydatek na „utrzymanie ajencji i sklepów", ale niema w planie podanych dochodów z tych ajencji. W tytule wydatki „Różne" podane są ~~wy~~ koszty prowadzenia niektórych zakładów pomocniczych, ale nie wszystkich; podany w tymże dziale wydatek: „amortyzacja i oprocentowanie pożyczek" składa się z dwóch, odmiennych co do charakteru, wydatków: spłata rat amortyzacyjnych i opłata procentów; spłaty pożyczek są także dwóch rodzajów: jedne, jak spłata długu za ropę brutową, obciążają produkcję, drugie, jak spłata długu za maszyny, mają swój rozrachunek w majątku przedsiębiorstwa i powinny być zaliczone do kategorji „Odpisów" na fundusz amortyzacyjny (Dział IV § 1 p. 4 nowego schematu.)

Plan finansowo-gospodarczy na r. 1924 nie jest także kompletnym, nie zawiera bowiem odpisów na amortyzację majątku przedsiębiorstwa i na nowe inwestycje.

Wskazane tu chaotyczność i niedokładności dadzą się usunąć przez zastosowanie na przyszłość nowego szematu: w myśl jego dla pomocniczych zakładów powinny być utworzone i podane w objaśnieniach oddzielne plany finansowo-gospodarcze, a do planu głównego zakładu, który będzie zawierał, ogólnym planem, ich powinny wejść tylko ostateczne wyniki (dochody netto); natomiast wydatki, podane w planie, muszą być przegrupowane, odpowiednio do swego charakteru, według nowego szematu.

Wreszcie trzeba zaznaczyć, że dotychczas sprawozdania roczne zakładów nie były w swej budowie uzgadniane z planami finansowo-gospodarczemi; dla możności porównania projektu z wykonaniem, uzgodnienie budowy planu i sprawozdania (Rachunku zysków i strat) jest rzeczą konieczną.

Państwowe Żupy solne obejmują 9 oddzielnych salin; oprócz ogólnego, dla wszystkich salin razem, planu finansowo-gospodarczego, w objaśnieniach podane są tablice, wykazujące dla poszczególnych salin produkcję rozmaitych gatunków soli, wpływy pozaprodukcyjne oraz wydatki; tablice te trzeba na przyszłość zachować, wydatki zaś, szczególnie w tytułach: „Koszty eksploatacji" i „Różne", muszą być przegrupowane, zgodnie z nowym szematem.

W planie na r. 1924 podany jest osobny wpływ z produkcji ubocznej, ale niema wyjaśnienia, jaka to jest produkcja; również wymaga bliższego objaśnienia wydatek na „amortyzację i oprocentowanie pożyczek". „Inwestycje" w planie podzielone są, bez umotywowania na zwyczajne i nadzwyczajne; do tych ostatnich zaliczone są wyłącznie inwestycje, projektowane w Bochni; podział taki nie wydaje się słusznym, gdyż wszystkie nowe inwestycje, z natury swej, należą do wydatków nadzwyczajnych, zwiększających majątek przedsiębiorstwa.

W planie podana jest, jako wydatek (raczej „odpis") „rezerwa na kapitał obrotowy"; powtarza to się z roku na rok, komplikując rachunkowość; jeżeli salinom potrzebny jest kapitał obrotowy — mógłby być im udzielony jednorazowo, w formie oprocentowanej pożyczki, a nie w formie każdorocznych rezerw. W planie na r. 1924 niema odpisu (rezerwy) na amortyzację majątku salin.

Saliny małopolskie oddają całą swoją produkcję monopolowi solnemu po cenach własnych kosztów, a więc teoretycznie nie powinny wykazywać zysku; zysk daje tylko salina Inowrocławska, z której sprzedaż soli prowadzi Główna Dyrekcja Państwowych Zakładów Górniczych i Hutniczych. Podział taki sprzedaży soli w państwowe między Monopolem a Główną Dyrekcją nie wydaje się celowym; byłoby więcej racjonalnem skoncentrować całą sprzedaż w jednej instytucji (w Monopolu) a Głównej Dyrekcji pozostawić jedynie eksploatację salin i dążenie do obniżenia kosztów produkcji.

Obecnie, kiedy nastąpiła stabilizacja waluty, można

byłoby wyznaczać z góry ceny, po jakich monopol będzie w ciągu roku nabywał sól z salin, a nie utrzymywać nadal dotychczasowego systemu, przy którym saliny, w ciągu roku, kilkakrotnie wyznaczały monopolowi nowe ceny, w zależności od zmiany swych własnych kosztów.

Wreszcie trzeba zauważyć, że jest pożądanem zestawianie ~~dla sali~~ osobnych sprawozdań rocznych z działalności salin (Rachunek zysków i strat i bilans); dotychczas bowiem do się nie robi, a saliny są łączone z innemi przedsiębiorstwami, podległemi ~~Dy~~ Głównej Dyrekcji, w jeden „Generalny Bilans" (sprawozdanie za r. 1922).

Gwarectwo Brzeszcze obejmuje dwie połączone kopalnie węgla: Andrzej i Janiszowice, oraz, jako pomocniczy zakład, cegielnię w Kęlsku; dawniej był jeszcze drugi pomocniczy zakład: sztrowisko w Rajsku.

W planie finansowo-gospodarczym, w dochodach, pokazane są, pod tytułem „produkcja zasadnicza", wpływy ze sprzedaży węgla, a pod tytułem „różne" wpływy ze sprzedaży cegły; jest to jednak tylko pozycja buchalteryjna, mająca swój równoważnik w wydatkach na utrzymanie cegielni. Plan mieści się całkowicie w nowym szemacie; potrzebnem jest tylko pogrupowanie wydatków i bliższe objaśnienie niektórych z nich, np. wydatku: „Amortyzacja i oprocentowanie pożyczek". W planie na r. 1924 niema odpisu na amortyzację majątku, oraz nie przewidziany jest wydatek na dalsze prowadzenie inwestycji, rozpoczętych w poprzednich latach.

Podobnie, jak to było zaznaczonem przy państwowych zakładach naftowych, także i odnośnie do gwarectwa Brzeszcze, koniecznem jest uzgodnienie budowy planu finansowo-gospodarczego i przedstawianego po skończeniu roku sprawozdania (rachunek zysków i strat i bilans.) Zauważyć przytem należy, że, jakkolwiek sprawozdania Zakładów Naftowych i Gwarectwa pochodzą oba z Głównej Dyrekcji, są jednak układane na odmiennych zasadach i różną jest ~~nie~~ stosowana w nich nomenklatura pozycji rachunkowych; ujednostajnienie ich budowy i wprowadzenie w nich jednolitej nomenklatury ~~jest rzeczą~~ byłoby rzeczą możliwą a pożyteczną.

Państwowe Garocięgi mają plan finansowo-gospodarczy, który, po odpowiedniem pogrupowaniu wydatków, pomieści się całkowicie w nowym szemacie.

5. Państwowa Fabryka Związków Azotowych w Chorzowie.

Plan finansowo-gospodarczy Fabryki pokazuje w dochodach, pod tytułem: „produkcja zasadnicza" wpływy ze sprzedaży głównych produktów: azotniaku, saletry, amoniaku, tlenu a pod tytułem „produkcja uboczna" — wpływy ze sprzedaży karbidu. W rzeczywistości jednak karbid nie jest produktem ubocznym, ale półproduktem produkcji zasadniczej i jako taki, do niej powinien być zaliczony. (Uboczne produkty, według nowe szematy wytwarzają zakłady pomocnicze).

Wydatki, podane w planie muszą być pogrupowane, a niektóre

z nich wymagają objaśnienia, np. wymienione w tytule „Różne": „amortyzacja i oprocentowanie pożyczek", a także „utrzymanie drobnych przedsiębiorstw pomocniczych". W ogóle trzeba zaznaczyć, że dołączone do planu „Objaśnienia" są ogólnikowe i nie wystarczające.

Plan finansowo-gospodarczy na r. 1924 nie wydaje się dokładnym jeszcze i z tego powodu, że nie zawiera „odpisów", ani na amortyzację majątku, ani na inwestycje.

6. Huta Blachownia.

Plan finansowo-gospodarczy Huty, oprócz wpływów z produkcji zasadniczej (sprzedaż wyrobów) wykazuje pod tytułem: wpływy „różne": zwrot kosztów ~~[illegible]~~ opakowania i pożyczki udzielonej kooperatywie fabrycznej. Zwroty te nie powinny się znajdować, gdyż nie są rzeczywistemi wpływami, a tylko przejściowemi pozycjami buchalteryjnemi, które mają swe odpowiedniki w wydatkach. W planie zwraca na siebie uwagę okoliczność, że niema w nim podanych wydatków, potrąconych ze sprzedaży wyrobów (koszty handlowe); następnie wydatek na „amortyzację i oprocentowanie pożyczek", zawiera, jak to widać z „Objaśnień", potrącone w jedno, rozmaite wydatki (odpisy): ~~[illegible]~~ amortyzację majątku, amortyzację kapitału obrotowego(?), odsetki od zaciągniętych pożyczek, różnice kursowe; wydatki te należy przegrupować, odpowiednio do ich charakteru, według nowego szematu.

W planie finansowo-gospodarczym Huty na r. 1924 niema ~~odpisu~~ wydatku na inwestycje, ale jest odpis na „powiększenie kapitału obrotowego; ~~wydatek~~ odpis ten w planie Huty zaliczony jest do ~~nadzwyczajnych~~ wydatków, a w ogólnem zestawieniu dla Ministerstwa Przemysłu i Handlu — do wydatków zwyczajnych. Jak to już było zaznaczonem przy Salinach, odpisy każdoroczne na kapitał obrotowy należało-by zastąpić jednorazową na ten cel ~~oprocentowaną~~ pożyczką oprocentowaną.

7. Majątki państwowe (rolne).

Podstawą, odpowiadającego rzeczywistości, planu finansowo-gospodarczego dla majątków państwowych rolnych może być tylko dokładne ich zinwentaryzowanie; tymczasem rozmaitość cyfr, podanych w preliminarzach na r. 1923 i 1924, budzi wątpliwość, czy inwentaryzacja taka jest dokonana. Tak np. obszar ~~wydzierżawionych~~ majątków państwowych w preliminarzu na r. 1923 podany jest: ~~na~~ 646.028 morg, bez określenia, jakie to są morgi; w preliminarzu na r. 1924 — 292.895 ha. i 6.438 ha dzierżaw wiecznystych, które nie były wymienione w poprzednim preliminarzu; obszar wydzierżawionych wód państwowych, stanowiących samoistne objekty, w r. 1923 podany jest: 110.000 morg, w tej liczbie 73.000 morgów jezior i 37.000 morgów stawów; w r. 1924 — 35.474 ha. i w tem jezior — 33.748 ha, stawów — 1.726 ha; jak widzimy, cyfry bardzo między sobą się różnią. Podobnie różne są i normy podlegającego ~~czynszu~~ przeciętnego czynszu dzierżawnego.

~~w~~ w ~~r. 1923~~ — ~~w r. 1924~~ 201 15

~~w~~ w r. 1923 — w r. 1924

z morgi gruntu ≙ 75 klgr. żyta	—	z ha gruntu ≙ 110 klgr.
z morgi jeziora ≙ 8 funt. szczupa	—	z ha jeziora: 2,6 klgr.
z morgi stawu: 40 funt. karpia	—	z ha stawu ≙ 34,6 klg.

Co zaś do wydzierżawianych zakładów przemysłowo-rolnych: młyny, gorzelnie, cegielnie, torfowiska, to spisu ich, chociażby tylko według kategorji i miejsca znajdowania się, preliminarze nie podają.

Jakkolwiek gospodarka rolna ma swój odrębny charakter, to jednak nowy schemat planu finansowo-gospodarczego może tu być zastosowany. W dochodach (wpływach) będą pokazane:

1) wpływy z dzierżawy majątków rolnych,

2) " z dzierżaw więczystych,

3) " z dzierżawy zakładów przemysłowo-rolnych,

4) wpływy (brutto) z majątków w własnej administracji państwowej. (Łąki Czerskie – 2.170 ha)

Odnośnie do wydatków, należało-by w planie finansowo-gospodarczym, lub za pomocą oddzielnej tablicy, uwidocznić i pokazać osobno wydatki, potrącone z wydzierżawieniem majątków i wydatki ~~własnej~~ gospodarstwa w majątku, pozostającym w własnej administracji.

[illegible] 1924 niema preliminowanych wydatków, ani na [illegible] funduszu

Wogóle, sądząc z dotychczasowych planów finansowo-gospodarczych, kwestja amortyzacji: nieruchomości, ruchomości, pożyczek ~~nie jest~~ w przedsiębiorstwach państwowych nie jest jeszcze postawiona jasno i wymaga na przyszłość dokładniejszego określenia i unormowania.

Lasy państwowe przedstawiają objekt, z którego dochód wynosi około 80% ogólnej sumy dochodów ze wszystkich przedsiębiorstw i majątków państwowych. Ze względu na rozmiary objektu, odrębny jego charakter, oraz różnorodność systemów eksploatacji, plan finansowo-gospodarczy Lasów Państwowych, powinien, oprócz sumarycznego zestawienia cyfr, zawierać jeszcze odpowiedni tekst objaśniający i różnego rodzaju uzupełniające tablice. Dołączone do planu na 1924 r. tablice zawierają dane ogólnej ilości masy drzewnej, jaka jest oczekiwana z ciętnego rocznego (Tabl. A.), o jej przeznaczeniu, tj. o sposobie jej zużytkowania: drzewno użytkowe i opałowe (Tab. B.); niema jednak tablicy, wykazującej, jak się rozkłada produkcja masy drzewnej na poszczególne okręgi; tak samo i rozmaite kategorje wydatków są podane sumarycznie, bez podziału na okręgi. Wpływy ze sprzedaży rozmaitych rodzajów drewna są pokazane sumarycznie, bez podania w objaśnieniach cen jednostkowych; tak samo wszelkie wydatki (robocizna, przewozy i t.d.) – bez podania zasad obliczenia. Wpływy (dochody brutto) z rozmaitych działów gospodarstwa przemysłowego (tartaki, serpentarnie, kamieniołomy, torfowiska, młyny i t.d.) podane są szczegółowo; wydatki są rozklasyfikowane inaczej, niż dochody i mniej szczegółowo tak że, za wyjątkiem tartaków i torfowisk, nie można wnioskować o rentowności żadnych innych zakładów.

„Inwestycje" zaliczone są wogóle do wydatków zwyczajnych i tylko mała ich część, w dziale: „Nieruchomości", bez bliższego objaśnienia, podana jest, jako wydatek nadzwyczajny; do wydatków zwyczajnych zaliczone jest także „uzupełnienie inwentarza"; ~~dla tego~~ wydatki te powinny być, z natury swej, uważane za nadzwyczajne, jako powiększające majątek.

Jeżeli teraz do planu finansowo-gospodarczego Zakładów Państwowych (na r. 1924) chcielibyśmy zastosować nowy szemat, to w planie tym należało-by przeprowadzić następujące przegrupowania:

Spis i nomenklatura wpływów pozostają bez zmiany; tylko z tytułu „Różne" trzeba wykluczyć „zwrot zaliczek na kupno koni", gdyż nie jest to wpływ, ale pozycja buchalteryjna. W wydatkach (rozchodach) — „administracja" zostaje bez zmiany, tylko ostatnia pozycja: „konserwacja budynków" przenosi się ztąd do odpowiedniego paragrafu; eksploatacja, w ścisłem znaczeniu tego wyrazu, obejmująca robociznę i materjały, pozostaje bez zmiany i składa się z tytułów (pozycji), odpowiadających tytułom wpływów. Wydatki „gospodarcze" otrzymują, odpowiednio do swego charakteru, nazwę „Konserwacja majątku" i do nich dołącza się z „administracji" pozycję: „konserwacja budynków". „Koszty sprzedaży" zostają bez zmiany, również jak i „świadczenia socjalne". „Inwestycje" przenoszą się do wydatków nadzwyczajnych (powiększają majątek), a w wydatkach zwyczajnych trzeba dodać odpis na amortyzację majątku (nieruchomości, inwentarza, urządzenia), którego w planie na r. 1924 brakuje. Z paragrafu „Różne" trzeba wydzielić, jako osobny paragraf, podatki i podać ich wyszczególnienie.

„Objaśnienia" do planu, oprócz dotychczasowych tablic i tekstu, powinny jeszcze zawierać inne uzupełniające informacje, dotyczące się kolejno wszystkich pozycji wpływów i rozchodów.

9. Państwowa wytwórnia aparatów telegraficznych i telefonu.

Plan finansowo-gospodarczy wytwórni mieści się całkowicie w ramach nowego szematu; trzeba tylko podane w planie wydatki odpowiednio przegrupować. Wydatek na „inwestycje" zaliczony jest w planie na r. 1924 do zwyczajnych, a stanowi, według Objaśnień, „należność za sprowadzone części maszyn"; słuszniej było-by zaliczyć go do wydatków nadzwyczajnych, zwiększających majątek przedsiębiorstwa. Wytwórnia jest jedynem ze wszystkich przedsiębiorstw państwowych, które w swym planie na r. 1924 pokazało wyraźnie wydatek (raczej odpis) na „amortyzację nieruchomości i inwentarza"!

10. Radiotelegraf.

Do planu finansowo-gospodarczego Radiotelegrafu może być także zastosowany nowy szemat, przy odpowiedniej zmianie nomenklatury w dochodach (wpływach). Podane w planie na r. 1924 wydatki p.t. „Administracja" stanowią, według nowego szematu, „Koszty Ogólne" tj. wydatki na Zwierzchni Zarząd oraz inne wydatki ogólnego charakteru; wydatki zaś na bezpośrednią administrację przedsiębiorstwa podane są

w planie w „Kosztach eksploatacji" (personel techniczny) i powinny według nowego szematu być wyodrębnione w osobny paragraf, z dodaniem niektórych pozycji z działu „Administracja" planu na r. 1924 (np. lokal, koszty biurowości itp.); pozostałe w „kosztach eksploatacji" pozycje powinne być podzielone: 1) robocizna 2) materjały, 3) konserwacja.

Ponieważ całe przedsiębiorstwo Radiotelegrafu składa się z Centrali Transatlantyckiej, trzech stacji europejskich (Poznań, Grudziądz, Kraków) i trzech stacji krajowych (Warszawa, Wilno, Lwów) — w Objaśnieniach powinna by być dołączona tablica, wykazująca rozkład wydatków na poszczególne stacje.

Plan finansowo-gospodarczy na r. 1924 nie przewiduje żadnych inwestycji i nie zawiera odpisu na amortyzację nieruchomości i ruchomości, a tylko podaje nieznaczny wydatek na ich ~~amortyzację~~ konserwację.

11. Zdrojowiska Państwowe.

W eksploatacji państwowej znajdują się trzy zdrojowiska: Ciechocinek, Busk, Krynica i należące do nich zakłady pomocnicze: 1) Warzelnia soli w Ciechocinku, 2) rzeźnia, elektrownia, wodociąg w Ciechocinku 3) folwark rolny (Nadole) koło Buska.

Wyrób ogólnego planu finansowo-gospodarczego, który obejmuje w dochodach i wydatkach wszystkie trzy zdrojowiska i zakłady pomocnicze, w Objaśnieniach dołączone są tablice, wykazujące rozkład wydatków między poszczególnemi zakładami, za wyjątkiem kompleksu pomocniczych zakładów (rzeźnia, elektrownia, wodociąg) w Ciechocinku i folwarku w Busku, które wchodzą do planu tylko sumarycznemi cyframi swych dochodów i wydatków. Warzelnia soli wykazuje zysk, jakkolwiek, teoretycznie, powinna oddawać wyprodukowaną sól Monopolowi po cenach własnych kosztów. Brakuje w planie na r. 1924 odpisów na amortyzację i na inwestycje.

Przegrupowanie wydatków, według nowego szematu nie przedstawia trudności.

12. Zakłady przemysłowo-szkolne dla inwalidów.

Plan finansowo-gospodarczy ~~dla~~ zakładów na r. 1924 wtórny, jest szczegółowo, zarówno jak i dołączone do niego objaśnienia; wydatki mogą być łatwo przegrupowane, według nowego szematu. „Amortyzacja pożyczek", zużytych na inwestycje (zbytki: „Różne") nie jest wydatkiem, a raczej „odpisem", mającym swój równoważnik w zwiększeniu się majątku zakładów; oprocentowanie zaś pożyczek jest wydatkiem bieżącym; w planie niema odpisu na amortyzację majątku.

13. Etapy w Gdańsku i Wejherowie.

Podany w planie finansowo-gospodarczym Etapu Gdańskiego na r. 1924 wydatek na „Utrzymanie Ekspozytury Urzędu Emigracyjnego", należy, według nowego szematu do „Kosztów Ogólnych" (utrzymanie Zwierzchniego Zakładu). Wydatki w planie wymagają przegrupowania, a dołączone do planu objaśnienia — pewnych uzupełnień.

14. Monopol soli.

Plan finansowo-gospodarczy monopolu soli mieści się całkowicie w ramach nowego szematu. Odnośnie do planu na r. 1924, można zauważyć, że w dołączonych do niego Objaśnieniach brak jest tablicy personelu urzędniczego i bliższych objaśnień „kosztów sprzedaży; następnie ilości soli, mającej być zakupioną przez monopol w ciągu roku z salin państwowych, oraz sumy przez monopol na ten zakup przeliminowane, nie są uzgodnione z temiż ilościami i sumami, podanemi w planie finansowo-gospodarczym salin dźwiętopolskich.

15. Monopol tytoniowy.

Przegrupowanie, według nowego szematu, wydatków, podawanych w planach finansowo-gospodarczych monopolu tytoniowego, przyczyniło się do nadania im większej przejrzystości.

Koszty „Utrzymania Dyrekcji", według nowego szematu, zaliczają się do „Kosztów Ogólnych" (Utrzymanie Zwierzchniego Zarządu); z tytułu: „Różne", w którym rzeczywiście mieszczą się razem najróżnorodniejsze wydatki, należy wydzielić w osobne paragrafy: 1) Oprocentowanie pożyczek, kapitału obrotowego i prowizje bankowe (Operacje kredytowe - według nowego szematu), 2) Świadczenia na rzecz gmin i opłaty celne (Podatki), 3) Amortyzację pożyczek (Odpis, wzmacniający majątek przedsiębiorstwa). Poza tem, dla możności porównania projektu z wykonaniem, należy dążyć do uzgodnienia przyjęć w sprawozdaniach za rok ubiegły (R-k Zysków i Strat) z przyjęciami planów, układanych z góry na ten rok.

W planie na r. 1924 niema odpisu na amortyzację majątku (nieruchomości i ruchomości).

Ogólne wnioski

(dotyczą kontroli rachunkowości i gospodarki w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych i monopolach.).

Bez dobrej rachunkowości niema dobrej gospodarki; dobra rachunkowość ujawnia wady i braki w organizacji i prowadzeniu przedsiębiorstwa, wskazuje drogi potrzebnych zmian i reform (w samej gospodarce), wreszcie daje podstawy dla decydowania o dalszych losach przedsiębiorstwa.

Państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe i monopole stanowią poważną gałęź gospodarstwa państwowego a finansowe ich wyniki przedstawiają poważny czynnik dla zrównoważenia budżetu państwowego. Z tego powodu kwestja uregulowania w nich rachunkowości nabiera szczególnego znaczenia, będąc niezbędnym warunkiem wprowadzenia racjonalnej gospodarki.

Z postawionej obecnie dla państwowych przedsiębiorstw dyrektywy „samowystarczalności" wyciągane są niekiedy fałszywe i niedpowiednie konsekwencje. Samowystarczalność nie oznacza jeszcze, że państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe i monopole stały się zupełnie niezależnemi od władz państwowych organizacjami, że ich nie obowiązują, poza własnemi przepisami wewnętrznemi, żadne inne normy ogólno-państwowe, a rachunkowość i gospodarka w nich nie podlegają ogólnej kontroli państwowej. Wyodrębnienie przedsiębiorstw i monopolów i nadanie im charakteru „osób prawnych", rządzących się w pewnym stopniu autonomicznie, miało na celu usunięcie z ich gospodarki metod biurokratycznych, hamujących rozwój przedsiębiorstwa a zbliżenie tej gospodarki do dobrych wzorów prywatnych przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych; nie mogło jednak zerwać łączności, jaka, z natury rzeczy, istnieje między skarbem Państwa a przedsiębiorstwem państwowem; jeżeli bowiem, pomimo hasła „samowystarczalności", przedsiębiorstwo daje deficyt, — deficyt ten, w ostatecznym wyniku, pokrywa nie kto inny, a tylko skarb Państwa.

Jasną więc jest rzeczą, że władze państwowe, za pośrednictwem odpowiednich swych organów, mają prawo i obowiązek bacznego czuwania nad rozwojem przedsiębiorstw i dokładnego kontrolowania prowadzonych w nich rachunkowości i samej gospodarki. W dziedzinie prywatnego przemysłu, podobny zwierzchni nadzór nad działalnością zarządów (dyrekcji) przedsiębiorstw wykonywają: Rady Nadzorczej, Komisje Rewizyjne i Ogólne Zebrania Akcjonarjuszów. Jeżeli zdarza się, że funkcje wymienionych organów ograniczają się tylko, w niektórych wypadkach, do czysto formalnej strony, to przechodzi to stąd, że zwykle na czele przedsiębiorstw prywatnych stają ludzie, cieszący się zasłużonem zaufaniem właścicieli (akcjonarjuszów) i posiadający duże doświadczenie i dużą wiedzę, zarówno teoretyczną, jak i praktyczną,

zdobyte całym szeregiem lat pracy, na niższych, poprzedzających najwyższe stanowiska, ~~niż~~ szczeblach hierarchii służbowej; prawnie jednak zakres ingerencji Rady Zarządzającej, Komisji Rewizyjnej i Ogólnego Zebrania jest bardzo szeroki.

Odnośnie do państwowych przedsiębiorstw przemysłowych, racjonalnie zorganizowany nadzór zwierzchni nad działalnością dyrekcji poszczególnych przedsiębiorstw jest z rozmaitych powodów konieczny. Rachunkowość i gospodarka w nich pozostawiają jeszcze, jak dobre wiadomo, dużo życzenia; na kierowniczych stanowiskach odczuwa się jeszcze, co jest zresztą zupełnie zrozumiałem, brak ~~na~~ ludzi należycie wykwalifikowanych i wyszkolonych; pozostawienie obecnym kierownikom zupełnej, nie kontrolowanej, samodzielności, — czego zresztą niema i w prywatnych przedsiębiorstwach — byłoby rzeczą wprost niebezpieczną i w każdym razie szkodliwą; poza tem należy pamiętać, że tu chodzi nie o majątek prywatny, ale o majątek państwowy; tembardziej więc potrzebne są nadzór i kontrola.

× × ×

Z wymienionych tu powodów, wydawało-by się pożytecznem, w obecnych warunkach, utworzenie osobnej stałej komisji, czyli osobnego wydziału przy Najwyższej Izbie Kontroli Państwowej, dla wykonywania kontroli, rachunkowej i faktycznej, w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych i monopolach. W ogólnym zarysie, komisja ta, czy-li wydział, miała-by za zadanie:

1) rozpatrywanie planów finansowo-gospodarczych i inwestycyjnych, składanych przez dyrekcje przedsiębiorstw, na rok następujący;

2) rozpatrywanie sprawozdań, przedstawianych przez dyrekcje za rok ubiegły;

3) dokonywanie faktycznych i rachunkowych rewizji przedsiębiorstw dla sprawdzenia, o ile czynności dyrekcji są wykonywane ~~oszczędnie~~ oszczędnie i celowo pod względem gospodarczym.

Komisja jest instytucją kontrolującą i opinio-dawczą, ~~doradczą~~, sama jednak nie ma prawa egzekutywy; uwagi swe i motywowane wnioski komunikuje ~~kierownikowi~~ dyrektorowi przedsiębiorstwa, lub w ważniejszych wypadkach, ministrowi, ~~w wyd~~ w resorcie którego znajduje się dane przedsiębiorstwo, celem wydania przez niego odnośnych zarządzeń. Jeżeli między komisją a ministrem nie następuje ~~porozumienie~~ urządzenia, sporną kwestję decyduje konferencja, złożona z Prezesa Najwyższej Izby Kontroli Państwowej, Ministra Skarbu i Ministra resortowego.

Na czele Komisji powinien stanąć człowiek, posiadający odpowiednie kwalifikacje, mianowicie znajomość organizacji i administracji przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych; w składzie komisji powinno być kilku techników, możliwie fachowców z rozmaitych działów przemysłu i kilku buchalterów.

Skrzypek

Sierpień 1924 r.

1 82 styczn
5 bibuła

Wydział

207

Ogólne uwagi o budowie budżetu.

(Budżet zwyczajny Administracji.)

Projektowane zmiany w układzie budżetu mają na celu uproszczenie dotychczasowej jego budowy i tem samem uproszczenie rachunkowości skarbowej. W tym celu: 1) ustanawia się paragraf (§), jako podstawową komórkę (oś) budżetu; 2) ustala się ujednostajnioną, jedną dla całego Budżetu Rzeczypospolitej, numerację paragrafów, wydatkowych i dochodowych, i 3) w ostatecznym wyniku, zmniejsza się znacznie dotychczasową liczbę podziałek budżetowych.

Cały Budżet Rzeczypospolitej (administracja państwowa) składać się będzie z budżetów poszczególnych ministerstw (resortów); budżet każdego ministerstwa rozpada się na „Działy"; („Rozdziały", znajdujące się w niektórych budżetach, np. M^wa Wyznań Relig. i Oświec. Publ., kasuje się); Dział rozpada się na „Paragrafy"; Paragraf — na „Pozycje". Paragraf jest zasadniczą podziałką budżetową i z nim jedynie będzie miała do czynienia rachunkowość skarbowa.

Ustalenie jednej dla całego Budżetu Rzeczypospolitej numeracji §§^ów, wydatkowych a także dochodowych, przyczyni się do nadania budżetowi większej przejrzystości i może być osiągnięte bez wielkiej trudności. W obecnym układzie, budżety poszczególnych ministerstw mają, jako wspólne dla nich wszystkich, tylko pierwszem paragrafów wydatkowych: §1 — Uposażenia, §2 — Inne wydatki osobowe, §3 — Pomieszczenie, §4 — Wydatki biurowe, §5 — Koszty podróży, §6 — Wydawnictwa, §7 — Inne wydatki, §8 — Budowle; pozostałe zaś kategorje wydatków posiadają w każdem ministerstwie swą własną odrębną numerację; niema więc jednej, dla całego Budżetu Rzeczypospolitej numeracji §§^ów, a są tylko, niezależne od siebie, numeracje poszczególnych ministerstw. Stąd wypływa, że jeden i ten sam numer paragrafu oznacza rozmaitego rodzaju wydatki w budżetach rozmaitych ministerstw, a nawet w budżecie danego ministerstwa — w rozmaitych jego działach.

Chaotyczność taka może być usunięta przez zastosowanie, przy układaniu budżetu, następującej zasady, która, w pewnym stopniu, jest tylko dalszem rozciągnięciem zasady, przyjętej już dla pierwszych ośmiu §§^ów budżetu wydatkowego: wszystkie wydatki państwowe, odpowiednio do ich charakteru, grupuje się w szereg §§^ów, mających kolejną numerację; każdy rodzaj wydatków ma swój numer paragrafu (№ §) i pod tym numerem zapisuje się

~~do~~ w budżetach poszczególnych ministerstw. Tym sposobem otrzymujemy jedną numerację dla wszystkich wydatków państwowych, t.j. dla całego Budżetu Rzeczypospolitej, zamiast dotychczasowych odrębnych numeracji poszczególnych ministerstw. Utożony spis §§ów wydatkowych staje się obowiązującym dla wszystkich ministerstw i dla rachunkowości skarbowej. Jedne z paragrafów tego spisu powtarzają się w budżetach wszystkich ministerstw bez wyjątku; inne – tylko w kilku; wreszcie będą takie paragrafy (specjalne), które znajdą się tylko w jednem ministerstwie.

Ta sama zasada stosuje się również i do budżetu dochodowego, t.j. układa się również spis wszystkich kategorji dochodów państwowych, grupując je w paragrafy, według ich charakteru, i każde ministerstwo, ściągające dany dochód, zapisuje go w swym budżecie pod odpowiednim numerem paragrafu.

Jak było wyżej powiedzianem, wyrażona tu zasada ujednostajnienia numeracji budżetowej da się w praktyce, bez wielkiej trudności, przeprowadzić, o czem można się przekonać z załączonych annexów; annexy są następujące:

I Spis §§ów wydatkowych (administracja państwowa), obejmujący wszystkie wydatki, jakie są pokazane w Budżecie Rzeczypospolitej na r. 1924; obok każdego paragrafu nowego spisu, podane są z Budżetu na r. 1924, dotychczasowe paragrafy i przyczyny, które w skład tego paragrafu teraz wejdą;

II Szemat Budżetu Rzeczypospolitej (administracja państwowa – wydatki zwyczajne), z pokazaniem w budżecie każdego ministerstwa tych paragrafów nowego spisu, które do niego wchodzić teraz będą, zastępując dotychczasowe paragrafy z budżetu na r. 1924.

III Taki sam (jak pod № I) spis §§ów dochodowych Budżetu Rzeczypospolitej.

IV Taki sam, jak pod № II. Szemat Budżetu Rzeczypospolitej (administracja państwowa – dochody zwyczajne)

NB. Wymienione annexy nie obejmują budżetu M-wa Spraw Wojskowych, który, ze względu na swój charakter, wymaga specjalnego układu.

M Kempfer

Czerwiec 1924 r.

I Spis paragrafów wydatkowych Budżetu Rzeczypospolitej.

(Administracja państwowa – Budżet zwyczajny).

209

Nazwa §u w nowym spisie	Dotychczasowe paragrafy i pozycje Budżetu Rzeczypospolitej za r. 1924, które wchodzą do danego §u nowego spisu	Uwagi.
§1. Uposażenia.	Dotychczasowy §1 (p. 1; 2).	Paragrafy od N°1 do N°6 włącznie, są wspólne wszystkim bez wyjątku ministerstwom; odpowiadają one dotychczasowym §§ami – 8.
§2. Inne wydatki osobowe.	Dotychczasowy §4: p.1 – Remuneracje i zapomogi; p.2 – Umundurowanie, p.3 – Opłaty do kas chorych; do tych trzech pozycji „ogólnych" dołączają się w niektórych ministerstwach, jeszcze różne „specjalne" pozycje, np. w M-stwie Oświaty – wynagrodzenia za wykłady zlecone; w M-stwie Poczt i Telegrafów – rozmaite taksiemy i t.p.	„Podróże, delegacje, przesiedlenia" wyodrębnione są w osobnym §4, ze względu na znaczne, na ten cel, asygnowane kredyty.
§3 Wydatki rzeczowe.	Dotychczasowe §§y: 3 i 4ty w całości; z §5 – p.3, (środki lokomocji) i z §8 – p.2 (Remont); tym sposobem ten §u będzie zawierał następujące pozycje: p.1. Lokal (komorne, opał, światło i t.p.); p.2. Remont (konserwacja) budynków i lokalów; p.3. Inwentarz biurowy, książki, pisma; p.4 Materjały biurowe, pisarskie, rysunkowe, druki; p.5. ~~Środki lokomocji~~ Porto, telegramy, telefony. p.6. Środki lokomocji.	Również dla „wydawnictw" utrzymany jest osobny §5 (dotychczasowy §6.), z powodu, że każde ministerstwo posiada swe wydawnictwa i na ten cel wydatkuje mniej lub więcej znaczne sumy (poważne-w mniej sprawiedliwości) i ewidencja tych kosztów wydaje się potrzebną.
§4. Podróże służbowe, delegacje, przesiedlenia.	Dotychczasowy §5: p. 1. i 2 (bez poz. 3iej, która wchodzi do §2 – Środki lokomocji).	
§5 Wydawnictwa	Dotychczasowy §6 (p. 1. i 2).	
§6. Wydatki różne	Dotychczasowy §7 (Inne wydatki), bez niektórych pozycji, które, w poszczególnych ministerstwach, przechodzą do następnego §u nowego spisu: „Wydatki techniczno-gospodarcze".	
§7 Wydatki techniczno-gospodarcze.	Do tego §u wejdą niektóre wydatki, umieszczane dotychczas w §7 („Inne wydatki"), oraz wydatki, noszące charakter techniczno-gospodarczy, a umieszczane, w rozmaitych ministerstwach, w rozmaitych paragrafach budżetu, mianowicie: 1) M-wo Spr. Zagr. – Dz. 5 §10 (zarząd nieruchomości pań. w Gdańsku) 2) M-wo Spr. Wew. – Dz. 3. §§: 9, 11, 12 (skoszarowanie i uzbrojenie policji, psy policyjne). 3) M-wo Skarbu – Dz. 2. §10 (koszty sporządzenia znaków wartośc.) Dz 3 §9 i 11 (uzbrojenie straży celnej, zakupki). 4) M-wo Sprawiedl. – Dz 3 §10 (utrzymanie więźniów) ~~Dz. 5 §6 (gospodarstwo).~~ 5) M-wo Przem. i Handlu – Dz. 3 §9 (legalizowanie narzędzi mierniczych) Dz. 5 §9 (Laboratorjum probierze i pracownia stempli). Dz 6a §§4: 9, 10, 11, 12, 13, 14. 15, 16 (budowle portowe, wzmocnienie wybrzeży, roboty	Wydatki, wchodzące do niniejszego §u, noszą, wszystkie, charakter techniczno-gospodarczy, są jednak, w rozmaitych ministerstwach różne, pod względem swego przeznaczenia. W każdem też ~~ministerstwie~~ poszczególnem ministerstwie, paragraf ten, oprócz ogólnej nomenklatury „wydatki techniczno-gospodarcze", będzie miał jeszcze swoją właściwą nazwę ~~nazwę~~

Nazwa §u w nowym spisie	Dotychczasowe paragrafy i pozycje Budżetu Rzeczypospolitej, nar. 1924, które wchodzą do danego §u nowego spisu.	Uwagi
	pogłębiarskie, tabor, materjały do maszyn latarnie i znaki odrzegawcze, wydatki nawigacyjne, hydrografja). Dz. 6 - §10 i 11 (Internat przy szkole morskiej w Jezewie, wydatki nawigacyjne.)	Specjalne ~~klasy~~ §§ i będzie podzielony na odpowiednie pozycje. Tym sposobem nie będą zatracone ani charakter specjalny, ani ewidencja poszczególnych kategorji wydatków, objętych tym §em, ale uprości się rachunkowość skarbowa, która będzie miała do czynienia tylko z jednym §em „Wydatki techniczno-gospodarcze."
	6) M-wo Rolnictwa: Dz. 1 §10 p. 2 i 3. (melijoracje rolne)	
	Dz. 1. §11 (badanie nasion leśnych)	
	Dz 2. §10 (ochrona lasów)	
	Dz 2. §11 (Koszty licencjonowania ogierów	
	Dz 3. §9 (ochrona zwierzostanu)	
	Dz 4 §7 p. 1 i 3 (utrzymanie uczni w szkołach rolniczych i ciężary na majątku Gołotczyzna.)	
	Dz 5 §9 (ochrona i podniesienie produkcji ryb.)	
	Dz 6 §7 poz. 2-11 §10 i §11 } wydatki gospodarcze państwowego Instytutu Gospodarstwa wiejskiego w Puławach.	
Dz. 9 §7 p. 1-7 (wyd. gospodarcze stadnin Państw.		
Dz 2 §9 — wydatki techniczno-gospodarcze na cele meteoryn.	Dz 7. § 9 i 10 (wydatki gospodarcze stacji botaniczno-rolniczej w Bydgoszczy).	
	Dz. 8. § 9 i 10 (wydatki tech. gosp. Instytutu Meteorologj.)	
	7) M-wo Oświaty. Dz. 7. Rozdz. 5 §13 (wydatki gospodarcze folwarków doświadczalnych przy uniwersytecie w Poznaniu	
	Dz. 7. Rozdz. 11 §13 (wydatki gospodarcze folwarków doświadczalnych przy Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.	
	8) M-wo Poczt i Teleg. Dz. 2. §§ 9, 10, 11, 16, 17 (zakup i naprawa inwentarza technicznego, specjalne środki opakowania, druk znaczków pocztowych, składy i warsztaty); Dz. 3 §§ 9, 10, 11 (wydatki gospodarcze głównego magazynu).	
	9) M-wo Zdrowia Pub. Dz. 3 §9 (wydatki specjalne dla szkoły położnych). Dz. 1 §11 p. 4 (ochrona zdrojowisk.)	
	Dz. 5 §9 i 10 (wydatki specjalne i utrzymanie fermy przy Zakładzie Hygieny)	
	Dz. 6 §9 (wydatki laboratoryjne przy zakładach badania żywności.)	
	Dz. 7. §9 i 10 (wydatki laboratoryjne i badania klinieczne przy Instytucie Farmaceutycznym)	
	10) M-wo Robót Public. Dz. 3 §9. (urządzenia reprezentacyjne.)	
	11) M-wo Pracy i op. Sp. Dz 2 §10 (druki i książki dla fabryk)	
§8 Dotacje, subwencje, zasiłki, stypendja	Wydatki tej kategorji znajdują się w budżetach wielu ministerstw, stanowiąc albo osobne paragrafy z rozmaitą numeracją, albo też tylko oddzielne pozycje w innych paragrafach (np w dotychczasowym §7 „Inne wydatki"). Z poszczególnych budżetów ministerjalnych wejdą do §8 nowego spisu następujące dotychczasowe paragrafy i pozycje:	Potęczenie analogicznych wydatków na rozmaitego rodzaju bezzwrotne zasiłki i subwencje, w jeden §8, uprości rachunkowość skarbową. W budżetach poszczególnych ministerstw wydatki tej kategorji będą miały jeden i ten sam numer paragrafu (§8) i obok niego będzie
	1) M-wo Spr. Wewn.: Dz. 2. §12 (rozmaite dotacje i subwencje)	
	2) M-wo Sprawiedl.: Dz 1 §7 p. 2 (zapom. na wydawnictwa prawnicze)	
	Dz 3 §9 (zasiłki dla zakładów wychowawczo-poprawczych).	
	3) M-wo Przem. i Handl.: Dz 1. §12 (subwenc. dla tow. żeglugowych)	
	4) M-wo Rolnictwa: Dz 1. §10. p. 1. (zasiłki dla spółek wodnych w Małopolsce)	
	Dz. 4 §12. ~~pr 1-3~~ (subwencje dla szkół rolniczych samorządowych)	
	Dz 4. §13. (subw. dla szkół prywatnych	
	5) M-wo Wyznań Relig. i Oświec. } Dz. 2. § 11-17. (Dotacje i zasiłki dla wyznań religijnych.)	

Nazwa §u w nowym spisie	Dotychczasowe paragrafy i pozycje Budżetu Rzeczypospolitej na r. 1924. które wchodzą do danego §u nowego spisu.	Uwagi
	w wszystkich Działach ~~Dział~~ §10 (zasiłki i stypendja) Dział 4, Rozd. 2 §11 p. 1. (zasiłki gminom na budowę i przebudowę szkół powszechnych)	umieszczona właściwa, specjalna, nazwa wydatku, charakteryzująca jego przeznaczenie. Paragraf będzie się rozpadał na pozycje.
	6) Mwo Zdrowia. Dz. 1 §9 (subwencje na cele szpitalne) Dz 1 §10 (zasiłki dla instytucji społecznych zajmujących się hygieną dziecka i matki) Dz 1 §11 p. 2 (subw. dla uzdrowisk prywatnych) Dz 3 §9 (zasiłki dla sanatorjów przeciw-gruźliczych)	
	7) Mwo Rob. Publ. Dz. 1. §7. p. 1. (zasiłki dla instytucji)	
	8) Mwo Pracy i Opiek. Dz. 1. §12 (zasiłki dla zakładów, opiekujących się młodzieżą i dziećmi) Dz 1. §13. (zasiłki dla zakładów, opiekujących się niezdolnymi do pracy.) ~~Dz 1~~ Dz 1. §14. (zasiłki dla schronisk, przytułków, przystani) Dz 1. §20 (Pomoc instytucjom, opiekującym się kobietami) Dz 1. §21. (Zasiłki dla domów pracy przymusowej.) Dz 1. §23 (Pomoc dla domów ludowych i robotniczych) Dz 1. §17 i §19 (Pomoc dla poszkodowanych przez wypadki wojenne i żydowskie)	
	9) Mwo Reform Rol. Dz. 4 §11, p. 2 i 3 (Pomoc bezzwrotna i ulgi prawozowe dla osadników wojskowych).	
§9 Pożyczki i zapomogi zwrotne.	Do tego §u wchodzą: 1) Mwo Rolnictwa Dz 4. §. 12 p. 4. (Pożyczka na budowę szkół rolniczych samorządowych. 2) Mwo Oświecenia Dz. 4. §11 p. 2 (Pożyczka gminom na budowę szkół powszechn.) Dz 4 §12 (Zaliczka na gminne budżety szkolne) 3) Mwo Pracy i Op. Sp. Dz. 1. §9 (Pożyczka dla kas chorych) 4) Mwo Reform Rol. Dz. 4. §12 (Pomoc kredytowa dla osadników) Dz. 5 §10 (Pomoc kredytowa dla komasujących się gospodarstw).	
§10. Pomoce naukowe i urządzenia szkolne.	Wydatki tej kategorji należą przeważnie do budżetu Mwa Wyzn. Relig. i Oświec. Publ.; znajdują się jednak także i w kilku innych ministerstwach, a mianowicie: 1) Mwo Przem. i Handl.: Dz. 4 §9 (Pomoce naukowe Instyt. Geologicznego) Dz 6 §9 (Pomoc. nauk. Szkoły Morskiej w Tczewie) 2) Mwo Rolnictwa: Dz. 2 §9 p. 5, 6, 8, 9 (pom. nauk. przy nadzorze weterynar.) Dz. 4. §7 p. 2 (wycieczki nauk. uczniów szkół rolniczych) Dz. 4. §9, 10, 11 (pom. nauk., dokształcanie nauczycieli, oświata przaszkolna). Dz. 6. §7 p. 1 (pom. nauk. Instytutów Puławach) Dz. 7 §7 p. 1 (pom. nauk. Stacji doświadczalnej w Bydgosz.) 3) Mwo Wyzn. Relig. i Oświec. Publ. Wszystkie Działy §9 (pomoce naukowe i urządzenia szkolne) Dz. 4. Rozd. 2 §11 p. 3 (akcja przygotowawcza dla budowy szkół planowych)	
§11 Udział w międzynarodowych związkach i instytucjach.	Do tego §u wejdą następujące dotychczasowe paragrafy i pozycje: 1) Mwo Spr. Zagr. Dz 4 §10–19 (Wydatki międzynarodowe) 2) Mwo Przem. i Handl. Dz 1 §7 p. 6 i 7 (Międzynarodowy Instytut Chłodnictwa w Paryżu i Instyt. Handlowy w Brukseli) Dz 1 §12 (Biuro międzyn. ochrony twórcz. przemysł.) 3) Mwo Oświecenia Dz. 7 Rozd. 15 §10 p. 9 (Międzyn. związki naukowe) Dz 10 §11 (Konwencja Berneńska) 4) Mwo Zdrowia Dz. 7 §12 (Międzynar. Urząd Hygieny Publ.) 5) Mwo Rob. Pub. Dz. 1 §7 p. 2 (Międzynarodowe związki) 6) Mwo Pracy i Op. Sp. Dz. 1. §24 (Składki do komitetów międzyn.)	

Nazwa §u nowego spisu	Dotychczasowe paragrafy i pozycje Budżetu Rzeczypospolitej na r. 1924, które wchodzą do danego §u nowego spisu	Uwagi
§12 Wynagrodzenia i odszkodowania wypłacane rozmaitym instytucjom i osobom.	Do tego §u wchodzą następujące dotychczasowe paragrafy i pozycje: 1) Mwo Skarbu: Dz. 6 §9 p. 1 i 5 (Wynagrodzenie gmin i powiatów za czynności przy ściąganiu podatków) 2) Mwo Rolnictwa Dz. 2 §9 p. 7. (odszkodowanie samorządów za administrację weterynaryjną.) Dz 2 §9 p. 2 (odszkodowania za zabite i padłe zwierzęta) 3) Mwo Poczt i Teleg. Dz 2 §12 (odszkodowania za zagubione przesyłki) 4) Mwo Pracy i Op. Sp. Dz 1. §10. (odszkodowanie kas chorych.)	
§13 Zwroty pobranych podatków i innych opłat.	Do tego §u wchodzą następujące dotychczasowe paragrafy i pozycje: 1) Mwo Skarbu. Dz. 6 §9 p. 12 (zwroty podatków bezpośrednich) " §10 (zwroty podatków pośrednich) " §11 (zwroty ceł) " §12 (zwroty opłat stemplowych) " §14 (Inne zwroty) 2) Mwo Poczt i Tel. Dz 2 §19 (zwroty przychodów)	Zwroty te, jakkolwiek nie są dotychczas pokazywane w budżetach, zapewne mają miejsce i w innych ministerstwach, ale są kompensowane z dochodów.
§14. Fundusze dyspozycyjne i specjalne.	Do tego §u wchodzą następujące dotychczasowe paragrafy: 1) Prezydjum Rady Ministrów: Dz. 1 §9 (Fundusz dyspozycyjny) 2) Mwo Sp. Zagr. Dz. 1. §9 p. 1-3 (Fundusze: prasowo-wydawniczy, propagandowo-kulturalny, dyspozycyjno-polityczny) Dz. 5 §9 (Fundusz dyspozycyjny Komisarza w Gdańsku) 3) Mwo Spr. Wewnętrznych Dz. 1 §9. (Fundusz dyspozycyjny) 4) Mwo Skarbu — fund. dyspo.	Byłoby pożądanem zróżnicowanie funduszów: specjalnych i dyspozycyjnych.
§15. Wyszkolenie a) policji b) straży celnej.	Do tego §u wchodzą następujące dotychczasowe paragrafy: 1) Mwo Sp. Wewn. Dz. 3. §10 (wyszkolenie policji) 2) Mwo Skarbu. Dz 3 §10 (wyszkolenie straży celnej)	(do §7.)
§16 Koszty zastępstwa sądowego	Prezydjum Rady Ministrów — Prokuratorja Generalna dotychczasowy §9.	
§17. Trybunał dyscyplinarny dla urzędników samorządowych b. Dzielnicy Pruskiej	Mwo Spr. Wewnętrznych. Dz. 1. §13.	

Nazwa §u ~~według~~ nowego spisu	Dotychczasowe paragrafy i pozycje Budżetu Rzeczypospolitej, na r. 1924, które wchodzą do danego §u nowego spisu.	Uwagi
§18 Utrzymanie przytrzymanych i osądzonych administracyjnie	Mwo Spraw Wewnętrzn. — Dz. 2, §10.	dlaczego nie w §7 ?
§19 Utrzymanie aresztów policyjnych	Mwo Spraw Wewnętrznych — Dział. 3 §14.	
§20 Kwsty poboru wojskowego.	Mwo Spraw Wewnętrz. — Dz. 2 §11.	
§21 Inwigilacja i czynności śledcze	Mwo Spr. Wewnętrz. — Dz 3. §13.	
§22 Badania statystyczne.	Mwo Spr. Wewnętr. (Główny Urząd Statystyczny) Dz. 4 — §9 i 11.	
§23. Wydatki sądowe.	Mwo Sprawiedliwości — Dz. 2 §9. §ten należy rozbić na pozycje i wydzielić z niego djety i koszty podróży służbowych, przyłączając je do §4 nowego spisu („Podróże służbowe") (patn objaśn. z 2 vi 1923 str 29 i 21)	
§24 Wynagrodzenie za prace kodyfikacyjne	Mwo Sprawiedliwości — Dz. 3 §9.	
§25 Państwowa Rada Kolejowa.	Mwo Kolei żelaznych Dz. 1. §10.	
§26 Hygiena szkolna	Mwo Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. Dz 1. §11.	
§27 Ogólne cele oświatowe	Mwo Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. Dz. 1. §12 - - - - - - -	Dotąd §u mógł by być dotacyjny Dz. 8 Budżetu Mwa Wyzn. Rel. i Ośw. Pub. „Oświata pozaszkolna".
§28 Zakup i konserwacja dzieł sztuki	Mwo Wyzn. Rel. i Ośw. Publ Dz. 10 Rozd. 5 §12	
§29 Propaganda artystyczna	Mwo Wyzn. Rel. i Oświec. Publ. Dz. 10. Rozd 5 §13.	
§30 Utrzymanie klinik	Mwo Wyzn. Rel. i Ośw Publ. Dz. 7. wszystkie Rozdziały §12.	

OSSOLIN

Nazwa §u nowego spisu	Dotychczasowe paragrafy i pozycje Budżetu Rzeczypospolitej na r. 1924, które wchodzą do danego §u nowego spisu	Uwagi.
§31. Przewóz poczty	Ministerjum Poczt i Telegrafów. Dz. 2 § 13.	
§32 Koszty ruchu pocztowego zagranicznego.	Ministerjum Poczt i Telegrafów Dz 2. § 18	
§ 33 Konserwacja i remont linji telegraficznych i telefonicznych	Ministerjum Poczt i Telegrafów Dz. 2 § 15.	§7?-techn.
§34 Pomoc lekarska dla pracowników państwowych	Ministerjum Zdrowia Publicznego Dział 1. § 15.	
§ 35 Gmachy państwowe (remont kapitalny.)	Ministerjum Robót Publicznych Dz 2 § 8	
§36 Elektryfikacja kraju.	Ministerjum Rob. Publ. Dz. 2 § 9	
§37 Hydrografja	Ministerjum Rob. Publ. Dz. 2 § 10.	
§38 Pomiary kraju	Ministerjum Rob. Publ. Dz 2. § 11.	
§39. Drogi i mosty	Ministerjum Rob. Publ. Dz 2. § 12	§7
§40 Drogi wodne (rzeki i kanały)	Ministerjum Rob. Publ. Dz 2 § 13 i § 14.	
§41. Regulacje rzek, melioracje wodne, sieci wodne	Ministerjum Rob. Pub. Dz 2 § 15	
§42 Grobownictwo wojenne	Ministerjum Rob. Publ. Dz. 2 § 17.	
§ 43. Opieka nad inwalidami wojennymi.	Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej Dz 1. § 15 i § 16.	
§44 Opieka nad obywatelami polskimi zagranicą i cudzoziemcami w Polsce	Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej Dz 1 § 22	

Nazwa §u nowego spisu	Dotychczasowe paragrafy i pozycje budżetu Rzeczypospolitej, na r. 1924, które wchodzą do danego §u nowego spisu	Uwagi
§45 Komisje rozjemcze	Mwo Pracy i Opieki Społecznej. Dz 2 §9.	
§46 Koszty postępowania w sprawach ubezpieczeniowo-robotniczych	Mwo Pracy i Op. Sp. Dz 5 §9.	
§47 Osadnictwo cywilne i parcelacja	~~Mwo R~~ Mwo Reform Rolnych Dz. 4; w budżecie na r. 1924 wydatki na cele osadnictwa cywilnego nie były pokrywane, gdyż były, z przewyżką dochodów, skompensowane dochodami osiągniętemi z parcelacji	
§48 Osadnictwo wojskowe	Minwo Reform Rolnych Dz. 4. §11	
§49. Komasacja gospodarstw rolnych	Mwo Reform Rolnych Dz 5 §9	
§50. Likwidacja serwitutów	Mwo Reform rolnych Dz. 5 §11.	
§51. Koszty specjalne wymiaru i poboru danin publicznych	Mwo Skarbu Dz. 2 §9; Dz 5 §16.	
§52 Emerytury i zaopatrzenia cywilne	Minwo Skarbu Dz. 4. §9	
§53 Emerytury i zaopatrzenia wojskowe	Mwo Skarbu Dz. 4 §9.	
§54 Pensje weteranów powstań narodowych	Mwo Skarbu. Dz. 4. §14	
§55 Renty inwalidzkie	Mwo Skarbu Dz. 4. §15	
§56 Odprawy, pośmiertne, dary z łaski	Mwo Skarbu Dz. 4 §11, §12, §13.	

Nazwa §u nowego spisu	Dotychczasowe paragrafy i pozycje Budżetu Rzeczypospolitej na r. 1924, które wchodzą do danego §u nowego spisu	Uwagi
§57 Odsetki od kaucji emigracyjnych	Ministerstwo Skarbu. Dział 5 §13	
§58 Długi państwowe.	Ministerstwo Skarbu Dział 5 § 14.	
§59 Nadzór państwowy nad instytucjami finansowemi	Ministerstwo Skarbu Dział 5 § 15.	
§60. Wydatki związane z emisją państwowych pożyczek wewnętrznych	Ministerstwo Skarbu Dz. 5. § 17	
	(Na r. 1925 przybędzie zapewne jeszcze kilka §§ów w nowym spisie, dotyczących się: Skarbu Narodowego, Banku Polskiego, Mennicy).	

1 1.

VI Szemat Budżetu Rzeczypospolitej. 217

Administracja – Wydatki zwyczajne.

na posiedzenie

6 zpnenk

Budżet Rzeczypospolitej składa się z budżetów poszczególnych ministerstw (resortów); w budżecie każdego ministerstwa są tu pokazane, wchodzące w jego skład paragrafy wydatkowe, według nowego spisu, a obok nich, w nawiasie, dotychczasowe paragrafy, według numeracji z r. 1924.

Części, działy, paragrafy i pozycje budżetu	Uwagi.
Część 1 – Prezydent Rzeczypospolitej.	
Dział 1. – Prezydent	
§1 Uposażenie.	
Dział 2. – Kancelarja Cywilna.	
§1 – §6 (§1 – §7.)	
Część 2 – Sejm i Senat	
Dział 1. – Posłowie i Senatorzy.	
§1 Uposażenie -- (§9 p. 1.)	
§4. Delegacje -- (§9 p. 2.)	
Dział 2 – Kancelarja Sejmu i Senatu	
§1 – §6 -- (§1 – §7.)	
Część 3 – Kontrola Państwowa.	W Budżecie Kontroli Państwowej na r. 1924 nie są podane szczegółowo wydatki Izb Okręgowych Kontroli; wszystkie te wydatki objęte są jednym §9 (oddziały N. Izby Kontr.)
Dział 1. – Najwyższa Izba Kontroli	
§1 – §6 -- (§1 – §7)	
Dział 2 – Izby Okręgowe Kontroli	
§1 – §6 -- (§9).	
Część 4 – Prezydjum Rady Ministrów.	
Dział 1. – Zarząd Centralny.	
§1 – §6 -- (§1 – §8)	
§14. Fundusz dyspozycyjny -- (§9).	
Dział 2. – Najwyższy Trybunał Administracyjny.	
§1 – §6 -- (§1 – §7).	
Dział 3. – Prokuratorja Generalna.	
§1 – §6 -- (§1 – §7).	
§16 – Koszty zastępstwa sądowego -- (§9).	
Dział 4. – Polska Agencja Telegraficzna przenosi się do budżetów przedsiębiorstw państwowych.	
Część 5. M^wo Spraw Zagranicznych.	
Dział 1 – Zarząd Centralny.	
§1 – §6 -- (§1 – §8)	
§14 Fundusze specjalne i dyspozycyjne -- (§9).	

Części, działy, paragrafy, pozycje budżetu	Uwagi.
Dział 2 – Poselstwa: Zamiast ryczałtowej sumy, jak to jest w budżecie na r. 1927. powinny by ~~być~~ tu, w tekście budżetu, ~~być~~ pokazane wydatki zwyczajne poselstw (oprócz inwestycyj), z podziałem na paragrafy i pozycje.	
Dział 3 – Konsulstwa. Ta sama uwaga, jak przy Poselstwach.	
Dział 4. – Wydatki związane z traktatami międzynarodowemi. §11 Udział w międzynar. związkach i instytucjach (§10–19) z podziałem na poszczególne pozycje, zamiast dawnych paragrafów, i z odróżnieniem wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych.	
Dział 5 – Biuro Komisarza Generalnego w Gdańsku. §1–§6 ... (§1–§8) §7. Wydatki techniczno-gospodarcze .. (§10) Zarząd nieruchomości państwowych w Gdańsku. §14. Fundusz dyspozycyjny ... (§9).	Przenosi się tu z Budżetu ch-wa Prem. i Handlu §11 Działu I. „Udział w kosztach utrzymania Biura Komisarza Generalnego w Gdańsku".
Część 7. M-wo Spraw Wewnętrznych.	
Dział 1 – Zarząd Centralny §1–§6 ... (§1–§7). §14 Fundusz dyspozycyjny ... (§9). §17 Trybunał dyscyplinarny dla urzędników samorządowych b. dzielnicy pruskiej ... (§13)	
Dział 2 – Województwa i Starostwa §1–§6 ... ~~(8~~ (§1–§8) §18. Utrzymanie przytrzymanych i osądzonych administracyjnie ... (§10) §20. Koszty poboru wojskowego ... (§11) §8 Dotacje, subwencje, zasiłki: p.1 ..... (§12 p.1.) p.2 ..... (§12 p.2) p.3 ..... (§12 p.3) p.4 ..... (§12 p.4) p.5 ..... (§13).	
Dział 3 – Policja Państwowa. §1–§6 ... (§1–§8) §7. Wydatki techniczno-gospodarcze p.1. Skaszerowanie policji ... (§9) p.2 Uzbrojenie policji ... (§11) p.3 Psy policyjne ..... (§12) §15 Wyszkolenie policji ... (§10) §21 Inwigilacja i czynności śledcze ... (§13) §19 Utrzymanie aresztów policyjnych ... (§14)	
Dział 4 – Główny Urząd Statystyczny. §1–§6 ... (§1–§7) §22 Badania Statystyczne p.1. Badania Statystyczne ... (§9) p.2 Powszechny spis ludności ... (§11)	
Dział 5 – Urząd dla spraw mniejszości §1–§6 ... (§1–§7).	

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu	Uwagi.
Część 9. Ministerjum Sprawiedliwości.	
Dział 1. – Zarząd Centralny.	
§1 – §6 . . . (§1 – 7)	
§8 zapomogi na wydawnictwa prawnicze . . . (§7. p. 1)	
Dział 2 – Wymiar Sprawiedliwości	Działy 2a i 3a: Wymiar Sprawiedliwości i więziennictwo na Górnym Śląsku można połączyć w jedną całość z Działami 2i 3im.
§1 – §6 . . . (§1 – §8)	
§23 Wydatki sądowe. . . . (§9)(x)	(x) §23 nowego spisu (§9 dotychczasowy): „Wydatki sądowe" powinien być rozbity na pozycje i z niego wydzielone koszty podróży służbowych i dołączone do §4a nowego spisu „Podróże służbowe" w tym samym Dziale 2im.
Dział 3. – Więziennictwo.	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §8).	
§7. Wydatki techniczno-gospodarcze – Utrzymanie więźniów . . . . . (§10).	
§8. Zasiłki dla zakładów wychowawczo-poprawczych . . . (§9). ~~po zapomogi na wydawnictwa prawnicze~~ . . . ~~§~~	
Dz. 4 – Komisja Kodyfikacyjna	
§1 – §6 . . . . (§1 – §7).	
§24. – Wynagrodzenie za prace kodyfikacyjne. . . . §9).	
Dział 5 – Administracja Wydawnictw.	
Dział ten można przenieść do Działu 1go (zarząd centralny i wydatki jego przyłączyć do §5 i 6 Działu 1go („Wydawnictwa").	
Część 10. Ministerjum Przemysłu i Handlu.	
Dział 1 – Zarząd Centralny.	
§1 – §6 . . . . (§1 – §7)	
§7. Udział w międzynarodowych związkach	z dotychczasowego §7 („Inne wydatki"), pozycja 8a: „wydatki, związane z wydzierżawieniem państwowych terenów naftowych" przenosi się do budżetu Przedsiębiorstw Państwowych (patrz Objaśn. str. 21).
p. 1. Instytut Chłodnictwa w Paryżu . . . (§7 p. 6 patrz. objaśnienia)	
p. 2 „ Handlowy w Brukseli . . . (§7. p. 7 „ „)	
p. 3. Polska delegacja Rady Portu w Gdańsku (§ 13, p. 2)	
§8. Subwencje dla Towarzystw żeglugowych (§12)	
Z powyższych §§ów, podanych w Budżecie na r. 1924, :	Zdyr. §7 – pozycje 6i 7a przenosi się do § 11 nowego spisu: „Udział w międzynarodowych związkach i instytucjach.
§9 – Biero kontroli nad obrotem węgla na Śląsku — kasuje się	
§10 – Odszkodowanie za cysterny – przenosi się do budżetu Ministerjum Kolei Żel.	
§11. – Udział w kosztach Biura Komisarza Generalnego w Gdańsku – przenosi się do budżetu Ministerjum Spr. Zagranicznych.	
§13. p. 1. – Udział Polski w eksploatacji portu, a raczej kanałów (patrz Objaśnienia) – przenosi się do budżetu Ministerjum Rob. Pub. (D. 2 §13 p. 7).	
§14. Urząd Marynarki Handlowej w Gdańsku – przenosi się do Działu 6a ~~bud~~ Ministerjum Prem. i Hand. (Urząd Marynarki Handlowej w Wejherowie) i łączy się z nim w jedną całość.	
Dział 2 – Urząd Patentowy.	
§1 – §6. . . . . (§1 – §7)	
§11 Udział w kosztach Biura międzynarodowego dla ochrony własności przemysł. . . . (§7 p. 2).	
Dział 3 – Urząd Miar.	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §7)	
§7. Wydatki techniczno-gospodarcze. Legalizowanie narzędzi mierniczych . . . (§9).	

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu	Uwagi:
Dział 4 – Instytut Geologiczny.	
§1 – §6 - - - - - - (§1 – §8)	
§10 Pomoce naukowe. - - - (§9).	
Dział 5 – Urzędy Probiercze.	
§1 – §6 - - - - - (§1 – §7)	
§7 Wydatki techniczno-gospodarcze. - - - (§9).	
Dział 6a – Urząd Marynarki Handlowej w Wejherowie i Gdańsku	Do tego Działu działa się Dotychczasowy §14 z Działu 18a: „Urząd Marynarki Handlowej w Gdańsku".
§1 – §6 - - - - - - - (§1 – §8)	
§7 Wydatki techniczno-gospodarcze:	
p. 1. Budowle portowe - - - - - (§9 p. 2)	
p. 2. Wznowienie wybrzeża - - - (§10	
p. 3. Roboty pogłębierskie - - - (§11.)	
p. 4. Tabor - - - - - - (§12)	
p. 5 Materjały do maszyn - - - (§13)	
p. 6. Latarnie i znaki ostrzegawcze. . (§14)	
p. 7 Wydatki nawigacyjne - - - (§15)	
p. 8. Hydrografja - - - - - (§16.)	
Dział 6b – Szkoła Morska w Tczewie.	
§1 – §6 - - - - - - - - (§1 – §7)	
§7 Wydatki techniczno gospodarcze:	
p. 1. Koszty internatu - - - - (§10)	
p. 2. Wydatki nawigacyjne - - - (§11)	
§10 Pomoce naukowe - - - - - (§9).	
Dział 7. – Wydziały Przemysłowe przy Województwach.	
§1 – §6 - - - - - - (§1 – §7)	
Dział 8. – Urzędy Górnicze	Działy 8a i 8b: Urzędy Górnicze w Małopolsce i b. Kongresówce – oraz na G. Śląsku należy zlać w jeden Dział.
§1 – §6 - - - - (§1 – §8.)	
Dział 9 – Główny Urząd Przywozu i Wywozu	
§1 – §6 - - - (§1 – §7)	
Część II. Ministerstwo Kolei Żelaznych.	
Dział 1 – Zarząd Centralny	
§1 – §6 - - - (§1 – §8)	
§25 Państwowa Rada Kolejowa - - - (§10).	

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu	Uwagi

Część 12 Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwa.

Odnośnie do budżetu Ministerstwa Roln. i Dóbr. Państwa można zauważyć:

1) „Wydatki na cele weterynaryjne", stanowiące przeszło 40% całego budżetu ~~Ministerstwa~~ wydatkowego Ministerstwa, są połączone w jeden paragraf, mianowicie §9 Działu 28°, podzielony na 11 pozycji, przy których pokazane są tylko ryczałtowe sumy. Ze względu na swe rozmiary, wydatki na cele weterynaryjne zasługują na wyodrębnienie w osobny Dział: pod nazwą: „Walka z chorobami zaraźliwemi u zwierząt domowych".

Dział ten, zgodnie z objaśnieniami do budżetu 1924r, powinien rozpadać się na paragrafy, które też winny być pokazane w tekście budżetu, jak to: a) uposażenie i wydatki osobowe (§1 i 2) personelu, zajętego w walce z chorobami zaraźliwemi, ~~pan~~ w ochronnym kordonie granicznym, w przygotowiu księgosuszowym, wreszcie przy pobieraniu opłat weterynaryjnych; b) wydatki rzeczowe (§3), c) koszty przewóz i objazdy (§4), d) wydatki różne (§6), e) wydatki techniczno-gospodarcze (§7); f) zadania naukowe (§10) i g) rozmaitego rodzaju odszkodowania (§12)

Zmiana powyższa jest już ~~wprowadzona~~ zaprojektowana w niniejszym szemacie.

2) Dział 9 „Zarząd Stadnin Państwowych", jakkolwiek jest dotychczas przedsiębiorstwem deficytowem, mógłby być przeniesionym do budżetu przedsiębiorstw państwowych (B.)

3) Działy 6 i 7: Instytut naukowy w Puławach i Stacja botaniczno-rolnicza w ~~Bydgoszczy~~ Lwowie mają analogiczne paragrafy wydatków i mogły-by być połączone, w tekście budżetu, w jeden Dział, a w objaśnieniach mogła-by zamieszczona tablica, wykazująca podział analogicznych wydatków między temi dwoma instytucjami

Dział 1 – Zarząd Centralny.

§1 – §6 - - - (§1 – §8)

§7. Wydatki techniczno-gospodarcze:

p. 1. Badania torfowisk . . . (§10 p. 2)

p 2. Przyrządy miernicze . . . (§10. p 3)

p 3. Badania nasion leśnych . . . (§11.)

§8 Dotacje, subwencje, zasiłki

p. 1. Zasiłki dla instytucji . . (§9)

p 2. Zapomogi dla spółek wodnych w Małopolsce . . . (§10 p. 1).

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu	Uwagi
Dział 2. Urzędy prowincjonalne.	Dotychczasowy §9 Działu 2go: „Wydatki na cele weterynaryjne" podany jest wszemacie powyżej, jako osobny Dział 10: „Walka z chorobami zaraźliwemi" zwierząt domowych."
§1 – §6 - - - - (§1 – §7)	
§7 Wydatki techniczno-gospodarcze	
p.1 – Ochrona lasów - - - (§10 p.1)	
p2 – Miernicze przyrządy . . (§10 p2)	
p.3. – Wynagrodzenie komisji egzaminacyjnej . . . (§10 p.3.)	
p4. Koszty licencjonowania ogierów . . (§11).	
Dział 3. Łowiectwo Reprezentacyjne.	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §7).	
§7. Wydatki techniczno-gospodarcze	
Ochrona zwierzostanu . . . . . (§9).	
Dział 4. Ludowe Szkoły Rolnicze	
§1 — §6 . . . . . (§1 – §7)	
§7. Wydatki techniczno-gospodarcze	
p.1. Utrzymanie ferm i stajni . . . (§7 p. 1.)	
p.2 Ciężary na majątku Gołotczyzna . . . (§7 p.2)	
§8. Dotacje, subwencje, zasiłki:	
p.1. subwencje dla szkół samorządowych. . . (§12, p1-3)	Pozycja ta może być rozbita na drobniejsze
p2. " " " prywatnych . . . (§13)	
§9. Pożyczki na budowę szkół . . . . . (§12 p. 4.)	
§10 Pomoce naukowe . . . . . (§7 p.1., §§: 9, 10, 11)	
Dział 5 – Zarząd Rybactwa	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §8).	
§7. Wydatki techniczno-gospodarcze – Ochrona i podniesienie produkcji ryb . . . . . (§9)	
Dział 6. — Państwowy Instytut Naukowy (w Puławach)	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §8)	
§7. Wydatki techniczno-gospodarcze . . . (§7 p.2 – 11. §10, §11.)	
§10. Pomoce naukowe . . . . (§7. p. 1.).	
Dział 7 – Stacja Botaniczno-Rolnicza.	
§1 – §6 . . . . (§1 – §8)	
§7 Wydatki techniczno-gospodarcze . . . (§9, §10)	
§10 Pomoce naukowe . . . (§7 p. 1).	
~~Dział 9 – Zarząd Stadnin Państwowych.~~	
~~§1 – §6 . . . . . (§1 – §8.).~~	
Dział 8 – Państwowy Instytut Meteorologiczny.	
§1 – §6. . . . . (§1 – §7.)	
§7 Wydatki tech. gosp. – Stacje meteorologiczne i radjostacje . . . . . (§9 i §10)	
Dział 9 – Zarząd Stadnin Państw.	
§1 – §6. . . . . (§1 – §7)	
§7 Wydatki techn.-gospodarcze . . . (§7 p. 1 – 7).	

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje budżetu	Uwagi
Dział 10 – Walka z chorobami zaraźliwemi u zwierząt domowych.	Ten nowy Dział jest rozszerzeniem ~~§ 4~~ dotychczasowego §-u 9. Działu 2gi.
§1 – §6 . . . . . (odpowiednie wydatki z §9 Dz. 2)	
§7 Wydatki techniczno-gospodarcze . . (odpowiednie wydatki z §9. Dz. 2).	
§10 Pomoce naukowe . . (§9 Działu 2gi p. 5, 6, 8, 9)	
§12 ~~odszkodowania~~ i wynagrodzenia: p. 1 wynagrodzenia lekarzy za czynności weter. (§9 p. 7) p. 2 odszkodowania właścicieli za zabite zwierzęta (§9 p. 2)	

Część 13. Mwo Wyznań Religijn. i Oświecenia Publ.

Budżet tego ministerstwa jest w porównaniu z innemi, bardzo rozwlekły i skomplikowany; składa się z 10ciu „Działów", przyczem Działy rozpadają się jeszcze na „Rozdziały"; liczba tych ostatnich jest znaczna; np. Dział 7my: „Nauka i szkolnictwo wyższe" zawiera 15 Rozdziałów. Pewne ~~up~~ skrócenie i uproszczenie budżetu wydaje się pożytecznem; cel ten jednak nie da się całkowicie natychmiast osiągnąć; przebudowa może być dokonana stopniowo, ale już na r. 1925 mogły-by być wprowadzone następujące modyfikacje:

1) Kasuje się „Rozdziały", a wydatki analogiczne rozmaitych Rozdziałów łączy się, w tekście budżetu, w jedną sumę dla całego Działu; tak np. wydatki osobowe (§1 i §2), pokazywane osobno dla każdego Rozdziału, będą pokazane tylko w ogólnej dla całego Działu cyfrze; w objaśnieniach zaś, dołączonych do tekstu, będzie umieszczona tablica, która pokaże rozkład każdej kategorji wydatków (każdego paragrafu) między instytucje (rozdziały), wchodzące w skład danego Działu. Tym sposobem tekst budżetu będzie uproszczony dla celów rachunkowości skarbowej, ale objaśnienia, dołączane do tekstu, możliwie szczegółowe, zawierać będą wszelkie dane dla oceny akcji oświatowej.

2) Rozdział 1y Działu 4ty: „Nadzór szkolny (inspektoraty)" można połączyć (w tekście) z Działem 9ym: „Władze szkolne II Instancji" pod ogólną nazwą: „Władze szkolne II i I Instancji". W objaśnieniach zaś do tekstu winna być dołączona tablica, wykazująca rozkład wydatków między poszczególnemi kuratorjami i inspektoratami.

3) Rozdział 15y Działu 7my: „Wydatki ogólne na szkolnictwo wyższe i naukę" (są to rozmaitego rodzaju zasiłki i udział w międzynarodowych związkach naukowych) a także Rozdział 5. Działu 10ty: „Opieka nad Sztuką", zawierający wydatki tego samego charakteru, odnośnie do Sztuki, — mogły-by być przeniesione do Działu 1go: „Zarząd Centralny" i podzielone na odpowiednie paragrafy (według nowego spisu) i pozycje.

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje budżetu	Uwagi:
~~Część~~ Dział 1 – Zarząd Centralny.	Do tego Działu 18-pr. przytacza się: Rozdz. 15. Dz. 7: „Wydatki ogólne na naukę" i Rozdz. 5 Dz. 10: „Opieka nad sztuką".
§1 – §6 . . . . . (§1 – §7)	
§8 Dotacje, subwencje, zasiłki, stypendja (z podziałem na pozycje) { Rozd. 15. Dz. 7. §10, p.: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10. / Rozd. 5. Dz. 10 §10, p.: 1–7 }	
§10 Pomoce naukowe: { Dz. 1. p. 9 / Rozd. 5 D. 10. ~~p.~~ §9 i 14 }	
§11 Udział w międzynarodowych związkach { Rozd. 15 D. 7 §10 p. 9. / Rozd. 5 D. 10 §11 }	
§26 Hygiena szkolna . . . . (Dz 1. §11)	
§27. Ogólne cele oświatowe. . . (Dz 1. §12) — . . {	Dodać § 27. mógłby być dołączony cały Dz. 8 „Oświata przedszkolna".
§28 Zakup i konserwacja dzieł sztuki . . . . (Dz. 10, Rozdz 5 §12)	
§29 Propaganda artystyczna . . (Dz 10 Rozd. 5 §13).	
Dział 2. – Wyznania Religijne	W tekście budżetu, dotacje dla wyznań stanowią jeden §, podzielony na pozycje; szczegóły dalszego podziału mogą być podane w tablicach, umieszczonych w objaśnieniach do tekstu.
§1 – §6 . . . . . (§1 – §7)	
§8 Dotacje i zasiłki dla wyznań: p. 1 – katolickiego, p. 2 – ewangelickiego, p. 3. – prawosławnego, p. 4 – mahometańskiego, p. 5. – mojżeszowego, p. 6 – karaickiego i p. 7 – marjawickiego . . . . . (§11 – §17)	
Dział 3. – Władze szkolne II i I Instancji (kuratorja i inspektoraty) (Połączone: Dział 3 i Rozdział 1. Działu 4go)	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §7).	
Dział 4. – Szkolnictwo Powszechne. (Podane są tu razem wydatki analogiczne sześciu Rozdziałów: Szkoły powszechne, kształcenie nauczycieli czynnych, seminarja nauczycielskie, preparandy nauczycielskie, szkoły specjalne, wychowanie przedszkolne)	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §8).	
§8 Dotacje, subwencje, zasiłki stypendja . . . . . (§10 wszystkich Rozdziałów)	
§9. Pożyczki i zapomogi zwrotne . . . . (Rozdz. 2 §11 p. 2 i §12).	
§10 Pomoce naukowe i utrzymania lokali szkolnych . . . (§9 wszystkich Rozdz.)	
Dział 5 – Szkolnictwo średnie ogólno-kształcące	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §8)	
§8 Zasiłki i stypendja . . . (§10)	
§10 Pomoce naukowe . . . (§9.)	
Dział 6 – Szkolnictwo zawodowe.	
§1 – §6 . . . . (§1 – §8)	
§8 Zasiłki i stypendja . . . (§10)	
§10 Pomoce naukowe . . . (§9 i §7 p. 7)	

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu	Uwagi.
Dział 7.- Nauka i szkolnictwo wyższe.	
Połączone tu są analogiczne wydatki 14 Rozdziałów tego Działu, a mianowicie uniwersytetów: 1) Krakowskiego, 2) Lwowskiego, 3) Warszawskiego, 4) Wileńskiego, 5) Poznańskiego; politechnik: 6) Warszawskiej, 7) Lwowskiej, 8) Akademii Górniczej w Krakowie, 9) Akademii weterynaryjnej we Lwowie, 10) Instytutu Dentystycznego w Warszawie 11) Szkoły gospodarstwa wiejskiego w Warszawie, 12) Akademii Sztuk pięknych w Krakowie, 13) Instytutu Pedagogicznego w Warszawie i 14) Państwowych Instytucji naukowych. Rozdział 15: „Wydatki ogólne na szkolnictwo wyższe i naukę" przeniesiony jest do Działu 18go: „Zarząd Centralny." Wydatki tych 14ch Rozdziałów dadzą się ująć w następujące paragrafy.	W objaśnieniach do tekstu, powinna być podana tablica, wykazująca rozkład wydatków (tj. sumerycznych cyfr paragrafowych tekstu) między poszczególnemi zakładami naukowemi.
§1 — §6 . . . . . (§1- §8)	
§7.- Wydatki techniczno gospodarcze	
Folwark doświadczalny przy Uniw. Pozn. (Rozd. 5 §13.)	
Folw. dośw. przy Szkole gospod. Wiejsk. w Warsz. . (Rozd. 11 §13).	
§8 — Zasiłki i stypendja . . . . (§10 wszystkich Rozdziałów)	
§10 Pomoce naukowe . . . . (§9 wszystkich Rozdziałów).	
§30 Utrzymanie klinik . . . (§12 wszystkich Rozdziałów)	
Dział 8 — Oświata przedszkolna.	Dział 8 „Oświata przedszkolna" mógłby być skasowany i wydatki jego dotyczące do §27 nowego spisu: „Ogólne cele oświatowe" Dział 1. Min. Wyz. Reli i Ośw. Publ.
§3 wydatki bieżące (rzeczowe) . . . . (§4)	
§4. Podróże służbowe . . . . . (§5)	
§6 Wydatki różne . . . . . (§7)	
§8 Zasiłki i stypendja . . . . (§10)	
Dział 9. - Archiwa.	
§1 — §6 . . . . . (§1-§8)	
§7 Wydatki techniczno-gospodarcze . . . . (§7. p. 10) Kupno, przewóz, oprawa archiwaljów.	
Dział 10. — Sztuka.	
Połączone tu są analogiczne wydatki 4ch Rozdziałów tego Działu, a mianowicie: 1) Oddziałów sztuki przy urzędach wojewódzkich, 2) Szkoły sztuk pięknych w Warsz., 3) Konserwatorjum Muzycznego w Warsz., 4) Konserwatorjum muzyczn. w Poznaniu. Rozdział 5ty tego działu: „Opieka nad sztuką, przeniesiony jest do Działu 1go: „Zarząd Centralny" ~~Ok~~ Rozdział 1y: „oddziały sztuki przy urzędach wojew." mógłby być przeniesiony do Działu 2go: „Władze szkolne II i I Instan." ze zmianą tego tytułu na: „Urzędy podwładne".	Akademja sztuk pięknych w Krakowie i szkoła sztuk pięknych w Warszawie, znajdują się w 2ch różnych Działach budżetu i prawdopodobnie zarządu. Połączenie tych dwóch zakładów pod jednym zarządem byłoby wydać się pożytecznem.
§1 — §6. . . . . (§1- §8.)	
§8 Zasiłki i stypendja . . . (§10 w wszystkich Rozdziałach)	
§10. Pomoce naukowe . . . . (§9 wszystkich Rozdziałów)	

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu	Uwagi
Część 14. Ministerjum Poczt i Telegrafów.	W Dziale 1ym, §2, „Inne wydatki osobowe" zawiera, w porównaniu z budżetami innych ministerjów szereg specjalnych pozycji.
Dział 1 – Zarząd Centralny.	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §8.)	
Dział 2. – Urzędy pocztowe. (W Dziale 2im są połączone Działy: 2 i 2a – Górny Śląsk.)	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §8).	
§7. Wydatki techniczno-gospodarcze	
p.1. Zakup i naprawa inwentarza specjalnego . . . . . (§9)	
p.2. Specjalne środki opakowania . . . (§10)	
p.3 Druk znaczków pocztowych i druków płatnych . . . . . (§11)	Jeżeli Poczty i Telegrafy będą wyodrębnione, jako przedsiębiorstwo państwowe przemysłowe (podobnie jak koleje żelazne), – klasyfikacja wydatków i wogóle budowa budżetu ulegną pewnej zmianie.
p.4. Składy i warsztaty . . . . . (§16)	
p.5 Materjały do utrzymania ruchu w centralach . . . . (§17).	
§12. Odszkodowania za zgubione przesyłki . . . . . (§12).	
§13. Zwroty pobranych opłat (przychodów) . . . . (§19).	
§31 Przewóz poczty . . . . . (§13)	
§32 Koszty ruchu zagranicznego . . . . . (§18)	
§33 Konserwacja i remont linji telegraficznych i telefonicznych . . . . (§15).	
Dział 3 – Główny magazyn materjałów pocztowo-telegraficznych.	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §8).	
§7. Wydatki techniczno-gospodarcze	
p.1. Materjały konserwacyjne . . . (§9)	
p.2. Narzędzia . . . . . (§10)	
p.3 Expedycja i opakowanie . . . (§11)	
Dział 4. – Izba Kontroli Rachunkowej.	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §7).	
Część 15. Ministerjum Zdrowia Publicznego.	
Dział 1 – Zarząd Centralny.	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §7)	Dotychczasowy §14 Działu 18go: „Koszty leczenia ubogich przeciw wodowstrętowi" przenosi się do Działu 4go: „Walka z chorobami zakaźnemi".
§7 Wydatki techniczno-gospodarcze	
p.1. Ochrona sanitarna uzdrowisk . . . . . (§11 p.1)	
p.2. Wyszkolenie personelu sanitarn. . . . . (§13).	
§8 Subwencje i zasiłki	
p.1. Zapomogi na utrzymanie szpitali . . . (§9 p.1.)	
p.2 „ dla szkół pielęgniarskich . . . (§9 p.2)	
p.3. Zasiłki dla instytucji społecznych . . . (§10 p.1)	
p.4. Kolonje letnie . . . . . (§10 p.2)	
p.5. Subwencje dla uzdrowisk prywat. . . (§11 p.2)	

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu	Uwagi
§11 Udział w międzyn. Urzędzie Hygieny . . . . (§ 12).	
§ 34. Pomoc lekarska dla pracowników państwowych . . . (§ 15) . . .	Paragraf ten wymaga bliższego wytłomaczenia w objaśnieniach.
Dział 2 – Władze II i I Instancji	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §7)	
Dotychczasowy §9: „Wynagrodzenie lekarzy specjalistów może być dołączony do §6 nowego spisu: „Wydatki różne".	
Dział 3. – Państwowe szkoły Położnych.	
§1 – §6. . . . . (§1 – §7).	
§7. Wydatki techniczno-gospodarcze . . . . (§9).	
Dział 4. – Walka z chorobami zakaźnemi	Do Działu 4go dodana się §14 z Działu Tu 1go (leczenie ubogich przeciw wodowstrętowi)
Dział ten obejmujący w budżecie na r. 1924, paragrafy: 4, 9, 10, 11 i 12 wymaga bliższego rozpatrzenia i podziału wydatków na odpowiednie paragrafy (według nowego spisu).	
Dział 5 – Państwowy Zakład Hygieny.	
Dział 6 – Państw. zakłady badania żywności	
Dział 7. – Państ. Instytut Farmaceutyczny.	
Działy te, w tekście budżetu mogą być połączone w jeden dział. i analogiczne wydatki wszystkich zakładów wykazane w jednej ogólnej dla nich sumie. ~~Paragrafy te są następujące~~ W objaśnieniach (paragrafy) do tekstu winna być dołączona tablica, wykazująca rozkład wydatków między poszczególnemi zakładami. Paragrafy wydatków, według nowego spisu będą następujące:	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §7)	
§7 Wydatki techniczno gospodarcze . . . (Dz 5 §9 i §10) (Dz 6 §9.) (Dz 7 §9 i §10)	
§10 Pomoc. naukowe Organizacja szkoły hygieny - (Dz. 5. §11).	

Część 16. Ministerjum Robót Publicznych.

Dział 1 – Zarząd Centralny.	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §7)	
§8 Zasiłki dla instytucji . . . . . (§7 p. 1)	
§11 Udział w międzynar. związkach . . . . (§7. p. 2).	
Dział 2. Podwładne Urzędy.	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §7)	
§ 35. Gmachy państwowe . . . . . (§8)	
§ 36 Elektryfikacja . . . . (§9)	
§ 37. Hydrografja . . . . (§10)	

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu	Uwagi
§38 Pomiary kraju - - - - - - - - (§11)	
§39 Drogi i mosty - - - - - - - - - (§12)	
§40. Drogi wodne (rzeki i kanały) - - - - (§13, 14) - - -	Dotąd §ne przenosi się z Min. Prem. i Handlu: Dz 1 §13 p. 1
§41 Regulacje rzek, melioracje wodne, retywodne - - - (§15)	
§42 Grobownictwo wojenne - - - - - - - (§17).	
Dział 3. – Gmachy Reprezentacyjne.	
§1 – §6 - - - - - - - - (§1 – §8)	
§7 Wydatki techniczno-gospodarcze Urządzenia reprezentacyjne - - - (§9).	
Część 17. Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej.	
Dział 1 – Zarząd Centralny.	
§1 – §6 - - - - - - - - (§1 – §7).	
§8 Dotacje, subwencje, zasiłki rozmaitym instytucjom i osobom.	Dotychczasowy §11 Dz 1.: „Dopłaty do ubezpieczeń inwalidzkich" przenosi się do Budżetu Min. Skarbu Dz. „Emerytury i zaopatrzenie" §55 p. 5.
p. 1. Opieka nad młodzieżą i dziećmi - - - (§12)	
p. 2. Opieka nad niezdolnemi do pracy - - - (§13)	
p. 3. Opieka nad kobietami i dziewczętami - - - (§20)	
p. 4. Pomoc dla schronisk, przytułków i przystani - - - (§14)	
p. 5. Pomoc dla domów pracy przymusowej - - - (§21)	
p. 6. Pomoc dla domów ludowych i robotniczych - - - (§23)	
p. 7. Pomoc dla poszkodowanych przez wypadki żywiołowe, wojenne i polityczne - - - (§17, §19)	
§9 Pożyczka dla kas chorych - - - - - - - (§9)	
§11 Udział w związkach międzynarodowych - - - (§24)	
§12. Odszkodowanie kas chorych (zwrot kosztów niektórych świadczeń) - - - - (§10).	
§43. Opieka nad inwalidami wojennemi - - - (§15; §16)	
§44 Opieka nad obywatelami polskimi zagranicą i cudzoziemcami w Polsce - - - - (§22)	
Dział 2 – Urzędy lokalne inspekcji Pracy.	
§1 – §6 - - - - - (§1 – §7)	
§7. Wyd. techniczno-gospodarcze Druki i książki do sprzedaży fabrykom - - - (§10)	
§45 Komisje rozjemcze - - - - - - - - (§9)	
Dział 3. Państwowe urzędy pośrednictwa pracy.	
§1 – §6. - - - - - - - (§1 – §7)	
Dotychczasowy §9 „Koszty przejazdów robotników" może być dołączony do §6 nowego spisu „Wydatki różne".	
Dział 4. Wojewódzkie wydziały pracy.	
§1 – §6 - - - - - (§1 – §7)	
Dział 5. Urzędy ubezpieczeń społecznych	
§1 – §6 - - - - - (§1 – §7)	
§46 Koszty postępowania - - - (§9).	

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu | Uwagi:

Dział 6. Urząd emigracyjny.
§1 — §6 - - - - - (§1 - §7)

Część 18. Ministerstwo Reform Rolnych.

Dział 1 - Zarząd Centralny.
§1 — §6 - - - - - (§1 - §7)

Dział 2 - Okręgowe i państwowe Urzędy Ziemskie
§1 — §6 - - - - - (§1 - §7)

Dział 3 - Likwidacja b. ros. Banków ziemskich
§1, §2 - - - (§1 : §2)

Dział 4 — Osadnictwo i parcelacja.

Budżet tego działu nie podaje w tekście, żadnych wydatków na osadnictwo cywilne; ~~przeciwnie~~ w dochodach tego działu przeznaczona jest suma 5.443.000 zł, jako zysk netto, czyli nadwyżka dochodów nad wydatkami; szczegółowe cyfry dochodów (brutto) i wydatków, związanych z osadnictwem cywilnem, podane są dopiero w objaśnieniach do tekstu budżetowego.

Ponieważ dla Budżetu Administracji przyjęta jest zasada pokazywania rzeczywistych dochodów (brutto) i wydatków, bez wzajemnego ich kompensowania (odwrotnie, jak dla Budżetu Przedsiębiorstw) — wystąpiła stąd potrzeba, odpowiedniego do powyższej zasady, zmodyfikowania Budżetu Działu 4tego: „Osadnictwo i Parcelacja" tu mamy, że w tym budżecie powinny być podane: 1) wszystkie rzeczywiste wydatki, związane z osadnictwem i parcelacją i 2) wszystkie dochody brutto, osiągane z tej operacji i wtedy budżet przedstawi się jak następuje:

§ 47. Osadnictwo (cywilne) i parcelacja: wchodzi tu szereg pozycji: Tworzenie zapasu ziemi, koszty likwidacji majątków, ciężary gminne, koszty nadzoru nad parcelacją prywatną i t.p.

Pozycje §47 trzeba wziąć z objaśnień do tekstu budżetu

§48 Osadnictwo wojskowe i parcelacja ... (§11 p. 1)

§8 ~~Pomoc dla o~~ Subwencje zasiłki ulgi taryfowe dla osadników.. (§11 p. 3)

§9. Pożyczki — Pomoc kredytowa dla osadników ... (§ 12.)

Dział 5. Prace regulacyjne.

§49 Koszty komasacji gospodarstw (z podziałem na pozycje) ... (§9)

§9. Pomoc kredytowa dla komasujących się gospodarstw — — — — (§10)

§50. Likwidacja serwitutów oraz inne prace regulacyjne - - - - (§11.)

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu	Uwagi.
Część 8a Min^wo Skarbu.	
Dział. 1 – Zarząd Centralny.	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §7)	
Dotychczasowy §9 „Zagraniczne delegacje" wchodzi do §4 nowego spisu: „Podróże i Delegacje służbowe"	
Dział 2 – Władze i Urzędy Skarbowe.	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §8)	
§7 Wydatki techniczno-gospodarcze	
Koszty sporządzenia znaków wartościowych . . . (§10)	
§51. Koszty specjalne wymiaru i poboru danin publicznych	
p.1. Komisje podatkowe . . . . (§9).	
Dział 3 – Zarząd ceł ~~i straż celna~~	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §8)	
Dział 3a Straż celna	
§1 – §6 . . . . . (§1 – §8)	
§7 Wydatki techniczno-gospodarcze	
p.1. Uzbrojenie straży celnej . . . (§9)	
p.2 Zakup koni . . . . . (§11)	
§15 Wyszkolenie straży celnej . . . . (§10)	
Dział. 4 – Emerytury i zaopatrzenia.	
§52 Emerytury i zaopatrzenia cywilne . . . (§9)	Dotychczasowy §16 „Koszty przesiedleń emerytów, wchodzi, jako p.5 w skład §52 („Emerytury cywilne") i §53 („Emerytury wojskowe")
p.1. Emerytury i zaopatrzenia	
p.2 Dodatki drożyźniane	
p.3. Odprawy	
p.4 Pośmiertne	
p.5 Koszty przesiedleń emerytów . . . . (§16)	
§53 Emerytury i zaopatrzenia wojskowe. . . . (§10)	
te same 5 pozycji, jak w §52	
§54 Pensje wdowców powstań narodowych . . . (§14)	
p.1. Pensje	
p.2. Dodatki drożyźniane	
p.3. Pośmiertne	
§55 Renty Inwalidzkie. . . . . (§15)	
p.1. Renty	
p.2. Pośmiertne	
p.3 Odprawy	
p.4 Koszty podróży inwalidów	
p.5 Dopłaty do rent ~~inw~~ inwalidzkich w b. dzielnicy pruskiej	p.5 przeniesiona jest z Min^wa Pracy i Opieki Sp. Dz. (§1)
§56. Odprawy, Pośmiertne, Dary z łaski . . . . (§11, 12, 13) (dla urzędników cywilnych i wojskowych)	
p.1. Odprawy	
p.2 Pośmiertne	
p.3. Dary z łaski	

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu	Uwagi
Dział 5. Główny Zarząd Skarbowy.	
§6 Wydatki różne - - - - (§11) - - - - - - - - -	z charakteru swego, dotychczasowy §11 „Inne rozchody" mógłby być połączony z §5 nowego Spisu: „Koszty specjalne wymiaru i poboru danin publ."
§ 51. Koszty specjalne: Nagrody za wykrycie przekroczeń . . (§16)	
§57 Odsetki od kaucji emigracyjnych - - - (§13)	
§58 Długi państwowe poz. 1 – 4 - - - - - - - - (§14)	
§59. Nadzór państwowy nad instytucjami finansowemi - - - - - - (§15)	
§60. Wydatki związane z emisją państwowych pożyczek wewnętrznych - - - - - (§17).	
W Dziale tym na r. 1925 przybędzie jeszcze kilka §§ów wydatkowych, dotyczących się: Skarbu Narodowego, Mennicy, Banku Polskiego.	
Dział 6.- Daniny Publiczne	
§12 Wynagrodzenia i odszkodowania	
p.1. wynagrodzenie gmin i powiatów za pobór podatku gruntowego i budynk. - - - (§9 p. 1.)	
p.2 wynagrodzenie gmin za wymiar pod. dochodowego . . (§9 p. 5)	
§13 Zwroty pobranych podatków i opłat.	
p. 1. zwroty podatków bezpośrednich - - - - (§9 p 12)	
p.2 " " pośrednich - - - - (§10)	
p. 3 zwroty cła - - - - - - (§11 i 11a)	
p. 4. Zwroty opłat stemplowych - - (§12)	
p. 5 Inne zwroty - - - - - (§14)	
Dział 7. Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń §1 – §6 - - - - - - - - (§1 – §7).	

233

III Spis paragrafów (§§) dochodowych.

(Administracja - dochody zwyczajne).

Nazwa §u nowego spisu	Dotychczasowe paragrafy i pozycje budżetu na r. 1924, które wchodzą do danego §u nowego spisu	Uwagi.
§1. Podatki bezpośrednie:	Ministr Skarbu Dz. 6 §9.	
p.1. Podatki gruntowe.		
p.2. " budynkowe.		
p.3. " ~~od skrzynek depoz.~~ przemysłowy.		
p.4. " od skrzynek depozyt.		
p.5 " dochodowy.		
p.6. " od kapitałów i rent.		
p.7. zaległości podatków zniesionych.		
§2 Podatki pośrednie	Min. Skarbu Dz. 6 §10.	
p.1. Pod. od spirytusu.		
p.2 " od wina musującego.		
p.3 " " wina.		
p.4 " " piwa.		
p.5 " " cukru.		
p.6. " " drożdży.		
p.7 " " węgla.		
p.8 " " oleju skalnego.		
p.9 " " zapałek.		
p.10 " " kwasu octowego.		
p.11 opłaty od patentów na wyrób trunków i in.		
p.12. Pod. od soli i b. dzieln. prus.		
§3 Cła	Min. Skarbu Dz. 6 §11.	
p.1. Cła przywozowe		
p.2. wpływy uboczne.		
§4. Opłaty stemplowe (należytości)	Min. Skarbu Dz. 6. §12	
p.1. Podat. spadkowy.		
p.2 " od darowizn		
p.3. Opłaty od ubezpieczeń		
p.4 " " weksli		
p.5 " " sprzed. przedm. zbytku.		
p.6. Podatek giełdowy		
p.7. Opł. od dokum. przewozowych		
p.8 " " kart do gry.		
p.9 " " rachunków i poświ. odbioru.		
p.10 Należytości sądowe		
p.10a Koszty postępowania przed Najw. Trybunałem Administr.		
p.11. Opłaty alienacyjne		
p.12 " (stemplowe, należytości stemp. i bezpośrednie i t.p.)		
p.13 Sprzedaż znaczków stempl.		

Nazwa §u nowego spisu	Dotychczasowe paragrafy i przyjęte budżetu na r. 1924, które wchodzą do danego §u nowego spisu	Uwagi.
§5 Opłaty wywozowe	Mwo Skarbu Dz. 6 §13.	
§6 opłaty konsularne	Mwo Spr. Zagr. Dz 1. §10.	
§7 opłaty za paszporty i świadectwa p.1. za paszp. zagraniczne p.2. za dowody osobiste p.3 za pozwolenie na broń i od kart łowieckich. p.4 za przepustki graniczne p.5 za nadanie obywatelstwa p.6. za zmianę nazwisk.	Mwo Spr. Wewnętrz. Dz 1. §14.	
§8 opłaty sądowe i należytości	Mwo Sprawiedliwości Dz. 2 §9 p. 1.	
§9 opłaty statystyczne	Mwo Spr. Wewnętrz. Dz. 4. §12	
§10 opłaty za zgłoszenia: p.1 patentów na wynalazki p.2 wzorów p.3 znaków towarowych p.4. wpisy na listy Petrowaniczka	Mwo Przemysłu i Handlu Dz 2 §9 p. 1; 2 Dz 2 §10 Dz 2 §11. Dz 2 §12	
§11. Opłaty za legalizowanie narzędzi mierniczych	Mwo Przem. i Handlu Dz 3. §9 p. 1.	
§12 Opłaty probiercze p.1. od wyrobów złotych p.2 od " srebrnych p.3. od innych czynności prob. p.4 od świadectw złotniczych	Mwo Przemysłu i Handlu Dz. 5 §10 p. 1. " " " " p.2 " " " " p.3 Dz 5 §11.	
§13. Opłaty od miar, wyłączności i nadań górniczych	Mwo Przemysłu i Handlu Dz. 8 §9.	
§14 Opłaty manipulacyjne	Mwo Prem. i Handlu Dz. 9 §9.	
§15 Opłaty weterynaryjne	Mwo Rolu. i Dóbr. Państw. Dz 2 §9 p. 10; 11.	
§16 Opłaty szkolne: taksy wstępne, egzaminacyjne, duplikaty świadectw i inne.	Mwo Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. – Wszystkie działy §14. Mwo Prem. i Hand. Dz 6 §12 (szkoła w Tczewie) Mwo Rolnictwa Dz. 2 §10 p3 (egzaminy leśników. Mwo Zdr. Publ. Dz. 1 §16 (egzaminy drogistów " " " Dz 5 §11 (szkoła hygieny).	§16 powstanie w 4ch Mwach: 1) Wyzn. Rel. i Ośw. ~~2) Prem. i Hand. 3) Rolnict. i 4) Zdrowia Publ.~~
§17 Opłaty mostowe, przewozowe, drogowe i inne administracyjno-policyjne	Mwo Robót Publ. Dz 12 §12 p. 2; 4.	

Nazwa §u nowego spisu	Dotychczasowe paragrafy i pozycje budżetu na r. 1924, które wchodzą do danego §u nowego spisu	Uwagi
§18. Opłaty żeglugowe i portowe p. 1. opł. żeglugowe p. 2 opł. portowe p. 3. koncesje na przedsiębiorstwa żeglugowe.	Mwo Prem. i Hand. Dz. 1. §14 (Stańsz) " " " Dz 6a §15 p. 1. (Wejherowo) M. Rob. Publ. Dz. 2 §13 p. 1 i 4 – (drogi wodne) " " " Dz 2 §14 p. 3 (kanały) Mwo Prem i Handl Dz 1 §21. (koncesje)	§18 powtarza się w 2ch M wach: 1) Prem. i Hand. i 2) ~~Robót~~ Publ.
§19 Opłaty za pośrednictwo pracy	Mwo Pracy i Op. Społ. Dz 3 §10.	
§20 Opłaty od kart okrętowych	Mwo Pracy i op. Społ. Dz. 6 §14	
§21 Opłaty za wizy na paszp. emigracyjn.	Mwo Pracy i op. Społ. Dz 6 §15.	
§22 Inne opłaty: p. 1. za rozpatrywanie obrazów kinematografiu. p. 2. za dozór nad kotłami parow p. 3. za prawo wydobywania fosforytów p. 4 od smółek drzew owocowych p. 5 za legitymacje rybackie p. 6. za licencjowanie bojarzy p. 7. opłaty archiwalne p. 8. za urzęd. świadectwa zdrowia p. 9 za ekshumację zwłok p. 10 od zakładów elektrycznych p. 11 za użytkowanie siły wodnej ~~p. 12 za~~ wydobywanie pretnia i materj. z wód publicznych p. 13 za stemplowanie książek fabrycz. ~~p. 14. za odpisy~~ - - - -	Mwo Spr. wewnętrzn Dz 1. §16. Mwo Prem. i Hand Dz 6a §19. Mwo Rolnictwa i ~~Dóbr Pań.~~ Dz. 1. §13. " " " " Dz 1. §14. " " " " Dz. 5 §8 p. 1. " " " " Dz 2 §11 Mwo Wyz. Rel. i Ośw Pub. Dz. 9 §7 p. 11. Mwo Zdr. Publ. Dz. 2 §10 p. 1. " " " Dz 2. §10 p. 2. Mwo Rob. Publ. Dz 2 §9 p. 2 " " " Dz 2 §13 p. 5 " " " Dz 2 §13 p. 7 Mwo Pracy i op. sp. Dz 2 §12 ~~" " " " Dz 2 §13.~~	§22 powtarza się w 7mu M wach:
§23 Przepadłości . .	Mwo Skarbu Dz. 5 §23.	
§24 Dochód pocztowo-telegraficzny p. 1. opłaty pocztowe p 2 opłaty telegraficzne p 3 " telefoniczne p 4 Przewóz osób.	Mwo Poczt i Telegrafów: Dz 2 i 2a (potrącenie) §1 (poz. 1 i 2) " " " " §2 p. 1. " " " " §2 p. 2. " " " " §5	W r. 1924 nie jest pokazany dochód z rozrachunków zagranicznych; w r. 1923 był pokazany: Dz 2 §7 p. 3. W r. 1924 jest tylko wydatek: Dz 2 §18 (rozrachunek zagraniczny).
§25 Upływy od kolei prywatnych p. 1. Od dochodu kolei podjazdowych p 2 za nadzór nad służbami kolei pryw. p 3. za koncesja na budowę linji kol.	Mwo Kolei żelaznych: Dz. 1. §1 Dz 1 §9 p. 2. Dz 1. §9 p. 3.	
§26 Udział instytucji samorządowych i innych w wydatkach państwowych p. 1. w kosztach utrzymania policji p. 2 " " straż p. 3 " " klinik przy Uniwers. p. 4. w kosztach utrzymania dróg i mostów państwowych - -	Mwo Spr. Wewnętrz. Dz 3. §15 (od zwiększenia ~~Zakładu~~ samorząd) Mwo Wyzn. Relig. i Ośw. Pub. Dz. 5 §10 (świadczenia gmin) " " " " " Dz. 7 §1 (zwrot po koszt przez magistraty) Mwo Rob. Publ. Dz. 2 §12 p. 3 (omyłkowo w budżecie na r. 1924 wybrakowano: poz. 2)	§26 powtarza się w 3ch ministerstwach

Nazwa §u nowego spisu	Dotychczasowe paragrafy i przyjęcie budżetu na r. 1924, które wchodzą do danego §u nowego spisu	Uwagi.
§ 27. Dochody z majątków, przedsiębiorstw, zakładów, znajdujących się w administracji państwowej.		§ 27 powtarza się w 8mu minister.
p. 1. Nieruchomości w Gdańsku. -	Mwo Spr. Zagr. Dz 5. §10.	
p. 2. Warsztaty więzienne	Mwo Sprawiedl. Dz 3 §7. 10 p. (dch. netto) - - -	Nie pokazane w budżecie wydatki na warsztaty.
p. 3 Folwark Przedzielnica	" " Dz 3 §7 p. 4.	
p. 4 Pracownia chemiczna	Mwo Prem. i Hand. Dz. 4 §9 (Instyt. Geologiczny)	Niektóre z tych dochodów pokazane są w budżecie netto, bez podania odnośnych wydatków.
p. 5 Warsztaty szkolne - - -	" " " Dz 6a §13 (szkoła w Tczewie)	
p. 6. Pracownie diagnostyczne	Mwo Rol. i Pań. Dz 2 §9 p. 5 (dochód weterynaryjny)	
p. 7 Przedsiębiorstwa i gosp-a szkolne	" " " Dz 4 §15 (dochód netto)	
p. 8 Pracownie i ogrody Instytutu w Puławach i Bydgoszcz	" " Dz 6 §7 p. 1, 5, 8, §11	
p. 9 Majątki Instytutu w Puławach i Bydgosz.	" " Dz 6 §12 (dochód netto)	
p. 10 Pracownie stacji hodowlanej w Lwowie	" " " Dz 7 §11	
p. 11. Nadniemy państwowe	" " " Dz 9 §7 p. 1, 2, 4	
p. 12 Majątki Zarządu Stadnin państw.	" " " Dz 9 §10 (dochód netto)	
p. 13. Szkolne zakłady wytwórcze	Mwo Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. Dz. 4 i 6, §9, Dz 8 §9	
p. 14. Gospodarstwa szkolne	" " " " " Dz. 6 §13.	
p. 15. Folwarki i leśnictwa wyższych zakładów naukowych - -	" " " " " Dz. 7 §13 (uniw: ~~wilno~~, Kraków, Wilno, Publ. Lwowska, szkoła Gosp. Wiejska w Warsz. (~~dochody netto~~)	Uniw. Poznań. wykazuje wydatki na folwark, a nie podaje dochodów. Publ. Lwowska i Szkoła Gosp. w Warsz. przekazują w budżecie część wydatków. Kraków i Wilno żadnych wydatków nie pokazują.
p. 16. Drukarnia Uniw. Poznań	" " " " Dz 7 §13 (dch. netto)	
p. 17. Fundusze religijne	" " " " Dz 2 §11 (kapitały i majątki)	
p. 18. Zakłady bakteriologiczne (~~w wydatkach budżetowanie~~ ~~koszt wydawnictw~~ ~~i zakłady Hygieny~~) - -	Mwo Zdrowia Publ. Dz. 5 §9 (p. §-10 i) §10.	
p. 19. Zakłady badania żywności	" " " Dz. 6 §9.	
p. 20 Instytut Farmaceutyczny	" " " Dz 7 §9 i §10.	
p. 21. Klinkiernie i kamieniołomy	Mwo Rob. Publ. Dz 2 §12 p. 1. (dochód netto)	Mwo Rob. Publ. prowadzi jeszcze inne zakłady przemysłowe, z których dochód (netto) wykazuje w budżecie nadzwyczajnym (Dz 4 §10)
p. 22 Warsztaty	" " " Dz 2 §13 p. 10.	
p. 23. Ogrody i parki	" " " Dz. 3 §9 p. 1 i 2.	
p. 24 Hotel dla emigrantów	Mwo Pracy i Op. Społ. Dz. 6 §16 (dch. netto)	
§ 28 Dochody gospodarcze		§ 28 powtarza się we wszystkich ministerstwach
p. 1 Komorne (od urzędników, zajmujących mieszkania w domach państw.)	Rozmaite Mwo: §3.;	
p. 2. Dzierżawa gruntów, placów, terenów portowych, gmachów, lokali i innych nieruchomości państw.	Sejm i Senat Dz 1. §7 p. 1 (ogród sejmowy)	
	Mwo Prem. i Hand Dz 6a §17 (tereny portowe)	
	" " " Dz 6a §18 (grunta i lokale)	
	Mwo Rob. Pub. Dz 2 §8 p. 1 (gmachy i place)	
	" " " Dz 2 §13 p. 2 (nieruchomości)	
	" " " Dz. 2 §14 p. 1 (grunta)	
	" " " Dz 2 §15 p. 1 (grunta)	
	Mwo i Wyznań i Ośw. Dz 10 §3 (Sala koncertowa w Warsz.)	
p. 3. Sprzedaż drzewa, gałęzi, wikliny z wybrzeży	Mwo Prem. i Hand. Dz 6a §10.	
	Mwo Rob. Publ. Dz. 2 §13 p. 8.	
p. 4. Wynajem taboru, holowników, koni i innych środków lokomocji, przewozy.	Mwo Prem. i Hand. Dz 6a §15 p. 2	
	" " " Dz 6a §14 (przewoz prywat. ładunków)	
	Mwo Wyzn. Rel. i Ośw. Dz 4. §5 (wynajem kuci)	
	Mwo Rob. Publ. Dz 2 §13 p. 3 (wynajem taboru)	
	" " " Dz 2 §13 p. 6 (opłaty przewozowe)	
	" " " Dz 2 §14 p. 2 (wynajem taboru)	
	Mwo Rolnictwa Dz 2 §5 p. 2 (wynajem środków lokomocji)	
	Mwo Rolnictwa Dz 2 §5 (" " ")	
p. 5. Należności za używanie asfaltu	Mwo Prem. i Hand. Dz 1. §20 - " - " - - - ..	przeniesiono do Mwa Kolei
p. 6 Upływy z przedsiębiorstw pod przymusowym zarządem	Mwo Prem i Handlu Dz 1 §18	

Nazwa §u nowego spisu	Dotychczasowe paragrafy i pozycje budżetu na r. 1924, które wchodzą do danego §u nowego spisu	Uwagi
p.7. Sprzedaż świetrzyny ..	Ministerjum Rolni i Dobr. P. Dz 3. §9 p. 2.	
p.8 Sprzedaż ryb i narybku	" " " " Dz 5 §9 p. 2 i 3.	
p.9 Za utrzymanie ucznia	" " " " Dz 4. §7. p. 1.	
§29.		
Wpływy ze sprzedaży zużytych inwentarza i materjałów		§29 powtarza się we wszystkich (prawie) ministerstwach
p.1. Makulatura i drobne przedmioty biurowe ..	Rozmaite Min.wa §4. Min.wo Wyzn. Relj. i Ow. Pub. Dz 9 §7 p.12 (makulat. z archiw.).	
p.2 Wybakowane konie, automobile i inne środki komunikacji	Prezydent Dz 2 §7 (automobile) Min.wo Spr. Wew. Dz 3 §5 (konie i inne środki komunikacji) Min.wo Skarbu Dz 3 §11 (konie) Min.wo Rolnictwa. Dz 9. §7. p. 3 (konie)	
p.3. Zużyte umundurowanie	Min.wo Sp. Wewn. Dz 3. §2.	
p.4 Broń wybakowana	" " Dz 3 §11.	
p.5 Psy policyjne	" " Dz 3. §12	
p.6. Inwentarz żywy	Min.wo Rolni i Dobr P. Dz 2 §9, p. 3. i 4. (inwent. ochronnego kordonu i przygotowia księgodurowego) Min.wo Zdrowia Pub. Dz 4. §9 (inwent. skot rolniczych) Min.wo Poczt i Tele. Dz 5. §9 p. 1 (wyekawowane zwierzęta)	
p.7 Zużyte przedmioty urzędowe	Min.wo Poczt i Tele. Dz 2 §8.	
p.8 Stare materjały	Min.wo Rob. Pub. Dz. 2. §8 p. 2 " " " Dz 2 §12 p. 6. " " " Dz 2 §13 p. 9 " " " Dz 2 §14 p. 4.	
§30.		§30 powtarza się we wszystkich ministerjawach §u może być dochody na pozycje w rozmaitych ch.wach. szczególnie w ch.wie sprawied.
Wpływy ze sprzedaży wydawnictw i druków	Rozmaite Min.wa: §6. (i częściowo §4). Min.wo Sp. Wew Dz 4 §11. (wydawnictwa spisu ludności)	
§31.		§31 powtarza się w 11u ministerjach
Zwroty wydatków na rozmaite roboty i materjały, oraz poniesionych kosztów:		
p.1. Zwrot kosztów sądowych	Prezydjum Rady Min.rów Dz 2 §9 (Prokuratorja) Min.wo Sprawied. Dz 2 §9 p. 3 (koszty postępowanie karne) ~~Dz 3 §7 p. 3 (koszty wykonania kary)~~ " Min.wo Pr. i Op. Sp. Dz 5 §9 (koszty postępowanie aberpracem)	
p.2 Zwrot kosztów utrzymania więźniów administr. i wojsk.	Min.wo Sprawied. Dz. 3 §7 p. 2 (utrzymanie więźniów) " " Dz 3 §7 p. 3. (koszty postępow. karnego)	
p.3 Zwrot kosztów podróży służbowych i delegacji.	Min.wo Prem. i Handlu Dz. 8 §5 p. 1. Min.wo Rol. i Dobr P. Dz 2 §10 p. 1 (delegacje leśne) Min.wo Rob. Publ. Dz. 2 §5 " " " Dz 2 §5 p. 1. " " " Dz 2 §9 p. 1	
p.4 Zwrot kosztów za zużycie materjałów szkolnych	Min.wo Wyzn. Relj. i Ow. Pub. Dz 5 §9 (szkoły średnie) " " " " " Dz 10 §9 (szkoły sztuk pięknych)	
p.5 Zwrot kosztów za sporządzanie plany, kosztorysy, odpisy, książki fabryczne i t.p.	Min.wo Wyzn. Rel. i Ow. Dz 4. §11 p. 3 (plany szkół powszechn.) Min.wo Pr. i Op. Sp. Dz. 2 §10 i §13 (książki i odpisy) Min.wo Reform Rol Dz 2 §7 p. 1 (plany i rejestry pomiarowe)	
p.6. Zwrot kosztów czynności katastralnych	Min.wo Skarbu Dz 2 §7 p. 1. Min.wo Rob. Pub. Dz 2 §11 p. 11.	
p.7. Zwrot kosztów czynności melioracyjn	Min.wo Rolni i Dobr P. Dz 1. §10 p. 2 (badania torfowisk)	
p.8 Zwrot kosztów nadzoru nad instytucjami finansowemi	Min.wo Skarbu Dz 5. §15.	
p.9 Zwrot kosztów nadzoru nad instytucjami ubezpieczeniowemi	Min.wo Skarbu Dz 7 §9.	

Nazwa §u nowego spisu	Dotychczasowe paragrafy i pozycje budżetu na r. 1924, które wchodzą do danego §u nowego spisu	Uwagi.
p. 10 Zwr. kosztów specjalnej kontr. akcyzy.	Mwo Skarbu Dz 3. § 2	
p. 11 Zwr. kosztów sporządzania znaków wartościowych	Mwo Skarbu Dz 2 § 10	
p. 12 Różne zwroty	{ Mwo Poczt. i Telegr. Dz 2 § 9 p. 1. i 2 { Mwo Kolei Żel. Dz 1 § 9 p. 1.	{ poz. 2 nie jest dostatecznie objaśniona.
§ 32 Zwrot pożyczek, zaliczek, zasiłków:		§ 32 powstanie się w 6ciu ministerstwach
p. 1. od ciał samorządowych	Mwo Skarbu Dz 5 § 10.	
p. 2 od spółdzielni	Mwo Skarbu Dz 5 § 12	
p. 3 Pożyczek dla drobnego przemysłu	Mwo Prem i Handl Dz 1 § 17	
p. 4. Pożyczek udzielonych na pomoc rolną i dla dotkniętych klęskami	Mwo Roln i Dobr Pań Dz. 1 § 12.	
p. 5. Pożyczek na budowy szkół rolniczych	Mwo Roln i Dobr P. Dz 4 § 12	
p. 6. Pożyczek na budowy szkół powszedn.	Mwo Oświaty Dz. 4 § 11. p. 2	
p. 7. Zaliczek na gminne budz. szkolne	Mwo Oświaty Dz 4 § 12.	
p. 8 Zasiłków na wydawnictwa	Mwo Oświaty Dz 7 § 10.	
p. 9 Zaliczek i pożyczek dla szpitali komunalnych	Mwo Zdr. Pub. Dz 1. § 9.	
p. 10 Pożyczek dla kas chorych.	Mwo Pr. i Opieki Społ. Dz. 1. § 9.	
p. 11. Zaliczek na dodatki do rent inwalidzkich	Mwo Pr. i Op. Społ. Dz. 1. § 11 - - - - - -	{ powyższe przenieść do bud. Mwo Skarbu dodam przemówienie odnośne w budżecie
Zaliczek na zapom. stróżk		
§ 33. Wpływy z osadnictwa i parcelacji	Mwo Reform Rolnych Dz. 4. § 10	{ § ten powinien być potrzebny na pozycje.
§ 34. Wpływy z prac komasacyjnych	Mwo Reform Rolnych Dz 5 § 9.	
§ 35 Wpływy z likwidacji serwitutów ~~prac regulacyjnych i likwidacji serwitutów~~ i innych prac regulacyjnych	Mwo Reform Rolnych Dz. 5 § 11.	
§ 36 Wpływy z likwidacji b. ros. Banków ziemskich		
p. 1. Bank włościański	Mwo Ref. Rol. Dz. 3 § 9	
p. 2 Bank Szlachecki	" " " Dz 3 § 10.	
§ 37. Dochody z operacji kredytowych		
p. 1 Odsetki od ruchomego majątku państwowego ..	Mwo Skarbu Dz. 5 § 22	
p. 2 Udział w zyskach P.K.K.P.	Mwo Skarbu Dz 5 § 24.	
p. 3 Udział w zyskach P. K. O	Mwo Skarbu Dz 5 § 25.	
§ 38 Udział Skarbu Państwa w dochodach Skarbu Śląskiego	Mwo Skarbu Dz. 5 § 27.	

Nazwa §u nowego spisu	Dotychczasowe paragrafy i pozycje budżetu na r. 1924, które wchodzą do danego §u nowego spisu	Uwagi
§39. Grzywny, kary, odsetki za zwłokę, konfiskaty.		§39 powtarza się w 8mu minister.
p. 1. Odsetki za zwłokę, kary, grzywny przy podatkach bezpośred.	Mwo Skarbu Dz 6. §9 p. 8	
p. 2 Odsetki za zwłokę, kary, grzywny przy podatk. pośrednich	Mwo Skarbu Dz. 6 §10 p. 12 Mwo Skarbu Dz. 6 §12 p. 14.	
p. 3. To samo przy opłatach shempl.	Mwo Spr. wewn. Dz 2 §15.	
p. 4. Kary administracyjne	Mwo Sprawiedl. Dz 2 §9 p. 2. Mwo Rolnic. i Dóbr P. Dz 3 §9 p. 1.	
p. 5. Grzywny i kary sądowe	Mwo Pr. i Op. Sp. Dz 2 §11	
p. 6. Kary towarzyskie	Mwo Pr. i Op. Sp. Dz 5 §10.	
p. 7. Kary inspekcji pracy	Mwo Skarbu Dz 5. §16.	
p. 8. Kary urzędów ubezpieczeń.	Mwo Prem i W. D. 3 §9 p. 2 (konfiskata marki nieważnych) Mwo " " Dz 5 §12 (konfiskata złota, srebra i grzywny)	
p. 9. Rozmaite kary, grzywny, odszkodowania, konfiskaty	Mwo Poczt i Telegr. Dz. 2 §7 p. 2 (wpływy z kar) Mwo Rob. Publ. Dz. 2 §12 p. 5 (grzywny przy drogach i mostach) " " " Dz 2 §13 p. 11 (przy drogach wodnych) " " " Dz 3 §9 p. 3. (przy ogrodach i parkach)	
§40 Wpływy różne	Wszystkie Mwa §7 (oprócz pozycji tego paragrafu, które są przeniesione, odpowiednio do swego charakteru, do innych §§u nowego spisu. Mwo Skarbu Dz. 5 §11. * Mwo Rob. Pub. §8 p 5, §12 p. 8, §13. p 12, §14 p. 5, §15 p. 2. Dz 3 - §9 p. 4. Mwo Refor Rol. Dz 3 §11 (Linwidacja banków -	§40 powtarza się we wszystkich ministerstwach

1. 241

IV Szemat Budżetu Rzeczypospolitej

(Administracja państwowa – dochody zwyczajne)

na posiedzenie!

6 egzempl.

Budżet Rzeczypospolitej składa się z budżetów poszczególnych ministerstw (resortów); każdy budżet rozpada się na Działy, Paragrafy, Pozycje.

Niniejszy szemat Budżetu Rzeczypospolitej obejmuje wszystkie dochody, ujęte w budżecie na r. 1924; są one tu zgrupowane według nowego spisu §§ów; przy każdym §ie nowego spisu podane są w nawiasie dotychczasowe paragrafy i pozycje z Budżetu na r. 1924, które teraz wchodzą do danego §u nowego spisu.

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje (Numeracja według nowego spisu – W nawiasie podana numeracja z r. 1924 dotychczasowa)	Uwagi
Część 1. Prezydent.	
Dz. 2 – Kancellarja Cywilna	
§29 ~~p.~~ Sprzedaż zużytych inwentarza i materjałów	
p. 2 automobile. - - - - - - - - - (§7)	
Część 2. Sejm i Senat.	
Dział 1.	
§28. Dochody Gospodarcze	
p. 2 Dzierżawa ogrodu - - - - - (§7 p. 1)	
§30 Wydawnictwa - - - - - - - - - (§6).	
§40 Wpływy różne - - - - - - - - (§7 p. 2).	
Część 4. Prezydjum Rady Ministrów.	
Dział 1 – Zarząd Centralny.	
§40 Wpływy różne - - - - - - - - (§7 p. 1. i 2)	
Dział 2 – Prokuratorja Generalna	
§31 Zwrot ~~kosztów~~ wydatków i kosztów	
p. 1. Koszta sądowe przyznane i wyegzekwowane - - - - (§9)	
§40. Wpływy różne - - - - - - - - - - - (§7)	
Dział 4. Polska agencja telegraficzna przewiduje się do Budżetu Przedsiębiorstw	
Część 5 Ministerjum Spraw Zagranicznych.	
Dział 1 – Zarząd Centralny.	
§6. Opłaty konsularne - - - - - - (§10)	
§40 Wpływy różne - - - - - (§7)	
Dział 2. Biuro Komisarza Generalnego w Gdańsku.	
§27. Dochody z majątków państwowych.	
p. 1. Nieruchomości ~~w Gdań~~ państw. w Gdańsku - - - (§10)	
§40 Wpływy różne. - - - - - - (§7)	
Część 6. Ministerjum Spraw Wewnętrznych.	
Dział 1. Zarząd Centralny.	
§22 Inne opłaty	
p. 1. Opłaty za rejestrowanie obrazów kinematograficznych. - - (§16)	
§29 Sprzedaż zużytych inwentarza i materjałów	
p. 1 Sprzedaż makulatury i t. p. - - - - - (§4)	
§30 Wydawnictwa. - - - - - - - (§6).	

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu
(Numeracja według nowego spisu — Wnawiasie podana dotychczasowa numeracja) 2 V. 1924)

Uwagi:

Dział 2 - Województwa i Starostwa.

§7 Opłaty za paszporty i świadectwa
p. 1 — p. 6 - - - - - - - - - - - (§14).
§ 30 Wydawnictwa i druki - - - (§6)
§39. ~~Wpływy różne~~ p.4. Kary administracyjne - - - - - (§15)
§40 ~~p.4~~ ~~Kary administracyjne~~ Wpływy różne - - - - - - - (§7).

Dział 3. - Policja Państwowa.

§26 Udział instytucji samorządowych
p1. w kosztach utrzymania policji . . . (§15)
§29. Sprzedaż zużytych inwentarza i materjałów
p.1. Sprzedaż makulatury - - - - - - (§4)
p2 Sprzedaż koni i innych środków komun. . . . (§5 p.1,2)
p3. Sprzedaż umundurowania . . . (§2)
p4 Sprzedaż wysortowanej broni . . . (§11)
p5 " pająków policyjnych . . . (§12)
§ 30 Wydawnictwa (Gazeta Administr. i Policji Państw. - (§6)
§40. Wpływy różne. - - - - - - - - - - - (§7).

Dz 4. - Główny Urząd Statystyczny.

§9 Opłaty statystyczne - - - - - - - (§12)
§30 Wydawnictwa i druki. - - - - - (§4, §6, §11)
§40 Wpływy różne - - - - - - (§7)

Część 8 Ministerstwo Skarbu.

Dz. 1. - Zarząd Centralny.

§30 Wydawnictwa i druki - - - - (§6)
§40 Wpływy różne - - - - - (§7).

Dz 2. - Władze i Urzędy Skarbowe

§30 Wydawnictwa i druki - - - - - (§6)
§31. Zwrot ~~kosztów~~ wydatków i kosztów
p. 6. czynności katastralne - - - - (§7 p. 1.)
p. 11. Sporządzanie znaków wartościowych . . . (§10).
§40 Wpływy różne - - - - - - - - - (§7 p.2)

Dz 3. Zarząd ceł.

§29 Sprzedaż zużytych inwentarza i materjałów
p. 2 Sprzedaż koni - - - - - - (§11)
§30 Wydawnictwa i druki - - - - (§6).
§ 31. Zwrot wydatków i kosztów
p. 10. Specjalna kontrola celna - - - - (§2).
§ 40 Wpływy różne. - - - - - - - (§7)

Dz 4. - Główny Zarząd Skarbowy.

§23 Przepadłości - - — - - - - (§23)
§31. Zwrot wydatków i kosztów
p. 8 nadzor nad instytucjami finansowemi - - - (§15)
§32 Zwrot pożyczek
p. 1. od ciał samorządowych - - - - - - - (§10)
p2. od spółdzielni - - - - - - (§12)
§ 37 Dochód z operacji kredytowych
p 1. Odsetki od ruchomego majątk. państw. - - - - (§22)
p.2 Udział w zyskach P. K. K. P. - - - - - (§24)
p.3 " " P. K. O - - - - - (§25)

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu
(Numeracja według nowego spisu – W nawiasie podana dotychczasowa numeracja z r. 1924.)

§38 Udział Skarbu Państwa w dochodach Skarbu Śląskiego - - - - (§27)
§39 Grzywny, kary, konfiskaty
p. 9 Rozmaite kary i konfiskaty - - - - - - - (§16)
§40 Wpływy różne - - - - - - - - - - - - (§11)

Dz. 6 - Daniny Publiczne.
§1. Podatki bezpośrednie
p. 1 – 7 - - - - - - - - (§9 p. 1-7)
§2 Podatki pośrednie
p. 1 – 12 - - - - - - - - - - (§10 p 1-11, p. 13)
§3. Cła p. 1 i 2 - - - - - - - - (§11 p. 1 i 2)
§4. Opłaty stemplowe (należytości)
p. 1 – 13 - - - - - - - - - (§12 p. 1-13)
§5 Opłaty wywozowe - - - - - - (§13)
§39 Kary, Grzywny, Odsetki za zwłokę:
p. 1. przy podatkach bezpośrednich - - - (§9 p. 8)
p. 2 " " pośrednich - - - - (§10 p. 12)
p. 3 " opłatach stemplowych - - - - - (§12 p. 14)

Dz. 7. Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.
§30. Wydawnictwa i druki - - - - - - - - (§6)
§31. Zwrot ~~kosztów~~ wydatków i kosztów:
p. 9 nadzor nad zakładami ubezpieczeń - - - (§9).

Część 9. Mwo Sprawiedliwości.

Dz. 1 – Zarząd Centralny
§40 Wpływy różne - - - - - - (§7)

Dz. 2 – Wymiar Sprawiedliwości (połączone działy 2 i 2a)
§8. Opłaty sądowe i należytości - - - (§9 p. 1.)
§31. Zwroty wydatków i kosztów:
p. 1. postępowania karnego - - - - (§9 p. 3)
~~p. 2 utrzymania więźniów i wykonania kary (§7 p. 2 i 3)~~
~~§40 Wpływy różne~~ - - - - - - - - - ~~(§7)~~
§39 Kary, Grzywny, odsetki i t.d.
p. 5. Grzywny i kary sądowe - - - - (§9 p. 2)
§40 Wpływy różne - - - - - - - - - (§7)

Dz. 3 – Więziennictwo. (połączone działy 3 i 3a)
§27. Dochody z majątków i zakładów.
p. 2 Warsztaty więzienne - - - - (§10)
p. 3 Cynsz dzierżawny folwarku Przedzielnica - - - (§7 p. 4)
§31. Zwroty wydatków i kosztów
p. 2 Utrzymania więźniów i wykonania kary - - - (§7 p. 2, 3).
§40 Wpływy różne - - - - - - - - - (§7 p. 1)

Dz. 4 – Komisja kodyfikacyjna
§30 Wydawnictwa - - - - - - - - (§6)

Dz. 5. Administracja Wydawnictw.
§30 Wydawnictwa - - - - - - - - (§6)
§40 Wpływy różne - - - - - - (§7)

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu
(Numeracja według nowego spisu - W nawiasie podana dotychczasowa numeracja z r. 1924.

Uwagi

Część 10 Ministr. Przemysłu i Handlu

Dział 1 - Zarząd Centralny.

§18 Opłaty żeglugowe i portowe
p. 3 Koncesje na przedsiębiorstwa żeglugowe ..... (§21)

§28 Dochody gospodarcze
p. 6 Wpływy z przedsiębiorstw pod zarządem przymusowym .... (§18)

§32 Zwrot pożyczek
p. 3 dla drobnego przemysłu .... (§17)

§40. Wpływy różne ..... (§7)

Dział 2 - Urząd Patentowy

§10 Opłaty za zgłoszenia:
p. 1. patentów na wynalazki ... (§9)
p. 2. Wzorów ..... (§10)
p. 3. Znaków towarowych .... (§11)
p. 4 Wpisy na listy pełnomocników ... (§12)

§30 Wydawnictwa i druki ..... (§6)

Dz. 3 - Urząd miar.

§11 Opłaty za legalizowanie narzędzi mierniczych .. (§9 p. 1.)

§39 Grzywny, kary, odszkodowania
p. 5 Rozmaite kary i konfiskaty .... (§9 p. 2 i 3).

Dz. 4 - Instytut Geologiczny

§27. Dochody z majątków, przedsiębiorstw, zakładów
p. 4 pracownia chemiczna ..... (§9)

§30. Wydawnictwa i druki ..... (§6)

Dz 5 - Urzędy probiercze

§12 Opłaty probiercze
p. 1. od wyrobów złotych ..... (§10 p. 1)
p. 2 " " srebrnych ..... (§10 p. 2)
p. 3 " innych czynności probierczych ... (§10 p. 3)
p. 4 " świadectw złotniczych ... (§11)

§39 Grzywny, kary
p. 5 Rozmaite kary i konfiskaty .... (§12)

§40. Wpływy różne ..... (§7).

Dz 6a - Urząd Marynarki Handlowej w Wybrzeżu i w Gdańsku

§18 Opłaty portowe i żeglugowe:
p. 2 opłaty portowe ..... (§14 z Działu 1.: Urząd Marynarki w Gdańsku) (§15 p. 1.)

§22 Inne opłaty
p. 2 za dozór nad kutrami parowemi .. (§19)

§28 Dochody gospodarcze:
p. 2 Dzierżawa terenów portów, ~~gruntów~~ i lokali ... (§17. i §18)
p. 3 Sprzedaż pożyczki i drzewa z wykrzyży .... (§10)
p. 4. Wynajem holowników ..... (§15 p. 2)

§40 Wpływy różne. ..... (§7)

Dz. 6b. Szkoła Morska w Tczewie

§16. opłaty szkolne ..... (§12)

§27 Dochody z majątków i zakładów
p. 5. warsztaty szkolne ..... (§13)

§28 Dochody gospodarcze
p. 4. przewóz prywatnych ładunków .. (§14)

Dochód z opłaty brukowej (dotychczasowy §15) przenosi się do budżetu Przedsiębiorstw Państ.

Dochód z użycia systemu (dotychczasowy §20) przenosi się do budżetu Kolei żelaznych.

Dochód Urzędu Marynarki Handlowej w Gdańsku ~~przenosi się budżetowo~~ dotychczasowy §17) łączy się budżetowo z Działem 6a: Urząd Marynarki Handlowej w Wybrzeżu.

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu (Numeracja według nowego spisu – W nawiasie podana dotychczasowa numeracja z 1924 r.)	Uwagi
Dział 8. – Urzędy Górnicze (połączone Działy 8a i 8b)	
§13 Opłaty od miar, wyłączności, nadań górniczych . . . . (§9).	
§31. Zwrót wydatków i kosztów	
p. 3 potrąty służbowych . . . . . (§5).	
Dz 9. Główny Urząd Przywozu i Wywozu.	
§14 Opłaty manipulacyjne . . . . . (§9).	
§ 30 Wydawnictwa i druki . . . . . (§4).	
Przy przepisywaniu umieścić tu Część 11 Nowe kolei żel. ze str. 7	
Część 12. Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwa.	
Dz 1 – Zarząd Centralny	
§22 Inne opłaty:	
p. 3. za prawo wydobywania fosforytów . . . (§13)	
p. 4. od szkółek drzew owocowych . . . . (§14).	
§28 Dochody gospodarcze:	
p. 1. komorne od urzędników . . . . . (§3).	
§30. Wydawnictwa i druki . . . . . (§6).	
§31. Zwrót wydatków i kosztów	
p. 7. za badanie torfowisk . . . . . (§10)	
§32 Zwrót pożyczek	
p. 4 pomoc rolna . . . . . (§12)	
§40 Wpływy różne . . . . . (§7).	
Dz 2. – Urzędy prowincjonalne.	
§15 Opłaty weterynaryjne . . . . (§9 p. 10 i 11)	§15, §27, §29 tych Działów winny utworzyć nowy osobny Dział: „Walka z chorobami zakaźnemi u zwierząt domowych" – podobnie jak to zaprojektowanem jest dla odnośnych wydatków weterynaryjnych.
§16 Opłaty szkolne (taksy egzam. leśników) . . . . (§10 p. 3).	
§22 Inne opłaty	
p. 6. za licencjowanie ogierów . . . (§11)	
~~§6~~	
~~§27 Dochody z majątków, przedsiębiorstw, zakładów:~~	
~~p. 6. Sprzedaż inwentarza ochronnego kordonu granicznego i pogłowia księgosuszowego . . . . (§9 p. 3 i 4)~~	
§27 Dochody z majątków, przedsiębiorstw, zakładów.	
p. 6. pracownie diagnostyczne . . . . . (§9 p. 5)	
§29 Wpływy ze sprzedaży zużytych inwentarza i materjałów	
p. 6. Sprzedaż inwentarza ochronnego kordonu granicznego i pogłowia księgosuszowego . . . (§9 p. 3 i 4)	
§31 Zwrót wydatków i kosztów	
p. 3 delegacje leśnicze (wykonanie ochrony leśnej) . . . (§10 p. 1).	
§40 Wpływy różne . . . . . (§7)	
Dz. 3 – Łowiectwo reprezentacyjne.	
§28 Dochody gospodarcze	
p. 7. – Sprzedaż zwierzyny . . . (§9 p. 2)	
§39. Grzywny, kary, odsetki za zwłokę	
p. 6. – kary łowieckie . . . . (§9 p. 1)	
Dz. 4. – Ludowe szkoły rolnicze.	
§27. Dochody z majątków, przedsięb., zakładów	
p. 7. Przedsiębiorstwa i gospodarstwa szkolne . . . (§15).	
§28 Dochody gospodarcze	
p. 9. Opłaty za utrzymanie uczni . . . . (§7 p. 1)	
§29 Wpływy ze sprzedaży zużytego inwentarza i materjałów	
p. 6. Sprzedaż ~~żywego~~ inwentarza szkół . . . (§9 p. 2)	
§32 Zwrót pożyczek	
p. 5 na budowę samorządowych szkół rolniczych . (§12)	

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu (Numeracja według nowego spisu - Nawiasie podana dotychczasowa numeracja z r. 1924)	Uwagi
Dział 5. Zarząd Rybactwa	
§22 Inne opłaty	
p. 5 Legitymacje rybackie - - - - (§9 p. 1)	
§28 Dochody gospodarcze	
p. 8 Sprzedaż ryb - - - - - - - (§9 p. 2 i 3)	
§40 Wpływy różne - - - - - - - - (§9 p. 5)	
Dz 6. - Państwowy Instytut Gospod. Wiejskiego (Puławy i Bydgoszcz)	
§27. Dochody z majątków, przedsiębiorstw, zakładów	
~~p. 1. Komorne od urzędników - - (§3)~~	
p. 8. Pracownie i ogrody - - - - (§7 p. 1, 5, 8, §11)	
p. 9. Majątki (folwarki w Puław. i Bydg.) - - - (§12)	
§28 Dochody gospodarcze	
p. 1. Komorne od urzędników - - - (§3)	
~~Dz 7. Stacja Bota~~ §40. Wpływy różne - - - - - - - - (§7 p. 12)	
Dz 7. - Stacja Botaniczno - Rolnicza	
§27 Dochody z majątków, zakładów i t. p.	
p. 10. Pracownie stacji (analizy) - - - (§11)	
§28. Dochody gospodarcze	
p. 1. Komorne od urzędników - - - (§3).	
Dz 8 - Instytut meteorologiczny.	
§28 Dochody gospodarcze	
p. 1 Komorne od urzędników - - - - (§3)	
§30 Wydawnictwa - - - - - - (§6)	
§40 Wpływy różne - - - - - - (§7)	
Dz 9. - Zarząd Stadnin Państwowych	
§27 Dochody z majątków, przedsiębiorstw, zakładów.	
p. 11. Stadniny (stacje kopulacyjne, wynajem ogierów) - - (§7 p. 1, 2, 3)	
p. 12 Majątki i zakłady Zarządu Stadnin - - - (§10)	
§40 Wpływy różne - - - - - - - - - - (§7 p. 5)	
Część 13. Ministerstwo Wyzn. Rel. i Oświec. Publ.	
Dz 1. - Zarząd Centralny	
§30 Wydawnictwa i druki - - - - - - - (§4 i §6)	
§40 Wpływy różne - - - - - - - - (§7).	
Dz 2 - Wyznania Religijne	
§27. Dochody z majątków, przedsięb. zakładów	
p. 17 Fundusze religijne - - - - - - (§11)	
§30 Wydawnictwa i druki - - - - - (§4)	
Dz 3. Władze szkolne II i I Instancji (kuratorja i inspektoraty)	
§28 Dochody gospodarcze	
p. 4. Wynajem koni - - - - - - - - - (§5)	
§30 Wydawnictwa i druki - - - - - - (§4)	
§40 Wpływy różne - - - - - - - - - (§7)	
Dz. 4. Szkolnictwo powszechne	
§16 Opłaty szkolne - - - - - - - - (§14)	
§27. Dochody z majątków, przedsięb. zakładów	
p. 13 Szkolne zakłady wytwórcze - - - (§9)	
§30 Wydawnictwa i druki - - - - (§4)	
§31 Zwrot wydatków i kosztów	
p. 5 za plany i kosztorysy szkół powszech. - - - (§11 p. 3)	
§32 Zwrot pożyczek i zasiłków	
p. 6. pożyczek na budowę szkół powsz. - - (§11 p. 2)	
p. 7. zaliczek na gminne budżety szkolne - - (§12)	
§40 Wpływy różne - - - - - - - (§7)	

~~Dział 3 i 5 - przenoszony jest Rozdział~~ /

Do Działu 3-ego jest przyłączony Rozdział „Inspektoraty" z Działu 4-ego tak, jak to zrobiono dla budżetu wydatkowego.

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu
(Numeracja według nowego Spisu – W nawiasie podana dotychczasowa numeracja z r. 1924)

Uwagi

Dz. 5 – Szkolnictwo średnie ogólno-kształcące.
§16 Opłaty szkolne - - - - - - - - (§14)
§26 Udział instytucji samorządowych i in.
p. 2 Świadczenia gmin na cele szkolne - - - (§10)
§30 Wydawnictwa i druki - - - - (§4 i §6)
§31. Zwrot wydatków i kosztów
p. 4 za zużycie materjałów - - - - - - (§9)
§40 Wpływy różne - - - - - - - - - - (§7.)

Dz 6. – Szkolnictwo zawodowe.
§16 Opłaty szkolne - - - - - - - (§14)
§27. Dochody z majątków, przedsięb. zakładów:
p. 13 Szkolne zakłady wytwórcze - - - (§11)
p. 14 Gospodarstwa szkolne - - - (§13)
§30. Wydawnictwa i druki - - - - (§4)

Dz 7. Nauka i szkolnictwo wyższe.
§26 Udział instytucji samorząd. i innych w wydatkach państwowych
p. 3 utrzymania klinik uniwersyteckich - - (§1)
§27. Dochody z majątków, przedsięb. zakładów
p. 15 Folwarki uniwersytetów i Gł. Szkoły Gospodarstwa Wiejsk. - - - (§13)
p. 16. Drukarnia uniwersytecka w Poznaniu - - - (§13)
§28 Dochody gospodarcze
p. 1. Komorne - - - - - - - - - (§3)
§30 Wydawnictwa i druki. - - - - - - - - (§6)
§32 Zwroty pożyczek i zasiłków
p. 8 Zwrot zasiłków na wydawnictwa - - - - - (§10)
§40 Wpływy różne - - - - - - - - - - (§7)

Dz. 8. Oświata pozaszkolna
§27. Dochody z majątk. przedsięb. zakład.
p. 13. Szkolne zakł. wytwórcze (Sprzedaż prac uczniowskich) - - - (§9.
§30 Wydawnictwa i druki. - - - - - - (§4 i §6).

Dz 9 Archiwa.
§22 Inne opłaty
p. 7 opłaty archiwalne - - - - - - - (§7. p. 11)
§29. Sprzedaż zużytego inwentarza i materjałów
p. 1 Sprzedaż makulatury - - - (§7 p. 12)
§30 Wydawnictwa i druki - - - - - (§6)

Dz 10 Sztuka
§16 opłaty szkolne - - - - - - - - - - - - (§14)
§28 Dochody gospodarcze
p. 2 wynajem sali w konserwatorjum - - - - - - (§3)
§30 Wydawnictwa i druki - - - - - - - (§4 i §6)
§31. Zwrot wydatków i kosztów
p. za zużycie materjałów - - - - - - - - - (§9).
§40. Wpływy różne - - - - - - - - - - - - - (§7).

Część II M^wo Kolei żelaznych

(Przy przedstawianiu treści Części II Budżetu M^wo Kolei żel. na str. 5, po części 10 M^wo Przemysłu i Handlu)

Dział 1 – Zarząd Centralny
§25 Wpływy od kolei prywatnych
p. 1. Procenty od dochodu kolei podjazdowych - - - (§1)
p. 2 za nadzór nad studjami kolei prywat. - - - (§9 p. 2)
p. 3. za koncesje na budowę linji kolejowych (§9 p. 3)
§28 Dochody gospodarcze
p. 1. Komorne - - - - - - - - - - (§3)
§30 Wydawnictwa - - - - - - - - - - - (§6)
§31 Zwroty wydatków i kosztów
p. 12 Różne zwroty - - - - (§9. p. 1)
§40. Wpływy różne - - - - - - - (§9 p. 4)

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu
(Numeracja według nowego spisu – W nawiasie podana dotychczasowa numeracja z r. 1924)

Uwagi

Część 14. Ministerjum Poczt i Telegrafów.

Dział 1 – Zarząd Centralny.

§ 30 Wydawnictwa i druki . . . . . (§ 6).
§ 40. Wpływy różne . . . . . (§ 7)

Dz 2 – Urzędy pocztowe (połączone Działy 2 i 2a)

§ 24 Dochod pocztowo-telegraficzny.
p. 1. opłaty pocztowe . . . . . (§ 1 p. 1 i 2)
p. 2 " telegraficzne . . . . . (§ 2 p. 1.)
p 3. " telefoniczne . . . . . (§ 2 p. 2)
p 4. Przewóz osób . . . . . (§ 5)
§ 29 Sprzedaż zużytych inwentarza i materjałów
p. 7 Zużyte przedmioty urzędowe . . . . (§ 8)
§ 30 Wydawnictwa i druki . . . . . (§ 4 i § 6).
§ 31. Zwroty wydatków i kosztów
p. 12 Rozmaite zwroty . . . . . (§ 9 p. 1. i 2)
§ 39. Grzywny, kary, odsetki za zwłokę.
p. 9. Rozmaite kary . . . . . (§ 7 p. 2)
§ 40 Wpływy różne . . . . . (§ 7 p. 1 i 3).

Część 15 – Ministerjum Zdrowia Publicznego.

Dział 1. – Zarząd Centralny.

§ 16 Opłaty szkolne
Taksy za egzaminy aptekarzy . . . . . (§ 16).
§ 30. Wydawnictwa i druki . . . . (§ 4 i § 6)
§ 32 Zwrot przyczek, zaliczek, zasiłków
p. 9 Zaliczki dla szpitali komunalnych . . . (§ 9)
§ 40 Wpływy różne . . . . . (§ 7)

Dział 2 – Władze II i I Instancji

§ 22 Inne opłaty:
p. 8 za urzędowe świadectwa zdrowia . . . (§ 10 p. 1)
p 9 za ekshumację zwłok . . . . . (§ 10 p. 2)
§ 40 Wpływy różne . . . . . (§ 7)

Dział 5 – Państwowe zakłady bakterjologiczne.

§ 16 Opłaty szkolne
(Szkoła hygieny) . . . . . (§ 11)
§ 27. Dochod z majątków, przedsięb. zakładów:
p. 18. Zakłady bakterjologiczne (dochody specjalne) (§ 9 p. 6–10, § 10 p.)
§ 28 Dochody gospodarcze
p. 1 Komórne . . . . . (§ 1)
§ 29 Sprzedaż zużytych inwent. i materj.
p. 6 Sprzedaż inwent. żywego . . . (§ 9 p. 1)
§ 40 Wpływy różne . . . . . (§ 7)

Dz 6 – Zakłady badania Żywności

§ 27. Dochody z majątków, przedsiębiorstw, zakładów
p. 19 Zakłady badania żywn. (analizy i ekspertyzy) . . (§ 9)
§ 40. Wpływy różne . . . . . (§ 7)

Dział 7 – Instytut Farmaceutyczny

§ 27. Dochody z majątk. przedsięb. zakład.
p. 20 Inst. Farmaceutyczny (analizy) . . . . (§ 9 i § 10)
§ 40 Wpływy różne . . . . . (§ 7).

W Budżecie wydatków, zakłady bakterjologiczne noszą nazwę: Państwowy Zakład Higjeny"

W tekście Budżetu, zarówno dochodowego, jak i wydatkowego, trzy działy: Zakłady bakterjologiczne, badania żywności i Instytut Farmaceutyczny, nie są połączone w jeden dział; w objaśnieniach do tekstu winna być tylko prawa tabela z rozkładem dochodów i wydatków między temi trzema instytucjami.

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu.
(Numeracja według nowego spisu – Wnawiasie podana dotychczasowa numeracja z r. 1924) Uwagi

Część 16. Ministerstwo Robót Publicznych.

Dział 1 – Zarząd Centralny.

§28 Dochody gospodarcze
p. 1. Komorne - - - - - - ~~(§3)~~ (§3)
§30 Wydawnictwa i druki - - - - (§4, §6).
§31 zwroty wydatków i kosztów
p. 3. Podróże służbowe i delegacje - - - (§6).
§40 Wpływy różne - - - - - - - - - (§7).

Dział 2 – Urzędy podwładne.

§17 Opłaty mostowe, drogowe, administracyjno-policyjne - - - - - - (§12 p. 2 i 4).
§18 Opłaty śluzowe i portowe - - - - - { §13 p. 1. i 4. / §14. p. 3 }
§22 Inne opłaty
p. 10 od zakładów elektrycznych - - - - (§9 p. 2)
p. 11 za użytkowanie siły wodnej - - - (§13 p. 5)
p. 12 za wydobywanie przedmiotów i materjałów z wód publicznych - - (§13 p. 7)
§26. Udział instytucji samorząd. i innych w wydatkach państwowych.
p. 4 w kosztach utrzymania dróg i mostów - - - (§12 p. 3)
§27. Dochody z majątków, przedsięb. zakł.
p. 21 klinkiernie i kamieniołomy - - - (§12 p. 1)
p. 22 Warsztaty - - - - - - - (§13 p. 10)
§28 Dochody gospodarcze.
p. 1. Komorne - - - - - - - - - - - - (§3)
p. 2 dzierżawa gruntów placów, lokali, nieruchomości - - - { §8 p. 1 / §13 p. 2 / §14 p. 1. / §15 p. 1 }
p. 3. Sprzedaż wikliny - - - - - - - (§13 p. 8)
p. 4. Wynajem taboru, środków komunikacji, przewozy - - - - { §5 p. 2 / §13 p. 3 i p. 6. / §14. p. 2 }
§29 Sprzedaż zużytych inwentarza i materjałów
p. 8 Sprzedaż starych materjałów - - - { §8 p. 2 / §12 p. 6 / §13 p. 9 / §14 p. 4 }
§31 Zwrot wydatków i kosztów:
p. 3 za podróże służbowe i delegacje - - { §5 p. 1 / §9 p. 1 }
p. 6 za czynności katastralne - - - - - (§11 p. 1)
§39 Grzywny, kary, odszkodowania za zwłokę:
p. 9 Rozmaite kary - - - - - - - { §12 p. 5 / §13 p. 11 }
§40 Wpływy różne - - - - (§7, §8 p. 5, §12 p. 8, §13 p. 12, §14 p. 5, §15 p. 2).

Dział 3. – Gmachy Reprezentacyjne

§27 Dochody z majątków, przedsięb. zakładów
p. 23 ogrody i parki - - - - (§9 p. 1 i 2)
§28 Dochody gospodarcze
p. 1. Komorne - - - - - - - - (§3)
§30 Wydawnictwa i druki - - - - - - (§6)
§39 Kary, Grzywny p. 9 Rozmaite kary - - - (§9 p. 3)
§40 Wpływy różne - - - - - - - (§9 p. 4)

Części, Działy, Paragrafy, Pozycje Budżetu
(Numeracja według nowego spisu – W nawiasie podana dotychczasowa numeracja z r. 1924)

Uwagi

Część 17. Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej.

Dział 1. – Zarząd Centralny
- §30 Wydawnictwa i druki - - - - - (§6)
- §32 Zwrot pożyczek i zaliczek
  - p.10 od kas Chorych - - - - (§9)
  - p.11 zaliczek na dodatki do rent inwalidzkich - - (§11) - - - { przenieść do Ministerstwa Skarbu
- §40 Wpływy różne - - - - - - - - - - - (§7)

Dział 2 – Urzędy lokalne inspekcji pracy.
- §22 Inne opłaty
  - p.13, za stemplowanie książek fabrycznych - - (§12)
- §31 Zwrot wydatków i kosztów
  - p. 5 za książki fabryczne i odpisy - - - (§10, §13)
- §39. Grzywny, kary i t.d.
  - p.7. Kary nakładane przez inspektorów pracy - - (§11)

Dz 3 – Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy.
- §19 Opłaty za pośrednictwo pracy - - - - - - (§10)

Dz 5. Urzędy ubezpieczeń społecznych
- §31 Zwroty wydatków i kosztów
  - p.1. koszta postępowania w sprawach ubezp. - - - - (§9)
- §39 Grzywny, kary i t.d.
  - p.8 Kary nakładane przez urzędy ubezpieczeń - - - (§10)

Dz 6. Urząd Emigracyjny.
- §20 Opłaty od kart okrętowych - - - - - (§14)
- §21 Opłaty za wizy na paszportach emigrac. - - - (§15)
- §27 Dochody z majątków, przedsięb. zakładu
  - p.24 Hotel dla emigrantów - - - - (§16)
- §30 Wydawnictwa i druki - - - - - (§6)
- §40 Wpływy różne - - - - - - - - - (§7)

Część 18 Ministerstwo Reform Rolnych.

Dział 1 – Zarząd Centralny
- §30 – Wydawnictwa i druki - - - - - - (§6)
- §40 Wpływy różne - - - - - - - - (§7)

Dz. 2 – Okręgowe i powiatowe Urzędy Ziemskie.
- §28 Dochody gospodarcze
  - p. 4 ~~wynajem~~ środki trzymocji - - - (§5)
- §31. Zwrot wydatków i kosztów
  - p. 5 za odpisy rejestrów pomiarowych - - (§7 p. 1.)
- §40 Wpływy różne - - - - - - - - - (§7 p. 1)

Dz 3. Likwidacja b. rot. Banków Ziemskich
- §36 Wpływy z likwidacji
  - p. 1. Banku Włościańskiego - - - (§9)
  - p. 2 " Szlacheckiego - - - - (§10)
- §40 Różne wpływy - - - - - - (§11)

Dz. 4. Osadnictwo i Parcelacja.
- §33 Wpływy z osadnictwa i parcelacji - - - (§10) - - { § ten należy rozbić na pozycje

Dz 5 Prace regulacyjne.
- §34 Wpływy z prac komasacyjnych - - - (§9)
- §35 Wpływy z likwidacji serwitutów i innych prac regulacyjnych - - - - (§11)

1. Reich — Rzesa (niemiecka), państwo

2. Reichsrath — Rada Państwa (Rzeszy)

3. Reichstag — Parlament, Sejm.

4. Reichshaushalt — Budżet Rzeszy, Budżet państwa.

5. Reichshaushaltsplan — Preliminarz budżetowy Rzeszy (państwa)

6. Reichspräsident — Prezydent Rzeszy

7. Reichsregierung — Rząd Rzeszy (Rada Ministrów)

8. Reichsminister — Minister Rzeszy

9. Reichskanzler — Kanclerz Rzeszy

10 Reichshaushaltrechnung — Sprawozdanie budżetowe

11. Rechnungshof — Izba Obrachunkowa

12. Reichsverfassung — Konstytucja Rzeszy.

13. Reichshaushaltsordnung — Prawo budżetowe rzeszy

14 Haushaltmittel — kredyty

15 Reichsbehörde (§100) Władza Rzeszy

16. Haushalt (§118) — Budżet

17 Staatsausschuss (50) — Wydział

A. Abweichung (56) — Odchylenie (Auschlag — projekt; Kassenauschlag — projekt rozj.)

Amt (§24) — Urząd, Posada.

Neben-amt — Poboczna posada

Ansuchen (§101) — życzenie

Anmeldung — Zgłoszenie

Anordnung — Zarządzenie

Ansatz (§8) (§15) — kwota, ustalenie, stawka

Ausserplanmässig (§74) — poza budżetowy (poza etatowy)

Abgabe (§67) — Podatek, opłata

Anweisung (§58) — Asygnata

Angestellte (§49) — Funkcjonarjusz (kontrakt. urzęd.)

Ausgabe — Wydatek, rozchód.

Ausser-ordentlich — nadzwyczajny

Ausserplanmässig (§74) — poza etatowy, nadetatowy, poza budżetowy

Ausser-gewöhnlich

B Ausgabe bewilligung — kredyt wydatkowy

Beschluss — decyzja, postanowienie, uchwała

Beschlussfassung (§21, 22) — Powzięcie decyzji, postanowienia, uchwały

Bewilligen — Uchwalić, zezwolić.

Bewilligung — przyzwolenie, uchwalenie, kredyt, uchwała.

(Ausgabe-bewilligung (§30, §37) — kredyt wydatkowy — przyzwolenie wydatkowe, asygnowany kredyt, uchwalony kredyt.)

Bedienstete (§38) — funkcjonarjusz Rzeszy

Bestand — Zapas, remanent, pozostała do wypłaty kwota

Bestandsverzeichniss — Spis inwentarzowy, spis remanentów

Berechnen — obliczyć

Bestimmung — Postanowienie, Określenie

Bericht — Sprawozdanie, relacja

Betrag — suma, kwota (odsetki?)

Beitrag (§13) — składka, wpłata, danina (dopłata, udział)

Beauftragte — delegat

Besoldung — Uposażenie.

Beleg — dowód, załącznik, delegat.

Bestätigung — § 111 113

nach Benehmen — 66

Reichs Betriebe — Państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe

Beachtung
Beobachtung } § 96, 113

Dienststelle — Urząd służbowy
(16)

Einnahme ... dochód, wpływ
Einzelplan — preliminarz poszczególny.
Einheitlich — jednolity
Einnahmenreste — pozostałości (zaległości) dochodów, nie ściągnięte kwoty dochodowe

Erlass — dekret, rozporządzenie
§ 102
Entscheidung — rozstrzygnięcie, decyzja
§ 20 93 19 109 rezolucja
Entschliessung — § 109
Einziehen — ściągnąć
im Einvernehmen — w porozumieniu
Erinnerung — monit
§ 83, 99
Ersuchen żądanie
§ 102
Fehlbetrag — brakująca kwota, brak pieniężny
§ 104
Fortdauernd — stały § 4
Fort laufend bieżący § 4

Genehmigen — upoważnić, uchwalić, zatwierdzić, asygnować, zezwolić, zaaprobować
mit Genehmigung — za zatwierdzeniem, za zgodą
Gefährdet — naruszony
Gegenstand — Objekt
Gesamtplan — preliminarz sumaryczny
Gewöhnlich — zwykły
ausser-Gewöhnlich (←
(§ 3)
Gebühren — Opłaty, należytości
Gesetz — ustawa, prawo
Hinterlegen — Deponować
(§ 63)
Hilfsleistung — praca pomocnicza

Kapitel — Rozdział
§ 6.

nach der Massgabe — według wskazań
§ 16, 36
Mitteln — kredyty, środki pieniężne
fundusze
Massnahme — zarządzenie. zarządzenie
§ 32, 34

Nachweisung — zestawienie
47 48

Ordentlich — zwyczajny
ausser Ordentlich — nadzwyczajny

Prüfung — Badanie, Kontrola, Zkontrolowanie, Rewizja, Sprawdzenie
Vorprüfung kontrola wstępna

Planmässig — etatowy, zgodny z budżetem

ausser planmässig — poza etatowy, pod etatowy
poza budżetowy

ueberplanmässig — ponad budżetowy

Planmässige Beamte — urzędnicy etatowi

gesammt. Plan — preliminarz ~~plan budżet~~ sumaryczny

Einzel plan — preliminarz ~~budżet~~ szczegółowy.

Regelmässig — regularny, stały, normalny
(§ 3)

Stelle — Urząd, stanowisko, Posada

Selbstbewirthschaftung — samodzielna gospodarka
§ 16, 95

Schuldentilgung — amortyzacja długów.

Sinngemäss.

Sämmtliche — wszelkie

Sachrechnung — spis rzeczowy

Treuhandgesellschaft — 48, 113

Titel — paragraf
34 § 38 § 6.

Soll, muss, hat zu, ist zu, dürfen
wissen, musi, jest obowiązany, trzeba, należy
nie (nie §)

Unterlagen — materjały podstawowe, dokumenty (podkładki?)
§ 19 96, 111
104, 70 Stat.

Unternehmen — przedsiębiorstwo
48

Unternehmung — przedsiębiorstwo
§ 100

Ueberplanmässig — ponad etatowy — ponad budżetowy
§ 73

Uebertragbar — przenośny
§ 30.

Ueberweisen — przekazać, asygnować
ung (70) przekazat

Ueberwachung — kontrola, nadzór

Vorprüfung — kontrola wstępna
§ 90 przygotowawcza

Verfahren — postępowanie, sposób postępowania, procedura
Tryb posty

Verstoss — wykroczenie, błąd, usterka, uchybienie, omyłka, występek?

Verwaltung — Administracja, zarząd, zarządzanie, gospodarowanie
rozporządzanie

Verwaltungsbehörde — władze administracyjne

Verfügung — rozporządzenie, reskrypt

Verzichten — zrzec się, zrezygnować, nie żądać, nie wymagać

Veräusserung — zbycie, sprzedaż, alienacja

Verordnung — rozporządzenie.

Verwendungszweck — Przeznaczenie
§ 33, 42

Verzeichnen — zarachować. obrachować
24

Voraussetzung — przypuszczalne (podstawy)
(§ 15) 35 warunki

Vorlage — Przedłożenie projekt
(§ 20

Vermerk — przypisek, dodatek, notatka
21 notatka uwaga

Zuständig — odnośny

Zustimmung — zgoda

mit Zustimmung — za zgodą

Zweckbestimmung — Tytuł
§ 30, 38, 42 określenie celu

Prawo budżetowe z d. 31. Grudnia 1922 r.

Sejm (Parlament) uchwalił następujące prawo (ustawę), które z aprobatą Rady Państwa, niniejszem się ogłasza:

§ 1.

Układanie preliminarza budżetu państwowego (Rzeczypospolitej), jego wykonanie i kontrola nad nim regulują się według przepisów niniejszego ~~prawa~~ ustawy.

I Układanie preliminarza budżetowego.

§ 2

Rok rachunkowy zaczyna się z dniem 1 Kwietnia i kończy się z dniem 31 Marca; nosi nazwę (cyfrę) roku kalendarzowego, w którym się zaczyna.

§ 3

Budżet państwowy rozpada się na budżet zwyczajny i budżet nadzwyczajny.

Do budżetu zwyczajnego należą regularne (normalne) dochody państwa (dochody zwyczajne) i mające z nich być pokrytemi wydatki (wydatki zwyczajne); do budżetu nadzwyczajnego — ~~dochody~~ wpływy z pożyczek (dochody nadzwyczajne) i mające z nich być pokrytemi wydatki — art. 87 następ. Konstytucji państwa — (wydatki nadzwyczajne). Jako dochody nadzwyczajne powinny być w preliminarzu wstawione: (dawniej) I wpływy, przeznaczone na amortyzację pożyczek, wpływy z alienacji (wybywania) ~~zbytu~~ objektów państwowych, wpływy z pożyczek ~~nabytych ze środków pieniężnych~~ i nabytych z sum, jak również inne, ze względu na swe kwoty i pochodzenia, poza-zwykłe dochody.

§ 4

W preliminarzu zwyczajnego budżetu należy (oddzielnie przerywać) jedne od drugich, ~~wyszczególnić~~ (po 40): 1) wydatki, które jawne są związane z ~~normalnemi~~ bieżącemi (normalnemi) potrzebami aparatu państwowego (administracji) (wydatki stałe) i 2) wydatki, które, z charakteru swego, nie powtarzają się, albo powtarzają się tylko w znacznie dłuższych odstępach czasu, albo-też (lub) których powtórzenie w następujących latach nie jest pewnem (wydatki jednorazowe)

? B.

nie każdy jednorazowy wydatek jest nadzwyczajny

OSSOLIN.

§5

Preliminarz budżetowy składa się z preliminarza sumarycznego (ogólnego) i z preliminarzy poszczególnych.

Poszczególne preliminarze zawierają każdy dochody i wydatki jednej poszczególnej gałęzi (resortu) zarządu państwowego albo określone grupy dochodów lub wydatków, podczas gdy preliminarz sumaryczny powtarza wszystkie dochody i wydatki poszczególnych preliminarzy w ogólniejszych zestawieniach.

§6

Preliminarz sumaryczny i poszczególne preliminarze ~~rozdziały~~ dzielą się, w dochodach i wydatkach, według potrzeby na działy i pod-działy (rozdziały i paragrafy). Do rozdziałów, nie mających paragrafów, stosują się odpowiednio przepisy podane w niniejszem prawie dla paragrafów.

Cel i układ każdego paragrafu (określa pod-rz budżetowy) są w preliminarzu budżetowym określone.

§7

Dochody i wydatki, poza wypadkami wymienionemi w §6 ust. 2, winny być projektowane w preliminarzu budżetowym oddzielnie, jedne od drugich, w pełnych swych kwotach. Inne odstępstwa od tej zasady dopuszczalne tylko w drodze wyjątku; należy je w preliminarzu budżetowym szczegółowo wykazać i uzasadnić z podaniem szacowanego (pełnego) dochodu i wydatku.

§8.

Wszystkie dochody, (mające inny układ), niż w roku poprzednim, wszystkie wydatki stałe, na które w roku poprzednim nie były uchwalone kredyty co najmniej w tej samej wysokości, oraz wszystkie wydatki, jednorazowe i nadzwyczajne, winny być w preliminarzu budżetowym zaopatrzone w odpowiednie objaśnienia.

Wydatki, związane z wykonywaniem umów, nakładających na państwo obowiązek ustalenia wypłat na czas ponad rok rachunkowy, winny być przy pierwszem zapotrzebowaniu kredytów zaopatrzone w objaśnienia, odnośnie do kwoty i czasu trwania umowy. Same umowy należy mieć do dyspozycji przy obradach w Sejmie i Radzie Państwa.

Przepis ustępu 2 nie dotyczy umów, zawieranych w ramach bieżących spraw zarządu państwowego i z natury swej regularnie się powtarzających.

§ 9

Do ~~W~~ preliminarza budżetowym ~~powinny~~ przedewszystkim powinny być ~~przedewszystkim podane~~ wstawione

1) Wpływy (dochody) z alienacji nieruchomych i ruchomych objektów państwowych;

2. Udziały (składki) osób trzecich w przewidzianych w preliminarzu wydatkach, o ile z samego preliminarza nie wynika odchylenie od tej zasady; ?

3. Dochody i wydatki odrębnego, nie stanowiącego osoby prawnej, majątku, jeżeli państwu przysługuje wyłączne prawo dowolnego niem rozporządzania ~~dla pokrycia~~ na korzyść ogólnych lub określonych poszczególnych ~~wydatków~~ zadań państwowych

4. Przypadające na rok rachunkowy kwoty ~~dochodów~~ wpływów i wydatków z pożyczek, użytkowanie których, według istniejących postanowień, ~~rozciąga się na lata~~ rozciągnięte jest na przeszło wielu lat;

5. Wydatki na przygotowanie środków obrotowych lub na ~~st~~ zdwożenie zapasów, ~~[mających podtrzymywać trwałość przedsiębiorstwa, prowadzonego zarządem państwa.]~~ które pewna część państwa dana administracja, prowadzona zarządem państwa, musi ~~powtarzać~~ ciągle przez mieć w przygotowie jako stały remanent (4½) 20 Sier ?

§ 10

Regularnie powtarzające się, ale ~~w zmiennej~~ zmienne, w swej wysokości wysokości, dochody i wydatki, jeżeli kwota ich nie może być z góry obliczona, winny być projektowane, albo według przeciętnej, z pewnych lat, bezpośrednio poprzedzających dany rok rachunkowy, określonego czasu, albo też według innych zasad, podanych w objaśnieniach do preliminarza budżetowego.

§ 11

Kredyty na uposażenia (płace urzędników), kredyty na wynagrodzenia za pomocnicze ~~roboty~~ prace, wykonywane przez urzędników, i za taksi ~~roboty~~ prace wykonywane przez siły nie urzędnicze (nie etatowe), ~~winny~~ należy być preliminowane oddzielnie jedne od drugich i od innych wydatków. Odchylenia są dopuszczalne ~~tylko~~ dla sił pomocniczych nie urzędniczych i w takim razie ~~wyjaśnione~~ wymagają w preliminarzu budżetowym.

Liczba etatowych, ~~miarodajnych~~ przed ~~dla projektowania~~ dla wydatkowania kredytów na uposażenia, ~~przed~~ winna być, ~~podana~~ podane ~~według grup~~ grupami, oddzielnie, w preliminarzu budżetowym ~~podana~~. ~~oddzielnie, grupami~~ 2 1 podkreślone

§ 12

Przy kredytach na uposażenia i na wynagrodzenia za pomocnicze prace, ~~wykonywane przez~~ urzędników, należy w objaśnieniach podać dochody urzędników, ~~z pod~~ pochodzące z zajmowanych ~~dodatkowych~~ publicznych posad lub z innego jakiegokolwiek publicznego zajęcia, połączonego ze stałem wynagrodzeniem z publicznych funduszów, jak również dochody z innych, niż fundusze państwowe, źródeł, jakie urzędnicy otrzymują z racji ich działalności, wchodzącej w zakres ich służbowych zadań, lub też z tym zakresem związanej. To samo dotyczy dodatków płacy, o ile nie są one w tym samym porządkowym preliminarzu, ~~podane~~ w wydatkach osobowych podane.

§ 13

Przy wszystkich ~~wyd~~ jednorazowych i wszystkich nadzwyczajnych wydatkach, ~~kiedy~~ przy których chodzi o wykonanie rozłożonego na szereg lat jednolitego rozciągającego się na szereg lub ? zadania, należy, przez pierwszem ich umieszczeniu w preliminarzu budżetowym, podać jeszcze całkowitą przewidywaną sumę wydatku oraz ewentualne w dopłaty (udziały) osób trzecich.

§ 14.

Te dnorazowe i nadzwyczajne wydatki na państwowe przedsiębiorstwa budowlane ~~mogą~~ wolno być umieszczone w preliminarzu budżetowym dopiero ~~to~~ wtedy, jeśli są już sporządzone plany, kalkulacje kosztów lub kosztorysy, dostatecznie uwidoczniające sposób wykonania i koszta budowy. Wyjątki z tej reguły ~~mogą mieć~~ mają miejsce, tylko w wypadku, jeżeli nie jest możliwem na czas ~~przy~~ wygotować plany i ~~obliczenia~~ ~~kalkulacje~~, a przez zwłokę w uchwaleniu wydatku wynikła-by szkoda dla państwa.

Zamazane

Plany i kalkulacje, albo kosztorysy ~~trzeba~~ należy mieć do dyspozycji przy obradach w Sejmie i Radzie Państwa.

+

§ 15

Państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe lub części ich, które, ze względu na ich cel gospodarczy i ich rozmiary, są zorganizowane na sposób kupiecki, mogą, zamiast oddzielnego preliminowania dochodów i wydatków, wejść do preliminarza budżetowego tylko ~~wyp~~ ostatecznym wym przewidywanym wynikiem, jeżeli charakter przedsiębiorstwa nie dopuszcza gospodarowania według stawek dochodowych i wydatkowych preliminarza budżetowego

Podstawy dla takiego wyjątku muszą być wyjaśnione ~~w preli~~ (w preliminarzu), z podaniem przypuszczalnych kwot dochodów i wydatków. O ile w tych przedsiębiorstwach są zatrudnieni urzędnicy etatowi — wymagane posady mają być w preliminarzu wymienione.

§ 16.

Kredyty na posady etatowe mogą być w preliminarzu budżetowym przekazane w ten sposób, że zużycie kredytów powinno ~~wprawdzie~~ nieuniknienie się odbyć na cele określone ale wykaz dla Izby obrachunkowej wymagany ~~jest~~ tylko według wskazań § 95 (kredyty przekazane dla gospodarki samodzielnej) ? przez ?

§ 17

Do preliminarza budżetowego mogą być wstawione tylko takie wydatki, jakie są konieczne dla utrzymania w należytym porządku ~~zarządu państwowego~~ administracji państwa, albo dla spełnienia zadań i prawnych zobowiązań państwa

§ 18.

Na jeden i ten sam cel nie powinny być preliminowane kredyty w rozmaitych miejscach preliminarza budżetowego.

§ 19

Materjały podstawowe dla ułożenia preliminarza budżetowego na nadchodzący rok rachunkowy winny być przez poszczególne urzędy, których dochody i wydatki projektowane są w samodzielnych poszczególnych ~~planach~~ preliminarzach (§ 5), a mianowicie przez ministrów, dla ich resortów, pod własną ich odpowiedzialnością w odpowiedniej ustawie ustalone i przesłane Ministrowi Skarbu, w terminie przez niego oznaczonym.

§ 20

Minister Skarbu ~~sprawdza~~ Rzeczy, pod własną odpowiedzialnością, projekty poszczególnych urzędów i układa projekt państwowego preliminarza budżetowego. Przytem może on ~~zmienić~~ zgłoszenia, jakie nie uważa za uzasadnione, zmienić, po porozumieniu z odnośnym urzędem, lub też całkowicie opuścić (nie uwzględnić). W kwestjach zasadniczego albo w ogóle poważnego znaczenia może ~~też~~ zainteresowany minister, przed ostatecznem sporządzeniem preliminarza, każdego czasu, uzyskać decyzję Rady Ministrów. Odnośnie powzięcia takiej decyzji ma zastosowanie § 21 ustęp 3.

zgłosi projekty

zarządu

Należyte z opóźnieniem ~~nowości, dotyczące~~ zgłoszenia wydatków mogą być tylko wyjątkowo wstawione do projektu preliminarza budżetowego

2½

§21.

Projekt preliminarza budżetowego ustala (zatwierdza) Rada Ministrów

Wydatki i uwagi, których wstawienie do preliminarza uchyli się minister Skarbu, podlegają decyzji ~~Rady Ministrów~~ Rzeczypospolitej, na wniosek odnośnego ministra, jednak tylko w wypadku, jeżeli chodzi o rzeczy zasadnicze lub wogóle poważnego znaczenia. Odchylenia od zgłoszeń prezesa Sejmu i prezesa Izby Obrachunkowej winien Minister Skarbu ~~wzięty być~~, w każdym razie, wyraźnie przedstawić Radzie Ministrów.

Jeżeli Rada Ministrów ~~wprowadzi~~ wstawi do projektu preliminarza budżetowego jakiś wydatek, lub jakąś uwagę, wbrew opinii ministra Skarbu, temu ostatniemu przysługuje prawo sprzeciwu. Kwestjonowany wydatek lub uwaga mogą ~~następnie~~ być wprowadzone do preliminarza budżetowego tylko wtedy, jeżeli odwrotna decyzja przy nowem głosowaniu zapadnie większością głosów wszystkich ministrów a ~~jeżeli~~ i kanclerz głosował z większością.

Jeżeli preliminarz budżetowy Sejmu Parlamentu odchyla się (różni się) od zgłoszeń prezesa Sejmu, to ~~w tym wypadku~~, aby tem ostatni nie zgodził się na te odchylenia (różnice), należy do preliminarza budżetowego dołączyć projekt ~~szczegółowego~~ szczegółowego preliminarza ~~Sejmowego~~ Parlamentu, ułożony według zgłoszenia (projektu) prezesa Sejmu.

§22

Projekt preliminarza budżetowego przedkłada się Radzie Państwa ~~nie~~ najpóźniej ~~na~~ 1 Listopada a Sejmowi najpóźniej d. 5 Stycznia, przed zaczęciem roku rachunkowego, na który ma on być ważnym.

§23

Preliminarz budżetowy po prawnem jego ustaleniu minister Skarbu komunikuje Izbie Obrachunkowej

(5.4)

II Wykonanie preliminarza budżetowego

§24

Preliminarz budżetowy nie ustanawia (uzasadnia), ani też nie znosi pretensji osób trzecich lub ich zobowiązań.

Umowy o charakterze, wskazanym w §8 ustęp 2ie, mogą być ostatecznie zawarte dopiero potem, jak za pierwszym razem, kredyty na pokrycie powstających z tych umów na państwa wydatków, będą w preliminarzu budżetowym uchwalone (przyzwolone). Odstępstwa od tej reguły wymagają zgody ministra Skarbu.

Przepis ustępu 2ie nie dotyczy umów zawieranych w ramach bieżącego (normalnego) zarządu państwowego i z natury swej regularnie się powtarzających

§25

Dochodami i wydatkami państwowemi zarządza się według preliminarza budżetowego. W tym sensie, za równoznaczne ~~na równy~~ z preliminarzem należy uważać prawa (ustawy), które go zmieniają lub uzupełniają albo też, obok niego, zarządzają (ustanawiają) nowy dochód lub wydatek. ?

Zarządzanie kredytami §26

Kredyty ~~preliminarza~~ budżetowego winny być zarządzane gospodarczo i oszczędnie ?

§ 27

2 1 wydatek

Jako zaliczenie, wydatek może być zaksięgowany tylko w tym wypadku, kiedy rzeczywiście (jawnie) istnieje zobowiązanie do wypłaty, ale ostateczne obrachunkowe obliczenie nie może jeszcze być dokonane. Jeżeli dla takiego ~~wypadku~~ dodatku niema w preliminarzu budżetowym odnośnych kredytów lub są w niewystarczającej kwocie — znajdują wtedy zastosowanie przepisy §33

§28

Świadczenia państwa, przed otrzymaniem za nie równowartości, mogą być (ze stroną) umówione albo uskuteczniane, o ile to w ogólnych stosunkach jest zwyczajem lub też przez szczególne okoliczności usprawiedliwione. Pod tym względem minister skarbu może ustanowić jednolite zasady.

§29.

Wszystkie ~~w~~ dochody służą jako środki pokrycia całkowitego zapotrzebowania wydatków państwowych, o ile w preliminarzu budżetowym i w osobnych ustawach niema innych pod tym względem postanowień.

~~Dochody~~ Wpływy z alienacji należących do państwa gruntów mogą być zarachowane jako dochody tylko na zasadzie wyraźnego upoważnienia w preliminarzu budżetowym lub w specjalnej ustawie; jeżeli takie upoważnienie nie nastąpiło, należy ~~je~~ wpływy wykazać w najbliższego preliminarza budżetowy jako dochody nadzwyczajne.

§30. (1/2) 21 Sierp

Uchwalone kwoty mogą być ~~tylko~~ zużywane tylko na cel w preliminarzu budżetowym oznaczony, o ile i jak długo on istnieje i tylko w ciągu danego roku rachunkowego. Przy kredytach wyraźnie oznaczonych, jako przenośne, oraz przy kredytach, uchwalonych na wydatki

jednorazowe i nadzwyczajne (przenośne asygnowania) — zawsze nie wyrzechodzące na wydatki, objęte danym określeniem celu, pozostają nadal przy roku rachunkowym, do dyspozycji. To znaczy jednak, jeżeli preliminarz budżetowy nie zawiera innych postanowień: przy jednorazowych i nadzwyczajnych wydatkach — tylko do zamknięcia rachunków za dwa, następujący po ostatnim uchwaleniu kredytu asygnowanym, rok rachunkowy. Przy budowach zamiast roku rachunkowego ostatnim zachodzi asygnowaniem przyjmuje się rok rachunkowy, w którym budowla w swych głównych częściach została do użytkowania przejęta.

Przewyżki wydatków dotyczące przenośnych kredytów, winny przy następnem uchwale na ten sam cel, z góry odciągnięte wyjątki mogą być w preliminarzu budżetowym dopuszczone dla zarządów po kolei, poczt i drukarni państwowej.

§ 31.

Jeżeli w preliminarzu budżetowym znajdują się w pewnej liczbie kredyty, oznaczone jako mogące się wzajemnie przerywać, to kwoty zaoszczędzone z jednego kredytu mogą, jak długo są rozporządzalne, być obrócone na wyrównanie niezbędnych potrzeb przy drugim z tych kredytów. Te przenośne kredyty pozostają do rozporządzenia dla wzajemnego pokrycia tak długo, dopóki ostatni z odnośnych kredytów nie będzie ostatecznie zamknięty.

§ 32

Postawione do dyspozycji w preliminarzu (środki pieniężne) kredyty winny być tak zarządzane, aby wystarczyły na pokrycie wszystkich wydatków, objętych danym określonym celem. Jeżeli urzędnik zarządzający wbrew temu przepisowi, nakaże wypłatę albo wydanie zarządzenia, w następstwie którego taka wypłata stać się konieczną, i uzna albo też będzie zmuszony uznać, że wskutek zarządzenia albo lub wypłaty, stałe się później niezmiękniętem przekroczenie asygnowanych kredytów, albo dodatkowe uchwalanie kredytów na ten sam cel stało się później niezmiękniętem — to jest odpowiedzialnym za spowodowaną wypłatę w takiej samej mierze, jak gdyby wypłata przedstawiała już przekroczenie preliminarza budżetowego (§ 33). Nie ma to miejsca, jeżeli wypłata albo zarządzenie były z powodu rzeczy bezwarunkowo koniecznemi —

(4 godz) 2h

§ 33

§ 33

Przekroczenia budżetowe i pozabudżetowe wydatki, a także przewyżki wydatków z kredytów przenośnych (§ 30 ustęp 2), jak również zarządzenia, przez które powstaną dla państwa zobowiązania, dla których niema w preliminarzu budżetowym przewidzianych kredytów – wymagają poprzedniej zgody (przyzwolenia) M-ra Skarbu. Może ona być udzieloną tylko w drodze wyjątku, w wypadku nie dającej się usunąć potrzeby.

Kredyty, stawiane do dyspozycji urzędów bez bliższego określenia celu ich użycia, dalej kredyty na nadzwyczajne wynagrodzenia i zasiłki, jak również kredyty budżetowe na cele nadzwyczajne nie mogą być przekraczane.

Urzędnicy, którzy korygowanie, wbrew przepisom ustępu 1. i 2. wydadzą zarządzenie lub nakażą wypłatę, do jakiej państwo nie jest prawnie zobowiązane, są obowiązani do zwrotu strat kassie państwowej. Obowiązek zwrotu nie obciąża, jeżeli urzędnik z konieczności działał bez zwłoki dla odwrócenia nieprzewidzianego, grożącego państwu gwałtownego niebezpieczeństwa i przytem nie przekroczył granicy, przez konieczność zakreślonej. Obowiązek odpada również, jeżeli o zarządzeniu lub wypłacie M-ra Skarbu był niezwłocznie zawiadomiony i na przekroczenie się zgodził.

§ 34.

Jeżeli w określeniu celu danego paragrafu („Titel") lub wobjaśnieniach do niego, są wymienione ~~poszczególne~~ poszczególne ~~zarządzenia~~ zarządzenia z podaniem przypadających na każde z nich ~~poszczególnych~~ osobnych kwot, to sumy, jakie się zaoszczędzi przez zaniechanie lub planowe ograniczenie jednego z tych ~~zarządzeń~~ zamierzeń, nie mogą być użyte na drugie z nich, ale muszą być ~~zaliczone do przystatości z kredytu~~ (odpisane z kredytu) § 73 odpisane z kredytu

Przepis ten nie rozciąga się na wypadki, kiedy poszczególne dane (cyfry) mają służyć tylko dla oszacowania ogólnej ~~sumy~~ wysokości wydatku.

§ 35.

Kredyty, które preliminarz budżetowy oznacza jako mające odpaść w przystatości, przestają być rozporządzalnemi z chwilą, kiedy spełnią się warunki, wymagane z góry dla ich odpadnięcia. Warunki te powinny być podane w preliminarzu budżetowym przy pierwszem zaznaczeniu (uchwalaniu) mających odpaść w przystatości kredytów

Jeżeli w preliminarzu budżetowym etatowe stanowiska (posady — urzędy) bez bliższego objaśnienia, jako oznaczone są jako w przyszłości odpadające (zlikwidowane) — nie mogą osobiste tego rodzaju stanowiska (posady, jak się okazało) być znowu obsadzane. Określenie „odpadające w przyszłości" należy utrzymywać w preliminarzach budżetowych następnych lat, dopóki (dopóty) stanowiska, przez osobiste, nie będą zlikwidowane.

Rzeczowe i mięszane wydatki, oznaczone w preliminarzu budżetowym, bez jakiegokolwiek dopisku, jako odpadające w przyszłości, nie mogą być (znowu) wstawione do preliminarza następnego roku. Odstępstwa muszą być w objaśnieniach uzasadnione

§ 36.

Uposażenia i inne pobory służbowe mogą być asygnowane tylko według wskazań (przepisów) odnośnych ustaw i tylko jeżeli preliminarz budżetowy stawia do dyspozycji odpowiednie kredyty.

Przewidziane w preliminarzu (nowoczesnym) posady mogą, o ile wymagania służby na to pozwolą, być obsadzane przez urzędników niższej grupy uposażeniowej. W tym wypadku zaoszczędzone sumy nie mogą być gdzieindziej rozchodowane (§ 73 ustęp 2.)

§ 37

Z kredytów, asygnowanych ~~wyznaczonych~~ na prace pomocnicze, nie mogą być udzielane wynagrodzenia (remuneracje) urzędnikom tego samego resortu, którzy zajmują etatowe posady lub stale są zatrudnieni i swe pobory otrzymują z innych kredytów

§ 38.

Nadzwyczajne wynagrodzenia i zasiłki mogą być udzielane urzędnikom tylko z kredytów na ten cel w preliminarzu budżetowym przeznaczonych.

Jeżeli kredyty te nie są asygnowane wyłącznie na nadzwyczajne wynagrodzenia i zasiłki, należy przypadającą na nie ostatnie kwotę podać w określeniu celu paragrafu lub w objaśnieniu

Dla funkcjonarjuszów kontraktowych nadzwyczajne wynagrodzenia mogą być asygnowane tylko, o ile kredyty na ten cel są w preliminarzu budżetowym wyodrębnione, albo zaprojektowane osobno w materjałach ~~załączonych~~ pomocniczych, stanowiących ~~dla preliminarza~~, § 19 nie 814

23δ 2½

§ 39.

Przypadające za kwartał pośmiertny pobory służbowe zmarłych urzędników winny być wydatkowane z tego samego zrobta, co i poprzednie pobory. Dotyczy to również daro wypłaty darów z łaski i zasiłków przy przejściu w stan spoczynku i innych.

§ 40.

Przydzielanie mieszkań służbowych odbywa się według wskazań (przepisów) preliminarza budżetowego i ustawy o uposażeniach.

§ 41

Przydzielanie urzędnikom mieszkań, nie objętych § 40tym, oraz innych świadczeń i naturalji może nastąpić tylko za odpowiednią z ich strony zapłatą, jeżeli w ustawie lub preliminarzu budżetowym nie ma innych pod tym względem postanowień.

§ 42

Wydatki, na pokrycie których preliminarz budżetowy w danym tytule zawiera uchwalone kredyty, nie mogą być ani zaliczane do budżetowych, ani też odnoszone na kredyty, które w preliminarzu, bez bliższego określenia ich przeznaczenia, postawione są do dyspozycji administracji. (§ 33).

Wydatki, dla których kredyty nie są przewidziane w tytułach preliminarza budżetowego i które nie znajdują całkowitego pokrycia w kredytach, wymienionych w następnym 1ym winny być krańcowe, w pełnej ich wysokości, jako poza budżetowe (pozabudżetowe). (§ 74)

§ 43.

Na jeden i ten sam cel kredyty nie mogą być rozchodowane z rozmaitych miejsc preliminarza budżetowego, o ile sam preliminarz nie zawiera innej pod tym względem wskazówki. (o ile z samego preliminarza nie wynika inna pod tym względem wskazówka) § 18

§ 44.

Dobrowolne zwroty (wypłaty), pochodzące z wywołane względami sprawiedliwości, nie mogą przy zachowaniu w mocy przepisów § 50, być pokrywane z kredytów rzeczowych (na wydatki rzeczowe). Wyjątki są preliminarzu budżetowym dopuszczalne. 1½ god

§ 45

Wykonanie budowli winno odbywać się na podstawie szczegółowych (wykonawczych) rysunków budowlanych i kalkulacji kosztów, chociaż jeżeli chodzi o mniejsze budowle, wykonywane z bieżących kredytów. W rysunkach i kalkulacjach odchylenia od wymienionych w § 14 podstawowych projektów, (podz.) bez zgody Sejmu i Rady Państwa, mogą mieć miejsce tylko,

o ile zmiana i powstające stąd przekroczenie kredytu nie są znaczne.

§ 46.

Umowy, zawierane na rachunek państwa winno poprzedzić odpowiednie ~~publiczne~~ obwieszczenie (rozpisanie publicznego konkursu), o ile natura interesu lub szczególne okoliczności nie wyraźnie dziwiają odstąpienia od tej reguły.

W sprawie ~~zatat~~ zawierania umów Rada Ministrów ustali jednolite zasady.

§ 47.

~~Przed~~ Objekty, stanowiące własność państwa, mogą być alienowane (odsprzedawane) tylko za cenę, odpowiadającą pełnej ich wartości. Odchylenia od tej zasady wymagają upoważnienia w preliminarzu budżetowym.

Parcele gruntowe, lub części ich mogą być odsprzedawane tylko za zgodą Ministra Skarbu. Alienacja parceli gruntowych ~~wzn~~ większej znacznej wartości, albo szczególnego znaczenia wymaga zgody Rady Państwa i Sejmu, o ile, z powodów gospodarczych zasługujących, nie jest wskazanem odstąpienie od tej zasady. W tym ostatnim wypadku, o alienacji należy bezzwłocznie zawiadomić Radę Państwa i Sejm osobnym wykazem. Odsprzedaż parceli gruntów, mających szczególną wartość: artystyczną, historyczną lub kulturalną wymaga w każdym razie zgody Rady Państwa i Sejmu.

Zamiana objektów jest dopuszczalna tylko, jeżeli ~~to~~ jest wskazana ze względów gospodarczych; wymaga zgody Ministra Skarbu; przepisy ustępu 2, zdanie 2, 3 i 4.e, mają przytem odpowiednie zastosowanie.

§ 48.

W zakładaniu przedsiębiorstw, stanowiących odrębną osobę prawną i mających za ~~przedmiot~~ swój zadanie prowadzenie interesu przemysłowego lub ~~innego~~ w ogóle gospodarczego znacznych rozmiarów, państwo może, ~~za wyjątkiem~~ poza wypadkami wymienionemi w ustępie 4, tylko w razie, jeżeli dla przedsiębiorstwa została wybrana forma spółki akcyjnej ~~ewt~~ lub akcyjno-komandytowej albo spółki z ~~ograniczą~~ poręką, ~~przy~~ przy której ustawowo musi być utworzona Rada Nadzorcza. Uczestniczenie wymaga zgody ministra Skarbu. O uczestniczeniu należy ~~osobnym wykazem~~ zawiadomić Radę Państwa i Sejm.

Od ~~parcel~~ funkcyonariuszów można całkowicie, albo częściowo odstąpić

Rzeczy

2

Przy zakładaniu przedsiębiorstwa, państwo, drogą odpowiedniej umowy, powinno zapewnić sobie w niem odpowiedniemy wpływ, przedewszystkiem powinno, o ile na to pozwala cel, jaki uczestnicząc państwo postawiło sobie przy uczestniczeniu, zastrzedz dla siebie prawo nominacji jednego lub kilku członków Rady Nadzorczej, jeżeli udział państwa w kapitale zakładowym wynosi co najmniej jedną trzecią całości, albo w ogóle interes państwa tego wymaga. Z tych samych powodów powinna także spółka ustawowo zobowiązać się do powierzenia zbadania przedsiębiorstwa przez towarzystwo expertów (Treuhandgesellschaft), wskazanemu przez Radę Nadzorczą i zaaprobowanemu (uznanemu) przez odnośnego ministra (rewizor)

O przestrzeganiu przepisów ustępu 2go należy dbać i w tych wypadkach, kiedy państwo posiada lub nabywa udziały istniejących już spółek, o ile rozmiary całego udziału państwa dają do tego podstawy.

W spółdzielniach, w znaczeniu prawa z d. 1 maja 1889 (Dzien Ustaw str 55) dotyczącego zarobkowych i gospodarczych spółdzielni, państwo może uczestniczyć, jako udziałowiec, tylko jeżeli odpowiedzialność udziałowców za zobowiązania spółdzielni z góry w statucie jest ograniczona do określonej sumy. Uczestniczenie w spółdzielni wymaga zgody ministra Skarbu.

245 - 3½g (21)

§49

~~Umowy~~ Z urzędnikami i funkcjonarjuszami państwowemi ~~niegdyś~~ ~~pod~~ zakład, do którego ~~oni~~ należą, może zawierać umowy (kontrakty) tylko za aprobatą (zatwierdzeniem) odnośnego ministra. Ten ostatni może przekazać swe prawo podwładnemu urzędowi. Ograniczenie nie dotyczy urzędników zakładów komunikacyjnych, odnośnie do użytkowania przez nich urządzeń komunikacyjnych za opłatą ogólnie ustalonych cen i należytości.

administr resort

§50

Umowy państwa nie mogą być ani kasowane, ani zmieniane na niekorzyść państwa w drodze kontraktowej. Wyjątki może dopuścić odnośny minister ~~zaś~~ po porozumieniu z ministrem skarbu. Prawo to może być przekazane podwładnym urzędom, o ile chodzi o sprawy mniejszego znaczenia.

Jeżeli umowa podlegała decyzji (uchwale) Rady Państwa, albo Wydziału międzypaństwowego (Staatenausschuss), albo Rady Związkowej i Sejmu, to wyjątek wymaga zgody Rady P. i Sejmu.

§51

Zobowiązania płatnicze względem państwa mogą być odraczane tylko w drodze wyjątku, i w obec szczególnych okoliczności, ~~jeżeli~~ o ile odroczenie nie jest ~~w~~ przy umowach danego rodzaju powszechnie w użyciu. Odroczenie jest dopuszczalne tylko, jeżeli nie wpływa niekorzystnie na wykonanie zobowiązania.

nie nowelizowane

Odroczenia poza rocznem zamknięciem ~~obrachunku~~ rachunków kasy, obowiązanej do zaliczenia i wykazania danego dochodu, ~~są~~ mogą być dozwolone ~~tylko wyjątkowo~~ i na zasadzie upoważnienia odnośnego ministra. Ten ostatni, może, za zgodą ministra skarbu, przekazać swe prawo podwładnym organom (urzędom).

Postanowienia niniejsze nie ~~zmieniają w niczem innych~~ przepisów prawnych, dotyczących odroczenia i ~~zwłoki w wierzeniu~~ zaniechania żądań ~~świadczeń na rzecz~~ państwa.

§52

Kary, wynikające z umów, ~~nawet~~ nieuwzględniając jeżeli przez niewykonanie umowy powstała strata dla kasy państwowej, mogą być przez odnośnego ministra, po porozumieniu z ministrem skarbu, ze względów sprawiedliwości, całkowicie albo częściowo, darowane lub zwrócone. Prawo to może być przekazane podwładnym urzędom.

§53

Pretensje do urzędników i funkcjonarjuszów z powodu ~~fałszywych~~ omyłkowych zapisów kasowych lub rachunkowych, jak również żądania od urzędników i robotników zwrotu ~~strat~~ strat z powodu karygodnego ich zachowania się służbowego, mogą być umarzane tylko przez prezydenta państwa albo też na zasadzie udzielonego przez tegoż upoważnienia. Odnośny ~~Reskrypt~~ (rozkaz) wymaga kontrasygnowania przez odnośnego ministra i ministra skarbu.

§54

Dla umorzenia pretensji, w innych jak oznaczone w §52 i 53 wypadkach, potrzebna jest, o ile w prawie niema innych postanowień, ~~dra~~ w każdym poszczególnym wypadku, decyzja Rady Ministrów.

III Prowadzenie kasowości, książek (buchalterji) i składanie rachunków.

§55.

~~Ogólne~~ Ogólne zasady, ~~jednolite dla~~ dla prowadzenia kasowości i buchalterji, ~~ustanawia Rada Ministrów jedno~~ ustanawia swym dekretem jednolite dla całej administracji państwowej, ustanawia swym dekretem Rada Ministrów.

§56

Podstawę dla buchalterji stanowi albo projekt (anszlag) kasowy, albo stwierdzona kopja poszczególnego budżetu ~~lub albo~~ lub jego części, w prawnie ustalonej redakcji.

2

Przekazanie uchwalonych w preliminarzu budżetowym kredytów podwładnym urzędom, ~~po~~ upoważnionym do samodzielnego ich asygnowania następuje ~~albo~~ przez wygotowanie rozszczegółowionego poszczególnego preliminarza, albo kasowego projektu, ~~albo~~ albo przez osobny reskrypt (rozporządzenie).

Czy projekty kasowe mają być wygotowane na podstawie preliminarza budżetowego - postanawia odnośny minister. Do jego obowiązków należy wygotowanie projektu kasowego i ~~[illegible]~~ rozszczegółowienie poszczególnego preliminarza. 26-2½ (23½)

§ 57.

Projekty kasowe mają być ~~po~~ zakomunikowane Izbie Obrachunkowej, chociażby nawet dotyczące ich wypełnienia rachunki nie podlegały kontroli Izby Obrachunkowej.

§ 58

Kasy ~~mogą dokonać~~ mogą dokonywać wypłaty, ~~i~~ wyłącznie na zasadzie asygnaty odnośnego ministra, albo też (zaopatrzonych przez niego w prawo) do samodzielnych asygnowań urzędów. ~~W~~ Te ostatnie mogą wypłaty, ~~poza~~ nad (przekraczające poza) przekazanem im kredytem, nakazać tylko za zezwoleniem odnośnego ministra.

§ 59

Minister Skarbu może wydać przepisy, odnośnie zaokrąglenia dochodów i wydatków.

§ 60.

Wszystkie kasy powinny być przynajmniej raz na rok, wszystkie zarządy zapasów przynajmniej raz na dwa lata poddawane nagłej rewizji. Odstępienia od tej reguły wymagają zgody ministra skarbu. ~~Poza tem o~~ We wszystkiem innem, o rewizji decyduje odnośny minister.

§ 61

Księgi kasowe są zamykane corocznie. Termin zamknięcia oznacza dla poszczególnych kas minister skarbu.

Po zamknięciu ksiąg żadne dochody i wydatki nie mogą już być ~~zap~~ księgowane na rachunek ubiegłego roku.

§ 62

Zaliczki, które do ~~zamkn~~ czasu zamknięcia ksiąg nie mogły być ściągnięte, ~~[illegible]~~ powinny być podane w osobnym załączniku do rachunków kasowych (§ 66) ~~[illegible]~~ ~~z wyszczególnieniem~~ zgrupowane ~~z pod~~ ~~ze~~ ~~z rozbiórką~~ ich według ~~na~~ rozdziałów i paragrafów na ciężar których przypuszczalnie, przy ostatecznym ~~ro~~ rozrachunku, przypadną.

Zaliczki muszą być zlikwidowane (rozrachowane) przed upływem drugiego roku po ich wydaniu. Wyjątki wymagają zgody ministra Skarbu.

§63

Dochody państwa winny być księgowane, tylko jako depozyty, jak długo nie będzie możliwem ostateczne obrachowanie przypadających kwot. Wykaz jeszcze nie zatwierdzonych depozytów należy corocznie dołączać do rachunków urzędowych kasowych.

Z kwot zdeponowanych mogą być uskuteczniane wydatki państwowe tylko o ile są w związku. Przy ostatecznym rozrachunku należy dochody i przypisane z nich wydatki wykazać oddzielnie.

§64.

Wszystkie wydatki powinny być udowodnione. To samo dotyczy i dochodów, o ile z natury poszczególnego dochodu nie wypada inaczej.

§65.

Wszystkie, nabyte na rachunek państwa, objekty muszą winny być, obok udowodnienia wydanych na nie kwot pieniężnych, wykazane, albo jako całkowicie zużyte, albo jako zaprzychodowane do osobnego spisu rzeczowego; parcele gruntowe, przedmioty wykopowe, narzędzia, jak również przedmioty należące do zbiorów, mogą za zgodą Izby Obrachunkowej być wykazane w spisie inwentarzowym (remanent).

Przedmioty, które wchodzą do majątku państwowego, mogą być przekazane na cele innego kredytu budżetowego, niż ten, z którego były nabyte, tylko za zwrotem spłaty ich wartości w chwili przekazania, o ile w preliminarzu budżetowym niema innego postanowienia. Jeśli w poszczególnym wypadku wartość nie przekracza trzech tysięcy, odrębny minister może zezwolić na bezpłatne przekazanie objektu.

Poszczególne należące do zbioru okazy mogą, bez spłaty wartości być przekazane innemu zbiorowi państwowemu.

275-3 (26/2)

§66 nadalszy stronny

§66

Jeżeli dany dochód albo wydatek został zaliczony pod niewłaściwym paragrafem (tytułem), to takie księgowanie, powinno, przed zamknięciem ksiąg (za ub. rok budżetowy) nie są zamknięte, być sprostowane.

Po zamknięciu ksiąg, sprostowanie należy przyłączyć tylko, o ile chodzi w danym wypadku o kredyty wydatkowe przenośne (§30) lub przekazane dla samodzielnej gospodarki (§16), a także o dochody, których wykorzystanie ograniczone jest do pewnych celów (§29) albo o państwowe spłaty (czynsze), w uskutecznianiu których uczestniczą jeszcze inne prawne osoby, jeżeli propetnioua niedostatnie zamiana paragrafów wpływa na istotny wpływ na uregulowanie jednego z odnośnych kredytów

§68

Wszystkie dochody i wydatki należy wykazywać w rachunku tego roku, w którym wpłynęły, względnie były uskutecznione. Oddzielne rozporządzanie przewłaszczeniami dochodów i wydatków z zamkniętego roku rach nie może mieć miejsca.

~~Dochody~~ Dochody albo wydatki, które dotyczą okresu należącego do ubiegłego roku rachunkowego, i które, ze względu na przypadający termin ich realizacji, były zrealizowane w ~~r~~ ubiegłym roku rachunkowym, albo też w pierwszych dniach nowego roku, należy wykazać w rachunku ubiegłego roku, dopóki książki nie są jeszcze zamknięte (§61). To samo stosuje się do dochodów i wydatków, które ~~nie~~ mających określonych terminów ~~tr~~ realizacji, ~~bez~~ ale których powstanie prawne przypada ~~na~~ w roku ubiegłym.

Z zastrzeżeniem ostatecznego obrachunku w następnym roku rachunkowym, dany dochód za okres czasu ~~przed~~ po 31 marca, którego realizacja przypada dopiero po 31 marcu, ale który wpływa już przed 1 kwietnia, winien być zapisany, jako depozyt. Przepis ten nie jest ważnym dla przechodowania podatków, ~~cł~~ opłat celnych i danin, których termin płatności jeszcze nie nastąpił. Wypłaty ~~za~~ potrzeb urzędniczych kwartał późniejszy ~~za~~ (prawo o urzędnikach państwowych §7) miesiąc, przypadające na ~~rok~~ następny rok rachunkowy, ~~p~~ winny być na razie księgowane, jako zaliczka.

Odstąpienia od powyższych przepisów mogą być zakazane w preliminarzu budżetowym

§69.

Wszystkie dochody i wydatki należy wykazywać w pełnych ich kwotach, na miejscach dla nich w rachunku przewidzianych. Nie mogą być ani wydatki z góry od dochodów odciągane, ani też dochody z góry na wydatki zaliczane.

Koszty licytacji, pomiaru i szacunku, jak również opłaty pośredników, opłaty wekslowe, koszty odbioru w sprawach pańchowych, koszty przygotowania i reparacji przedmiotów przeznaczonych do sprzedaży ~~nie~~ mogą być z góry potrącane odciągane z dochodów (wpływów). W tych wypadkach należy w rachunku podać pełną sumę dochodu (wpływu) i dokonane potrącenie.

§66 (Przenieść na przed §6

Kasy składają rachunki za każdy rok rachunkowy; odstąpienia od reguły są, przy ~~stałych~~ wydatkach nie stałych, są dopuszczalne za zgodą Izby Obrachunkowej. Złożenie

~~Zł~~ ~~Składanie~~ rachunków dokonywa się przez wystawienie rachunku kasowego, albo, za zgodą Izby Obrachunkowej, (§68) przez przedłożenie książek kasowych.

W rachunkach kasowych należy dochody i ~~p~~ wydatki podać w tym samym porządku, jaki jest ~~zachowany~~ ustanowiony w preliminarzu budżetowym. Rachunki kasowe ~~winny~~ muszą, ~~tak~~ tak w oddzielnych pozycjach, tak i w ogólnych sumach zgadzać się z wynikami, ustalonemi w książkach kasowych przy ich rocznem zamknięciu. Poza tem przepisy o formalnem układaniu rachunków kasowych i ~~dokumentów~~ dowodów wydaje Izba Obrachunkowa ~~po~~ porozumieniu z ~~odnośnymi~~ innymi ministrami

Komu

? Benchmen

285 — 3½ (304).

§70.

Sumy zaprzychodowane (pobrane), które kasa państwowa musi z powrotem wypłacić, należy zarachować jako wydatki. Jeżeli zwrotna wypłata ma miejsce jeszcze przed zamknięciem książek, należy je z dochodu potrącić.

Sumy wydane, które z powrotem do kasy państwowej są wpłacone, należy zarachować, jako dochód. Jeżeli zwrotna wypłata ma miejsce jeszcze przed zamknięciem książek, albo dotyczy przedwstępnych kredytów, należy je z wydatku potrącić. Zbytnio, ~~wypłacone~~ (w większych, niż się należy, kwotach) wypłacone uposażenia, zaopatrzenia i inne dodatki, a także zbytnio wypłacone protoce potrzeby służbowe funkcjonarjuszów winny być w każdym razie potrącone z wydatku.

Dodatkowo pobrane podatki i zwroty, jak również bonifikaty przy podatkach należy we wszystkich wypadkach zarachować przy odnośnych podatkach dodatkowo zaś wypłacone jak również ściągnięte kwoty podatkowe należy zarachować podatkom przy wykazach płatniczych. Zwroty i bonifikaty winny być zarachowane przez potrącenie z dochodu (wpływu), a zwrotne wpływy z bonifikat zarachowane jako wpływy przy odnośnym rodzaju podatku. Przepisy tego ustępu mają odpowiednie zastosowanie przy opłatach konsularnych.

W państwowym zarządzie poczt i telegrafów, zaprzychodowane i następnie ~~z powrotem~~ wypłacone z powrotu zwrócone sumy portu, przesyłek pieniężnych, opłat telegraficznych itd. mogą być zarachowane, jako wydatki, nawet jeżeli zwrot ma miejsce przed zamknięciem książek.

W zarządzie państwowych kolei sumy wpływów z ruchu osobowego, bagażowego i towarowego, jak również z wynajęcia taboru, które to sumy w rachunku ubiegłego, ~~przy~~ roku, na zestawieniu tymczasowego obliczenia przy zamknięciu ksiąg, były obliczone za wysoko, mogą być potrącone z dochodów roku bieżącego

§71.

Za wyjątkiem wypadków, wymienionych w §70, dochody mogą być obracane na kredyty wydatkowe tylko na zasadzie osobnego ~~zarządzającego~~ udzielonego się w preliminarzu budżetowym uprawnienia.

budowa budowla ?

Przy ~~wykonywaniu~~ prowadzeniu budowy lub nabyciu parceli gruntowej z kredytów na jednorazowe albo nadzwyczajne wydatki, dopóki rachunek budowli nie jest ostatecznie zamknięty, mogą wpływy z naczynia odprzedaży tych parceli i ruchomości, które nie są stałym urządzeniem, poza przymnożeniem planem, być obracane ~~na kredyty~~ odnośne ~~zwrotne~~ powrotne na sumy zużytą z kredytu na ~~po~~ wspomniane nabycie lub ~~po~~ wytworzenie; jeżeli wpływ ~~jest większy~~, to nadwyżka zalicza się do dochodów budżetu nadzwyczajnego. Także inne, ~~mogące się~~ zaś się okażą przy prowadzeniu budowy wpływy ~~mogą~~ być użyte, jako kredyty budowlane,

tj. poskutku to się przywyd

o ile były przewidziane w ~~ko~~ dokumentach, wymienionych w § 14 ustęp 1 i były uwzględnione przy wymiarze odnośnych kredytów budżetowych

§ 72

W rachunku rocznym (sprawozdanie budżetowe) dochody i wydatki należy wykazać w tych samych rozdziałach i podrozdziałach (w tych samych rubrykach), w jakich były w preliminarzu budżetowym ~~za~~ projektowane. Dochody, stanowiące pozostałości dochodów z roku poprzedniego, i wydatki z remanentu, przeszłe ~~na przyszłe~~ z roku poprzedniego zapasy, należy, o ile niema takiego samego asygnowania wrodzonego na ~~ten~~ nowy rok rachunkowy, pokazać na w odpowiedniem miejscu rachunku, za ~~ostatnimi~~ (zgodnemi z preliminarzem) dochodami i wydatkami.

§ 73.

Dochody, które przewyższają ~~przez przy podane~~ kwotę, dochodząc umieszczoną w preliminarzu ~~łącznie~~ ~~razem~~ z ~~pozostałościami~~ dochodów z roku poprzedniego, ~~jak równ~~ (nadwyżki dochodów), jak również wydatki, które przekraczają kwotę wydatkową, umieszczoną w preliminarzu ~~łącznie z kwotą~~ z dodaną i przeszłe z roku poprzedniego zapasy należy wykazać jako nadwyżki wydatkowe (nadwyżki wydatków) ~~+~~ Nadwyżki wydatkowe przy kredytach przenośnych, nie podlegających zamknięciu (§ 30) należy pokazać jako potrzeba zaliczki, ~~o ile~~ ~~+~~ o ile preliminarz nie zawiera innych pod tym względem postanowień (§ 30 ust 2)

O ile kredytem nie dysponowano, pozostając jako nieruchomy kwota winna być ~~zap~~ odpisana na ~~aktyw~~, a jeżeli chodzi o kredyt przenośny, nie podlegający zamknięciu (§ 30) — zapisana do pozostałości.

§ 74.

Dochody i wydatki które ani nie przypadają pod żadne z tytułów preliminarza, ani też nie mogą być zaliczone ~~zaliczone~~ ~~przy~~ do przyjętych z roku poprzedniego pozostałościach dochodowych lub zapasach remanentów, winny być przez odrębnie od ~~danych~~ reszty dochodów i wydatków, jako pozaetatowe (poza budżetowe)

§ 75.

Jeżeli w danym roku rachunkowym, w budżecie zwyczajnym, ogólna suma dochodów okaże się niższą od ogólnej sumy wydatków, to brakującą kwotę należy wstawić do preliminarza następnego roku rachunkowego, jako wydatek zwyczajny. Nadwyżkę dochodów nad wydatkami należy użyć na zmniejszenie potrzeby pożyczek, albo na amortyzację długu budżetu zwyczajnego

§ 76

Jako przekroczenie (budżetu) są uważane wszystkie wydatki które wychodzą ~~przekroczą~~ poza kwoty poszczególnych paragrafów preliminarza budżetowego, przy uwzględnieniu ewentualnych pozostałości z roku poprzedniego. Przekroczenie nie ma miejsca, jeżeli zwiększenie wydatku ~~przy~~ w jednym paragrafie jest wyrównane przez

zmniejszenia wydatku przy drugim, który w preliminarzu oznaczony jako wzajemnie się z pierwszym powtarzający.

§ 77

W sprawozdaniu budżetowym ~~po należy podać~~ winny być podane, przy poszczególnych paragrafach ~~i przy~~ jak również ogólnych sumach, w oddzielnych rubrykach:

Odnośnie dochodów:

1. Dochody jawie rzeczywiście wpłynęły (istotne dochody)
2. Pozostałości dochodowe, t.j. kwota, o którą dochody istotne ~~pozostały~~ ~~mniej~~ preliminarza, o ile nie chodzi tu o dochody, które są do zaciągowania w ~~rozdziałach~~ okresach dochodowych następnego roku rachunkowego;
3. Suma istotnych dochodów i pozostałości dochodowych;
4. Kwota dochodów, jaka była w preliminarzu ustanowiona (należny dochód)
5. Przejęte z poprzedniego roku pozostałości dochodowe,
6. Suma należnego dochodu i przejętych ~~z roku poprzedniego~~ pozostałości dochodowych,
7. Różnica na plus lub minus między sumą pod № 3 a sumą pod № 7.

Odnośnie wydatków:

1. Rzeczywiście uskutecznione wydatki (wydatki istotne)
2. Zapasy (pozostałości), które na zasadzie § 30 są do przeniesienia na rok następny.
3. Suma wydatków istotnych i pozostałości wydatkowych
4. Kwota wydatków, jaka była w preliminarzu ustanowiona (należny wydatek)
5. Przejęte z roku poprzedniego zapasy (reszty wydatków do wydatkowania pozostałości wydatkowych
6. Suma należnych wydatków i przejętych pozostałości wydatkowych
7. Różnica na plus albo minus między sumą № 3 a sumą № 6
8. Kwota podlegającego ~~uchwał~~ zatwierdzeniu przekroczenia budżetowego albo pora budżetowe (pozaetatowego) wydatku

29-tą (35-tą)

§ 78.

W sprawozdaniu budżetowem należy także wykazać pozostałości, jak zostałe przejęte według poprzedniego rachunku sprawozdania i ile, które przechodzą do następnego rachunku jak również sumy pieniężne, przekazane kasie, jako środki obrotowe.

§79

Do sprawozdania budżetowego należy dołączyć:

1. Wykaz, dotyczący ogólnej ~~wartości~~ sumy ~~wydatków~~ kwot, umorzonych w poszczególnych gałęziach administracji na zasadzie postanowienia prawa, albo prawnego upoważnienia, albo wskutek decyzji Rady Ministrów, (§ 53, 54)

2. Wykaz nieprzewidzianych w preliminarzu budżetowym dochodów (wpływów) z alienacji ~~dóbr~~ należących do państwa objektów i praw.

Za zgodą Sejmu i Rady Państwa może nastąpić zwolnienie z przedstawienia wykazu № 1

§80.

Wydatki ponadetatowe i pozabudżetowe (§ 73, 74) powinny być uzasadnione w osobnym załączniku do sprawozdania budżetowego.

§81.

Izba Obrachunkowa może, w porozumieniu z odnośnym ministrem i ministrem skarbu, zarządzić ułatwienia w składaniu rachunków lub w poszczególnych wypadkach od ~~sporządzania~~ złożenia ich całkowicie zwolnić.

§82

Rada Państwa i Sejm powinny być corocznie zawiadamiane o zmianach w państwowej własności ziemskiej (gruntowej)

§83.

Na ~~zasa~~ podstawie sprawozdania budżetowego, Rada Państwa i Sejm decydują o ~~następnem~~ dodatkowem zatwierdzeniu wydatków ponadetatowych i pozabudżetowych. Zatwierdzenie ma miejsce z zastrzeżeniem powzięcia późniejszej decyzji odnośnie uwag Izby Obrachunkowej (§ 107 i 108)

Zatwierdzenie nie wpływa w niczem na monita (nie wypredraj monitów) Izby Obrachunkowej, ~~wynikające~~ wynikających ~~z sądowania~~ ze sprawdzania ~~ze~~ z kontroli rachunków.

(1½ + 2½)

§84

Jeżeli wydatki ponadetatowe i pozabudżetowe nie będą po ich ~~wypłaceniu~~ dodatkowem zatwierdzeniu, należy je ściągnąć od osób za nie odpowiedzialnych, jak to ~~na~~ według przepisów prawa jest możliwem o ile?

O wydanych zarządzeniach należy zawiadomić Sejm i Radę Państwa.

§85

W przedsiębiorstwach o charakterze wskazanym w § 15, w razie jeżeli książki nie są prowadzone według zasad § 55 i następnych, ~~książki należy prowadzić według~~ ~~prowadzi~~ księgowania powinny być dokonywane według reguł kupieckiej podwójnej buchalterji. Dla

odpowiada charakterowi przedsiębiorstwa, należy, obok kupieckiej podwójnej buchalterji, założyć jeszcze buchalterję przemysłową (fabryczną). Odstąpienia są dopuszczalne za zgodą Izby Obrachunkowej.

Rok gospodarczy powinien się zgadzać z rokiem rachunkowym. Wyjątki wymagają zgody ministra skarbu.

Za prowadzenie kasy i obrachunek ~~są~~ odpowiedzialnemi ~~są~~ osoby, którym jest powierzony ~~rachunek~~ księgowanie przedsiębiorstwem

§ 86.

Dla przedsiębiorstw, w których księgowania odbywają się według zasad kupieckiej podwójnej buchalterji, zamiast rachunków wymaganych w § 66 ~~zastąpione są zastąpione przez~~ obowiązują: spisy inwentarzowe, bilanse, rachunki zysków i strat i zamknięcia księgowe

Poza tem, do przedsiębiorstw, wskazanych w powyższym ustępie 1ym, stosują się przepisy §55 do 84 o tyle, o ile ~~ro~~charakter przedsiębiorstwa nie wymaga odstąpienia od nich

30/VIII 2 (37)

31/VIII — 2 (39)

W. Kontrola (badanie, sprawdzanie) rachunków.

§ 87

Nadzór nad wykonywaniem całego budżetu państwowego, jak również kontrola specjalnych rachunków, wymienionych w § 88 p. 4 należą do Izby Obrachunkowej, według wskazań ~~następnych~~ nych postanowień.

§ 88

Kontroli Izby Obrachunkowej podlegają:

1. Rachunki, dotyczące wykonania preliminarza budżetowego, łącznie z pozabudżetowemi dochodami i wydatkami;

2. Rachunki, dotyczące całego nie gotówkowego majątku Państwa;

3. Książki i dokumenty rachunkowe (§85) przedsiębiorstw państwowych;

4. Rachunki dotyczące takich instytucji, fundacji i mas majątkowych, które są zarządzane przez władze państwowe lub przez urzędników w tym celu ~~po~~ z ramienia państwa wyznaczonych, albo udziału interesowanych w badaniu rachunków, albo też ~~ko~~ dla których kontrola jest w preliminarzu budżetowym przepisana.

Rachunki kasy Izby Obrachunkowej kontroluje prezes Izby

§ 89

O ile pewne kredyty budżetowe, ~~nie mają~~ ze względu na ich przeznaczenie nie powinny podlegać kontroli Izby Obrachunkowej, musi to być wyraźnie (osobno) w preliminarzu budżetowym wskazane (postanowienie). Kontrolę ~~w~~ może preliminarz budżetowy może przekazać także innemu urzędowi.

§90.

Izba Obrachunkowa dokonywa kontroli w swojej siedzibie, albo jednak zarządzić może wyjaśnienie na miejscu względnie i ministrów przez swych delegatów, albo również, o ile to uzna za celowe, zarządzić dokonanie kontroli przez swych delegatów, w siedzibie urzędu, składającego rachunki, albo też urzędu przełożonego, lub wreszcie, w porozumieniu z odnośnym ministrem Rzeszy, w jakiemkolwiek innem miejscu, lub wreszcie przekazać kontrolę jednemu z członków Izby.

Kontrola miejscowa może się odbyć także w ten sposób, że zamiast wstępnej kontroli, przeprowadzanej przez władzę administracyjną (§92) i kontroli Izby Obrachunkowej, ma miejsce wspólna kontrola, w której uczestniczą administracja i Izba Obrachunkowa. Sposób postępowania ustala i ustanawia reguluje Izba Obrachunkowa.

Delegatów albo zastępców Izby Obrachunkowej mianuje jej Prezes.

Izba Obrachunkowa może, w porozumieniu z odnośnym ministrem Rzeszy i ministrem Skarbu Rzeszy, z zastrzeżeniem uchwalenia przez Sejm potrzebnych na to kredytów, ustanawiać w siedzibie władz kontrolujące Izby Obrachunkowej. Podlegają one jej rzeczowo i personalnie.

§91

O ile kontrola dokonywa się w siedzibie Izby Obrachunkowej i z §93 i 93 nie wprowadzają żadnej pod tym względem zmiany, — rachunki z dowodami winny być przesłane Izbie Obrachunkowej. Jeżeli Izba Obrachunkowa kontroluje na zasadzie książek kasowych, te ostatnie mają znaczenie rachunków, według myśli (w sensie) obecnej ustawy. Przedsiębiorstwa przemysłowe z kupiecką buchalterją (§85) winny przedstawić swoje bieżący inwentarz, bilans, szczegółowy rachunek zysków i strat, wraz ze swym sprawozdaniem rocznem

Wzór: drwo cz. 9 zatar

§92.

O ile charakter kontroli nie wymaga innego postępowania, rachunki winny być najprzód skontrolowane przez odrębne władze. Przytem, jeżeli to już wcześniej nie nastąpiło, należy dowody rachunkowe sprawdzić i poświadczyć, jak również rachunki z dowodami pod względem formalnym i rzeczowym sprawdzić (zbadać)

Wynik tej wstępnej kontroli należy przy przesłaniu rachunku zakomunikować Izbie Obrachunkowej, albo w danym wypadku, jej zastępcy czy delegatowi, z dołączeniem potrzebnych wyjaśnień, uwag i poświadczeń

Izba Obrachunkowa może, całkowicie lub częściowo, na pewien ~~okres~~ czas lub też na stałe, zrzec się wstępnej, dokonywanej przez władze administracyjne, kontroli, albo też ją, według swego uznania, ograniczyć. określać jej ograniczenia

1½.

§ 93.

Izba Obrachunkowa może rachunki mniejszego znaczenia, lub takie, przy których, ze względu na charakter wykazywanych w nich dochodów i wydatków, nie można określać ~~odróżnić~~ prawdziwych odchyleń od miarodajnych przepisów i postanowień, wyłączyć z pod swej własnej regularnej corocznej kontroli, pozostawiając ich kontrolę władzom administracyjnym. W odpowiednim wypadku może dopuścić uproszczoną albo ograniczoną kontrolę. Od czasu do czasu ~~Iz~~ powinna się przekonać, czy zarządzenie (dyspozycje) urzędowe składanie rachunków i ich kontrola odbywają się zgodnie z przepisami.

Izba Obrachunkowa może w każdej chwili żądać rachunków skontrolowanych przez władze administracyjne, wejrzeć do odnoszących się do nich uwag kontrolnych, sprowadzających poręcznie i dokonywanych, zrezygnować je lub zmienić, jak również zastrzedz sobie decyzję w sprawie uwag kontrolnych (odnośnych).

Władze administracyjne ~~obowiązane~~ powinny, odnośnie do skontrolowanych przez Izbę Obrachunkową tych rachunków przedłożyć tych poświadczeń i zawiadamiować o tych odstępstwach i uchybieniach, co do których Izba Obrachunkowa obowiązana jest wypowiedzieć swoje uwagi. (§ 104) Izba Obrachunkowa może nie żądać podania przepisowych ~~zmian~~ zmian w paragrafach, jeżeli to nie ma prawdziwego znaczenia

przestawionych ?

§ 94

Izba Obrachunkowa może kontrolę rachunków ograniczać według swe uznania. Może nie wymagać ~~zrzec~~ się przedłożenia dowodów do rachunków.

§ 95

Przy kredytach, asygnowanych w preliminarzu budżetowym ~~przekazanych na~~ na samodzielnej gospodarki, Izba Obrachunkowa kontroluje tylko wydanie ich zainteresowanemu urzędowi. Winna jednak od czasu do czasu przekonać się, czy administracja prowadzona jest według obowiązujących przepisów, i ~~jest~~ kontrolowana przez odnośne urzędy, i przy tej sposobności jest także uprawniona do całkowitej kontroli.

§ 96.

Kontrola rachunków, dokonywana przez Izbę Obrachunkową rozciąga się na następujące kwestje (powinna wyjaśnić:

?

7.

1. Czy został utrzymany w wykonaniu preliminarz budżetowy, łącznie z należącemi do niego podstawowemi danemi

2. Czy poszczególne ~~przeze~~ kwoty rachunkowe, rzeczowo i rachunkowo, są, w sposób zgodny z przepisami, uzasadnione i udowodnione;

3. Czy przy wyciskaniu i poborach dochodów, jak również przy ~~użytkowaniu~~ zużywaniu i ~~roz~~ wydawaniu funduszów (kredytów) państwowych, dalej przy nabywaniu, użytkowaniu i alienowaniu ~~p~~ majątku państwowego, postępowano według obowiązujących praw i przepisów, przy zachowaniu (uwzględnieniu miarodajnych zasad administracyjnych, oraz przy przestrzeganiu wskazanej gospodarności

4. Czy nie były ~~zachowane~~ ~~zachowane~~ utrzymywane urządzenia i (urzędy (stanowiska) albo czy winny jeśli sposób nie były wydawane fundusze państwowe które bez uszczerbu dla celów administracji mogły być ograniczone albo zaoszczędzone.

§ 97

Izba Obrachunkowa może, dla swej wiadomości, uskarać zebranie na miejscu informacji o administrowaniu kass, prowadzeniu ksiąg kasowych, jak również o szczegółach administracji. Przysługuje jej również prawo, o ile do tego w interesie nadzoru za gospodarką prowadzeniem, dany jest powód (o ile interes nadzoru za gospodarką daje do tego), przedsięwziąść nadzwyczajną revizję kas i zapasów (remementów). W tym ostatnim wypadku należy uprzednio zawiadomić odnośnego ministra Rzeszy, aby mógł on powziąć decyzję w kwestji udziału administracji w zamiestrowych czynnościach. Odnośnie wyznaczenia delegatów ważnym jest § 90 ustęp 3.

Powyższe przepisy są ważne w swej istotnej treści które mają stosują się w swej treści do kontroli, zastrzeżonej dla Izby Obrachunkowej w § 95.

§ 98.

Izba Obrachunkowa ma prawo żądać od władz wszelkich informacji, jakie uzna za potrzebne, w celach kontroli rachunków i ~~d~~ wykazów, ~~jak również w ogóle~~ lub w ogóle w interesie nadzoru za prowadzeniem gospodarki, jak również nadesłania ksiąg i pism, a także przedłożenia aktów, za wyjątkiem aktów ministerstw Rzeszy (?)

§ 99

~~Terminy~~ Daty dla nadesłania rachunków oraz terminy dla załatwienia ~~wykonania~~ nowi- tów ustanawia Izba Obrachunkowa

§ 100.

§ 100

Wszystkie rozporządzenia najwyższych władz Rzeczypospolitej, które odnośnie do dochodów i wydatków państwowych, stanowią ogólny przepis albo już istniejący zmieniają lub wyjaśniają, albo tworzą nowe lub zmieniają dotyczące dochodów i wydatków państwowych urządzenia administracyjne i przedsięwzięcia — winny być niezwłocznie komunikowane Izbie Obrachunkowej.

Przed wydaniem ogólnych instrukcji, dotyczących prowadzenia ksiąg i zarządu kas i magazynów, należy wysłuchać (zasięgnąć) opinii Izby Obrachunkowej. Jeżeli Izba Obrachunkowa, w myśl z § 88, wyraziła swoją zgodę, zbędne jest (§ 66) zdawanie rachunku może być dokonywane przez przedłożenie ksiąg kasowych z dowodami, w tym wypadku zarządzenia (przepisy) dotyczące prowadzenia ksiąg kasowych wymagają poprzedniej zgody Izby Obrachunkowej.

Izba Obrachunkowa może w każdej chwili zaznaczyć wątpliwości, jakie ze jej punktu widzenia nasuwają, odnośnie wyżej wspomnianych rozporządzeń i zarządzeń.

Wszystkie rezolucje sejmu i Rady Państwa, dotyczące składania rachunków, należy komunikować do wiadomości Izbie Obrachunkowej.

To samo dotyczy porozumień (ugód), jakie mogą zastąpić między ministrem skarbu drogą i innymi ministrami w sprawach gospodarowania kredytami budżetowymi, o ile mają dać znaczenie dla kontroli rachunków, a także i dla ogólnych zasad wydawanych przez ministrów drogi odnośnie do gospodarowania kredytami budżetowymi.

§ 101.

Na żądanie (prośbę) ministrów i sejmu, Izba Obrachunkowa wypowiada swoją opinię w kwestjach, których wyjaśnienie ma znaczenie dla gospodarowania przez władze kredytami budżetowymi.

§ 102

Władze państwowe wyższe oraz inne jednostki lub najwyższym władzom państwowym, którym powierzone jest wykonanie państwowego preliminarza budżetowego, są podporządkowane Izbie Obrachunkowej we wszystkich sprawach, przewidzianych jej niniejszą ustawą. Izba Obrachunkowa może, w razie potrzeby, zapewnić swym rozporządzeniom wykonanie za pomocą kar, w granicach określonych dla najwyższych władz państwowych w § 74 ust. 1. p. 3 prawa dla urzędników, a także udzielać nagan za ewentualne niedostatki przy spełnieniu przez dekretów.

Władze krajów i gmin, którym powierzono wykonywanie budżetu, muszą wypełniać zarządzenia Izby Obrachunkowej w sprawach wymienionych w ustępie 1. Dla przeprowadzenia zarządzeń Izby Obrachunkowej, mogą być na jej prośbę nałożone przez najwyższe władze krajowe, nałożone kary w granicach określonych w ust. 1., ~~przez najwyższe władze~~

2/-29.(44)

§ 103.

Izba Obrachunkowa winna, wypływające ze ~~spra~~ zbadania rachunków, monita komunikować władzy administracyjnej dla wyjaśnienia i załatwienia. ~~Nie dające się~~ Rzeczowo małoważne braki, i błędy uchybienia należy brać za przedmiot do monitu tylko w razie, jeżeli ~~mają~~ posiadają zasadnicze znaczenie, albo też, bez żądania wyjaśnień, komunikować do wiadomości władzy administracyjnej lub osoby prowadzącej rachunkowość.

§ 104

Jeżeli kontrola rachunków ustali braki pieniężne lub przekroczenie ich nie będzie udowodnione w wyjaśnieniu na monita, Izba Obrachunkowa zarządza (środki) konieczne dla odzyskania kwot brakujących. Ustalone przez Izbę Obrachunkową braki pieniężne mogą być umorzone tylko po jej wysłuchaniu ~~żądania~~ umorzone. Izba Obrachunkowa może zrzec się tego prawa.

§ 105

Od ściągnięcia kwot, które były wypłacone do kas publicznych ~~wypłacone~~ w mniejszej, lub (ser) były z nich wypłacone w większej, niż należało się sumie, a także od wypłacenia kwot, które przez kasy publiczne były wypłacone w niższej lub też wypłacone do nich w ~~większej~~ wyższej niż należało sumie, Izba Obrachunkowa może odstąpić, jeżeli chodzi o kwoty małoznaczne, albo jeżeli ściągnięcie lub zwrotna wypłata połączone z zachodem i kosztem, nie stojącemi w odpowiednim stosunku do wysokości kwoty.

§ 106.

Izba Obrachunkowa zawiadamia urząd składający rachunki, jak tylko kontrola rachunków ~~została~~ jest zostanie zamknięta.

§ 107

Po skontrolowaniu, złożonych za ubiegły rok rachunkowy, rachunków, Izba Obrachunkowa winna ułożyć (zredagować) swoje uwagi, z których przedewszystkiem ma się uwidocznić (wykazać) pod ~~wzg~~ samodzielną (własną) i bezstronną ocenę wszystkie

1. Czy podane w sprawozdaniu budżetowem kwoty w dochodach i wydatkach są zgodne z temi kwotami, wykazanemi w rachunkach kasowych i czy są należycie udowodnione:

2. Czy i jakie zaszły odchylenia od preliminarza budżetowego, i jego podstawowych (podstawek) i w jakich wypadkach miało miejsce wykroczenie przeciw ustawom, dotyczącym dochodów i wydatków państwowych, ~~albo~~ lub nabycia i administrowania majątkiem państwowym, albo przeciw zarządzeniom i przepisom administracyjnym,

wydanym na zasadzie specjalnego prawnego upoważnienia, jak również w jeżeli wypadkach nie zarządzono w wystarczający sposób na mocy Izby Obrachunkowej (§ 96 p. 3, 4.

3. na jakie przywdatki ponad i poza budżetowego nie była jeszcze uzyskana uchwała Rady Państwa i Sejmu i jakie kwoty w sprawozdaniu budżetowem są wykazane niesłusznie, jako ponad i poza budżetowe.

1½

Z uwagami należy połączyć relacje (raport) ~~osobny memorjał) sprawozdanie~~ o tem, jakie ważne wątpliwości nasunęła kontrola wykonana w przedsiębiorstwa o własnej osobowości prawnej.

2

Zamiany paragrafów winny być przerachowane w uwagach tylko, jeżeli przez nie poważne przekroczenie danego kredytu było albo usunięte, albo spowodowane, lub też ~~się~~ jeżeli chodzi o sprawę zasadniczego czy też w ogóle ważnego znaczenia. Również ~~należy~~ odchylenia od przepisów obowiązujących odnośnie ~~dla~~ dochodów i wydatków państwowych należy wskazywać (podawać) tylko, jeżeli chodzi o kwestje zasadniczego lub w ogóle ważnego znaczenia.

Samorzut wcelu

Jeżeli Izba Obrachunkowa nie powzięła jeszcze ostatecznej decyzji w poszczególnej inwestycji lub odnośnie danego rozdziału odcinka rachunków, może w ~~tym~~ wypadku zrobić odpowiednie zastrzeżenie.

O ile Izba Obrachunkowa zrobiła użytek z prawa przystugującego jej według § 98, uwagi są układane na podstawie dostarczonych przez władze administracyjne dokumentów (podkładka).

Do uwag należy dołączyć memorjał, w którym ~~będą~~ byłyby zestawione razem najgłówniejsze wyniki kontroli.

§ 108

Izba Obrachunkowa, swoje uwagi, dotyczące sprawozdania budżetowego, przekazuje (komunikuje) ministrowi skarbu Rzeczypospolitej. Ten ostatni przedstawia je Radzie Państwa i Sejmowi z wnioskiem udzielenia rządowi Rzeczypospolitej absolutorjum odnośnie do sprawozdania budżetowego.

2

Absolutorjum nie rozciąga się, jeżeli ~~nie~~ ~~ma~~ innego postanowienia na te sprawy i kwoty, co do których ze strony Izby Obrachunkowej było zrobione zastrzeżenie (§ 107 ust. 4)

Absolutorjum uważa się udzielone, jeżeli Izba Obr. odnośnie danego sprawozdania budżetowego (zatwierdzi) swoje zarzuty, lub nie wstąpi na jego mocy tego wyst. swoje uwagi

2

Rachunki Izby Obrachunkowej przedstawia jej prezes Radzie Państwa i Sejmowi dla sprawdzenia i udzielenia absolutorjum.

§ 109.

Po zamknięciu kontroli (postępowania kontrolnego) za każdy rok rachunkowy, Izba Obrachunkowa ~~winna zakomunikować~~ ujęć Rządowi Rzeszy, o ile już ~~przed~~ poprzednio nie był dany powód, o stwierdzonych przez nią przy kontroli brakach w administracji i podaniem projektów ich usunięcia jak również zmian w ustawach i rozporządzeniach Rząd Rzeszy winien powziąść decyzję ~~w spro~~ odnośnie odezwy Izb Obr i o swem postanowieniu podać jej do wiadomości.

Te części odezwy, które Izba Obrachunkowa oznaczyła jako przeznaczone równocześnie dla Rady Państwa i Sejmu, winny być przedłożone obu tym ciałom, wraz z powzętą odnośnie ich ~~po~~ decyzją.

283
46

4/IX – 3 (247)

IVa. Kontrola przedsiębiorstw o własnej osobistości prawnej.

§110

Jeżeli państwo uczestniczy ~~w~~ ~~drogą~~ w przedsiębiorstwie o własnej osobistości prawnej, jako akcjonarjusz lub udziałowiec, – kontrola tamtego przedsiębiorstwa odbywa się według przepisów §§ 111 do 115.

Przy uczestniczeniu państwa w spółdzielni, w sensie § 48 ust. 4 przepisy te mają odpowiednie zastosowanie.

§ 111

Odnośny minister Rzeszy kontroluje działalność państwa, jako akcjonarjusza lub udziałowca spółki (towarzystwa) na zasadzie dostępnych temu, z powyższego tytułu, dokumentów (podkładek) i na zasadzie raportów mianowanego przez ministra członka rady nadzorczej. Do raportów wspomnianego członka rady nadzorczej winien być dołączony, stojący do jego ~~rozporządzenia~~ dyspozycji, materjał, a w wypadkach § 48 ust. 2. zd. 2 – także i sprawozdania kontrolne Związku rzeczoznawców (Treuhandgesellschaft.)

Odnośny minister Rzeszy, winien dla usunięcia ewentualnych braków (usterek), ~~winien~~ zarządzić niezwłocznie wszystko co, jest potrzebne, według wskazań praw, przynależnych mu w stosunku do towarzystwa (spółki) na zasadzie ustaw prawnych lub statutu spółki

§ 112

Najpóźniej w trzy miesiące po ostatecznem ułożeniu spisu inwentarzowego i bilansu spółki za ubiegły rok gospodarczy, odnośny minister Rzeszy przesyła Izbie Obrachunkowej wymienione w § 111 dokumenty (podkładki) i raporty, z podaniem wyników dokonanej przez niego kontroli.

§ 113.

Izba Obrachunkowa kontroluje działalność państwa jako akcjonarjusza lub udziałowca spółki, na zasadzie dostarczonych jej, ewnętrzne § 112 dokumentów.

Kontrola, przewidziana w § 48 ust. 2 zdanie 2, winna być poruczona związkowi expertów, w porozumieniu z Izbą Obrachunkową. Wytyczne linie tej kontroli ~~należy uzgodnić~~ powinny być uzgodnione między odnośnym ministrem Rzeszy a Izbą Obrachunkową.

Izba Obrachunkowa może także, o ile statut spółki lub specjalne z nią umowy do przewidują, polecić skontrolowanie (zbadanie) ksiąg i aktów spółki przez swych delegatów, w granicach, jakie uzna za potrzebne. Prawo to odpada, jeżeli przewidziane w § 46 ust. 2. zdanie 2 ~~uprawniony ze strony Izby zostało przez upoważniony~~ kontrola ~~została~~ przez związek expertów, ~~została już uprzednio przeprowadzona~~ z uwzględnieniem wskazanych przez Izbę punktów widzenia (wytycznych), ~~została już uprzednio przeprowadzona~~ i uzupełniona w sposób ~~jaki~~ uznany przez tęż Izbę za potrzebny.

§ 114.

Należąca do ~~Przystępująca~~ Izbie Obrachunkowej, zgodnie z § 113, kontrola odbywa się według zasad kupieckich. ~~Przystępująca Izbie~~ Należąca do Izby Obrachunkowej, ~~kont~~ zgodnie z § 96 i następne kontrola rachunków władz ~~i~~ państwowych, ~~dotyczące~~ dotyczących ~~dotyczące~~ dochodów i wydatków jawnie ~~powstających~~ powstających dla państwa z tytułu uczestniczenia w spółce o własnej osobistości prawnej, pozostaje ~~nienaruszona~~ przepisami § 90 do § 114 nienaruszona.

§ 115

Izba Obrachunkowa może zrzec się należącej do niej, według przedstawień, § 113, kontroli. Może także nie żądać przedłożenia wymienionych w § 112 dokumentów (podkładek)

§ 116.

Jeżeli państwo w umowie ~~przyjmuje~~ przyjmuje ~~na siebie~~ gwarancję odszkodowania za straty, jakie wynikają dla jednej ze stron umawiających się z zamknięcia rachunkowego interesów ~~pewnego~~ określonego rodzaju, albo też przyjmuje na siebie odpowiedzialność za wykonanie zobowiązań osoby trzeciej, to w tym wypadku należy, o ile charakter interesu nie wymaga odstąpienia od tej zasady, wyłączyć dla Izby Obrachunkowej prawo (~~skontrolowania~~ zbadania) przedsiębiorstwa osoby za którą ~~bierze~~ przyjmuje się ~~odpow~~ gwarancję lub ~~odp~~ wyłącz poręczenie, o ile ~~skontrolowo~~ takie zbadanie jest potrzebnem dla ustalenia przypuszczalnej odpowiedzialności państwa. Izba Obrachunkowa dla wykonania tego zadania może posiłkować się rozpoznaniem wybranego przez siebie związku rzeczoznawców.

§ 117

Jeżeli do państwa należy czysty zysk przedsiębiorstwa, Izba Obrachunkowa jest wtedy uprawniona do kontrolowania zamknięcia rachunkowego i prowadzenia interesu, pod względem, czy interesu państwa były, ~~zawsze były~~ według obowiązujących przepisów przestrzegane § 116 zdanie 2 ma tu zastosowanie

Należy uzgodnić?

2

wyników

2

6/IX – 2½ (49½ g)

V Izba Obrachunkowa

285

§ 118.

Izba Obrachunkowa jest najwyższą władzą państwową (Rzeszy), samodzielną w stosunku do rządu Rzeszy, a podlegającą tylko prawu

§ 119.

Izba Obrachunkowa tworzy kollegjum. Członkami kollegjum są prezes, jego zastępca, mianowany z liczby jeden z dyrektorów, dyrektorowie i radcowie.

Prezydent Rzeszy mianuje, za kontr-asygnowaniem Ministra Skarbu Rzeszy, prezesa Izby, zastępcę, dyrektorów i radców i wojęte każdego nowo wstępujących członków, za zgodą Rady Państwa. Do pozostałych urzędników mianuje prezes, o ile nie wykonywa prawa nominacji sam prezydent Rzeszy.

Nominacje następują na wniosek prezesa Izby, o ile ~~sam go je swym własnym prawem dokonywa~~, sam prezes nie jest do nich uprawniony albo o ile nie chodzi o obsadzenie stanowiska prezesa Izby.

§ 120.

Członkami Izby Obrachunkowej mogą być mianowane tylko osoby, mające ponad 35 lat wieku. Z reguły członkowie Izby Obrachunkowej powinni posiadać wymagane kwalifikacje do wejścia do urzędu sędziego lub piastunia wyższej administracyjnej lub technicznej służby państwowej (Rzeszy lub Kraju). Przynajmniej trzecia część powinna posiadać kwalifikacje sędziowskie.

§ 121

Członkowie Izby Obrachunkowej, jako tacy, są niezależni i podlegają tylko prawu. Artykuł 104 Konstytucji Rzeszy ma do nich zastosowanie.

Odnośnie (służbowej ~~kary~~ w sprawach kary cielesnej skarania) lub przeniesienia członka Izby Obrachunkowej w stan spoczynku mają odpowiednie zastosowanie, ~~przepisy~~ dotyczące członków Sądu Rzeszy, przepisy artykułów 128, 129, 130 ~~ust~~ punkt 3 i § 131 Ustawy konstytucyjnej ~~sądowej~~ z d. 27 Maja 1877 r. Przedstawiciela państwowej władzy sądowej wyznacza Prezydent Rzeszy. proklamatory ?

Odnośnie do pozostałych urzędników Izby Obrachunkowej mają zastosowanie ~~przepisy~~ postanowienia ~~prawa~~ przepisy ustawy o urzędnikach Rzeszy w tym zakresie, że ~~prawo w drugim wypadku~~ najwyższą władzą państwową ~~jest tu w tym wypadku~~ w ~~art~~ ~~ust~~ ustawy zmienionej wspomnianej jest w tym wypadku prezes Izby

§ 122

Jeżeli dany członek Izby Obrachunkowej jest spokrewniony ~~lub~~ albo spowinowacony z ministrem lub sekretarzem stanu w prostej linii albo w drugim stopniu linii bocznej — nie może on współdziałać w sprawach ~~dot~~ w należących do zakresu ~~służby~~ czynności odnośnego ministra lub sekretarza stanu. Jeżeli członek Izby Obrachunkowej stoi w pokrewieństwie wskazanego poprzednio stopnia, z innym urzędnikiem Rzeszy lub kraju, to nie może również współdziałać w żadnej ze sprawach, dotyczących tych urzędników.

§ 123.

Członkowie Izby Obrachunkowej nie mogą należeć do Parlamentu (być członkami Parlam. Rzeszy)

Trzy przekreślone

§ 124

Izba Obrachunkowa ~~ustala~~ sama, bieg swych spraw załatwia za pomocą osobnego regulaminu, ustala regulaminem bieg swych czynności.

Regulamin ten należy zakomunikować Radzie Państwa i Parlamentowi Rzeszy

§ 125

Izba Obrachunkowa, w prawnie przepisanych wypadkach, decyduje większością głosów swych członków we wszystkich sprawach zasadniczego, albo w ogóle poważnego, znaczenia, jak również w sprawach, przedstawionych do jej decyzji przez jednego z członków. Przy równym podziale głosów decyduje głos przewodniczącego. Przy powzięciu każdej decyzji powinna być uczestniczyć co najmniej połowa członków Izby Obrachunkowej.

W sprawach, dotyczących tylko poszczególnego działu administracji, decyzja, o ile nie chodzi o kwestje ogólnego znaczenia, może być powzięta nie przez pełne (ogólne) zebranie członków, ale przez senat (wydział). Ten musi się składać conajmniej z 3ch członków. Dla Odwołań senatu ważne są te same postanowienia co i dla ogólnego zebrania.

Singulum

Każdy członek senatu może, przed lub po powzięciu decyzji senat. wszystkich sprawach żądać, decyzji ogólnego zebrania

§ 126.

Jako sprawy zasadniczego lub w ogóle poważnego znaczenia, w sensie § 125 należy przedewszystkim uważać

1. Uwagi o wyniku kontroli rocznej;
2. Relacje, o których mowa w § 109
3. Postanowienia nowych lub zmiana istniejących ogólnych zasad i zarządzeń;
4. Ustalenie pełnomocnictw dla delegatów albo zastępców
5) Ustanowienie kar zgodnie z § 102

?

VI Końcowe postanowienia

Singulum § 15 odpowiednio, co do treści pod. względ. ich treści

§ 127

Podane w niniejszej ustawie przepisy dla urzędników należy, pod względem treści stosować do żołnierzy siły zbrojnej

§ 128

§ 128

O ile według niniejszej ustawy, wyznaczenie terminu lub ~~ustalenie~~ postawienie podstawowych zasad przekazane jest ministrowi Skarbu Rzeczy, albo też dopuszczalność danego zarządzenia postawiona jest w zależności od jego zgody, to w razie różnicy zdań między ministrem Skarbu i odnośnym ministrem, mają siłę przepisy Postanowień 57 i 58 Konstytucji Rzeczy. Przy różnicach zdań w sprawach, ~~wymienionych~~ uregulowanych w §§ 28, 47 i 53, jak również w wypadkach § 33, o ile chodzi o kwestje zasadniczego lub w ogóle poważnego znaczenia, zwraca się odnośnie decyzji Rządu, ~~według swej treści~~ odpowiednio zast., przepis § 21 ~~według swej istotnej treści.~~ W sprawach omawianych w §§ 19, 24 ust 2 §§ 59, 61, 81, 85 a 90 decyduje minister Skarbu Rzeczy ostatecznie. To samo dotyczy wypadków § 20, o ile według ustępu 1 tegoż § nie jest potrzebna decyzja Rządu Rzecz., jak również wypadków § 33 o ile nie chodzi o sprawy zasadniczego lub w ogóle poważnego znaczenia.

§ 129

Uchwalone w preliminarzach budżetowych roku 1919 i poprzednich, wydatki jednorazowe, należy uważać, w myśl art 30, jako uchwalone na rok rachunkowy 1921

§ 130

~~Niniejsze~~ Postanowienia niniejszej ustawy nie naruszają, ~~przepisów~~ przy odnośnie do uchwalonych dotychczas dochodów i wydatków, przepisów ~~przepis~~ podanych w preliminarzach budżetowych a ~~dotyczących~~ dotyczących sprowadzania (gospodarowania, zarządzania) temi dochodami i wydatkami

§ 131

Odnośnie rachunków Banku Rzeczy pozostaje w sile § 29 ustawy bankowej z 14 lutego 1875 (Dzien. ust. - zł 17)

§ 132

Niniejsza ustawa wchodzi w siłę zd. 1 Stycz 1923 z dodatnią (ze wskazaniem), że przepisy dotyczące kontroli rachunków ~~dotyc~~ rozciągają się także na rachunki budżetowe z lat rachunkowych 1920 i 1921.

Jednocześnie traci swoją moc: ~~ustawa~~ prawo delegacyjne roku budżetowego dla budżetu państwowego z d. 29 lut. 1876 (Dz. ust. str 121), § 10 do 12 ustawy o granicznych stosunkach przedmiotów przeznaczonych dla służbowego użytku damy działu administracji państwowej z d. 25 maja 1873 (Dz. ustaw str 113.) ustawy o kontroli państwowej (Rzeszy) z d. 21 marca 1910 (Dz. ust. str ~~245~~ 527) i z 4 kw. 1915 (Dz. ust. str 215). § 10 i 11 ustawy o ustaleniu państwowego preliminarza budżetowego Rzeszy na rok rachunkowy 1922 z d. 9 cze 1922 (Dz. ust Rzeszy II str 587)

?

Berlin: 31 Gr. 1922

Podp. Prezyd. Rzeszy — Ebert

Minist. Skarbu Rzeszy Dr Hermes

9/IX 3/2 (53)

Reichshaushaltsordnung – prawo budżetowe

1. Beschluss. (Lösung) § 21 22 } postanowienie
2. Entscheidung (§ 20) } rozstrzygnięcie, decyzja
3. Entschliessung? } rezolucja

Bewilligung – uchwalenie / uchwała

Angestellte } ~~funkcjonariusz~~ urzędnik
Bedienstete } pracownik

Nach Benehmen } § 20, § 66
Im Einvernehmen } § 50

Mit Zustimmung } uprawn. zatwierdz.
Mit Genehmigung }

Bewilligen } uchwalić
Genehmigen } zatwierdzić

Ordentlich } zwyczajny
Gewöhnlich } zwykły

Ausserordentlich } nadzwyczajny
aussergewöhnlich }

Planmässig — etatowy, budżetowy

ausserplanmässig (§ 74)
Ueberplanmässig (§ 73)

Fehlbetrag — brakujące (czy mylna?) kwota
§ 104 brak pieniędzy

Verordnung. Rozporządzenie
Anordnung. Zarządzenie
Erlass. dekret § 100 ust 3.
reskrypt
Verfügung – rozporządzenie
Ordnung. rozkaz
prawo?
Maasnahme nakaz
§ 32 zarządzenie

Reichsregierung – } Rząd rzeszy
Reichsverwaltung } administr.

Sinngemäss zgodnie z duchem, z treścią
§ 97, 110, 125, 127, 128. odpowiednio

Unterlagen
104, 70 3 ust. § 19
Vorlage (§ 20)

Unternehmen (das) }
Unternehmung (die) }
§ 14 100.

Vorprüfung.
~~Vorlage~~ (§ 20) projekt?

Verstoss – wykroczenie, [błąd, usterka
uchybienie, omyłka, występek.]

Sachrechnung.

Selbstbewirtschaftung. 16, 95

Ueberlassen } powierzyć
Uebertragen } przenieść

Beauftragte delegat (pełnomocnik?)

Treuhandgesellschaft

Fortdauernd } stały
Fortlaufend } § 4 bieżący

Abweichung – odchylenie, uchybienie
§ 27 odstępstwo
Ansatz (§ 8, 15) stawka, rozdział

Nach der Ausgabe
§ 16, 111, 36, 97
Mehrausgabe (§ 30)

Verbinden

Verrechnen }
Berechnen }
Vorweg (§ 30 2 góry)
Verständigen (§ 106)

Niema w słowniku:

Bestätigung. } Ersuchen 101
Stundung } Ersuchen 102
Gefährdet
Gestattet

Mitteilen § 23

uebermitteln § 108
zur Kenntnisnahme mitteilen
§ 100
zur Kenntnis geben?
§ 47

Leitsätze §100 } Zusatz
Erhebung - §97 } Wekanowka

Vermerkung (§108)
Vermerk (§21)
Erinnerungen

Verzichte } §115
absehen }

§83
Erinnerung 1899 } mount

Reichshaushaltordnung ?

~~wg~~ po. mit zustimmung i.d.

§3 regelmässig – stały regularne (dochody) normalny
aussergewöhnlich

§4 fortdauernd
fortlaufend

§8 Anwalt, koncowy urlop

§9 Insbesondere: przedewszystkim wszczególności.

§9 ~~pkt~~ 2. ~~pkt~~ 3, p 5

§11 nach gruppen getrennt.

§13 Einheitlich

§14 bauliche massnahme.

§15 „Absatz, Voraussetzung?

§16 wczęstny „zwar" „Dienststelle" „nach" der Maasgabe

§19 Unterlagen

§20 Vorlage „prüft" „nach Beschluss eingeholt, Entscheidung

§21 „festgestellt" Vermerke

§22 Beschlussfass

§25 wrejamy

§26 jaką nadać nedaney's?

§30 wrejamy Voewes

§33 geboten

§34 Maasnahme
in Abgang stellen

zprecyzować współnr z §73

§101 Ausuchen

§102 Ersuchen

§116 cały przez.

§124 cały przeczytać

§121 przedstaw prow

§76.

Przeczytać cały §49

291

Przeczytać cały §70 §96

§100 „ „ gelbend mach.
(Kontrc) Verfüg-Anordn.

§108 Kontrc 2ℓ wstępu wczesrozumiały

§111 } Bestätigung
§113 }

§34 } in Abgang stellen.
§73 }

§48 im voraus

283

POSTANOWIENIA OGÓLNE.

1/ Budżet albo plan gospodarczy jest to upoważnienie dane w drodze uchwały ciał prawodawczych Rządowi do pobrania dochodów i wykonania wydatków wedle zatwierdzonego spisu i w czasie w budżecie wskazanym.

albo 1-a. Budżet albo plan gospodarczy jest to akt ciał prawodawczych upoważniający Rząd do wykonania wydatków i pobrania dochodów wedle zatwierdzonego spisu w rocznym okresie czasu.-

/gèstion/

2/ Budżet musi być jasnym, jednolitym i uniwersalnym t.j. obejmującym wszystkie wydatki i dochody Państwa.

3/ Wskutek tego: a/ żadne wydatki poza budżetem nie mogą być wykonywane ani też pobierane dochody ponad normy zatwierdzone w drodze ustawodawczej i b/ kompensata wydatków dochodami i wstawienie do budżetu dochodów za potrąceniem kosztów ich pobrania nie jest dozwolone.

Wyjątki z tych reguł ogólnych mogą być dopuszczone tylko na podstawie osobnych uprawnień ciał prawodawczych.

4/ Budżet Państwowy dzieli się na:

I. Budżet zwyczajny

i II. Budżet nadzwyczajny.

Oba te budżety sumują się w jedną całość i stanowią budżet generalny Państwa.

5/ Budżet zwyczajny zawiera wszystkie potrzebne dla zwykłego trybu życia Państwa wydatki i dochody.

./.

ZP.

POSTANOWIENIA OGÓLNE.

1/ Budżet albo plan gospodarczy jest to upoważnienie dane w drodze uchwały ciał prawodawczych Rządowi do pobrania dochodów i wykonania wydatków wedle zatwierdzonego planu i w czasie w budżecie wskazanym.

alb 1-a. Budżet albo plan gospodarczy jest to akt ciał prawodawczych upoważniający Rząd do wykonania wydatków i pobrania dochodów wedle zatwierdzonego planu w rocznym okresie czasu.-

/gestion/

2/ Budżet musi być jasny, jednolity i uniwersalny t.j. obejmujący wszystkie wydatki i dochody Państwa.

3/ Wskutek tego:-a/ żadne wydatki poza budżetem nie mogą być wykonywane ani też pobierane dochody ponad normy zatwierdzone w drodze zatwierdzającej b/ kompensata wydatków dochodami i wstawienie do budżetu dochodów za potrąceniem kosztów ich pobrania nie jest dozwolone.

Wyjątki z tych reguł ogólnych mogą być dopuszczone tylko na podstawie osobnych uprawnień ciał prawodawczych.

4/ Budżet Państwowy dzieli się na:

I. Budżet wydatków

i II. Budżet nadzwyczajny.

Oba te budżety zamują się w jedną całość i stanowią budżet generalny Państwa.

5/ Budżet wyczerpuje zawiera wszystkie potrzeby na dla zwykłego trybu życia Państwa wydatki i dochody.

ZP.

295

6/ Budżet nadzwyczajny obejmuje wydatki wywołane nadzwyczajnemi żywiołowemi klęskami, jako to: powodzią, epidemją, wojną i t.p. oraz wydatki na budowę nowych domów, kolei, portów i wogóle na zwiększenie majątku państwowego.

Na pokrycie tych wydatków mogą być użyte nadwyżki dochodów zwyczajnych i inne źródła dochodów, do jakich Rząd będzie upoważniony.

albo zamiast 2-go ustępu:

Do dochodów nadzwyczajnych zaliczają się wpływy od pożyczek państwowych i od sprzedaży nieruchomości i przedsiębiorstw państwowych.

7/ Budżet zwyczajny dzieli się na:

A/ Budżet Administracyjny

i B/ Przedsiębiorstwa i Monopole Państwowe.

8/ Budżet administracyjny obejmuje wszystkie wydatki na administrację Państwową i na te potrzeby gospodarcze, które są jej pieczy powierzone. Do dochodów budżetu zwyczajnego zaliczają się wszystkie dochody mające charakter stały i wszystkie te, które na mocy art.6 do dochodów nadzwyczajnych zaliczone być nie mogą.

9/ Przedsiębiorstwa i monopole państwowe stanowią drugi dział budżetu zwyczajnego.

10/ Oba budżety - zwyczajny i nadzwyczajny składają się z odrębnych części w następującym porządku: Prezydent Rzeczypospolitej, Sejm, Senat, Najwyższa Izba Kontroli i każde Ministerstwo w osobnej części. Części dzielą się na działy, z których każdy zawiera odrębną gałąź administracji lub gospodarki państwowej. Działy dzielą się na paragrafy, paragrafy - na pozycje.

./.

295

6/ Budżet nadzwyczajny obejmuje wydatki wydane nadzwyczajnemi żywiołowemi klęskami, jako to: powodzią, epidemją, wojną i t.p. oraz wydatki na budowę nowych domów, kolei, portów i węgla na zwiększenie majątku państwowego.

Na pokrycie tych wydatków mogą być użyte nadwyżki dochodów zwyczajnych i inne źródła dochodów, do jakich Rząd będzie upoważniony.

albo zamiast 2-go następu:

Do dochodów nadzwyczajnych zaliczają się wpływy od pożyczek państwowych i od sprzedaży nieruchomości i przedsiębiorstw państwowych.

7/ Budżet zwyczajny dzieli się na:

A/ Budżet Administracyjny

i B/ Przedsiębiorstwa i Monopole Państwowe.

8/ Budżet administracyjny obejmuje wszystkie wydatki na administrację Państwową i na te potrzeby gospodarcze, które są jej pieczą powierzone. Do dochodów budżetu zwyczajnego zaliczają się wszystkie dochody mające charakter stały i wszystkie te, które na mocy art.6 do dochodów nadzwyczajnych zaliczone być nie mogą.

9/ Przedsiębiorstwa i monopole państwowe stanowią drugi dział budżetu zwyczajnego.

10/ Oba budżety - zwyczajny i nadzwyczajny składają się z odrębnych części w następującym porządku: Prezydent Rzeczypospolitej,Sejm,Senat,Najwyższa Izba Kontroli i każde Ministerstwo w osobnej części. Części dzielą się na działy, z których każdy zawiera odrębną część administracji lub gospodarki państwowej. Działy dzielą się na paragrafy, paragrafy - na pozycje.

297

11/ Główną podziałką budżetu jest paragraf. W paragrafie grupują się wydatki o jednym lub zbliżonym charakterze.

Dochód oparty na osobnej uchwale ciał prawodawczych ma być ujęty osobnym paragrafem.

12/ Paragrafy, zawierające analogiczne wydatki i analogiczne dochody, mają we wszystkich częściach ten sam numer. Numeracja działów i paragrafów winna być stałą. Niezbędne zmiany w szemacie budżetu, jak i w numeracji działów i paragrafów ustalają się w porozumieniu Ministra Skarbu z Prezesem Najwyższej Izby i odpowiednim Ministrem.

13/ Termin działania budżetu określa się roczny: od 1-go stycznia do 31-go grudnia roku budżetowego.

Rachunki dochodów i wydatków r.b. muszą być zamknięte dniem 31 grudnia.

14/ Kredyty na roboty i dostawy niedokończone winny być przewidziane w budżecie roku następnego.

Układ budżetu.

15/ Każdy Minister obowiązany jest zażądać we właściwym czasie od podległych mu władz i urzędów przedstawienia wedle ustalonego wzoru danych o zamierzonych wydatkach i oczekiwanych dochodach w roku następnym do dnia 15-go lipca.

16/ W ciągu miesiąca, t.j. do dnia 15-go sierpnia władze centralne Ministerstwa układają budżet swojej części i przedstawiają do aprobaty Ministrowi, który po odpowiednich zmianach przesyła preliminarz budżetu powierzonego mu ministerstwa Ministrowi Skarbu do dnia 1-go września.-

.//.

Sobr.

11\ Skowuś bogatszkę budżetu jest pertsztyn.

W pertsztynie trupnjé się wydatki o jednym lub dwóch miejscach dziesiętnych.

Dochód obrtyo na osobnej ścinwie ciąż przewyższa na dyć ujęcie wydatków pertsztynem.

12\ Pertsztyn, zamiatelność ekonomiczne wydatki i ekonomiczne dochody, nie jest ów wewnątrzkich częściach też na nem. Ministerstwa działków i pertsztynów mimo dyć żałość. Nieszpędne mniejszą w zakamacie budżetu, jak i w nomenclatji działków i pertsztynów nadalalé się w porozumienia Ministra ofta Skarbu z Prezesem Najwyższej Izby i odpowiedniem ministrem.

13\ Termin działania budżetu określa się rocznie tym: od 1-go stycznia do 31-go grudnia roku budżetowego.

Rachunki dochodów i wydatków r.d. zamykają się dwiema częściami 31 grudnia.

14\ Krótki za roboty i dostawy uiszczone dzienne mimo dyć przewidziane w budżecie roku przyszłego.

15\ Każdy minister opowiedzialny jest zażądać we wszystkich czasie do Rady Ekyck um wydać i przewidzenia wydatków nadto przewidziane mogłe nastąpić dzięki dochodom i oszczędnościom dochodowym wydatkach i zamierzonych dzięki w roku bieżącym do dnia 31-go lipca.

16\ W ciągu miesięcy, t.j. do dnia 31-go stycznia wydatki ministerstwa wykazane centralne budżet jest zamknięte i przedstawiają się do sprotestowania ty ministrowi, który ma do czynienia um ogólnowiedzenia budżetu przeszły przeliminarz budżetu ministerstwa Minister Skarbu do dnia 1-go marca.-

17/ Ministerstwo Skarbu na konferencjach z udziałem delegatów odpowiednich ministerstw /i Najwyższej Izby Kontroli/ ustala przewidywania budżetowe każdej części i przedstawia je Ministrowi Skarbu.

18/ Kancelarja Cywilna Prezydenta Rzeczypospolitej, Kancelarja Sejmu i Senatu i Najwyższa Izba Kontroli komunikują preliminarze swoich budżetów Ministrowi Skarbu dla włączenia do generalnego budżetu.

19/ Minister Skarbu obowiązany jest ułożyć generalny plan gospodarczy /budżet/ na rok następny, poddać rozwadze i aprobacie Rady Ministrów i następnie przedstawić ciałom prawodawczym nie później jak do końca października roku poprzedzającego rok budżetowy wraz ze swoim memorjałem.

Dla ułatwienia Sejmowi i Senatowi pracy rozpatrzenia budżetu, może on być przedstawiany częściami, z tem, żeby każda część stanowiła odrębną całość i żeby ogólne zestawienie budżetu generalnego było przedstawione nie później, jak w końcu października.

Jednocześnie z przedstawieniem ciałom prawodawczym budżetu generalnego w częściach lub w całości Minister Skarbu udziela takowych Najwyższej Izbie Kontroli.

20/ W budżecie obok każdego paragrafu muszą być przytoczone z lewej strony numer kolejny budżetu, rzeczywiste dane o wydatkach, względnie dochodach za dwa ostatnie ubiegłe lata i kwota przewidziana w budżecie roku bieżącego.

Z prawej zaś strony obok każdego paragrafu i pozycji winny być wskazane cyfra kredytu dla

.//.

17/ Ministerstwo Skarbu na konferencjach z udziałem delegatów odpowiednich ministerstw /i Najwyższej Izby Kontroli/ ustala przewidywania budżetowe każdej części i przedstawia je Ministrowi Skarbu.

18/ Kancelarja Cywilna Prezydenta Rzeczypospolitej, Kancelarja Sejmu i Senatu i Najwyższa Izba Kontroli komunikują preliminarze swoich budżetów Ministrowi Skarbu dla włączenia do generalnego budżetu.

19/ Minister Skarbu obowiązany jest ułożyć generalny plan gospodarczy /budżet/ na rok następny, poddać rozwadze i aprobacie Rady Ministrów i następnie przedstawić ciałom prawodawczym nie później jak do końca października roku poprzedzającego rok budżetowy wraz ze swoim memorjałem.

Dla użytku Sejmowi i Senatowi pracy rozpatrzenia budżetu, może on być przedstawiony częściami, a tem, żeby każda część stanowiła odrębną całość i żeby ogólne zestawienie budżetu generalnego było przedstawione nie później, jak w końcu października.

Jednocześnie z przedstawieniem ciałom prawodawczym budżetu generalnego w częściach lub w całości Minister Skarbu udziela takowych Najwyższej Izbie Kontroli.

20/ W budżecie obok każdego paragrafu muszą być przytoczone z lewej strony numer kolejny budżetu, rzeczywiste dane o wydatkach, względnie dochodach za dwa ostatnie ubiegłe lata i kwota przewidziana w budżecie roku bieżącego.

Z prawej zaś strony obok każdego paragrafu i pozycji winny być wskazane cyfra kredytu dla

301

zamierzonego wydatku, względnie cyfra oczekiwanego dochodu i w uwagach objaśnienia i sposób kalkulacji.

Jeżeli objaśnienia, względnie obliczenia te z powodu obszerności nie mogą być pomieszczone w rubryce uwag - winny być dołączone jako załączniki.

21/ Etaty władz centralnych i lokalnych winny być podane szczegółowo, ze wskazaniem ilości każdej kategorji funkcjonarjuszów.

22/ Przedsiębiorstwa i monopole państwowe wskazują w budżecie generalnym albo sumy brutto dochodów i wydatków, albo też netto dochodu lub straty t.j. czysty zysk lub deficyt odpowiednio w dochodach lub wydatkach.

W obu wypadkach każde przedsiębiorstwo dołącza do generalnego budżetu specjalny szczegółowy budżet swoich dochodów i wydatków.

23/ /W budżetach/ planach gospodarczych/ tych ministerstw, które zarządzają jakąś gałęzią gospodarstwa państwowego, jak również w planach gospodarczych przedsiębiorstw państwowych, należy odznaczyć kredyty zmienne zależne od jednostek pracy. Kredyty te winny być obliczane wedle norm rzeczywistych wydatków na jednostkę. Kredyty takie powinny być także w zależności od dochodów, jakie są oczekiwane od zamierzeń gospodarczych.

24/ Niezależnie od budżetu generalnego Minister Skarbu przedstawia Sejmowi i Senatowi do 1-go grudnia i jednocześnie udziela Najwyższej Izbie Kontroli budżet na rok następny funduszów specjalnych, pozostających w zarządzie Rządu.

./.

zamierzonego wydatku, względnie cyfra oczekiwanego dochodu i w wzgląd objaśnienia i sposób kalkulacji.

Jeżeli objaśnienia, względnie obliczenia te z powodu obszerności nie mogą być pomieszczone w rubryce uwag - winny być dołączone jako załączniki.

21/ Stały wkład centralnych i lokalnych winny być podane szczegółowo, ze wskazaniem ilości każdej kategorii funkcjonariuszów.

22/ Przedsiębiorstwa i monopole państwowe wykażą w budżecie generalnym albo sumy brutto dochodów i wydatków, albo też netto dochodu lub straty t.j. czysty zysk lub deficyt odpowiednio w dochodach lub wydatkach.

W obu wypadkach każde przedsiębiorstwo dołącza do generalnego budżetu specjalny szczegółowy budżet swoich dochodów i wydatków.

23/ /W budżetach/ planach gospodarczych/ tych ministerstw, które zarządzają jakąś gałęzią gospodarstwa państwowego, jak również w planach gospodarczych przedsiębiorstw państwowych, należy odnaczyć kredyty zmienne zależne od jednostek pracy. Kredyty te winny być obliczone wedle norm rzeczywistych wydatków na jednostkę. Kredyty takie powinny być także w zależności od dochodów, jakie są osiągane od zamierzeń gospodarczych.

24/ Niezależnie od budżetu generalnego Minister Skarbu przedstawia Sejmowi i Senatowi do 1-go grudnia i jednocześnie udziela Najwyższej Izbie Kontroli budżet na rok następny funduszów specjalnych, pozostających w zarządzie Rządu.

Budżet ten ułożony wedle ministerstw w dochodach zawiera wyszczególnienie tych funduszów i ich spodziewany przyrost, obok zaś zamierzone wydatki.

25/ Spisy dokładne sum prywatnych: kaucji, depozytów i t.p. pozostających na przechowaniu u Rządu mają być sporządzane przez wszystkie ministerstwa z podaniem ich charakteru i terminu od jakiego zostają w depozycie. Spisy te winny być przedstawione Sejmowi i Senatowi do dnia 1-go grudnia i jednocześnie przesłane Najwyższej Izbie Kontroli.

Uchwała budżetu.

26/ Marszałkowie Sejmu i Senatu ogłaszają na plenum tych wysokich Izb o złożeniu przez Ministra Skarbu w imieniu Rządu budżetu na rok następny i skierowywują go bezzwłocznie do Budżetowej Komisji Sejmowej i do Skarbowo-Budżetowej Komisji Senatu.

27/ Przewodniczący Komisji Budżetowej Sejmu zwołuje posiedzenie Komisji, na którem ustala się podział pracy między członkami Komisji przez wybór Generalnego Referenta budżetu i specjalnych referentów odrębnych części budżetu.

28/ Referenci zbierają potrzebne im dane w odpowiednich ministerstwach i wygłaszają referaty na posiedzeniach Komisji.

29/ Komisja budżetowa może prosić inne Komisje Sejmowe o przygotowawcze rozpatrzenie budżetów odrębnych części, lub wyłonić w tym celu Podkomisje ze swego składu.

30/ W posiedzeniach Komisji przygotowawczych i Komisji Budżetowej biorą udział odpo-

.//.

Budżet ten uchwały wedle ministerstw w dochodach zawiera wyszczególnienie tych funduszów i ich szczegółowy przyrost, oraz zamierzone wydatki.

25/ Spisy dokładne sum prywatnych: kasoti, depozytów i t.p. pozostających na przechowaniu u Rządu mają być sporządzane przez właściwe ministerstwa z podaniem ich charakteru i terminu od jakiego zostają w depozycie. Spisy te winny być przedstawione Sejmowi i Senatowi do dnia 1-go grudnia i jednocześnie przesłane Najwyższej Izbie Kontroli.

Uchwała budżetu.

26/ Marszałkowie Sejmu i Senatu ogłaszają na plenum tych wysokich Izb o złożeniu przez Ministra Skarbu w imieniu Rządu budżetu na rok następny i skierowują go bezzwłocznie do Budżetowej Komisji Sejmowej i do Skarbowo-Budżetowej Komisji Senatu.

27/ Przewodniczący Komisji Budżetowej Sejmu zwołuje posiedzenie Komisji, na którem ustala się podział pracy między członkami Komisji przez wybór Generalnego Referenta budżetu i specjalnych referentów odrębnych części budżetu.

28/ Referenci zbierają potrzebne im dane w odpowiednich ministerstwach i wygłaszają referaty na posiedzeniach Komisji.

29/ Komisja budżetowa może prosić inne Komisje Sejmowe o przygotowawcze rozpatrzenie budżetów odrębnych części, lub wyłonić w tym celu Podkomisje ze swego składu.

30/ W posiedzeniach Komisji przygotowawczych i Komisji Budżetowej biorą udział odpo-

305

wiedni Minister lub jego zastępca i delegaci tegoż Ministerstwa, Minister Skarbu lub jego zastępcy i delegaci i Prezes Najwyższej Izby Kontroli lub jego zastępcy i delegaci, przedstawiając swe uwagi i dając objaśnienia.

31/ Porządek obrad i tryb pracy rozpatrzenia budżetu ustala Przewodniczący Komisji Budżetowej, kierując się pod tym względem regulaminem sejmowym i powziętemi uchwałami.

32/ Sprawozdanie Budżetowej Komisji przedstawia Przewodniczący Komisji Sejmowej na plenum którego Generalny Referent referuje o ogólnych wynikach pracy.

33/ Marszałek Sejmu otwiera ogólną dyskusję o budżecie, po zakończeniu której Sejm wysłuchuje specjalnych referatów o każdej odrębnej części budżetu i przeprowadza nad nią dyskusję.

34/ Po ukończonych rozprawach Marszałek Sejmu zarządza głosowanie w trybie wskazanym w regulaminie.

35/ Tryb postępowania wskazany w art.27-35 ma zastosowanie do rozpatrywania i uchwały budżetu w Senacie.

36/ Budżet uchwalony przez oba ciała prawodawcze ma moc obowiązującą w ciągu roku budżetowego i winien być wykonywany z zachowaniem przepisów prawa budżetowego.

37/ W razie gdyby prace Sejmu i Senatu co do rozpatrzenia i uchwały budżetu nie mogły być przed rozpoczęciem roku budżetowego ukończone, Rząd nie później jak na 2 tygodnie przed upływem poprzedniego roku budżetowego przedstawia obu Izbom prawodawczym do uchwalenia pro-

./.

wiedni Minister lub jego zastępca i delegaci tegoż Ministerstwa, Minister Skarbu lub jego zastępcy i delegaci i Prezes Najwyższej Izby Kontroli lub jego zastępcy i delegaci, przedstawiając swe uwagi i dając objaśnienia.

31/ Porządek obrad i tryb pracy rozpatrzenia budżetu ustala Przewodniczący Komisji Budżetowej, kierując się pod tym względem regulaminem sejmowym i powziętemi uchwałami.

32/ Sprawozdanie Budżetowej Komisji przedstawia Przewodniczący Komisji Sejmowej na plenum którego Generalny Referent referuje o ogólnych wynikach pracy.

33/ Marszałek Sejmu otwiera ogólną dyskusję o budżecie, po zakończeniu której Sejm wysłucha specjalnych referatów o każdej odrębnej części budżetu i przeprowadza nad nią dyskusję.

34/ Po ukończonych rozprawach Marszałek Sejmu zarządza głosowanie w trybie wskazanym w regulaminie.

35/ Tryb postępowania wskazany w art.27-35 ma zastosowanie do rozpatrywania i uchwały budżetu w Senacie.

36/ Budżet uchwalony przez oba ciała prawodawcze ma moc obowiązującą w ciągu roku budżetowego i winien być wykonywany z zachowaniem przepisów prawa budżetowego.

37/ W razie gdyby prace Sejmu i Senatu co do rozpatrzenia i uchwały budżetu nie mogły być przed rozpoczęciem roku budżetowego ukończone, Rząd nie później jak na 2 tygodnie przed upływem poprzedniego roku budżetowego przedstawia obu Izbom przewodniczącym do uchwalenia pro-

wizorjum budżetowe na pierwszy kwartał roku następnego.

Prowizorjum to Sejm i Senat niezwłocznie poddają swej rozwadze i uchwale.

Do uchwały tego prowizorjum Rząd się kieje w swych wydatkach ostatnio zatwierdzonym budżetem.

Wykonywanie budżetu.

38/ Budżet uchwalony przez Izby prawodawcze w zestawieniu paragrafów drukuje się w Monitorze Polskim i Dzienniku Ustaw.

39/ Minister Skarbu czuwa nad zachowaniem równowagi budżetowej. W tym celu w każdym Ministerstwie układają się miesięczne budżety w granicach sum, jakie Minister Skarbu uzna możliwem udzielić.

40/ Każdy Minister czyni wewnętrzny podział kredytów między podległemi jemu instytucjami i daje im do wykonania plany wydatków i dochodów, ułożone wedle rubryk budżetu.

41/ Minister zatwierdza także etaty osobowe podległych mu urzędów w granicach etatów budżetu.

42/ Etaty nie mogą być przekroczone nie tylko w ogólnej ilości, ale i w każdym stopniu służbowym.

43/ Prezesowi Najwyższej Izby Kontroli przysługuje prawo zmieniania ilości osób w każdym stopniu służbowym, niżej III stopnia w granicach sum budżetu przeznaczonych na utrzymanie personelu.

44/ Minister ma prawo rozporządzać kredytem w obrębie paragrafu.

45/ Każdy Minister upoważniony jest do za-

.//.

wizorjum budżetowe na pierwszy kwartał roku następnego.

Prowizorjum to Sejm i Senat niezwłocznie poddają swej rozwadze i uchwale.

Do uchwały tego prowizorjum Rząd się kieje w swych wydatkach ostatnio zatwierdzonym budżetem.

Wykonywanie budżetu.

38/ Budżet uchwalony przez Izby przewodawcze w zastawieniu paragrafów drukuje się w Monitorze Polskim i Dzienniku Ustaw.

39/ Minister Skarbu czuwa nad zachowaniem równowagi budżetowej. W tym celu w każdym Ministerstwie układają się miesięczne budżety w granicach sum, jakie Minister Skarbu uzna możliwem udzielić.

40/ Każdy Minister czyni wewnętrzny podział kredytów między podległemi jemu instytucjami i daje im do wykonania plany wydatków i dochodów, ułożone wedle rubryk budżetu.

41/ Minister zatwierdza także etaty osobowe podległych mu urzędów w granicach etatów budżetu.

42/ Etaty nie mogą być przekroczone nie tylko w ogólnej ilości, ale i w każdym stopniu służbowym.

43/ Prezesowi Najwyższej Izby Kontroli przysługuje prawo zmieniania ilości osób w każdym stopniu służbowym, niżej III stopnia w granicach sum budżetu przeznaczonych na utrzymanie personelu.

44/ Minister ma prawo rozporządzać kredytem w obrębie paragrafu.

45/ Każdy Minister upoważniony jest do za-

.//.

wierania umów na termin nie dłuższy od roku i w granicach kredytu budżetem określonego z zachowaniem warunków ustalonych w przepisach skarbowych o zawieraniu i wykonywaniu umów.

Wszelka umowa na termin dłuższy niż miesiąc i na sumę 50.000 zł. i wyżej musi być przed jej zawarciem poddana cenzurze Prokuratorji Generalnej.

Umowy na termin przekraczający okres budżetowy mogą być zawierane tylko na mocy uchwały Sejmu.

46/ Minister jest osobiście odpowiedzialny przed Sejmem i Senatem za ścisłe i prawidłowe wykonanie budżetu.

47/ W razie niezbędnej potrzeby /przekroczenia kredytu w paragrafie/, Minister musi uzyskać zgodę Ministra Skarbu, jaka może nastąpić tylko jeżeli to przekroczenie może być pokryte przez oszczędności w innych paragrafach tegoż działu, lub kiedy zwiększenie wydatków jest wywołane zwiększeniem pobrania odpowiednich dochodów, /kredyty zmienne/.-

O takich zwiększeniach kredytów i o zmianach jakie wskutek tego zajdą w budżecie, Ministerstwo Skarbu bezzwłocznie zawiadamia Najwyższą Izbę Kontroli.

Prezydentowi Rzeczypospolitej odnośnie do budżetu Kancelarji Cywilnej /Część I/, Marszałkom Sejmu i Senatu w stosunku do budżetu ciał prawodawczych /Część II/ i Prezesowi Najwyższej Izby Kontroli odnośnie do budżetu Kontroli Państwowej /Część III/ przysługuje prawo przeniesienia kredytów w obrębie jednego Działu, jakie

.//.

wiertniczej do czasu dokończenia robót budowlanych w Centralnej Przychodni Rozdzielczej \Część I\. Następnie budżet Kancelarii Cywilnej \Część II\ i Senatu w wysokości do budżetu ciał kolegialnych i Senatu \Część III\ i Prezydium Najwyższej Izby Kontroli odnośnie do budżetu Kontroli Państwowej \Część IV\ przekazuje bezzwłocznie Prezydium Rady Ministrów w celu włączenia do projektu budżetu państwa.

Prezydium Rady Ministrów \Część V\ w razie niezbędnej potrzeby \przekroczenia- 14\ Ministrowi Finansów w trybie jednego dnia kredytów w obrębie ogólnej kwoty wydatków budżetowych i ustalenia o ile jest wymagane, dla kredytowania inwestycji w innych pozycjach budżetowych z zachowaniem wskaźników wydatków jest w myśl zasad Ministra Finansów.

Wszelkie zmiany na swoim terenie zgłaszają Ministrowi Finansów i Senatowi Rzeczypospolitej odnośnie do przed jej zatwierdzeniem budżetu centrum Prokuratorii Generalnej.

Minister Finansów przekazuje budżet wojewódzki \Część VI\ na wniosek wojewody po uzgodnieniu z Ministrem Finansów i w terminach określonych w ustawie budżetowej.

Wojewoda po uzgodnieniu z Ministrem Finansów i Senatem Rzeczypospolitej budżet wojewódzki.

Przewodniczący Rady Ministrów \Część VII\ i Prezesowi Najwyższej Izby Kontroli odnośnie do budżetu Kontroli Państwowej \Część VIII\ przekazuje przez Prezydium Rady Ministrów w celu włączenia do projektu budżetu państwa.

Minister Finansów \Część IX\. Następnie opracowuje ogólny budżet państwa na rok kalendarzowy i przedkłada go Sejmowi i Senatowi w terminach określonych w ustawie budżetowej.

Budżet Sejmu i Senatu zatwierdza się uchwałami i przesyła Prezydium Rady Ministrów.

Budżet wojewódzki zatwierdza się uchwałami i przesyła Prezydium Rady Ministrów.

Budżet Sejmu.

Minister Finansów \Część X\ opracowuje ogólny budżet państwa na rok kalendarzowy i przedkłada go Prezydium Rady Ministrów.

Prezydium Rady Ministrów \Część XI\. Następnie przedkłada budżet państwa Sejmowi i Senatowi.

Budżet Sejmu i Senatu zatwierdza się uchwałami i przesyła Prezydium Rady Ministrów.

Budżet wojewódzki zatwierdza się uchwałami i przesyła Prezydium Rady Ministrów.

przysługuje Ministrowi Skarbu odnośnie swego i innych ministerstw, z tem jednakże, że o wszelkiem podobnem przeniesieniu Ministerstwo Skarbu będzie zawiadamiane.

48/ W razie niezbędnej potrzeby kredytu dodatkowego do budżetu t.j. kredytu przewidzianego w budżecie w niedostatecznej ilości lub wcale w budżecie nieprzewidzianego i nie mającego pokrycia w oszczędnościach innych paragrafów tegoż działu, lub w zwiększeniu odnośnych dochodów, Minister Skarbu w porozumieniu z odnośnym Ministrem przedstawia wniosek do Sejmu i Senatu i jednocześnie odpis wniosku przesyła Najwyższej Izbie Kontroli. Tryb postępowania w tym razie zachowuje się ten sam co przy rozważaniu generalnego budżetu.

49/ W wypadku nagłym Minister Skarbu na podstawie uchwały Rady Ministrów może otworzyć potrzebny dodatkowy kredyt przed uchwaleniem go przez Izby prawodawcze, z jednoczesnem zawiadomieniem o tem Sejmu i Senatu i Najwyższej Izby Kontroli.

50/ Wykonanie budżetu o dochodach wymaga ze strony Ministerstwa Skarbu w stosunku do podatków i opłat bezpośrednich dokonania wymiaru opłat zawczasu, aby ściąganie opłat mogło być dokonane w okresie budżetowym i w terminach ustalonych.

Nieuiszczone opłaty, o ile nie będą darowane albo odłożone, ulegają przymusowemu ściągnięciu.

51/ W stosunku do podatków pośrednich Ministerstwo Skarbu zarządza, aby wszystkie

.//.

MC

przekazanie Ministrowi Skarbu odnośnie wszystkich i innych ministrów, z jej jednakże,że o ustawowym bezpłatnym korzystaniu Ministrów z mieszkań służbowych oraz ich rodzin na zasadach określonych w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Straży Granicznej i Straży Celnej i innych pracowników do Straży Granicznej i Straży Celnej i innych pracowników cywilnych Straży Granicznej i Straży Celnej.

/16 W sprawie ustalenia dodatku specjalnego dla funkcjonariuszy Straży Granicznej i Straży Celnej i innych pracowników cywilnych Straży Granicznej i Straży Celnej.

/17 W sprawie uchylenia Ministrowi Skarbu zadań związanych z nadzorem nad działalnością ubezpieczeniową i emerytalną oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

/18 W sprawie zmiany ustawy o funkcjonariuszach Straży Granicznej i Straży Celnej i innych pracownikach cywilnych Straży Granicznej i Straży Celnej.

/19 W sprawie przyznania Ministrowi Skarbu dodatkowego do budżetu r.b. kredytu przewalutowania w ogólnej kwocie 3.000.000 franków francuskich w celu zapłacenia przez Polskę składki członkowskiej i opłat wstępnych w związku z przyjęciem do Międzynarodowego Funduszu Walutowego.

/20 W sprawie zmiany budżetu o dodatkowe wydatki Ministrowi Skarbu w związku z realizacją programu ochrony przed zakłóceniami w funkcjonowaniu systemu bankowego w okresie przejściowym.

/21 W sprawie udzielenia Ministrowi Skarbu upoważnienia do udzielania poręczenia spłaty kredytu zaciągniętego przez Bank Gospodarstwa Krajowego w związku z realizacją programu ochrony przed zakłóceniami w funkcjonowaniu systemu bankowego w okresie przejściowym i w sprawie zmiany budżetu o dodatkowe wydatki Ministrowi Skarbu.

/22 W sprawie ustalenia Ministrowi Skarbu dodatkowego do budżetu r.b. kredytu przewalutowania w ogólnej kwocie 3.000.000 franków francuskich w celu zapłacenia przez Polskę składki członkowskiej i opłat wstępnych w związku z przyjęciem do Międzynarodowego Funduszu Walutowego w okresie przejściowym i w sprawie zmiany budżetu o dodatkowe wydatki Ministrowi Skarbu.

/23 W sprawie ustalenia Ministrowi Skarbu dodatkowego do budżetu r.b. kredytu na spłatę zobowiązań wynikających z umowy o kredycie dla Polski w walutach wymienialnych zawartej z Bankiem Międzynarodowej Współpracy Gospodarczej.

/24 W sprawie ustalenia Ministrowi Skarbu dodatkowego do budżetu r.b. kredytu na spłatę zobowiązań wynikających z umowy o kredycie dla Polski w walutach wymienialnych zawartej z Bankiem Międzynarodowej Współpracy Gospodarczej.

/25 W sprawie ustalenia Ministrowi Skarbu dodatkowego do budżetu r.b. kredytu na spłatę zobowiązań wynikających z umowy o kredycie dla Polski w walutach wymienialnych zawartej z Bankiem Międzynarodowej Współpracy Gospodarczej.

/26 W sprawie ustalenia Ministrowi Skarbu dodatkowego do budżetu r.b. kredytu na spłatę zobowiązań wynikających z umowy o kredycie dla Polski w walutach wymienialnych zawartej z Bankiem Międzynarodowej Współpracy Gospodarczej.

/27 W sprawie ustalenia Ministrowi Skarbu dodatkowego do budżetu r.b. kredytu na spłatę zobowiązań wynikających z umowy o kredycie dla Polski w walutach wymienialnych zawartej z Bankiem Międzynarodowej Współpracy Gospodarczej.

/28 W sprawie ustalenia Ministrowi Skarbu dodatkowego do budżetu r.b. kredytu na spłatę zobowiązań wynikających z umowy o kredycie dla Polski w walutach wymienialnych zawartej z Bankiem Międzynarodowej Współpracy Gospodarczej.

/29 W sprawie ustalenia Ministrowi Skarbu dodatkowego do budżetu r.b. kredytu na spłatę zobowiązań wynikających z umowy o kredycie dla Polski w walutach wymienialnych zawartej z Bankiem Międzynarodowej Współpracy Gospodarczej.

/30 W sprawie ustalenia Ministrowi Skarbu dodatkowego do budżetu r.b. kredytu na spłatę zobowiązań wynikających z umowy o kredycie dla Polski w walutach wymienialnych zawartej z Bankiem Międzynarodowej Współpracy Gospodarczej.

/31 W sprawie ustalenia Ministrowi Skarbu dodatkowego do budżetu r.b. kredytu na spłatę zobowiązań wynikających z umowy o kredycie dla Polski w walutach wymienialnych zawartej z Bankiem Międzynarodowej Współpracy Gospodarczej.

tego rodzaju opłaty w swoim czasie do Skarbu wpływały.

52/ Jeżeli w ciągu roku budżetowego nastąpi w drodze prawem ustalonej upoważnienie Rządu do pobrania dodatkowych dochodów, dochody te są pobierane od terminu wskazanego w odnośnem prawnem zarządzeniu lub od terminu ogłoszenia go w Dzienniku Ustaw, jeżeli w samem zarządzeniu termin od którego ma być rozpoczęte pobranie nie jest wskazany.

53/ Wszystkie dochody państwowe winny być przelewane do Kas Skarbu Państwa za wyjątkiem tych specjalnych działów gospodarki państwowej, zarządy których będą uprawnione do wydatkowania swoich dochodów i przelewania do Skarbu wyłącznie czystych zysków.

54/ Kasy państwowe dzielą się na: Kasy Skarbowe i Kasy specjalnych poborów.

Pierwsze należą do Ministerstwa Skarbu i są pod głównym zarządem Centralnego Urzędu Kasowego

Drugie należą do odnośnych ministerstw i pobierają dochody przewidziane w ich budżetach.

55/ Kasy specjalnych poborów w miastach, gdzie są kasy lub urzędy skarbowe przelewają zebrane dochody do Skarbu nie mniej jak 2 razy w tygodniu. Jeżeli kasy poborców pozostają w miejscach gdzie niema urzędów skarbowych - przelewają one pobrane dochody do Skarbu raz na tydzień przez pocztę lub bezpośrednio, lub z zezwolenia odnośnej władzy, w miarę możności, w każdym razie nie później jak w końcu każdego miesiąca.

Kasy specjalnych poborów mogą być powołane przez swego Ministra w porozumieniu z Ministrem

.//.

tego rodzaju opłaty w swoim czasie do Skarbu wpływały.

52/ Jeżeli w ciągu roku budżetowego nastąpi w drodze prawem ustalonej upoważnienie Rządu do poboru dodatkowych dochodów, dochody te są pobierane od terminu wskazanego w odnośnem prawem zarządzeniu lub od terminu ogłoszenia go w Dzienniku Ustaw. Jeżeli w samem zarządzeniu termin od którego ma być rozpoczęte pobranie nie jest wskazany.

53/ Wszystkie dochody państwowe winny być przelewane do Kas Skarbu Państwa za wyjątkiem tych specjalnych działów gospodarki państwowej, których będą uprawnione do wydatkowania swoich dochodów i przelewania do Skarbu wyłącznie czystych zysków.

54/ Kasy państwowe dzielą się na: Kasy Skarbowe i Kasy specjalnych poborów.

Pierwsze należą do Ministerstwa Skarbu i są pod głównym zarządem Centralnego Urzędu Kasowego

Drugie należą do odnośnych ministerstw i pobierają dochody przewidziane w ich budżetach.

55/ Kasy specjalnych poborów w miastach, gdzie są kasy lub urzędy skarbowe przelewają zebrane dochody do Skarbu nie mniej jak 2 razy w tygodniu. Jeżeli kasy poborów powstają w miejscach gdzie niema urzędów skarbowych - przelewają one pobrane dochody do Skarbu raz na tydzień przez pocztę lub bezpośrednio, lub z zezwolenia odnośnej władzy, w miarę możności, w każdym razie nie później jak w końcu każdego miesiąca.

Kasy specjalnych poborów mogą być powołane przez swego Ministra w porozumieniu z Ministrem

Skarbu do wykonywania wydatków budżetowych wedle upoważnień swej przełożonej władzy.

56/ Minister Skarbu i podlegli mu odnośni urzędnicy odpowiedzialni są za powierzone ich pieczy sumy skarbowe.

Wobec tego każda kasa skarbowa musi w ciągu 15 dni złożyć swej zwierzchności i odnośnym organom Najwyższej Izby Kontroli sprawozdanie za ubiegły miesiąc z obrotów gotówkowych i wszelkich walorów.

Ogólne sprawozdanie kasowe za każdy miesiąc nie później jak po upływie miesiąca, a roczne kasowe zamknięcia - w końcu roku następnego składa Centralny Urząd Kasowy Ministrowi Skarbu i przesyła Najwyższej Izbie Kontroli. Miesięczne i roczne sprawozdania kasowe będą ogłaszane w Monitorze Polskim.

57/ Zasoby gotówki w Skarbie są źródłem pokrycia wydatków państwowych w granicach generalnego budżetu i w miesięcznych kwotach ustalonych przez Ministra Skarbu /art.38/.

58/ Ponadto Minister Skarbu może udzielać z gotówki wedle swego uznania i pod swą odpowiedzialnością pożyczek Bankom Państwowym i prywatnym z tym jednak niezbędnym warunkiem, że będą one w tym samym okresie budżetowym zwrócone.

59/ Minister Skarbu uprawnionym jest również do udzielania pożyczek ciałom samorządowym z gwarancją pokrycia ich w ciągu tegoż okresu budżetowego z sum podatkowych pobieranych przez Rząd dla ciał samorządowych.

60/ Centralny Urząd Kasowy rozdziela zawczasu kredyty budżetowe miesięczne między Izby Skarbowe, a te między podległe im urzędy skarbowe,

//

Skarbu do wykonywania wydatków budżetowych wedle upoważnień swej przełożonej władzy.

56/ Minister Skarbu i podległi mu odnośni urzędnicy odpowiedzialni są za powierzone ich pieczy sumy skarbowe.

Wobec tego każda kasa skarbowa musi w ciągu 15 dni złożyć swej zwierzchności i odnośnym organom Najwyższej Izby Kontroli sprawozdania za ubiegły miesiąc z obrotów gotówkowych i wszelkich walorów.

Ogólne sprawozdanie kasowe za każdy miesiąc nie później jak po upływie miesiąca, a roczne kasowe zamknięcia - w końcu roku następnego składa Centralny Urząd Kasowy Ministrowi Skarbu i prezydiu Najwyższej Izby Kontroli. Miesięczne i roczne sprawozdania kasowe będą ogłaszane w Monitorze Polskim.

57/ Zasoby gotówki w Skarbie są źródłem pokrycia wydatków państwowych w granicach zatwierdzonego budżetu i w miesięcznych kwotach ustalonych przez Ministra Skarbu /art.38/.

58/ Ponadto Minister Skarbu może udzielać z gotówki wedle swego uznania i pod swą odpowiedzialnością pożyczek Bankom Państwowym i prywatnym z tym jednak niezbędnym warunkiem, że będą one w tym samym okresie budżetowym zwrócone.

59/ Minister Skarbu uprawnionym jest również do udzielania pożyczek ciałom samorządowym z gwarancji pokrycia ich w ciągu tegoż okresu budżetowego z sum podatkowych pobieranych przez Rząd dla ciał samorządowych.

60/ Centralny Urząd Kasowy rozdziela zawczasu kredyty budżetowe miesięczne między Izby Skarbowe, a te między podległe im urzędy skarbowe.

//

stosując się do wskazań odnośnego Ministerstwa, potwierdzonego przez Ministerstwo Skarbu.

61/ O otwarciu kredytów Izby Skarbowe zawiadamiają odnośne władze i urzędy oraz lokalne organa Najwyższej Izby Kontroli.

62/ Władze i urzędy przysłane im przez Ministerstwo plany wydatków i dochodów komunikują lokalnym organom Kontroli Państwowej.

63/ Funkcjonarjusze państwowi upoważnieni do wykonywania wydatków urzeczywistniają to prawo przez wydawanie za swoim podpisem asygnat wedle wzoru ustalonego w przepisach skarbowych.

64/ Asygnaty mogą być bezpośredniej opłaty, zaliczkowej i obrotowe.

65/ Asygnaty bezpośrednie opłaty mogą być pojedyńcze i zbiorowe.

66/ Pojedyńcze asygnaty muszą wskazywać imię i nazwisko wierzyciela Skarbu i z jakiego tytułu wypisana w asygnacji kwota jemu się należy.

67/ Asygnaty zaliczkowe przeznaczone są do wydawania zaliczek w wypadkach ustawowo przewidzianych np. zaliczki urzędnikom à conto poborów, przedsiębiorcom i dostawcom na rachunek należności przewidzianych umowami. Wszystkie zaliczki muszą być w ciągu okresu budżetowego uregulowane.

68/ Obrotowe asygnaty mają zastosowanie przy przelewaniu należności do dochodów Skarbu w rachunkach między urzędami państwowemi albo na wznowienie kredytu w budżecie własnego urzędu.

69/ W każdej asygnacji winny być wskazane część, dział i paragraf - ewentualnie pozycja.

70/ Powyższe przepisy zastosowywują się i do przedsiębiorstw państwowych, które mają własną kasę.

.//.

347

stosując się do wskazań odnośnego Ministerstwa, potwierdzonego przez Ministerstwo Skarbu.

61/ O otwarciu kredytów Izby Skarbowe zawiadamiają odnośne władze i urzędy oraz lokalne organa Najwyższej Izby Kontroli.

62/ Władze i urzędy przyjmują im przez Ministerstwo plany wydatków i dochodów komunikują lokalnym organom Kontroli Państwowej.

63/ Funkcjonarjusze państwowi upoważnieni do wykonywania wydatków uzyskiwaniają to prawo przez wydawanie za swoim podpisem asygnat wedle wzoru ustalonego w przepisach skarbowych.

64/ Asygnaty mogą być bezpośredniej opłaty, realizacyjne i obrotowe.

65/ Asygnaty bezpośrednie opłaty mogą być pojedyńcze i zbiorowe.

66/ Pojedyńcze asygnaty muszą wskazywać imię i nazwisko wierzyciela Skarbu i z jakiego tytułu wypłacane w asygnacji kwota jemu się należy.

67/ Asygnaty realizacyjne przeznaczone są do wydawania realizacji w wypadkach ustawowo przewidzianych np. realizacji urzędnikom ściąto poborów, przedsiębiorcom i dostawcom na rachunek należności przewidzianych umowami. Wszystkie realizacji muszą być w ciągu okresu budżetowego uregulowane.

68/ Obrotowe asygnaty mają zastosowanie przy przelewaniu należności do dochodów Skarbu w rozchunkach między urzędami państwowemi albo na wzięcie kredytu w budżecie własnego urzędu.

69/ W każdej asygnacji winny być wskazane część, dział i paragraf - ewentualnie pozycja.

70/ Powyższe przepisy zastosowywają się i do przedsiębiorstw państwowych, które mają własną kasę.

319

71/ Przed opłatą asygnaty Kasa Skarbowa sprawdza czy asygnata odpowiada wszystkim ustalonym przepisom i czy jest odnośny kredyt w paragrafie, wskazanym w asygnacie.

W razie niezarachowania ustalonych przepisów lub też braku kredytu, nzy nieuprawnionego budżetem celu wypłaty, asygnata zwraca się Urzędowi ze wskazaniem powodów, dla których opłaconą być nie może.

72/ Wszystkie władze i urzędy muszą w swych miesięcznych sprawozdaniach zestawiać wydatki i dochody wedle rubryk szematu budżetu /planu gospodarczego/ i w drugim miesiącu po sprawozdawczym sprawozdania te, uzgodnione z kasami skarbowemi, przedstawiać władzom centralnym i lokalnym organom Kontroli Państwowej.

Centralne organa władz podobne zestawienia przedstawiają Najwyższej Izbie Kontroli.

73/ Dniem 31 grudnia roku budżetowego wszystkie urzędy zamykają swoje rachunki wydatków i dochodów za rok ubiegły i zamknięcia te, ułożone wedle rubryk szematu budżetowego, po uzgodnieniu ich z kasami skarbowemi przesyłają do dnia 1-go marca roku następnego władzom centralnym i miejscowym organom Najwyższej Izby Kontroli do dnia 1 marca roku następnego.

74/ Centralne urzędy ministerstw robią ogólne roczne zamknięcia rachunków i uzgadniają je z Centralnym Kasowym Urzędem Ministerstwa Skarbu. Ministrowie przedstawiają te zamknięcia Radzie Ministrów i przesyłają poświadczone przez siebie odpisy ich Najwyższej Izbie Kontroli do dnia 1-go kwietnia r.ub.

75/ Do zamknięć wydatków rocznych mogą być wciągnięte spisy wierzycieli, którym nie były wypłaco-

71/ Przed opłatą asygnaty Kasa Skarbowa sprawdza czy asygnata odpowiada wszystkim ustalonym przepisom i czy jest odnośny kredyt w pozycji, wskazanym w asygnacie.

W razie niezgodności ustalonych przepisów lub też braku kredytu, czy nieprawidłowego budżetem celu wypłaty, asygnata zwraca się Urzędowi ze wskazaniem powodów, dla których opłacona być nie może.

72/ Wszystkie władze i urzędy muszą w swych miejscowych sprawozdaniach zestawiać wydatki i dochody według rubryk asematu budżetu /planu gospodarczego/ i w drugim miesiącu po sprawozdawczym sprawozdania te, uzgodnione z kasami skarbowemi, przedstawiać władzom centralnym i lokalnym organom Kontroli Państwowej.

Centralne organa władz podobne zestawienia przedstawiają Najwyższej Izbie Kontroli.

73/ Dniem 31 grudnia roku budżetowego wszystkie urzędy zamykają swoje rachunki wydatków i dochodów za rok ubiegły i zamknięcia te, ułożone według rubryk asematu budżetowego, po uzgodnieniu ich z kasami skarbowemi przesyłają do dnia 1-go marca roku następnego władzom centralnym i miejscowym organom Najwyższej Izby Kontroli do dnia 1 marca roku następnego.

74/ Centralne urzędy ministerstw robią ogólne roczne zamknięcia rachunków i uzgadniają je z Centralnym Kasowym Urzędem Ministerstwa Skarbu. Ministrowie przedstawiają te zamknięcia Radzie Ministrów i przesyłają poświadczone przez siebie odpisy ich Najwyższej Izbie Kontroli do dnia 1-go kwietnia r.ub.

75/ Do zamknięć wydatków rocznych mogą być wciągnięte spłaty wierzycieli, którym nie były wypłaco-

ne sumy, jakie z powodu zawartych umów i zobowiązań im się w roku ubiegłym należały. Spisy tych wierzycieli muszą być poprzednio poddane cenzurze Ministerstwa Skarbu i Najwyższej Izby Kontroli.

76/ Sprawozdania i bilanse roczne przedsiębiorstw państwowych i monopoli, układane wedle rubryk budżetu, /planu gospodarczego/ są przedstawiane w wyżej wskazanym terminie /1-go marca/ odnośnym Ministrom i Najwyższej Izbie Kontroli.

77/ Ministerstwo Skarbu robi ogólne zamknięcia rachunkowo-budżetowe i zamknięcia rachunkowe kasowe za rok ubiegły i przedstawia do dnia 1 maja Radzie Ministrów, która po aprobacie niezwłocznie przedstawia je Sejmowi i Senatowi i jednocześnie udziela w odpisach poświadczonych Najwyższej Izbie Kontroli.

78/ W każdem Ministerstwie musi być Wydział Centralnej Księgowości, w którym się zbierają dane o wydatkach i dochodach Centralnego Urzędu i urzędów jemu podległych. Naczelnikowi Centralnej Księgowości podlegają Naczelnicy Wydziałów Księgowości urzędów miejscowych, a sam on jest odpowiedzialnym za prawidłowe i terminowe prowadzenie rachunków całego Ministerstwa i za ścisły porządek w przechowywaniu dowodów i dokumentów rachunkowych.

79/ Czynności administratora, rozporządzającego kredytami nie mogą być połączone z czynnościami rachunkowemi i kasowemi.

.//.

na arms, jakie z powodu zawarcia wojny i ko-
modyfikacji na rzecz Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Gospodarki Żywnościowej i Rolnictwa zostały przeniesione do Ministerstwa Rolnictwa i Reformy Rolnej.

Ministerstwo Skarbu i Ministerstwo Gospodarki Żywnościowej i Rolnictwa zostaje zniesione z dniem 1 października 1947 r.

Centralnej Kartoteki Przedsiębiorstw i Zakładów Pracy oraz Centralnej Kartoteki Rolniczej, w którym się znajdują dane o wydatkach i dochodach Centralnego Urzędu Kontroli i urzędów innej podległości. Ministerstwo Centralnej Kartoteki Rolniczej będzie miało wówczas w swoim zakresie wyłącznie sprawy dotyczące Kontroli Rolniczej, a mianowicie:

1) Opracowania i przedstawiania do zatwierdzenia Ministrowi Rolnictwa i Reformy Rolnej planów kontroli rolniczej.

2) Opracowania i przedstawiania Ministrowi Rolnictwa i Reformy Rolnej planów kontroli rolniczej.

3) Ustalania i wydawania wytycznych dla kontroli rolniczej.

4) Ustalania i wydawania wytycznych dla kontroli rolniczej.

5) Ustalania i wydawania wytycznych dla kontroli rolniczej.

6) Ustalania i wydawania wytycznych dla kontroli rolniczej.

7) Ustalania i wydawania wytycznych dla kontroli rolniczej.

Kontrola wykonania budżetu.

80/ Kontrolę wykonania budżetu spełnia Najwyższa Izba Kontroli na zasadzie ustawy Konstytucyjnej Rzeczypospolitej Polskiej, Ustawy o Kontroli Państwowej i prawnie ustalonych instrukcji i przepisów.

Wnioski swoje o udzieleniu Rządowi absolutorjum Najwyższa Izba Kontroli przedstawia Sejmowi i Senatowi w terminie wskazanym w Ustawie o Kontroli Państwowej.

81/ Marszałkowie Sejmu i Senatu skierowują wnioski Najwyższej Izby Kontroli o wykonaniu budżetu za ubiegły okres budżetowy do Komisji Budżetowej Sejmu i Skarbowo-Budżetowej Senatu.

82/ Komisje te po szczegółowem rozważeniu przedstawionych przez Rząd zamknięć rachunkowych za ubiegły okres budżetowy łącznie z wnioskiem i uwagami Najwyższej Izby Kontroli przedstawiają przez Generalnego Referenta i Referentów specjalnych na plenum Sejmu i Senatu swe wnioski o udzieleniu Rządowi absolutorjum.

83/ Marszałkowie Sejmu i Senatu otwierają dyskusje nad wnioskami i na zasadzie głosowania konstatują decyzje Izb.

84/ Decyzje te, jak również i same zamknięcia rachunkowe są ogłaszane drukiem w Monitorze Polskim.

Kontrola wykonania budżetu.

83\ Kontrolę wykonania budżetu sejmu i senatu
Najwyższa Izba Kontroli na zasadzie ustawy
Konstytucyjnej Rzeczypospolitej Polskiej.
Nadzór o Kontroli Państwowej i Prezydium Nadzwyczajnej
Komisji Budżetowej Sejmu i Senatu.

84\ Marszałkowie Sejmu i Senatu wykonują
uprawnienia Sejmowi i Senatowi w zakresie kontroli przed-
budżetowej i budżetowej Izby Kontroli o wyko-
nywanie zadań budżetu na zasadzie odrębnych budżetów
w Ministerstwie Finansów i przekazują Prezydium Nadzwyczajnej
Komisji Budżetowej Sejmu i Skarbowo-Budżetowej
Komisji Budżetowej Senatu.

85\ Komisje te po zaznajomieniu się z materiałem
przedstawionym przez Izbę zamknięć rachunkowych
wych na wniosek Ministra Finansów oraz budżetowych zgłaszają
Marszałkowi Sejmu i Senatu Opinię o wykonaniu budżetu
przedstawionym przez Generalnego Inspektora
i Inspektorów specjalnych na przemian Sejmu i
Senatu we wniosku o udzielenie Rządowi absto-
lutorium.

86\ Marszałkowie Sejmu i Senatu ustanawiają
dyżurnych członków do zadań związanych z wykonywaniem
uprawnień Sejmu i Senatu w dziedzinie kontroli i przed-
budżetowej.

87\ Decyzje te, jak również i inne zamknięcia
dla rachunków są ogłaszane drukiem w Monitorze
Polskim.

отд VI отчуждение госуд. имущ (628)

Отдел VII Выкупные платежи (296)

Отдел VIII Возмещение расходов госуд. казначейства

29 — обязат. платежи об-в жел. дорог

30 — возвраты ссуд и др. расходы

31 — Пособия госуд-у кредиту

32 — Военное вознаграждение

33.

325

Отдел I

VIII

Отдел IX Доходы разного рода

Что объединяет доходы

отд X. Чрезвыч. ресурсы

обычн расход

Чрезв расход

итого Кредитного дня

1600000

[illegible] Pan Podkopała mamy do zapłacenia Rubli 2600 za drzewo zangdowi dóbr Pytowice. Pisałem już z prośbą o zgodę teraz ponawiam na prośbę zaznaczając, że musimy koniecznie na termin według umowy zapłacić a Pan Klejnadel może terminu danego przez siebie nie dotrzymać i będziemy w kłopocie. –

Z wysokim szacunkiem

A. Pawłowicz

327

Отдѣлы

Б. поземельно,

I Прямые налоги
1. Налоги съ недвиж. имущ. и подати
2 Государственн. промысловн. налоги
3 Сборы съ доходовъ отъ денеж. капиталовъ

II Косвенные доходы
4. Сборы съ пошлинъ
5. Табачный доходъ
6/ Доходы съ напирос. бум.
7. Сахарный доходъ
8 Винный "
9. Спичечный "
10 Таможенн. "

III Пошлины
11. Гербов. судебн. и канцел. сборы
12 Съ недвижим. имущества
13. Съ товаровъ и судовъ въ портахъ
14 Съ паспорт. и груз. переворотъ по жел. дор.
15. Съ застрах. отъ огня имущества
16. Пошлины разныя наименованія

IV Правительственныя регаліи
17 Горный доходъ
18 Монетный "
19 Почтовый "
20 Телеграфъ і Телеф. доходъ
21. Доходы отъ казн. винн. операцій

V Казенныя имущества и капиталы
22 Обрѣтенныя старыя и промывальн.
23. Лѣсной доходъ
24. Казенныя жел. дороги
25 Каз. заводы, техник. завед. и склады
26 Прибыли отъ каз. капитал. и банк. операцій
27 Прибыли отъ участія казны
въ доходахъ частн. акц. обр.

3 tysiący rubli, ostatni zaś tysiąc płatny ma być w miesiąc po załatwieniu wszelkich formalności co, jak wspominałem, może w lutym nastąpić, a więc w w Marcu płatność.

Jutro o 6½ rano jadę do Nowej Wsi dla dokonania niwelacyi. Po powrocie zapewne w sobotę i w niedzielę porobię obliczenia i rysunek niwelacyjny a w poniedziałek będę w Sielcu, gdzie już próby dachówek u p. Tatarińskiego znajdują się.

Proszę przyjąć zapewnienia szczerego oddania i głębokiego szacunku

K. Pawłowicz

DRUK F. D. WILKOSZEWSKI CZĘSTOCHOWA

329

sumy, sól – 15 milj., sacharyna i loterja – 0,8 milj.; w komisji budżetowej sejmu, dochód, przewidywany z monopolu tytoniowego, został podniesiony o 10 milj. t.j. do 70 milj. zł.

× ×
×

Jeżeli teraz wszystkie dochody, przewidywane w r. 1924, zgrupujemy – według ich charakteru, to otrzymamy następującą tablicę, w której pokazane są absolutne cyfry (w złotych) i wzajemny procentowy stosunek rozmaitych kategorji dochodów państwowych:

1. Podatki bezpośrednie	187 milj	= 20,5
2. Podatki pośrednie	176 "	= 19,3 (2)
3. Opłaty stemplowe	51,5 "	= 5,7 (1)
4. Cła i opłaty wywozowe	89,5 "	= 9,8 (2)
5. Różne specjalne opłaty (konsularne, paszportowe i inne)	31,8 "	= 3,5
6. Sprzedaż wydaw, druków zużytego mat. inw ...	2,6	= 0,3
7. Zwrot za rob. i mat	7,8	= 0,8
8. Zwrot pożyc	2,0	= 0,2
9 Kary i konf	9,6	= 1,0
	557,8	
10) Op. finans	10,2	= 1,11
11.) Sp. Skar	90,7	= 9,9 +
12. Doch gosp.	80,8	= 8,8 9,9
	839,5	11,9
13. Przed przem	108,1	9,34
14 Monop	65,8	7,2

uwag 331

Wydał odm nadzw za dużo
% „niechbędzie

wrzous nadzw i zwyk
Nro Rep R, Poczt i tel for
remont Kop-nadzw
Kon Osiąd
dod parc. Zwyk
wyd „ nadzwyc
zap
Osw. rząd
Przyczi Stawy
nadzw
op lad nowy
budowle zaraz
Sp Woj: drezia
na grunt – dch
nadzw

D nadwyżki

333

Dochody.

1) Podatek majątkowy 170.000 mil.

2) Dzierżawa lasów } Rub 15 "

3) P. zakł. Pr } Rub 1,9 x

4) Dod. z lotn. kraj.

Mizd – (500) Rakt. tel } 1,1.
500 Lot. epidem
Skarb: Skar 60
Zagr – 400 Kor 500 } 0,9 } 2,0

5) Przy. Skar 0,4 } 2,6
(Zyrard) Skwop 2,2

6) Nowe inwest. tel – (0,8) x

7) Wojsko – – 6,67

Nieronakowcy 1989

Rep. Rob { dod. różnica nad zwyk.
wyp. " " nadwyżka

P. i Tel – remont – nadwyżka (?)

R. P – zakł. prem. dochód zwiększ. nadwyżkę

0 107
0,01
0,15
0,09
0,09

V

P. i Op. Spr. doch. 0

wyd 1.5

Pr. kwepark — 10.000
za żywn. bud — 50.00
przed z R, część z N
Lipwelap rep (rare
żywn rep) i in — ~~650.000~~ 700
zapomogi z R. 25. Horev
z N — 5.000

Obozy inter (1.500 osób,
560 tys

630 —
510 —
1190
200
1390

~~680~~ 690 (700
560 560 Hal
203 200
1463 1450

1450
50
1510

P30. 72
271 3 .4 18 3 5.4
1020
44

690 Rep
200 R
510 int
50 Z
1490

C wyd nadw

1) ~~wydat woj~~ obrona kraju (zaopat w of budżet 23,7% — 335 3% XP

2) odbud ~~kraju~~ gw zniszc 4,8% — 6,2%
wojn (K Pab

3) Nowe inwest:
budynek sprawi (150t), Poselts 0,2
kolej zel (600) Ośw (100) } 2,1 } 4,8
P. i Helg (700t), R P. (500) = 2,5 Banki
Ra 2,0 Just, P.K. gdynia
(200) ~~ust nauk~~ (300) P.J. - ~~Pos 0,2~~ ~~ust~~ ~~4,8~~
(1,7) P. i Kan (0,3) Ra 2,0
Porty i Kanały + ~~0,1~~ 4,8 + 72,4 =
= 77,5

4) Lokw krajowe } 0,1
~~dpo~~ Skarb (60) Pp
Żyd. 10t Pp Sanit 46 L
Lit zagr 1x - (660t) ? 2,3 = 1,7%
~~Pp~~ (690) + (560) Hel (200)

5) Pp. zagr 0,7% — 4,0

6) Nal z ep. 1,4% (w 20) 1,8 ~~+ 8~~

~~7) Banki Pol~~ } 0,22
8) Ref rolu } 7,4 9,8 } 9,6
58,5

wydatek z
9) ~~Dług~~ ~~ścigł~~ podatk 1,2% → 1,5
56,8
5
58 + 57,3

9) Mno Spr zagr — 1,2

10) ~~Mno~~ Pid miejsk — 1,5

11) Kan Rolny — 0,2
(Ref rol)

171
0,900
400
171270

31,1
7,7
9,6
1,4
0,1
1,9
2,2
1,2
1,7

56,9
Rozc. zel 0,6
m 0,1

57,6

wyd } rak
dod

15.
337

9) P. i Tel. dod rabat nowe lr ~~150~~ 0,8

wyd { nowe kad 700.000
nowe inst 1,7
2,4

10) Zdr P. dod / Im { Lekw Zest 500.00
Walka ep 500.00

wyd { walka repid — 1,8
Lekw zak Ap Sent — 46 00

11) RP 16,9 { dod ~~Lekw zegl — 20.00~~
Pen zest Pn — 1,9
~~Odwyd c Lek~~ 15.9
ubb wrz 6,2
Cukry Okau 0,3
Jony nitry 9,5
7,0
Lekw zegl rzec 10 kg

12) P. i Op Spot dod — 0
wyd —
Repete 690.000
obo ia ~~860~~
Kall — 200
od per rzec
1.5 20
Dod — 0.

13) Ref A
wydat os. i pers — 1,6
Kalk — 0,2

Wyd. } nadwyżka
doch } doch 0

A 339

1) Min wo Sp 2 gr. wyd 1.2

2) Min wo Sp Woj { doch — 6,6
wyd — 31,1

3) Sp wer { do ch — 0
wyd (Brówy) — 46.000

4) Skar doch 171,4 { Pożyc — 0,4 Rh 170 m
Kowie — [illegible]
Łokw kraj — 60 (171 m)
Łokw zagr — 49.000

Wyd — 2,2 { pożyczkom z pod miejsk 1.200.00
Łok kraj — 60
Łok zagr — 6604
2,220

5) Spr ow — doch — 0
wyd budyn — 1504

6) P. i H. doch Pożyk Zgr — 2,2
wyd { inst mier — 300.000
Pożk gł 200.000

7) Kolej zel doch — 0
wyd. budyn — 600.000

8) Osw doch 0
wyd — bud — 100.000

Wyd — a i druki VI

Skarb —	98 000
P. i Tel.	30. 000
Ref rol —	22 000
Rob Pub	33 00
Sp Wew —	70. 000
Sprawy —	335 000
P. i H. —	9.000
Ozw —	40. 00
	4. 000
Zd	
Opo —	26. 000
Sejm i t	1. 000
W of	151 000
	819.000

341

VII Zwr z roboty i mat

Min Skarb —	~~570~~ 433 000
M. P. i T —	85. 000
Ref rol —	915. 000
Rob Pub —	150 000
Sprawy Wew	260 000
P. i H. —	540 000
Robo	112 00
Ozw	3. 750. 000
Oprieka	10. 000
Prez Gen.	17. 000
Wojsk	1 566. 000
	7 838 000

X Dochód gos 343

R. Pall { komorne — 400.000
{ Sm. repr — 230.000

Kolei kom — 20.000

Def roln odparcel 5.400 —

Zagr. Gdań Sp Zag 38. —

Wierzen M Spr 800. —

Rop brut M Pall 150. —

Hawn 904 } Polnt X 220 —
Inne 316 }

M Osw fund rolny 76 } 145. —
Maj i dr 69 }

Zdrow Zartadzy kon — 963.

Poczty Helg 71.000

Żepa Mel log ~~1.100~~ 0

Ag. Telg — ~~439~~ 439

80 806

odset 740.000 71.3
42.7
28.6

Gosk 90,7

8,3 1,2
% od PKKP., PKO
8 sta

V. zbyt mau 345

Pow. i Melior	— 52.000
Rel Publ	30.000
M. Sp. W	— 145.000
~~Rol~~	~~[illegible]~~
Mwiet	14.000
Wojsko	— 1566.000
	1807.000

10,9
2,2
15 280
844
224

10,9
2,6
2,2
15 280
: 844
3 824

opł kom	— ~~7000~~ —
op pow i stat	— ~~3900~~
op sąd	— 2 600
± zegluga	— ~~4.700~~
M. P. i H	— ~~2 212~~
Rel wiet	— 10,700
Osw rol	(1) ~~278~~
M zdr	— ~~44~~
Op sp	— 800 —
	(1)(1)
	31,834

Zw por VIII 347

		657
Mwo Sra	—	~~700~~.000
Rola	—	830.000
Osw	—	265.000
Zor	—	20.000
Opr		240.000
		~~2015~~
		~~49~~
		1966

Kry i rozm IX

		3
Mska ker 4. roz 3	—	7.000
Por i tel.	—	1354 r
Sp W	—	1 000 K
Spr	—	630 K
P. H	—	200 r
Kolei	—	10 r
Rol	—	41 r
Rob Pob	—	126 r
Op sp	—	108 r
Prer Rad mr		3 r
Wofr	—	19 r
		9272

349

ER LWOWSKI z czwartku dnia 29. maja 1924. Nr. 123.

Sprawa redukcji kredytów skarbowych.

Warszawa. 27 maja. Sejmowa komisja budżetowa obradowała nad ustawą skarb. na r. 1924. Przyjęto art. 5 i 7 traktujące o sposobie wydatkowania i nakładające na ministra skarbu obowiązek przeprowadzenia stosownej redukcji kredytów preliminowanych w budżecie na bieżący rok w razie gdyby dochody państwowe nie osiągnęły w toku wykonywania budżetu kwoty preliminowanej. Powyższa redukcja mogłaby nastąpić tylko za zgodą prezesa Najwyższej Izby Kontroli Państwa. (Pat.)

—oo—

Kart

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Nr. 123 Lwów, Czwartek dnia 29 Maja 192

PRENUMERATA:
Miesięczn.
6,000.000 m
z dostawa
6,500.000 m
z przesyłk
6,50.0000 m
w innych
10,000000 m

CENA

Bydgoszcz
„Dziennik Bydgoski"
Poznańska 38

ER LWOW

:o:

Ustawa skarbowa na r. 1924

381

Sejmowa komisja budżetowa obradowała wczoraj pod przewodnictwem posła Gruszki nad ustawą skarbową na rok 1924. Przyjęto artykuły 1, 2, 3, 4 ustawy ze zmianami, zaproponowanemi przez referenta generalnego budżetu posła Zdziechowskiego. Artykuły te dotyczą ustalenia wydatków administracyjnych Państwa, wydatków według planów finansowo - gospodarczych dla przedsiębiorstw i monopolów państwowych oraz sposobu pokrycia tych wydatków. Artykuł 5 i 7, traktujące: pierwszy o sposobie wydatkowania z budżetu, zaś drugi nakładający na ministra skarbu obowiązek przeprowadzenia stosownej redukcji kredytów preliminowanych w budżecie na rok bieżący w razie, gdyby dochody państwowe nie osiągały w toku wykonywania budżetu kwot preliminowanych, przytem redukcja tych kredytów mogłaby nastąpić tylko za zgodą Prezesa Najwyższej Izby Kontroli Państwa, wywołały dłuższą dyskusję. W toku dyskusji pojawił się wniosek p. Rosmarina (Koło żyd.), ażeby przerwać posiedzenie komisji i zaprosić na najbliższe posiedzenie p. ministra skarbu, Grabskiego. Wniosek ten w głosowaniu odrzucono większością 7 głosów przeciw 6. W dalszym ciągu obrad nad art. 5 i 7 ustawy generalny sprawozdawca budżetu p. Zdziechowski zgodził się na wyeliminowanie z ustawy art. 7 (w którym niektórzy mówcy — jak np. pos. dr. Diamand — dopatrywali się przedłużenia daleko idących pełnomocnictw dla ministra skarbu) pod tym jednak warunkiem, że art. 5 ustawy zostanie przyjęty w brzmieniu przez niego zaproponowanym. Na tem obrady przerwano, dalszy ciąg jutro.

Skład Komisyjny

(ewent. wyłączną sprzedaż na własny r-k) na środkową lub całą Małopolskę, poważnej firmy przemysłowej lub handlowej. Referencje na żądanie. Kaucja lub innego rodzaju zabezpieczenie możliwe. Łaskawe oferty pod „**Zastępstwo I**“ do Administracji Kurjera Porannego.

85x3 5046

Poszukiwani od zaraz

1) **rutynowany buchalter-bilansista**

2) **rutynowana maszynistka-stenotypistka**

oboje z dobrą znajomością języka niemieckiego i pierwszorzędnemi referencjami. Zgłoszenia piśmienne pod **W. P. R. 2028** do **Towarzystwa Reklamy Międzynarodowej, Marszałkowska 124.** 50x3 5206

ŹRÓDŁO SZCZĘŚCIA

LOSY 3-ej Klasy Polskiej Państwowej Klasowej są już do nabycia w Kantorze wymiany i loterji

[illegible]

Francuski, angielski, specjalnie piękny akcent. Rozmowa odrazu. Tamże muzyki udziela pianistka, rutynowany pedagog (konserwatorjum) nowa, szybka metoda. Wykład teorji. Nowogrodzka 25—6, przyjęcia tylko 11—1.

1—9730

Gruntowna nauka pisania na maszynach 5 złotych miesięcznie. Marszałkowska 143—21.

I—21

POSADY i PRACE

a) poszukiwane

Kucharz przyjmie posadę w prywatnym domu. Poważne referencje. Miodziana 10—21.

a—971

---

b) zaofiarowane

Budżet państwowy
opiera się na mocnych podstawach.

Dochody pokrywają wydatki. — Oprócz tego są rezerwy. — Zapasy kasowe wynosiły w końcu kwietnia 91 miljonów złot.

Senator Buzek wyraził następującą opinję o wynikach sanacji skarbu:

Na podstawie rozbioru cyfr naszych dochodów i wydatków w ostatnich 2-ch miesiącach dochodzę do przekonania, iż **osiągnięcie równowagi budżetowej jest dziełem dokonanem i jakiekolwiek niespodzianki ujemne należy uważać za wprost wykluczone.**

Wszystkie wydatki administracyjne wraz z dopłatą do deficytowych przedsiębiorstw państwowych wynosiły: w styczniu 101 milj. zł., w lutym 109 milj. zł., w marcu 115 milj. zł w kwietniu 114 miljon. zł.

Wydatki te można na przyszłość określać kwotą około 114 milj. zł. miesięcznie.

Wszelkie dochody z podatków i przedsiębiorstw państwowych wynosiły: w styczniu 35 milj. zł., w lutym 77 milj. zł., w marcu 118 milj. zł., w kwietniu 129 milj. zł.

Zaprzestanie druku marek w lutym i wyzyskanie pełnomocnictw sprawiło, iż **równowaga budżetu dokonała się już w miesiącu marcu r. b.**

W marcu przewyżka dochodów nad wydatkami wyniosła około 3 miljon. zł. w kwietniu 15 milj. zł.

Kwestja równowagi budżetowej sprowadza się do kwestji czy w przyszłych miesiącach będziemy mogli osiągnąć w dochodach conajmniej 114 milj. zł.

Dochody państwowe należy podzielić na dwie wielkie kategorje, a mianowicie: na dochody wpływające do Skarbu Państwa co miesiąc regularnie i podatki, których terminy płatności przypadają na pewne tylko miesiące, (przeważnie podatki bezpośrednie).

Podatki pośrednie mają tendencję powolnego wzrostu. Cła wykazują szybszy wzrost.

Dochody z podatków pośrednich i ceł podatków wyniosły w kwietniu 58.274 tys. zł.

Dochody administracyjne i z przedsiębiorstw państwowych, lasów i dóbr wyniosły w kwietniu 20.295 tys. zł.

Ze wszystkich tych źródeł, które będą wpływały do skarbu mniej więcej stale, wpłynęło w kwietniu 78.549 tys. zł.

Gdybyśmy liczyli dla ostrożności iż będzie wpływało tylko 74 milj. zł. to do pokrycia wszystkich wydatków państwowych w sumie 114 milj. zł. pozostało na podatki bezpośrednie wpływające mniej regularnie tylko 40 milj. zł.

Podatki bezpośrednie dały w kwietniu 32 miljony zł. (przewidywano tylko 27 milj.) oprócz podatku majątkowego, który przyniósł 17.9 milj. zł., dochód zaś ze wszystkich innych podatków bezpośrednich wynosił 32.372 tys. zł.

Dochód państwowy w kwietniu wynosił więc bez podatku majątkowego 111 milj. zł. a więc tylko o 3 miljony mniej aniżeli wszystkie wydatki państwowe.

Jest to fakt nadzwyczaj doniosły, wynika bowiem z niego, iż wpływy z podatku majątkowego będą stanowiły rezerwę, która wystarczy na pokrycie ewentualnych deficytów budżetowych w następujących miesiącach roku bieżącego.

Według przewidywań ministerstwa skarbu ma wpłynąć z samych podatków bezpośrednich:

w milj. zł.: w maju 35, w czerwcu 40, w lipcu 13, w sierpniu 11, w wrześniu 17, w październiku 21, w listopadzie 53, w grudniu 52.

Wprawdzie w lipcu, sierpniu, wrześniu i październiku bardzo mała część podatków bezpośrednich jest płatna, na pokrycie jednak powstających stąd niedoborów minist. skarbu posiada oprócz rezerw z podatku majątkowego jeszcze jedną rezerwę bardzo doniosłą. Skarb państwa posiada dość znaczne wpływy z pożyczek wewnętrznych.

To, co przytoczyłem wystarcza, aby ustalić ponad wszelką wątpliwość, iż osiągnięte dotychczas wyniki z sanacji skarbu są tak duże, że nietylko gwarantują bezwzględną równowagę budżetową, ale równocześnie pozwalają również na dokonanie najniezbędniejszych reform podatkowych.

353

lot ćwiczebny na aeroplanie włoskim typu Balilla z fabryki lubelskiej Plage Laśkiewicz kap. 29-letni Bron. Wąsowski, dow. 7 eskadry lotniczej. Po upływie kilku minut aeroplan spadł na pole Rakowieckie w okolicy portu. Skutkiem upadku samolot został zdruzgotany, lotnik zaś znalazł śmierć pod szczątkami aparatu

Pogrzeb odbędzie się we wtorek o godzinie 10 rano z górnego kościoła św. Krzyża na powązkowski cmentarz wojskowy.

1895 roku w okolicach Wilna. Ukończywszy rosyjską szkołę morską na wieść o uformowaniu się pierwszego korpusu polskiego wstępuje w jego szeregi. W roku 1918 gdy gen Dowbór - Muśnicki rozwiązał pierwszy korpus kapitan Wąsowski wstępuje do szkoły obserwatorów, a po ukończeniu tejże do 13 pułku ułanów. W bojach pod Warszawą zasłynął pod jego komendą dywizjon ułański. Po odparciu wroga kap. Wąsowski wstępuje z powrotem w szeregi lotnicze i po ukończeniu szkoły pilotów obejmuje dowództwo 7-ej eskadry imienia Kościuszki.

Wymiana marek na złote

ROZPOCZNIE SIĘ W CZERWCU I TRWAĆ BĘDZIE DO CZERWCA 1925 R.

Wczoraj w departamencie obrotu pieniężnego odbyła się narada w sprawie wycofania znajdujących się w obiegu banknotów markowych, co rozpocznie się w czerwcu r. b. Szczegóły wymiany marek na złote ujęte będą w specjalnem rozporzadzeniu ministra skarbu, które niebawem zostanie ogłoszone. Wymiana banknotów markowych odbywać się będzie do dnia 31 maja 1925 roku, poczem niewymienione marki polskie stracą swą wartość.

Dziś stolica obchodzi 50-lecie Jego literackiej twórczości i działalności społecznej.

WPŁYWY Z PODATKÓW.

355

W CIĄGU 4 MIESIĘCY R. B. WPŁYNĘŁO 303 MILJONY ZŁOTYCH.

Według tymczasowych zestawień obrotów kas skarbowych w ciągu pierwszych 4-ch miesięcy r. b. z podatków bezpośrednich wpłynęło — 152.446.400 zł., z podatków pośrednich 94.322.500 zł., z ceł—47.524.800 zł., z opłat i należytości 26.581.100 zł., z opłat wywozowych 6.063.200 zł., z monopoli 26.581.100 zł. Ogółem daniny publiczne i monopole dały za 4 pierwsze miesiące r. b. 303.319.000 złotych.

Naogół z ogólnej sumy wpływów 2/3 wpłynęło w ciągu 3-ch miesięcy, 1/3 zaś w ciągu jednego miesiąca kwietnia, co daje miarę zwiększania się wpływów z danin i monopoli.

Sól potasowa

strassfurtską 40—42%

na worki i wagonowo sprzedaje ze składu w Warszawie

S-ka Akc. JÓZEF WDOWIŃSKI

Sienna № 11, telefon 60-62.

licach Chojnic przeszło 60 osób, rozsiewających pogłoski niepokojące wśród ludności zamieszkującej powiaty nadgraniczne. Sprawcami głównymi okazali się niejacyś Ronkowsky i Rinkow, których po przyaresztowaniu oddano do dyspozycji sędziego śledczego p. Staruszkiewicza, wydelegowanego przez sąd okręgowy do tej sprawy.

Szajka ta pobudzała ludność *do niepłacenia podatków, głosiła o koncentrowaniu niemieckich sił zbrojnych na pograniczu*, opowiadała, że wła-

[illegible] której się w mawia, że rząd polsk[illegible] odda Górny Śląsk wzamian za Gdańsk[illegible]

Innemi słowy: szajka agentów dl[illegible] jakichś celów ukrytych siała podnie[illegible]cenie wśród ludności w tensam spo[illegible]sób, jak to czynią na krańcach wschodnich.

Dobrze się stało, że ich unieszkodliwiono i wsadzono do ula, aby ochłonęli z podnieconego nastroju.

Czy rząd Rzeszy z powodu tej sprawy wystosuje osobną notę?...

Aresztowanie kolporterki bibuły komunistycznej.

Wczoraj władze policyjne aresztowały na dworcu głównym znaną komunistkę niejaką Helenę Mlastek, zabierając jej wielką walizę wypełnioną drukami Komunistycznej Partji Robotników Polski (K. P. R. P.) oraz inną bibułę agitacyjną antipaństwową. Kolporterka ta jechała do Częstochowy. Zatrzymany materjał komunistyczny oddany został do dyspozycji Komisarjatu Rządu.

SPRAWY KOLEJOWE.

Prezes Rady ministrów dn. 24 b. m. odbył kolejną konferencję z p. ministrem kolei żelaznych inż. Tyszką, wice-ministrem inż. Eberhardtem, naczelnym komisarzem oszczędnościowym Moskalewskim i komisarzem oszczędnościowym w ministerjum kolei żelaznych inż. Duninem Komisja uchwaliła projekt statutu o wydzieleniu kolei żelaznych w samodzielne przedsiębiorstwo państwowe; projekt ten wniesiony zostanie na Radę ministrów najdalej do dnia 1 lipca 1924 r. Uznano za rzecz konieczną wstrzymanie, względnie zmniejszenie zakupu taboru kolejowego zagranicą; przy budowie linji średnicowej w Warszawie postanowiono wydatki ograniczyć jedynie do ukończenia prac już rozpoczętych, nowych zaś robót nie zaczynać. Uchwalono wreszcie skonstruować plan wydatków kolejowych w ten sposób, aby niedobór ogólny na rok 1924 nie przekroczył 100 miljonów złotych.

(PAT.).

dobrowolne w jarzmo Zmory duszącej Polskę — kleru katolickiego.

Mający być siedliskiem wolnego nauczania i postępu myśli gmach, poświęcany przez kościół przeczący wszelkiej wolności i wszelkiemu postępowi, — zbyt to bolesna ironja! zbyt rażące nieporozumienie!

Komitet, czyniący to z własnej inicjatywy i w dodatku zapraszający na tę straszliwą „uroczystość" (raczej na to straszliwe uroczenie!) uczestników Zjazdu, zwołanego „ku stwierdzeniu dorobku kulturalnego Wszechnicy i wyznaczeniu przyszłego jej kierunku", — smutne, zaprawdę, wystawia swej świadomości społecznej, swemu poczuciu godności i odpowiedzialności świadectwo.

Takiż to ma być „dorobek"? taki duchowy na przyszłość kierunek?

O, ludzie! ludzie!

Romuald Minkiewicz.

23/V 1924.

Pod przewodnictwem prezesa najwyższej izby kontroli p. Zarnowskiego odbyła się 17-go b. m. w gmachu najwyższej izby konferencja, w której wzięli udział wiceminister skarbu p. Markowski, nadzwyczajny komisarz oszczędnościowy p. Moskalewski oraz niektórzy wyżsi urzędnicy najwyższej izby kontroli i ministerjum skarbu. Przedmiotem obrad konferencji było po 1) uproszczenie obecnego systemu rachunkowości i kasowości; po 2) opracowanie projektu ustawy budżetowej i w związku z tem uproszczenie obecnego schematu budżetowego; po 3) opracowanie projektu ustawy skarbowo-rachunkowej, wreszcie po 4) opracowanie projektu przepisów wykonawczych i specjalnych do ustaw powyższych. Po wszechstronnej dyskusji konferencja, jako początek swych prac zaznaczyła potrzebę zmiany schematu budżetu państwowego i ustaliła główne zasady i wytyczne, na jakich winny się one opierać.

———oxo———

Zrzeszenie dziennikarzy sportowych.

—o—

Miesiąc temu redakcja naszego pisma otrzymała od Syndykatu dziennikarzy sportowych we Francji zapytanie, czy istnieje w Polsce podobna instytucja, która mogłaby wysłać swego reprezentanta na mający się odbyć w ramach 8-ej olimpjady, międzynarodowy zjazd prasy sportowej. Na zjeździe tym projektowane jest powołanie do życia międzynarodowego Syndykatu dziennikarzy sportowych. Zapytanie powyższe skierowane zostało przez nas do Związku polskich związków sportowych, jako tej jedynej instytucji, która nietylko mogła na nie udzielić odpowiedzi, lecz i zainicjować akcję, zmierzającą do utworzenia w Polsce nie egzystującego do-

Projekt ustawy o dodatkowym budżecie na r. 1924.

Naprawa fikcyjnego budżetu p. Kucharskiego.

361

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 marca. (Wir) **Minister skarbu** złożył do laski marszałkowskiej **projekt ustawy o dodatkowych kredytach w budżecie na rok bieżący.** Wniosek rządu spowodowany jest tem, że **projekt budżetu opracowany przez rząd poprzedni** (budżet p. Kucharskiego) **nie uwzględnia wszystkich wydatków państwowych.**

Według projektowanej ustawy minister skarbu ma być upoważniony **do otwarcia w budżecie na r. b. kredytów dodatkowych, na łączną sumę 287,277.557 złotych.** W ten sposób **preliminarz budżetowy na rok b. wykazywać będzie w wydatkach sumę 1.375,817.173 złotych, w dochodach zaś 1.387,369.312 złotych.** Projekty dodatkowe są w szczególności przeznaczone dla **min. spraw wojsk. 137,045.881 złotych, min. oświaty 74,470.900, min. skarbu 12,344.500, min. pracy 6 milionów złotych,** dla innych resortów mniejsze sumy, a nadto **dla wszystkich ministerstw dodatkowe kredyty w sumie 31,200.000,** wskutek wprowadzenia w życie ustawy w dniu 9 września i 5 grudnia, **podnoszącej zasadnicze uposażenie** i uzależniającej wynagrodzenie od wskaźnika kosztów utrzymania.

Kredyt min. spraw wojsk. po dodaniu 137.045.881 **wynosić będzie w roku 1924, razem 606 milionów złotych.**

Ponieważ **budżet tegoroczny na utrzymanie szkół powszechnych** przewidziany był jedynie **na przeciąg pierwszych czterech miesięcy, a resztę przerzucono na samorządy przez specyalny podatek szkolny,** obecnie **zaniechano myśli takiego osobnego podatku** i dlatego zaszła potrzeba powiększenia kredytów na utrzymanie szkolnictwa powszechnego.

Zwiększony budżet min. **skarbu** wynika ze **spłaty pożyczek wewnętrznych, organizacyi Banku Polskiego, mennicy państwowej** i jest następstwem wynagrodzenia za pomoc w wymiarze podatków. Budżet min. **pracy** zwiększył się skutkiem uchwalenia ustawy o **zabezpieczeniu bezrobocia.**

Jak będą pokryte dodatkowe kredyty?

Ponieważnadwyżka wpływów **z podatków pośrednich** ponad kwoty [illegible] preliminowane w budżecie na r. b. służyć będą na pokrycie uchwalonych przez komisye budżetowe Sejmu i Senatu kredytów dodatkowych do budżetu na rok 1924, przeto **żądane obecne kredyty wydatkowe będą pokryte przeważnie większemi wpływami podatków bezpośrednich,** mianowicie projektuje się **podwyższenie kwoty podatku majątkowego o 163 miliony złotych,** t. j. **do wysokości 332 milionów złotych,** a więc jedna druga sumy, jaka na podatek majątkowy została uchwalona.

Następnie projektowane jest **podwyższenie podatku gruntowego o 35 milionów złotych,** t. j. o 100%, **podatku przemysłowego o 40%,** a wreszcie **od uposażeń o 6 milionów złotych.** Pozatem **rozciągnięty podatek dochodowy na całą Rzeczpospolitę zwiększy wpływy o 29 milionów złotych.** W ten sposób **budżet całoroczny zostanie zrównoważony w wydatkach i dochodach.**

Koncert symfoniczny Związku muzyków.

Trzej bardzo wybitni przedstawiciele muzycznej twórczości trzech sąsiadujących ze sobą narodów: Mieczysław Karłowicz, Ryszard Strauss i Mikołaj Rimsky-Korsakow patronowali swymi dziełami ostatniemu symfonicznemu koncertowi. Łączą ich pewne wspólne cechy: wyzwolenie z pedantycznych formułek klasycyzmu i czułostkowego przesycenia romantyzmu, stworzenie muzycznej obrazowości i dramatycznego nastroju oraz nadanie instrumentacyi przepychu bogatej harmonizacyi i kolorystyki dźwięków.

Muzykalny świat Krakowa zna dobrze twórczość Karłowicza. W okresie ostatnich lat 15 słyszeliśmy w Krakowie wszystkie dzieła symfoniczne Karłowicza i to niektóre (np. „Oświęcimowie", „Powracające fale") kilkakrotnie w bardzo poprawnem wykonaniu orkiestry Towarz. muzycznego (pod Nowowiejskim) oraz w doskonałej interpretacyi Orkiestry Związku wiedeńskiego (pod Nedbalem) i orkiestry Filharmonii warszawskiej (pod Fitelbergiem i Birnbaumem). Także „Rapsodya litewska" odegrana na ostatnim poranku symfonicznym, była tu już wykonaną. Pod względem wewnętrznej wartości nie dosięga ona poziomu innych utworów Karłowicza. Tragiczny pesymizm, tęsknica i melancholia, charakteryzujące twórczą duszę autora, panują wszechwładnie w tem dziele; dwa główne motywy, zaczerpnięte z ludowych litewskich tematów, jeden beznadziejnie smętny, drugi niby taneczny nie kontrastują ze sobą dość wyraźnie; jednak uczucie szczere, głębokie zdradza subtelnego muzycznego poetę, a doskonała struktura harmoniczna nadaje całości szlachetny koloryt.

Mylnem jest też twierdzenie, jakie zdarzyło mi się czytać i słyszeć z okazyi ostatniego koncertu, jakoby twórczość Ryszarda Straussa nie była wcale w Krakowie znaną. Z dzieł symfonicznych tego kompozytora słyszeliśmy już „Don Juana", „Śmierć i Wyzwolenie", „Życie bohatera", a także „Till Eulenspiegel" odegrany na świeżo w koncer-

Wtorek: „Trójka hultajska".
Środa: „Katja tancerka".

—cSo—

Z EKRANU.

Co w kinie wolno, a czego nie wolno.

Spotkałem się ze zdaniem, że w kinie wszystko wolno. Kino to nie teatr, przecież do kina idzie się wyłącznie dla rozrywki i conajmniej bezczelnością jest żądanie, by widz musiał siedzieć podczas całego przedstawienia jako ta mumia Tutankhamena.

Słusznie moi Państwo. **Ale „il y à la maniere!"**

Można np. gwizdać (naturalnie nie za głośno), kie-

Kuryer handlowo-przemysłowy.

Sejm a kroki fi

„Czy włoska pożyczka na obecnych

Wywiad z b. min

Kraków, 18 marca.

Rząd nasz, otrzymawszy pełnomocnictwa skarbowe, prowadzi swą politykę zupełnie samodzielnie. Kroki jego spotykają się często z aprobatą sfer fachowych, czasem jednak powstają rozdźwięki. Zdawałoby się, że „naturalnym" terenem, na którym mogłoby nastąpić uzgodnienie tych sprzeczności, powinien być Sejm, który stale winien być informowany przez rząd, względnie premiera i ministra skarbu o przedsięwziętych i zamierzonych zarządzeniach. Niestety, tak nie jest. Zainterpelowany przez

Dochody i wydatki państwowe w kwietniu

363

Przewyżka dochodów wynosi około 15,000,000 złotych

Kwiecień jest z kolei drugim miesiącem, który przynosi przewyżkę dochodów skarbu Państwa nad wydatkami państwowemi. Przewyżka dochodów tym razem sięga pokaźnej sumy 15 miljonów złotych, powiększających zapoczątkowaną w marcu rezerwę.

Ogólne przychody budżetowe obejmujące wpływy administracji i przedsiębiorstw państwowych, oraz zyski z monopoli, wyniosły w kwietniu 128.8 milj. zł., w czem dochodów zwyczajnych administracji 96.6 miljon. zł., dochodów nadzwyczajnych administracji 19.7 miljon. zł., dochodów przedsiębiorstw państwowych 1.8 miljon. zł., oraz zysku z monopoli 10.6 miljon. zł.

Rozchody budżetowe wyniosły w kwietniu 114.1 miljon. zł., w czem rozchody zwyczajne administracji 95.2 miljon. zł., nadzwyczajne administracji 9.4 miljon. zł., rozchody zwyczajne przedsiębiorstw 0.15 miljona zł i rozchody nadzwyczajne przedsiębiorstw 0.4 miljon. zł. Przewyżka zatem dochodów nad wydatkami osiągnięta po pokryciu wszystkich wydatków zwyczajnych, oraz wysokich dodatków nadzwyczajnych, jak np. dotacja dla kolei państwowych w sumie 8.3 milj. zł., wynosi 14.7 miljon. złotych.

Pożyczki wewnętrzne dały w kwietniu 7.1 miljon. zł.

Dzięki nadwyżce dochodów nad wydatkami i dzięki pożyczkom wewnętrznym zapas gotowizny w kasach państwowych i na rachunkach P.K.O., P.K.K.P. względnie Banku Polskiego zwiększył się znacznie i w końcu kwietnia stanowił 90.4 milon. zł., nie licząc sumy 475 tys. dolarów, pozostających na specjalnym rachunku w Banku Polskim premiowej pożyczki dolarowej.

28/V

ministra Zamoyskiego do ustąpienia, nie protegują żadnego „własnego“ męża stanu, nie narzucają żadnej doktryny, żadnej „orjentacji“, żadnego programu, któryby był doktryną, orjentacją, programem lewicy polskiej w układzie stosunków międzynarodowych.

Nie żądają żadnej zmiany w naszych sojuszach czy sentymentach międzynarodowych, żadnego zwrotu eksperymentalnego na jakąkolwiek stronę, żadnego odmiennego nastawienia zwrotnicy politycznej w tym lub owym kierunku. Żądają jedynie przebudzenia się ze snu, wołają na alarm z powodu gruzów, jakie nam się zaczynają walić na głowy, uderzają w dzwon z powodu podkładanych pod ściany naszego gmachu głowni, błagają, aby, tak samo, jak zabraliśmy się z wysiłkiem do dzieła tworzenia armji, by bronić najechanych i szarpanych zewsząd dziedzin ojczystych, tam samo, jak rzuciliśmy dowodzących w zupełnie zastraszający sposób, jak przeraźliwie szybko mnożą się coraz to nowe skutki tego martwego bezwładu który sprawił, że z roli żywego czynnika w polityce europejskiej stajemy się objektem, przestającym wchodzić w rachuby nawet w zakresie tych prymitywnych względów, jakie należą się suwerennemu państwu o naszych naturalnych wartościach politycznych. Pisaliśmy wczoraj o nowej wzgardliwej zniewadze, jaka nas spotkała ze strony ponad wszelką miarę już nasyconego drobnego swojemi naturalnemi wartościami sąsiada, — sąsiada, do którego polskie „expose“ ministerjalne zwracało się z ponawianemi już wielokrotnie mdłemi słowami przyjaźni i zapomnienia krzywd doznanych. W stolicy państewka, które głosi w swoich oficjalnych aktach dyplomatycznych, że pozostaje z Polską w stanie wojny, poseł czeskiego sąsiada, z którym pozostajemy z cięż-

Kronika polityczna.

Komisja, wybrana przez sejm do zbadania zajść w dniach 6—8-go listopada w Krakowie, Tarnowie i Borysławiu, ukonstytuowała się wczoraj, wybierając na przewodniczącego pos. Kozłowskiego (Zw. lud.-nar.). Referat zajść krakowskich powierzono pos. Putkowi (Wyzwolenie); referat zajść tarnowskich pos. Wichlińskiemu (Ch. D.), a referat zajść borysławskich pos. Liebermanowi (P. P. S.).

Po zbadaniu odpowiednich aktów przez referentów komisja zbierze się d. 22-go b. m. dla ułożenia programu prac, poczem wyjedzie do Krakowa, celem zbadania wypadków na miejscu.

×

Sejmowa komisja prawnicza przyjęła wczoraj w trzeciem czytaniu drugi artykuł projektu ustawy o ochronie lokatorów. Artykuł ten orzeka, które budynki, względnie ich części mają być wyjęte z pod ochrony lokatorów. Między innemi, wyjęto z pod ochrony lokatorów mieszkania prywatne w budynkach państwowych, potrzebnych na cele kolejowe, oraz w budynkach, zajętych przez wojsko, jeśli mięszkanie w nich osób prywatnych przedstawia niebezpieczeństwo dla obrony państwa. Wyłączono również z pod ochrony kabarety i variete, natomiast objęto ochroną teatry.

Następne posiedzenie komisji odbędzie się dnia 23 b. m.

USTAWA

o naprawie skarbu państwa i reformie walutowej.

—o—

Projekt ustawy, po uwzględnieniu poprawek wniesionych przez sejm, przyjęty w trzeciem czytaniu na wczorajszem posiedzeniu sejmu, ma brzmienie następujące:

Art. I. Dla naprawy skarbu państwa i przeprowadzenia reformy walutowej, postanawia się, co następuje:

1. a) podniesienie stawek podatków bezpośrednich;

b) przyśpieszenie terminów płatności i uproszczenie postępowania w podatku majątkowym oraz zabezpieczenie skarbowi zapłaty tegoż podatku w gotówce, bądź w markach polskich, bądź w walutach obcych;

c) przyśpieszenie terminów płatności podatku od kapitałów i rent;

d) przyśpieszenie terminów płatności należytości prawnych w byłym zaborze austrjackim;

e) niezaliczanie na podatek przemysłowy przedpłat, uiszczonych na poczet tegoż podatku w postaci świadectw przemysłowych.

2. Wprowadzenie zmian stawek celnych, stosownie do konjunktur gospodarczych.

3. Zastosowanie niezbędnych dla uniknięcia deficytu budżetowego oszczędności w gospodarce państwowej.

4. a) przekazywanie samorządom niektórych zadań i czynności, sprawowanych dotychczas przez organa państwowe, z wyjątkiem szkolnych i oświatowych, po zapewnieniu samorządom odpowiednich własnych źródeł dochodów;

b) ustanowienie obowiązku i sposobu pokrywania przez samorządy wydatków z wpływów drogą ujęcia skarbowości samorządowej w ścisłe przepisy budżetowe i rachunkowe.

5. Zaciągnięcie do wysokości 500.000.000 franków złotych pożyczek państwowych, którym mogą być nadane specjalne uprawnienia i gwarancje, nie połączone jednak z wydzierżawieniem monopoli i kolei państwowych.

6. Sprzedaż państwowych przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych do łącznej wysokości 100.000.000 franków złotych z wyjątkiem państwowych zakładów naftowych w Drohobyczu, państwowej fabryki związków azotowych w Chorzowie i salin.

7. Zatwierdzenie — bez naruszenia jednak wypływających z obowiązującego prawodawstwa cywilnego praw osób trzecich — zmian w statutach instytucji kredytu długoterminowego, jak również dokonywanie zmiany ustaw i statutów, względnie nadawanie statutów instytucjom finansowym państwowym, przedsiębiorstwom państwowym oraz instytucjom przez państwo dotowanym, oraz tym, w których państwo posiada udział, a to w następujących kierunkach:

a) scentralizowanie ich działalności;

b) reorganizacji, mającej na celu osiągnięcie w ich gospodarce najdalej idącej oszczędności;

c) zapewnienia lokaty wolnych środków tych instytucji w papierach państwowych;

d) reorganizacji, względnie łączenia (fuzji).

8. Ustalenie i wprowadzenie nowego systemu pieniężnego, opartego na monometalizmie złotym, a w szczególności polskiej jednostki monetarnej (ustawa z dnia 26 września 1922 r. Dz. Ust. Nr. 83, poz. 740), oraz określenie i wypuszczenie środków płatniczych, mających moc zwalniania od zobowiązań.

9. Ustalenie relacji marek polskich do nowej jednostki monetarnej:

10. Przerachowanie na nową walutę zobowiązań publicznych i prywatno-prawnych oraz ustalenie sposobu i terminów ich spłat. Zastosowanie nowej waluty do obliczenia wkładek (premji), jako też świadczeń pieniężnych (rent) w ubezpieczeniach społecznych.

11. a) ustalenie warunków likwidacji polskiej krajowej Kasy pożyczkowej;

b) powołanie do życia Banku emisyjnego na mocy specjalnego statutu, jako Banku akcyjnego — z udziałem państwa — podlegającego nadzorowi państwowemu z zamianowaniem prezesa i zatwierdzeniu kierowników, udzielenie Bankowi emisyjnemu uprawnienia do emisji biletów bankowych, będących prawnym środkiem płatniczym i pokrytych conajmniej w jednej czwartej do jednej trzeciej części złotem lub zapasem dewiz i walut, nie podlegających znaczniejszym wahaniom kursowym, nadanie dokumentom tego Banku charakteru aktów publicznych (tytułów egzekucyjnych) oraz przekazanie mu w drodze aljanacji majątku państwowego, znajdującego się w posiadaniu polskiej krajowej Kasy pożyczkowej, jak również majątku skarbu narodowego, tudzież zawarcie z Bankiem emisyjnym umowy, ustalającej jego stosunek do skarbu państwa, który nie może korzystać z kredytów w Banku emisyjnym a na pokrycie bieżących potrzeb administracyjnych, ani inwestycyjnych.

12. Konwersję i konsolidację pożyczek i zobowiązań państwowych.

13. Ustalenie jednolitych przepisów ustawowych dla całego obszaru Rzeczypospolitej co do lichwy pieniężnej i towarowej przez zmianę przepisów w dotychczas obowiązujących ustawach.

Art. II. Wykonanie postanowień art. 1 będzie przeprowadzone do dnia 30 czerwca 1924 roku drogą rozporządzeń prezydenta Rzeczypospolitej, wydawanych na podstawie uchwał rady ministrów.

Jednocześnie z wydaniem rozporządzeń na podstawie i w granicach niniejszej ustawy, tracą moc obowiązującą przepisy dotychczas obowiązujących ustaw, sprzeczne z temi rozporządzeniami.

Art. III. Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Art. IV. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

×

Obecnie projekt ten przejdzie z kolei normalną drogą ustawodawczą do senatu, który prawdopodobnie uchwali go już na najbliższem swem posiedzeniu, poczem projekt po uzyskaniu podpisu prezydenta, ogłoszeniu w *Dzienniku Ustaw* otrzyma moc obowiązującą.

—o—□✱□—o—

Sytuacja na kolejach.

Wczoraj wieczorem, wskutek wznowienia się na nowo śnieżycy, sytuacja na kolejach znowu się pogorszyła. Zaledwo oczyszczono tory kolejowe z zasp śnieżnych i wznowiono normalny ruch pociągów, gdy oto nowe nawałnice poczynają utrudniać komunikację kolejową i niweczyć olbrzymie wysiłki, podjęte przez dyrekcje kolejowe, w celu oczyszczenia torów.

W ciągu dnia wysyłano w drogę wszystkie pociągi osobowe, według rozkładu i przygotowano do wysyłki szereg pociągów towarowych, które dotąd zalegają wszystkie linje zapasowe; wieczorem jednak, gdy wzmogła się śnieżyca, otrzymano wiadomość, że pociąg podmiejski ugrzązł w zaspach pomiędzy Pruszkowem i Brwinowem. Pociąg ten cofnięto do Warszawy, a jednocześnie wyprawiono na linję parowozy z pługami, które usunęły przeszkody.

Nadeszły dalej wiadomości, z odleglejszych miejscowości, że śnieżyca coraz bardziej utrudnia normalne kursowanie pociągów. Pomiędzy Płyćwią a Rogowem ugrzązł w zaspach śnieżnych pociąg towarowy. Takiż los spotkał pociąg pod Piotrkowem.

Wskutek tych nowych niespodzianek, znajdujące się w drodze pociągi posuwają się naprzód w miarę możności, przy zachowaniu niezbędnych ostrożności.

Stacje węzłowe zawalone są wstrzymanym w drodze taborem kolejowym.

Zachodzi obawa, że wzmagająca się śnieżyca uniemożliwi dalsze wysyłanie pociągów. Aby zapobiedz temu, władze kolejowe czynią wszelkie możliwe wysiłki, mobilizując zespoły pracowników do oczyszczania toru i wysyłając we wszystkie zagrożone miejsca pługi. Dziś całą moc pługi takie torowały drogę na linjach.

Z powodu zatamowania normalnego ruchu kolejowego skarb państwa ponosi olbrzymie straty, ogólne zaś życie gospodarcze odczuje szereg powikłań. Specjalnie odbija się to na interesach ludności miast. Nietylko w Warszawie, lecz i w Łodzi, wskutek utrudnień komunikacyjnych, pogorszyły się warunki aprowizacyjne.

W Łodzi, podobnie jak w stolicy, brak zupełny mięsa. Ponadto brak nabiału i tłuszczów. Zmniejszył się również normalny dowóz węgli, których cena w handlu detalicznym doszła do niebywałej wysokości. Okazuje się, że tysiące wagonów z węglami wyczekuje na różnych stacjach otwarcia drogi.

OSOBISTE.

D. 26-go grudnia r. z. w kaplicy św. Wincentego à Paulo (Ordynacka 4) ks. Leopold Pietrzyk pobłogosławił związek małżeński między panną ***Marją Glażewską***, córką Antoniny z Dyszkiewiczów i ś. p. Józefa, urzędniczką Najwyższej Izby Kontroli a panem ***Janem Zdonkowskim***, synem Anieli z Bindrów ś. p. Bronisława magistra farmacji. 122

OFIARY.

ZAMIAST POWINSZOWAŃ NOWOROCZNYCH.

— G. H. Niwińscy: na Tow. opieki nad sierotami po poległych wojskowych i nad dziećmi inwalidów 400,000 mk.; na chleb głodnym dzieciom 400,000 mk.; na dom akademika 400,000 mk.; na Pogotowie ratunkowe 200 tys. mk.; na „Latarnie" dla ociemniałych wojskowych 200,000 mk.

Na komitet: „Polka—repatrjantom".

Pawłostwo Hek dwa miljony marek.

Na „chleb głodnym dzieciom".

Henryk Łaguna 10 miljonów marek.

—□✱□—

— Cukrownia „Garbów": S-ka akc na warsz. Tow. naukowe: pięć miljonów mk.: na komitet obrony przeciwgazowej 10 miljonów mk.

— Cukrownia i rafinerja „Lublin" (S-ka akc.): na warsz. Tow. naukowe pięć miljonów mk. i na komitet obrony przeciwgazowej 15 miljonów mk.

— W 15-tą rocznicę śmierci ś. p. Eleonory Witkowskiej syn Stanisław składa: na repatrjantów w barakach w Marymoncie miljon mk i na pomnik dla poległych za ojczyznę w katedrze św. Jana miljon mk.

Na pomnik Chopina.

Prof. Władysław Burkath z pierwszego koncertu własnego (recitalu) w Wilnie w d. 30-ym grudnia, w imieniu dyrekcji teatru Polskiego w Wilnie 7,200,000 mk., oraz od siebie z tegoż koncertu 7,800,000 mk., razem 15,000,000 marek.

Na komitet obrony przeciwgazowej.

Zarząd cukrowni „Nieledew" trzy miljony mk.

Zamiast wieńca na trumnę ś. p. Włodzimierzowej Rudowskiej od belgijskiego Tow. handlu i przemysłu w Warszawie 10 miljonów mk.

Na kasę wdów i sierot po lekarzach.

Zamiast życzeń z okazji srebrnego wesela zacnych doktorostwa Lehr, składa J. Kostecka trzy miljony mk.

Na „nędzę wyjątkową".

Zamiast wieńca na trumnę ś. p. Mieczysława Węglińskiego — koledzy biurowi składają: 14,750,000 mk.

Na komitet: „Chleb głodnym dzieciom".

(protektorat prezydentowej Wojciechowskiej).

Kazimierz Skarżyński z Rybienka 10 miljonów mk.

Józefa Unierzycka miljon mk.

Antoni Lechowski 100,000 mk.

Franciszka Kwiatkowska 50,000 mk.

Januszek Wilkoński miljon mk.

Bolesław d'Ajsztetten 44,400,000 mk. nieprzyjęte honorarjum roczne od p. Wacława Tobolskiego.

Eugenja S. miljon mk.

Na zebraniu noworocznem u pp. M. W. z inicjatywy p. Zygmuntowej Boje, zebrano: 6,700,000 mk.

S. B. zamiast kwiatów na grób siostrzeńca, ś. p. S. K. dwa miljony marek.

Handel, przemysł i finanse.

Dwa kierunki.

Nie o polityce tu mowa, różnice zdań mogą powstać i w innych dziedzinach życia. Poglądy na sytuację finansową w Polsce sprowadzić się dają do dwu zasadniczych kierunków; pierwszy trzyma się pojęć uświęconych, nazwijmy go przeto konserwatywnym; rzecznicy jego powiadają: deprecjację marki i drożyznę wywołuje wzrost inflacji, inflację zaś podsyca niedobór budżetu, podstawą sanacji jest zatem równowaga budżetu. Całkiem słusznie! — odpowiadają im preopinenci — zbadajcie jednak głębiej inflację, a ujrzycie, że, gdy przejdzie ona w okres hyperinflacją nazwany, program wasz przestaje być realnym. Anemja monetarna staje się wówczas tak wieką, takie konjunktury wytwarza ona dla gospodarki i skarbowości, że równowagi budżetu, której i jedni i drudzy pragniemy, osiągnąć już wówczas nie można.

Bez odbudowy systemu pieniężnego, jakościowo i ilościowo niema naprawy. Tych drugich wobec pojęcia nowego które wprowadzają, zaliczamy do kierunku postępowego.

Nie będziemy tu omawiali genezy hyperinflacji, czytelnik znajdzie to w studjum, które stało się punktem wyjścia spopularyzowanego już dziś pojęcia, wystarczy przypomnieć niejednokrotnie zresztą już omawiane w prasie warszawskiej jej skutki (*). Jak wiadomo, przy nadmiernej inflacji pieniądz deprecjonuje się szybciej, niż wzrasta jego obieg; hyperinflacją zwiemy okres, przy którym wartość w złocie tego obiegu staje się mniejszą, niż ta, którą miał przy obiegu normalnym i zmniejsza się już nadal w miarę wzrostu inflacji. W okresie tym depozyty i kredyty, powstające z pieniądza i tworzące razem z nim całość zosobów płatniczych, kurczą się jeszcze znaczniej, nie tylko bowiem maleje ich wartość w złocie razem za pieniądzem, lecz zmniejsza się i ilość w stosunku do niego.

Jeżeli całość zasobów płatniczych zmniejszyła się przy takiej samej szybkości obrotu pieniężnego i przy takimże obrocie gospodarczym to wartość rzeczy, wyrażona w złocie, powinna się również zmniejszyć. Wymaga tego zasada równowagi, która działa automatycznie. Ona to przy walucie złotej daje bankom emisyjnym możność wywierania wpływu na eksport przez zmniejszenie, lub zwiększenie obiegu i kredytów, i regulowania przez to odpływu i przypływu złota do skarbca banku. Ona też sprawia, że kraje o silnie zdeprecjonowanej walucie stają się tańszemi względem krajów o walucie zdrowej i wzmagają ich zdolności eksportowe; dopomaga w tem, coprawda, i czynnik *agia* w okresach spadku kursu, efekt jego bywa jednak tylko przejściowy i obosieczny.

Tam, gdzie wchodzi w grę inflacja, banknoty są tylko pozorem, na szali wagi cięży w rzeczywistości tylko masa złota, która wartość ich obiegu przedstawia, i masa ta normuje wartość dóbr i świadczeń i t. d. obrotu gospodarczego, które się na drugiej szali znajdują. Lecz jeśli hyperinflacja, zmniejszając silnie tę „masę“ złota, faworyzuje eksport danego kraju, to natomiast wprowadza ona skarbowość i walutę jego na śliską pochyłą, po której staczać się one muszą do zupełnego rozstroju jego finansów i systemu pieniężnego.

Zobaczmy, jak się sytuacja przedstawia w Polsce.

Obliczając, oględnie, wartość w złocie obiegu pieniężnego na dzisiejszem jej terytorjum—wynosiła ona przed wojną około 2 miljardów franków w złocie, obecnie wynosi ona około 50 miljonów, wartość zaś całościzasobów płatniczych, łącznie z depozytami i kredytami, zmalała jeszcze bardziej. Skurczyła się więc ona przeszło 40-tokrotnie, gdy obrót gospodarczy doszedł no normy przedwojennej. O sytuacji, która się przez to wytwarza, daje pojęcie niejednokrotnie już przytaczany przykład: krowa rozpowszechnionej u nas alpejskiej rasy „Schwytz“, kosztuje w Szwajcarji około 1,500 fr. do 2,000 franków, w Polsce zaś taką samą krowę ma się za 150 do 200 franków.

Skutki, jakie wytwarza taka sytuacja są oczywiste: trzeba sprzedać u nas 10 krów, ażeby móc kupić tam jedną, trzeba złożyć w krowach wyprodukowanych u nas, 10 razy więcej, ażeby uiścić w złocie taką samą ilość podatków, wreszcie tam, gdzie w Szwajcarji wystarcza sprzedanie jednej krowy dla opłacenia transportu koleją, u nas trzeba krów 10-ciu. Przykład uwydatnia sytuację najjaskrawiej; w stosunku do innych dóbr, zależnie od wpływu cen zagranicznych, różnica jest mniej znaczną niemniej przeciętna skala wartości staje się mniejszą i dany kraj staje się tańszym. Innemi słowy, na daną ilość złota przypada większa daleko liczba krów.

Skutki, jakie ten stan rzeczy stwarza dla skarbowości, są oczywiste: taryfy kolejowe, tramwaje, pocztowe, akcyzy, podatki i inne świadczenia dochodowe budżetu wynoszą i wynosić powinny zaledwie $^1/_5$ do $^1/_{10}$ ich normalnej wartości w złocie. Przerachowanie ich, przy walucie markowej, na ich przedwojenną normę w złocie nie jest możliwe, albowiem ludność musiałaby składać w tej walucie równoważnik w dobrach, niepomiernie obciążających jej zdolność płatniczą. Równałoby się to kilkakrotnemu podniesieniu tych świadczeń przed wojną, co całkiem słusznie uważane byłoby wówczas za niemożliwe.

Sytuacja ta stwarza zasadniczą ekonomiczną przyczynę trudności, które powstają w całej skarbowości po przejściu inflacji w hyperinflację. Dochody budżetu muszą być zastosowane do zmniejszonej zdolności płatniczej ludności, gdy w rozchodach, naogół obecnie znacznie większych niż w dzielnicach Polski pod zaborami, wchodzą pozycje o pełnej skali wartości w złocie, większej dziś na świecie, niż przed wojną. Różnica między przychodami, które muszą być pobierane w skali zredukowanej, a rozchodami, które są dziś większe, wytwarza deficyt zasadniczy, przedstawiający nieunikniony niedobór budżetu, obliczony w złocie, w danych warunkach monetarnych. Wypełnianie tego niedoboru zasadniczego drukiem pieniędzy, deprecjonuje jeszcze bardziej markę i wytwarza deficyt inflacyjny.

Źródłem inflacji jest więc ten deficyt zasadniczy, niemożliwy do wypełnienia z powyższych względów. Deficyt ten musi przenosić się i wzrastać z roku na rok, ponieważ potęgująca się hyperinflacja coraz bardziej redukuje zasoby płatnicze i coraz bardziej zwiększa trudności doprowadzenia świadczeń dochodowych do normy, umożliwiającej równowagę. Ta zasadnicza trudność dla skarbowości nie tylko nie byłaby usuniętą, lecz, przeciwnie, zaakcentowałaby się, gdyby obieg dziesiątków tryljonów marek papierowych zastąpiony był przez jakieś 50 miljonów franków złotych, które te tryljony są dziś warte, równowagi budżetu nie dałoby się osiągnąć dla tejże przyczyny, i niedobór przedstawiałby deficyt zasadniczy w pieniądzu złotym.

Rzeczywistą „przyczyną pierwszą“ w trudności gospodarki skarbowej jest więc skurczenie się wartości obiegu pieniężnego i zasobów płatniczych wskutek hyperinflacji, i trudność ta będzie egzystowała tak długo, jak trwać będzie anemja monetarna, która ją wytwarza.

Tego stanu rzeczy nie chcą brać pod uwagę konserwatyści. Styczniowa konferencja b. ministrów skarbu, która ten kierunek reprezentowała, miała na względzie tylko zadanie skarbowości i traktuje to zadanie, jak gdyby w gospodarce pieniężnej innych zmian nie zaszło, przyjęła jako zasadę sanacji podnoszenie podatków, taryf kolejowych, akcyz i innych świadczeń do ich przedwojennej wartości w złocie. Tym sposobem nietylko powyższej trudności pokrycia deficytu zasadniczego się nie usuwa, lecz, wręcz przeciwnie, przyśpiesza tem do wzrostu inflacji.

Gustaw Taube, jr.

*) Hiperinflacja i równowaga budżetowa. Ekonomista tom II. 1922 i w oddzielnej odbitce „Książnicy Polskiej“

Giełdy.

— Z tygodnia.

(W. T.) Po chwilowem zatrzymaniu wzrostu kursów walut obcych powrócił znów nastrój zwyżkowy, wywołany głównie przez nowe, ogromne emisje marek papierowych.

W cedule urzędowej notowano kursy następujące: Dolar St. Zjedn. 6.390.000—7.300.000; dewizy: Belgja 288.000—318.000, Kopenhaga 1.286.000, Londyn 27.650.000—31.400.000, Nowy Jork 6.400.000—7.300.000, Paryż 328.150 do 355.000, Praga 186.750—211.000, Szwajcarja 1.120.000—1.274.000, Wiedeń 90—99, Włochy 278.000—314.000, złoty frank (chciano płacić) 1.226.950—1.410.000.

Z pośród papierów procentowych dokonywano tranzakcji głównie pożyczkami państwowemi, za które płacono: 4-proc. państw. poż. premjowa 300.000—600.000, 8-proc. złota pożyczka złota 11.000.000—12.000.000, 6-proc. złote bony skarbowe (serja IIA) 975.000—1.200.000, za 5-proc. Listy zast. Tow. kred. st. m. Warszawy (ostemplowane) płacono 600.000.

W obrotach akcjami uwydatnił się w pierwszych dniach b. m. nastrój zwyżkowy, wywołany głównie przez poprzednią, zbyt nizką ocenę większej części walorów. Wskutek realizacji zysków kursowych nastrój ten onegdaj nieco osłabł, ale wczoraj znów nastąpiła poprawa. Notowano, między innemi, kursy następujące (w tysiącach marek polskich): Banki: Dyskontowy 14.000—16.000, handlowy 12.500—13.500, dla handlu i przemysłu 4.100 do 4.000, kredytowy 2.000, polski przemysł. we Lwowie 1.300—1.475, powszechny Bank kredyt. 500 do 550, wileński pryw. handlowy 300—500, zachodni 7.500—7.600, zjedn. ziem polsk. 2.700—3.400, Zw. Sp. zarobk. w Poznaniu 10.500—10.700, Zw. ziemian 800—425 (po emisji); Cerata 700—900, Sole potasowe 13.000—15.100, Kijewski 9.700 do 15.200, Puls 1.250—2.100, Spiess 3.300—4.425, Wildt 1.800—825 (po emisji), Elektryczność 7.900—8.200, polskie Tow. elektr. 700—950, Boveri 3.850—5.000, Kabel 2.250—3.100, Siła i światło 3.560—2.875, Chodorów 12.500—16.500, Czersk 2.800—3.200, Częstocice 10.000—14.250, Gosławice I—V em. 4.400, VI em. 4.100, I—VI em. 6.100, Michałów 4.300—8.000, warsz. Tow. fabryk cukru 15.200—20.000, Firley 1.000—2.900, Łazy 900—1.300, drzewn. przem. i handel 2.750 do 3.000, Przemysł i eksport leśny 525—625, warsz. Tow. kop. węgli 22.000—24.000, Polska Nafta 1.200—1.700, Polski przemysł naftowy 2.350—3.900, Br. Nobel w Polsce I—V em. 4.750 do 6.500, Lenartowicz, Br. Rylscy 425—475, Cegielski 3.600—4.400, Fitzner i Gamper 20.000 do 32.000, Lilpop 3.600—4.000, Modrzejów 28.000 do 37.500, Norblin 6.000—9.000, Orthwein i Karaśiński 1.350—1.900, Ostrowieckie 40.500 do 42.000, Parowozy 2.100—2.700, Pocisk 3.000 do 3.300, Rohn, Zieliński 2.000—2.600, Rudzki 7.000 do 10.000, Starachowice 12.500—17.750, Stąporków 30.000, Suchedniów 7.500—8.500, Ursus I—II em. 4.600—5.000, III em. 4.400—4.800, Zieleniewski 38.000—48.000, Zjedn. pol. fabr. maszyn i narzędzi roln. 2.000, Konopie I—IV em. 2.100—3.1000, Żyrardów 875.000—900.000, Belpol 210—300, Borkowski 3.150—3.700, Hurt 700 do 900, Br. Jabłkowscy 660—800, Skóry i garbniki I—VI em. 325—360, Syndykat rolniczy warsz. 9.000, Tkanina 300—490, zach. Tow. 550—600, Polbal 350—600, Polski Lloyd 660—900, Tow. transp. i żeglugi I—VI em. 750—850, VII em. 750—850, Ćmielów 4.050—6.750, Haberbusch 13.500—14.500, Klucze 2.850—4.250, Korek 450 do 800, Granum 1.500, Mirków 7.000—8.750, Młynotwórnia 3.000—5.500, Pustelnik 4.000, Spirytus 14.000—13.500.

W obrotach nieurzędowych płacono za 4 i pół proc. (przedwojenne) Listy Tow. kred. ziemskiego około 39 miljonów za 100 rubli, za takież 5-proc. Tow. kred. st. m. Warszawy — 34 miljony marek pol. za 100 rubli.

W obrotach prywatnych za rubla złotego płacono około 4.800.000 mk., za rubla srebrnego około 2.300.000 mk.

— **Gdańsk** 5 stycznia. (P. A. T.) — Giełda pieniężna. Notowania w guldenach gdańskich. Warszawa 0.698—0.702. marka polska 0.703—0.707. dolar amerykański 5.8648—5.8942. Nowy Jork 5.8289—5.8521. Holandja za 1-go guldena 219.33—220.42. Zurych za 100 fr. 101.25—101.75. Sto biljonów marek niemieckich 128.67—129.33. 100 marek rentowych 135.66—196 34. Londyn 2500. Berlin 12768—12832.

— **Budapeszt** 5 stycznia. (P. A. T.) — Marka polska 0.20—0.30.

— **Berlin** 5 stycznia. (P. A. T.) — Marka polska 458 w zakupie, 482 w sprzedaży, przydzielono 100%. Wypłaty na Katowice 449 w zakupie, 461 w sprzedaży.

W dniu 10 listopada r. b., jako w drugą bolesną rocznicę śmierci

S. † P.

Doktora Edmunda

KARŁOWICZA

odprawione będzie za spokój Jego duszy żałobne nabożeństwo w kościele po-reformackim przy ul. Senatorskie, o godz. 10-ej rano, na które zaprasza się Matkę, Rodzinę i wiernych pamięci zmarłego. 30-4300

Polska żegluga państwowa.

(Wywiad u dyr. Mieczkowskiego.)

Zgoła przesadne wyobrażenia o stanie liczebnym naszej floty rządowej skierowały nas do biura dyr. Marjana Mieczkowskiego, stojącego na czele „Polskiej żeglugi państwowej". Informacje jego przedstawiają się jak następuje:

— Początki naszej żeglugi sięgają czasów okupacji niemieckiej, kiedy to prusacy utworzyli t. zw. „Schiffahrtsabteilung", oczywiście głównie dla celów wojennych. Spadek po prusakach, objęty początkowo przez nasze władze wojskowe, został przekazany ministerjum kolei, a następnie ministerjum robót publicznych. Składał się on ze statków parowych i nieparowych.

— Ile też ich było?

— Biorąc razem statki czynne i nieczynne, było około 70 statków parowych, oraz mniej więcej 170 berlinek, nie licząc oczywiście drobnych jednostek wodnych.

— Kiedy utworzono dla nich osobny zarząd?

— Dyrekcja żeglugi państwowej powstała w r. 1919, wyłoniona z sekcji wodnej ministerjum robót publicznych i od kwietnia r. b. zaczęła prowadzić samodzielną gospodarkę. Naszem zadaniem głównem w latach 1919 i 1920 był przewóz transportów amerykańskich z Gdańska, oraz transportów wojskowych.

— Jak przedstawiały się czynności w r. 1919?

— Parowców czynnych mieliśmy około 60, wszystkie one jednak skutkiem braku remontu znajdowały się w stanie bardzo zniszczonym. Ponad to było 170 prywatnych berlinek, przymusowo wynajętych od ich właścicieli. Wobec tego, że część parowców, stanowiąca własność prywatną, była zarekwirowana w swoim czasie przez okupantów, właściciele ich poczynili starania o rewindykację. Jednakowoż cała ta sprawa poszła w odwłokę wobec zasady, że dopóki trwa wojna, żegluga musi pozostawać w jednych ręku.

— Czy inwazja bolszewicka zaciężyła na naszej żegludze?

— Nawet bardzo! Wskutek niej ponieśliśmy olbrzymie straty, które należy obliczyć na 10—12 miljonów marek. Powstały te straty skutkiem dłużej trwającej nieczynności statków, a nadto jeszcze na statkach, które obsługiwały wojsko, opłacaliśmy załogę, dawali jej pożywienie i dbali o remont, co kosztowało znowu 7—8 miljonów, wreszcie 3—4 miljonów strat mieliśmy na innych objektach.

— A statki zatopione w bitwach?—wtrąciłem.

— Były one tak płytko zatopione, że niektóre z nich zdołano wyciągnąć w 2—3 dni po ustąpieniu bolszewików tak, że odrazu były czynne.

— Jaki był rok bieżący dla naszej żeglugi?

— Można go uważać za najmniej normalny z kilku powodów. Przedewszystkiem tedy nie można było wynająć berlinek od osób prywatnych z powodu zbyt wygórowanych żądań w stosunku do taryf, jakie można było uzgodnić z koleją państwową. To też holowano tylko statki prywatne. Ponad to od lipca r. b. dał się strasznie odczuć zbyt nizki stan wody na Wiśle, wprost niepamiętny od szeregu lat. Skutkiem tego musiały stanąć wszystkie większe statki holownicze. Z tego samego powodu znalazły się w bardzo trudnych warunkach także nieliczne nasze statki osobowe. A dalej — z początkiem sierpnia trzeba było przerwać kursa nocne, co tak odbiło się na żegludze, że statki z Płocka do Warszawy musiały płynąć półtora dnia zamiast przeciętnych 10 godzin! A dalej dekret naczelnika państwa zarządził zwrot statków prywatnych ich właścicielom, wreszcie żegluga cierpiała wielce skutkiem braku ładunków do przewozu, gdyż z powodu spadku naszej waluty ustał niemal całkowicie ruch z Gdańskiem, a przyszedł katastrofowy zastój.

przemówieniem prezesa Ponikowskiego, wygłoszonem w Krakowie, a zwłaszcza nad jego wstępem, w którym premjer nazwał sejm ciałem „deliberującem". W rezultacie postanowiono na najbliższe posiedzenie konwentu seniorów, t. j. d. 15 b. m., zaprosić p. Ponikowskiego, aby wspólnie z nim omówić planowość wniosków rządowych, oraz całokształt prac i zadań obecnego sejmu.

Według opinji, panujących w kołach poselskich, dyskusja w konwencie seniorów nie miała charakteru ostrych ataków przeciwko gabinetowi, zmierzających do wywołania nowego przesilenia, będąc raczej epizodem, nadającym się do prędkiego zlikwidowania.

X

Rada ministrów, na posiedzeniu w d. 8 listopada, przyjęła projekt ustawy o podatku od wzbogacenia się. Ponad to uchwaliła rada ministrów zmiany przepisów o sprzedaży ziemi, wchodzących do projektu rządowego ustawy o poborze nadzwyczajnej daniny państwowej. Wreszcie uchwaliła uzupełniające przepisy do projektu rządowego ustawy o środkach naprawy gospodarki finansowej, a to w zakresie postanowień karnych co do nieprawnego handlu walutami.

X

Krakowski *Naprzód* donosi p. t. „Piastowcy a *Kurjer Codzienny*":

„Przyszło do porozumienia między stronnictwem P. S. L. a „Kurjerkiem". Redaktor jego p. Dąbrowski zobowiązał się zaprzestać w swojem piśmie ataków na „paskopiastów", a za to poseł dr. Bardel złoży swój mandat poselski na rzecz p. Marjana Dąbrowskiego. P. Dąbrowski wstępuje jako hospitant do klubu P. S. L., który tak gwałtownie zwalczał, a P. S. L. pozbywa się jednym zamachem dr. Bardla, którego „interesy sejmowe i ministerjalne" coraz bardziej zaprzątają opinję publiczną."

— Sprostowanie. W artykule p. Jakóba Glassa, ogłoszonym we wczorajszem wydaniu wieczornem „Kurjera", p. t. „Czy Polska alkoholizmowi sprzyja?", w wierszu 7-ym od końca, zamiast: „z niezdrowemi tradycjami jaskini", powinno być: „z niezdrowemi tradycjami saskiemi".

---

du upłynięcia w dniu 1 września 1921 r. 30 lat pracy jego na rzekach polskich.

Na Tow. gniazd sierocych.

Bezimiennie 300 marek.

Na Tow. osad rolnych i przytułków rzemieślniczych (Patronat nad „Dzieckiem więzionem).

Prezydjum działu szaradowego, przysłane przez uczestników 2-go turnieju, pp. Bolesława Chotkowskiego 100 mar., Ignacego Szmorlińskiego 150 mar., Witolda Bakońskiego 100 mar., Stanisława Włodarskiego z Sandomierza 100 mar., Wacława Huberta z Sędziszowa Kieleckiego 100 mar., Marję Miłkowska z Wołomina 200 mar., Marję Wapińską z Warszawy 200 mar., Jana Trantmana 50 mar., C. Trantmanówna 50 mar., Maurycego Pietnika 100 marek.

Na odbudowę Wawelu.

W dniu imienin p. Tadeusza Czarnowskiego, zamiast kwiatów, w dowód pamięci i życzliwości, składa O. Sadkowski 1,000 marek.

Dla uczczenia ś. p. Wojciecha Bielskiego, w rocznicę jego zgonu, córka Stanisława Nowicka 1000 mar.

B. Oływiński 500 marek.

Na schronisko dla dzieci więźniów.

Sąd pokoju 23 okręgu przesyła 5,000 mar. w sprawie N. k. 1171/1921, złożone przez Juljana Czyżewskiego za obrazę i pobicie Franciszki Deryng.

Dla 45-letniego drogisty chorego na nogę.

S. M. 1000 marek.—A. B. 500 marek.

Na schronisko dla ucznia żołnierza.

Pracownicy wydziału finansowego warszawskiej dyrekcji kolei państwowych 3.350 marek.

Na ciepłą odzież dla reemigrantów.

W dniu imienin ś. p. Tadzia Mazurkiewicza—K. I. 400 marek.

Na weteranów z 1863 roku.

T. Fiszerowa 500 marek.

Na Bratnią pomoc studentów uniwersytetu warszaw.

M. Jarosz zebrane w Wieprzowem Jeziorze 6,000 m.

Na bibljotekę szkoły IV miejskiej Nowy Świat Nr. 1.

W sprawie N. K. 1324/20 r. 500 marek.

Na skarb narodowy.

Sąd pokoju 25-go okręgu, złożone przez Edwarda Gellera 4,000 mar., w sprawie karnej za N. 441/21 r.

Na sieroty po poległych górnoślązakach.

W dniu imienin ś. p. Irenki Czyżewskiej—rodzice 1,000 marek.

Na pomnik dla poległych.

Znalezione przez Tadeusza Krzysztofowicza nad morzem 20 marek.

Na biuro nędzy wyjątkowej.

Na intencję uzyskania przebaczenia p. S. Z. składa M. W. 500 marek.

Na wojsko polskie.

F. P. 528 marek.

389

10

Handel,

Uchwały związków przemysłowych.

Zebrani dnia 18 czerwca 1921 roku, w lokalu giełdy łódzkiej, przedstawiciele związków przemysłowych, handlowych, zawodowych i społecznych w Łodzi, na wspólnej naradzie, tyczącej się obecnego stanu gospodarczego i finansowego państwa polskiego, uchwalili zwrócić się do czynników miarodajnych, odpowiedzialnych za losy kraju oraz do prasy, jako wyrazicielki opinji społecznej, z następującem oświadczeniem:

„Potęgujący się z dnia na dzień spadek kursu marki polskiej stanowi groźne zjawisko, które paraliżuje życie gospodarcze państwa, godzi bezpośrednio w najżywotniejsze jego interesy oraz podważa jego byt i egzystencję.

Grożąca ztąd państwu nieunikniona katastrofa nie da się usunąć inaczej, jak przez doprowadzenie budżetu do całkowitej równowagi i uzależnienie rozchodów od rzeczywistych wpływów i zasobów skarbowych, co, wobec żywotności ekonomicznej naszego kraju da się osiągnąć:

a) przez uporządkowanie administracji państwowej, usunięcie nieodpowiednich funkcjonarjuszów państwowych i powołanie do pracy w instytucjach rządowych ludzi bezwzględnie uczciwych, fachowych i należycie uzdolnionych;

b) przez wszechstronne poparcie rozwoju sił gospodarczych, przedewszystkiem zaś przez usunięcie wszelkich ograniczeń, krępujących prywatną inicjatywę, stanowiącą najsilniejszą dźwignię produkcji;

c) przez zaprowadzenie i ścisłe wykonanie systemu oszczędnościowego w wydatkach państwowych, uwzględniających tylko stopniowe i spokojne przeprowadzenie dojrzałych reform społecznych i gospodarczych;

d) przez umiejętne na znajomości sił oparte powiększenie podatków państwowych, do współmiernego opłacania których, winny być pociągane wszystkie warstwy społeczeństwa i przez sprężyste ściąganie ich we właściwych terminach;

e) przez należyte zorganizowanie i funkcjonowanie kontroli państwowej nad wydatkami wszystkich gałęzi administracji, która obecnie nie liczy się z potrzebą oszczędzania.

Oświadczając, że wszystkie warstwy społeczeństwa zdają sobie sprawę z powagi chwili i gotowe są ponieść wszelkie ofiary, celem poparcia rządu w jego zarządzeniach, zmierzających do zażegnania grożącego Ojczyźnie niebezpieczeństwa, zebrani wzywają rząd, aby odwołał się do sił społecznych, celem utworzenia wzorem doświadczenia użytego już w roku zeszłym, podczas nawały bolszewickiej, komitetów obywatelskich, obejmujących cały kraj, scentralizowanych w Warszawie, które rozbudziłyby tym razem tkwiące w narodzie niepożyte siły, zużytkowałyby patrjotyczny zapał najszerszych warstw i pomogły rządowi do przeprowadzenia jego zarządzeń, zmierzających do sanacji naszych stosunków skarbowych."

Przewodniczący zebrania *Stożkowski*,

Sekretarz *dr. Sachs*.

p. Metternicha. Na jej zasadzie możnaby bronić np.... pozostawienia Górnego Śląska lub Szlezwiku przy Niemcach, a w ogóle nawet doktryna ta prowadzi do nienaruszalności państw, choćby złożonych z części heterogenicznych.

W sprawie wysp Alandzkich nie posiadamy, oczywiście, żadnego ustalonego poglądu własnego. Nie wiemy, która ze stron ma słuszność. Ale niepodobna nie zwrócić uwagi na dziwaczne i niebezpieczne doktryny, formułowane przez komisję Ligi narodów.

Życie sportowe.

Dempsey czy Carpentier?

To pytanie jest dziś na ustach milionów ludzi we Francji, Anglji i Ameryce. D. 2 lipca, w Jersey-City, pod Nowym Jorkiem, rozegra się walka na pięści o mistrzostwo świata pomiędzy francuzem Carpentierem, czempionem Europy, a amerykaninem Dempseyem, dotychczasowym czempionem świata. Trudno przewidzieć wynik tej walki, będącej w obecnej chwili największą sportową sensacją dnia. W osobach dwóch zapaśników zmierzy się teżyzna fizyczna i tradycja bojowa starej Europy z kipiącą od nadmiaru sił i energji, bujnie rozrosłą Ameryką...

Aczkolwiek do nas kult boksu jeszcze nie dotarł, jednak nie możemy w kronice sportowej pominąć tak sensacyjnego meczu; oto kilka szczegółów z życia obu zapaśników: Georges Carpentier pobił w ciągu krótkiej swojej kariery wszystkich europejczyków, z którymi się potykał, lecz uległ (przed wojną) amerykanom: Frankowi Klaus'owi Dixie Kid'owi, Billy Papke'mu i Joe Jeanette'mu. Natomiast po wojnie, w r. z., pobił amerykanina Battlinga Lewinski'ego, który zresztą nie jest uważany za najwybitniejszego pięściarza wagi ciężkiej.

Sława Carpentier'a wyrosła głównie na walkach z anglikami, jak: Bombardier Wells, Beckett, Dick Smith i Gunboath Smith, których czempion francuski pobił z łatwością, ale którzy nigdy nie mogli sprostać amerykanom.

Dempsey zaś wyróżnił się, pobiwszy kolejno amerykańskich swoich współrawodników, jak: Bill Breunan, Billy Miske, Jess Willard (pogromca słynnego murzyna Johnsona), Battling Lewinski i Fred Fulton.

Wśród znawców i miłośników boksu zdania są podzielone i powstają zakłady o szalone sumy o to, kto zwycięży: Dempsey czy Carpentier?

OFIARY.

— Dnia 23 b. m., jako w trzecią bolesną rocznicę śmierci drogiej żony i matki swej, ś. p. Leontyny i w szóstą rocznicę śmierci ukochanego syna i brata swego, ś. p. Jana Józefa, architekta, porucznika, poległego na polu chwały we Francji, Leon Rotwand z dziećmi składa 500 marek.

Na zakład dla ociemniałych.

D. 23 b. m., jako w dniu imienin ś. p. Wandy z Gieratowskich doktorowej Fruchtmanowej, składa dla uczczenia jej pamięci mać 500 mk.

Dla inwalidów wojennych do dysp. naczelnika państwa

D. 18 czerwca, w drugą bolesną rocznicę śmierci niegdy nieodżałowanego ś. p. podporucznika Bolesława Gradka, poległego w obronie ojczyzny, dla uczczenia jego pamięci składa J. Szwajcer 200 mk.

Na Sanatorium w Rudce.

W rocznicę śmierci ś. p. Jana Kamieńskiego i niezapomnianego ś. p. Jana Kamieńskiego, syna ukochanego, składa matka 300 mk.

Na Tow. opieki nad ociemniałymi na ziemiach Rzplitej Polskiej. Zakłady siostry Elżbiety, Polna 40. Ignacy Nowacki mk. 500.

Dla nauczycielki, staruszki, na kupno kuć.

Z. F. 100 marek.

Na Bratnią Pomoc studentów politechniki.

Sclowiejczykowa na stypendjum im. Jerzego Frenkla 100 marek.

Na pomoc dla inwalidów wojennych.

Bezimiennie 500 mk. — W dniu imienin ś. p. Zygmunta d'[illegible] żony 3000 mk. dla ociemniałych i[illegible]

— Ile jednostek ma teraz żegluga państwowa?

— Po zwrocie statków prywatnych ich właścicielom żegludze państwowej pozostały tylko objekty rządowe w liczbie 30 parowców, w tem 7 pasażerskich. Reszta — to statki holownicze, przeważnie zanurzające się głęboko w wodzie. Zorganizowanie zatem racjonalnego przedsiębiorstwa takim taborem jest rzeczą niemożliwą.

— Co tedy począć?

— Należy przedewszystkiem uzyskać porządny tabor, na co potrzeba olbrzymich wprost sum. Dopiero wówczas możnaby liczyć na racjonalną gospodarkę i na zyski z przedsiębiorstwa.

St. Zdz.

Władywostoku i północnego Sachalinu. Stan Zjednoczone proponują podobno zrównanie st nu marynarki angielskiej ze stanem marynar amerykańskiej. Stany Zjednoczone mają zr zygnować z fortyfikacji swych posiadłości n oceanie Spokojnym pod warunkiem, że Japonj zrezygnuje z fortyfikacji posiadłości swych, są siadujących z posiadłościami St. Zjednoczonych Przekonane o konieczności dania poważnych gwarancji bezpieczeństwu Francji, Stany Zje dnoczone zaproponują zredagowanie wspólne deklaracji, któraby przestrzegała Niemcy, że w razie wystąpienia przeciwko Francji, Niem cy spotkają się z wszystkiemi narodami cywi lizowanemi, które staną w obronie Francji.